

MOL-CSOPORT INTEGRÁLT ÉVES JELENTÉS

2018

Tartalomjegyzék

BEMUTATKOZÁS.....	3
A MOL CSOPORT INTEGRÁLT JELENTÉSÉRŐL	3
AZ ELNÖK-VEZÉRIGAZGATÓ ÉS VEZÉRIGAZGATÓ LEVELE.....	4
LÉNYEGESSÉGI ELEMZÉS.....	6
A VEZETÉS BESZÁMOLÓJA ÉS ELEMZÉSE.....	7
GAZDASÁGI ÉS IPARÁGI MŰKÖDÉSI KÖRNYEZET	8
INTEGRÁLT KOCKÁZATKEZELÉSI RENDSZER.....	10
A 2018-AS ÉV PÉNZÜGYI ÉS MŰKÖDÉSI ÖSSZEFOGLALÓJA	11
LEGFONTOSABB EREDMÉNYEK ÉS KITEKINTÉS.....	11
A 2018-AS EREDMÉNYEK ÖSSZEFOGLALÓJA.....	12
STRATÉGIAI KITEKINTÉS.....	15
UPSTREAM ÜZLETÁGI ÖSSZEFOGLALÓ.....	15
DOWNSTREAM ÜZLETÁGI ÖSSZEFOGLALÓ.....	19
INNOVATÍV ÜZLETÁGAK ÉS SZOLGÁLTATÁSOK ÖSSZEFOGLALÓ.....	24
GÁZ MIDSTREAM ÜZLETÁGI ÖSSZEFOGLALÓ.....	28
MELLÉKLETEK	30
TÁRSASÁGIRÁNYÍTÁS.....	32
TÁRSASÁGIRÁNYÍTÁS.....	33
A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG JELENTÉSE	48
VÁLLALATI INFORMÁCIÓK.....	50
ELÉRHETŐSÉG	54
PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK ÉS JEGYZETEK	55
FÜGGETLEN KÖNYVVIZSGÁLÓI JELENTÉS.....	57
ELSŐDLEGES KIMUTATÁSOK	66
KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET - A SZÁMVITELI POLITIKA MEGHATÁROZÓ ELEMEI ÉS EGYÉB MAGYARÁZÓ INFORMÁCIÓK	71
FENNTARTHATÓSÁGI INFORMÁCIÓK	125
MEGJEGYZÉSEK A FENNTARTHATÓSÁGI JELENTÉSHEZ.....	126
KONSZOLIDÁLT FENNTARTHATÓSÁGI TELJESÍTMÉNYADATOK.....	127
A FENNTARTHATÓSÁGI JELENTÉSÉRŐL	137
BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ FÜGGETLEN JELENTÉS.....	139

A MOL-CSOPORT INTEGRÁLT JELENTÉSÉRŐL

A MOL-csoport tizenegyedik Integrált Éves Jelentése összefoglalja a vállalat 2018-as teljesítményét. Az integrált jelentésben a MOL-csoport értékteremtő folyamatainak gazdasági, társadalmi és környezeti szempontjairól és eredményeiről számolunk be. Elköteleztünk magunkat az átláthatóság iránt és az integrált jelentéstétel a leghatékonyabb módszer arra, hogy a múlt évi teljesítményünkről – amely magában foglalja a 2018. január 1-jétől december 31-éig tartó pénzügyi évünket – átfogó képet nyújtsunk részvényeseink és más érdekelt felek számára.

A jelentés globálisan elismert keretrendszerek mentén készítettük, biztosítva ezzel, hogy az megfeleljen a legszigorúbb elvárásoknak is. Ez magában foglalja:

- ▶ A pénzügyi információk közzététele során a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardoknak (IFRS) való megfelelést
- ▶ A fenntarthatósági teljesítményünkről nyújtott teljes körű áttekintés során a Globális Jelentéstételi Kezdeményezés (GRI) újonnan kiadott szabványának való megfelelést
- ▶ A GRI (Olaj- és Gázipari kiegészítések) és az IPECA (Olaj- és Gázipari Útmutató az Önkéntes Fenntarthatósági Beszámoláshoz) szektorspecifikus útmutatóinak használatát
- ▶ Az ENSZ Global Compact (UNGC) program 10 alapelveinek megfelelő jelentéstételt

Ez a jelentés egyben a 2014/95/EU nem pénzügyi és a sokszínűséggel kapcsolatos információknak bizonyos nagyvállalkozások és vállalatcsoportokra vonatkozó irányelv előírásainak való megfelelést is szolgálja.

A jelentés korábbi időszakokra vonatkozó adatokat is közöl ott, ahol ez szükséges a teljesítményünk kontextusba helyezéséhez. Az Integrált Éves Jelentés tartalma az interneten is elérhető: www.molgroup.info.

Az Integrált Éves Jelentést angol és magyar nyelven adjuk közre. Bármilyen eltérés esetén az angol verzió az irányadó. További információk és ismertetések a MOL-csoportról a következő linken találhatóak: www.molgroup.info.

AZ ELNÖK-VEZÉRIGAZGATÓ ÉS A VEZÉRIGAZGATÓ LEVELE

Nagyszerű, sikeres és meghatározó évet tudhatunk a hátunk mögött. 2018-ban olyan új üzletágakra és befektetésekre helyeztük a hangsúlyt, melyek jövőbeli átalakulásunk és növekedésünk alapjául szolgálnak majd. Az Igazgatóság és a menedzsment továbbra is a hosszútávú célok elérésére összpontosít, annak érdekében, hogy sikerre vigyük üzleti transzformációnkat, úgy, hogy közben megőrizzük kiemelkedő működési és pénzügyi eredményeinket.

Kiemelkedő eredmények

2018-ban elértük az elmúlt hét év legmagasabb EBITDA eredményét és ezzel túlteljesítettük a korábban megemelt éves célkitűzéseinket is. Integrált üzleti modellünk ismét megmutatta erejét. Minőségi eszközeink továbbra is jelentős mennyiségű készpénzt termelnek. Ez lehetővé teszi, hogy részvényeseink számára magasabb osztalékot tudjunk fizetni, és egyúttal megőrizzük pénzügyi stabilitásunkat és rugalmasságunkat. Minden üzletágunk a várakozásokat meghaladó eredményeket hozott. A vállalat jövedelmének közel felét az Upstream üzletág adta. Az üzletág kiemelkedő készpénztermelése az emelkedő olajárnak, a növekvő termelésnek, valamint a költséghatékony működésnek köszönhető. A Downstream üzletág közel egymilliárd dollárral járult hozzá a teljes EBITDA-hoz – mindezt egy kevésbé kedvező külső környezetben úgy, hogy közben több mint 100 millió dollárnyi hatékonyságnövelést ért el. A Fogyasztói Szolgáltatások üzletág a valaha volt legeredményesebb évét zárta, a nem üzemanyag típusú bevételek kiemelkedő növekedésének és a pozitív üzemanyagpiaci trendeknek köszönhetően.

Egyre nagyobb lendülettel zajlik a vállalati átalakulás

Fontos lépéseket tettünk a vállalati transzformáció érdekében is. A Downstream üzletágunkban két területen értünk el jelentős haladást. Megszületett a Poliol-projekt beruházási döntése, mellyel elmozdulunk a petrokémiai tömegárak gyártásától a speciális termékek piaca felé olyan világszínvonalú partnerekkel együttműködésben, mint a thyssenkrupp és az Evonik. Továbbá stratégiai megállapodást kötöttünk az innovatív, oldószeres műanyag újrahasznosítási technológiát alkalmazó német társasággal, az APK-val is. Ezek olyan beruházások, amelyek lehetővé teszik vállalatunk számára, hogy kielégítsük a műanyagipari termékek iránti növekvő keresletet, enyhítsük az éghajlatváltozás kedvezőtlen hatásait, és támogassuk az újrahasznosításon alapuló, fenntartható gazdaságra való áttérést.

2018-ban a Fogyasztói Szolgáltatások üzletág számos, nem kizárólag fosszilis üzemanyagra épülő, mobilitással kapcsolatos terméket és szolgáltatást indított el, annak érdekében, hogy kihasználja az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való áttérésben rejlő lehetőségeket. Budapesten elindítottuk a közösségi autómegosztó alkalmazásunkat, a MOL LIMO-t, mely 450 autót üzemeltetett és több mint 40.000 felhasználó regisztrált az év végéig. NEXT-E programunk a közép- és kelet európai régió átívelő elektromos járműtöltő hálózat kiépítését célozza. A program keretein belül bemutattuk a MOL Plugee márkát és telepítettük az első elektromos autó töltőket a régióban. Mindemellett az év során a Fresh Corner kávézók száma megközelítette a 700-at és a tavalyi évben közel 50 millió csésze eladott kávéval a régió legnagyobb kávézóláncává léptünk elő. Az Upstream üzletágban a hosszútávú versenyképesség megőrzése érdekében szükséges készletpótlás megvalósítása továbbra is kihívást jelent. Az első lépéseket megtettük, már zajlik a kutatási tevékenység Norvégiában, ahol a legnagyobb organikus kutatási potenciállal rendelkezünk. Emellett a portfólióink érett eszközeinek fejlesztése is sikeresnek bizonyult, így lehetővé válik, hogy a korábbi várakozásokhoz képest jóval tovább fenntartsuk a jelenlegihez közeli termelési szintet.

Az emberek, a szervezet és a technológia kulcsfontosságú

Fokozatosan terjeszkedünk a gyors ütemben fejlődő, tudás- és technológiaintenzív ágazatokban. Új piacainkon állandó kihívásokkal nézünk szembe, rugalmasságra és komoly innovációs készségre van szükségünk a siker eléréséhez, termékeink sikere pedig kizárólag fogyasztóink értékítéletén múlik. Belső szervezet-fejlesztésünkkel összhangban a digitalizáció egyre nagyobb hangsúlyt kap stratégiai döntéseink és működésünk során. A digitális technológiák, a mesterséges intelligencia és az adatelemzés megfelelő használata kulcsfontosságú és hozzájárul a gyorsabb és optimális döntéshozatalhoz. Egyúttal támogatja az üzleti tervezést, az ügyfelek elvárásainak való megfelelést, munkatársaink- és szállítóink egészségének és biztonságának javítását, valamint a környezet védelmét. A technológiai újdonságok alkalmazása révén a MOL egyszerűbb, könnyebben átlátható szervezetté válik, így valós idejű adatok feldolgozásával megalapozottabban hozhatjuk meg hosszútávú üzleti döntéseinket. A legfontosabb szereplőink azonban a munkavállalóink; főként rajtuk múlik, hogy sikereket érünk el, vagy kudarcot vallunk. Ahhoz, hogy sikeresek legyünk, a MOL-nak olyan szervezetté kell válnia, mely egész életükön át tanul, érdeklődő munkavállalókra támaszkodik. Munkavállalóink számára lehetővé tesszük képességeik fejlesztését és azok kiterjesztését. A 2030-as stratégia megvalósítása és a jövőbeli üzleti modellünk fenntarthatósága szempontjából alapvető fontosságú lesz munkavállalóink szakértelemének fejlesztése és a megfelelő kompetenciák integrálása.

Átlátható és fenntartható vállalat

2030-as stratégiánk a fosszilis üzemanyagfogyasztás várható csökkenésére épül. A piaci szereplők elismeréssel tekintenek stratégiánkra nem csupán azért, mert példaként szolgál az iparági átalakulás kockázatának csökkentésére hanem azért is, mert kihasználja az alacsony szén-dioxid kibocsátású világ által teremtett lehetőségeket. Ideális helyzetben vagyunk ahhoz, hogy az alacsonyabb szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való áttérés során fenntartható üzleti modellt alakítsunk ki. Környezettudatosságunk mellett 2018-ban lépéseket tettünk átláthatóságunk növelése érdekében is. A nem-pénzügyi eredményeink publikálása még sosem volt annyira széleskörű, mint most (ezt a jelentést benyújtjuk az Egyesült Nemzetek Globális Egyezményének, UN Global Compactnak is). Emellett 2018 volt az első év, amikor elkészítettünk és közzétettünk azt az elemzést,

amely befektetőink számára bemutatja, hogy milyen kockázatokkal nézünk szembe a klímaváltozás kapcsán. Mivel befektetőink egyre jobban támaszkodnak nem pénzügyi mutatókra a befektetési döntéseik meghozatalakor, a megfelelő információ biztosítása lehetővé teszi számunkra, hogy versenytársaink előtt járjunk.

Stratégiai átalakulásunk és mindennapi munkánknak köszönhetően a jövő generációi élvezhetik majd az oktatás, a szakképzés, a kutatás-fejlesztés, a társadalom és a közösségfejlesztés területén elért eredményeinket. Különleges kapcsolatban állunk a minket körülvevő közösségekkel, azért is dolgozunk, hogy számukra gazdasági és társadalmi jólétet teremthessünk. Jólétük elengedhetetlen a vállalat jövőbeli sikerességéhez, ezért eltökélten dolgozunk közösségi kapcsolataink elmélyítésén, mely hozzájárul a stratégiai transzformációnk megvalósításához is.

2018 egyértelműen meghatározó év volt. Bár számos sikert értünk el a múltban is, úgy hisszük, hogy sosem volt még felemelőbb érzés a MOL-csoporthoz tartozni.

A VEZETÉS BESZÁMOLÓJA ÉS ELEMZÉSE A 2018. ÉVI PÉNZÜGYI HELYZETRŐL, VALAMINT A MŰKÖDÉS EREDMÉNYEIRŐL

Tartalomjegyzék

A VEZETÉS BESZÁMOLÓJA ÉS ELEMZÉSE A 2018. ÉVI PÉNZÜGYI HELYZETRŐL, VALAMINT A MŰKÖDÉS EREDMÉNYEIRŐL	7
1. GAZDASÁGI ÉS IPARÁGI MŰKÖDÉSI KÖRNYEZET	8
2. INTEGRÁLT KOCKÁZATKEZELÉSI RENDSZER	10
3. A 2018-AS ÉV PÉNZÜGYI ÉS MŰKÖDÉSI ÖSSZEFOGLALÓJA	11
3.1 LEGFONTOSABB EREDMÉNYEK ÉS KITEKINTÉS	11
3.2 A 2018-AS EREDMÉNYEK ÖSSZEFOGLALÓJA	12
3.3 STRATÉGIAI KITEKINTÉS	15
3.4 UPSTREAM ÜZLETÁGI ÖSSZEFOGLALÓ	15
3.5 DOWNSTREAM ÜZLETÁGI ÖSSZEFOGLALÓ	19
3.6 INNOVATÍV ÜZLETÁGAK ÉS SZOLGÁLTATÁSOK ÖSSZEFOGLALÓ	24
3.7 GÁZ MIDSTREAM ÜZLETÁGI ÖSSZEFOGLALÓ	28
4. MELLÉKLETEK	30

1. GAZDASÁGI ÉS IPARÁGI MŰKÖDÉSI KÖRNYEZET

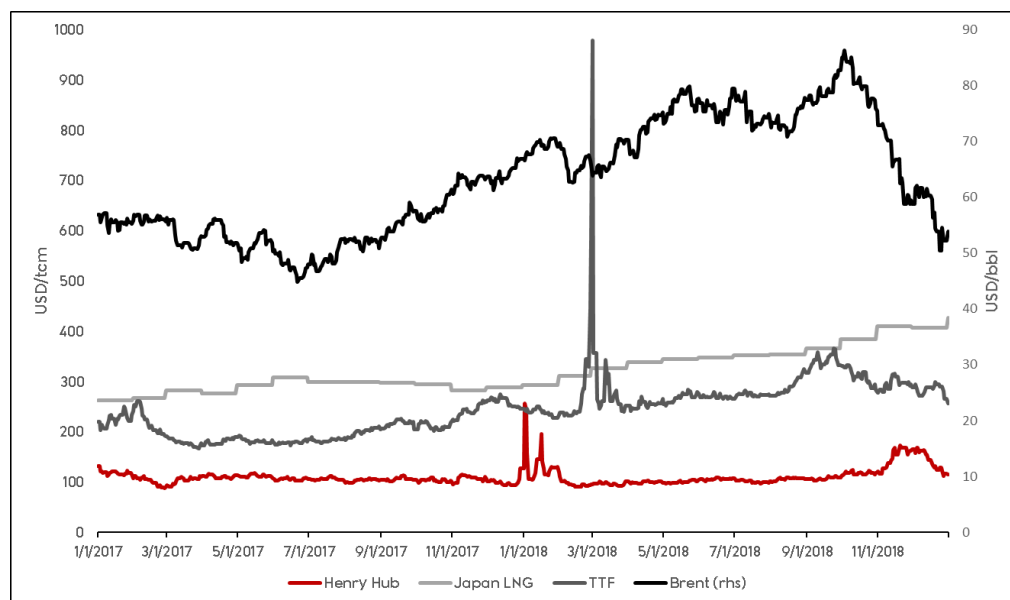
Gazdasági környezet

A világgazdaság növekedése 2018-ban is erős maradt. Ugyanakkor a gazdasági kilátások jelentősen romlottak az év folyamán, előrevetítve a növekedési ütem második félévi mérséklődését. Az USA kivételével a legtöbb nagy gazdaság nem tudta újra megközelíteni 2017-es kiemelkedő teljesítményét. A kínai növekedés évtizedek óta nem volt ilyen alacsony, a német gazdaságot a vártnál jobban fogta vissza az üzemanyagok károsanyag-kibocsátás szabályozásának szigorítása, de a Brexit körüli növekvő bizonytalanság, a francia és az olasz kormányzat csökkenő támogatottsága és a japán természeti katasztrófák is lassították a növekedést. A világkereskedelem lassulása a protekcionizmus térnyerése – mindenekelőtt az USA és Kína közti – kereskedelmi viták kiújulása miatt, a szigorodó monetáris és fiskális kondíciók és a növekvő geopolitikai bizonytalanság Európában és a Közel-Keleten mind korlátozták a növekedés ütemét.

Bár az Eurózónában a növekedés mérséklődése nem volt meglepő a kivételesen erős 2017-es évet követően, a lassulás 2018 második felében a vártnál erősebb lett. A romló külső környezet a fent már említett országspecifikus tényezőkkel együtt érezhetően visszafogta a növekedést. Ugyanakkor ezt a közép- és kelet-európai országok tavaly még meglepően nem érezték meg. Az Eurózára visszaható hatását több, mint ellensúlyozta 2018-ban a beruházások EU támogatások hajtotta erős növekedése, a továbbra is kedvező hitelezési környezet és a feszesező munkaerőpiac miatt erős háztartási fogyasztás. Az előzetes adatok alapján az 1990-es évek óta először Magyarország növekedett a legerősebben a régióban, éves szinten 4.8%-kal.

Olaj-és gázpiaci fejlemények

1. ábra: Brent és gázárak (forrás: Bloomberg)

Az irányadó Brent olajfajta (FOB spot) átlagára 71 USD/hordó volt, amely 31%-kal haladta meg a 2017-es szintet. A Brent mégis 25%-kal alacsonyabban zárt 2018 utolsó hetében, mint ahogy kezdte az évet. A február-október közti időszakot folyamatos árnövekedés jellemezte, amelynek végére az ár a 85 USD/hordó szintet is meghaladta. Innen következett egy meredek áresés egészen az 50 USD/hordó szintig az év utolsó két hónapjában. Az árnövekedést az erős kereslet, az OPEC+ országok termelési megállapodásának fegyelmezett betartása, a venezuelai válság, az USA iráni szankciókkal való fenyegetése és az USA palaolaj-termelését visszafogó logisztikai korlátok támogatták. Az áresést pedig a túlkínálattal kapcsolatos aggályok visszatérése magyarázta: az OPEC+ országok megemelték termelésüket júniust követően, hogy a kieső venezuelai és iráni kínálatot pótolják, a logisztikai korlátok enyhültek az USA-ban, a főbb iráni kereskedelmi partnerek váratlanul hathónapos mentességet kaptak az amerikai szankciók alól, és az élesedő kereskedelmi viták miatt folyamatosan romlottak a világgazdasági növekedési kilátások. Az árak stabilizálódtak, miután az OPEC és szövetségesei bejelentették év végén a kibocsátás napi 1,2 millió hordós csökkentését (az októberi szinthez képest) januártól, hat hónapos időtartamra.

A földgázárak 2018-ban növekedtek a megelőző évhez képest a magasabb olajár, az év eleji észak-amerikai, illetve európai hideg időszak és az ázsiai elektromos áram előállításában és iparban folytatódó szén-gáz átváltás miatt. Az európai TTF gázár 283 USD/ezer köbméteres, a 2017. évinél 37%-kal magasabb átlagértéket ért el, mindenekelőtt a nagyon hideg február-márciusi időszak miatt, ami március 1-jén 977 USD/ezer köbméter csúcsra repítette az árat komoly ellátási aggodalmakkal kísérve. Az átlagost meghaladó fűtési igény lecsökkentette az európai tárolók feltöltöttségét, amit az év későbbi hónapjaiban pótolni kellett, ősz végéig magasan tartva az árakat. Az EU széndioxid-kereskedelmi reformját követően megugró CO₂ árak szintén emelték a földgáz árakat. A holland kitermelés csökkenésének folytatódása tovább növelte Európa importfüggőségét.

Downstream

2018-ban a finomításban és a petrokémiában annak ellenére is kedvező marzsokat láthattunk, hogy a kőolaj-árak az év nagy részében folyamatosan emelkedtek. Szeptember elejéig mind a benzin, mind a dízel krakk erősödött az erős régiós keresletnek köszönhetően. A fűtőolaj is meglepően erős maradt, felülteljesítve az öt éves átlagot, mindenképp amiatt, hogy a kínálat fokozatosan szűkült a folyamatban levő finomítói beruházások előrehaladásával, míg a kereslet nem csökkent. Szeptembertől kezdődően a könnyűdesztillátumok (benzin, nafta és PB) krakkjait a növekvő olajár, az élesedő importverseny, a Rajna alacsony vízszintje és a vártnál enyhébb télkezdet egyaránt gyengítette. Novemberre a könnyűdesztillátumok krakkjait jellemző negatív trendet a dízel krakk kiugró értékei ellensúlyozni tudták. A magas dízel krakkot az alacsony Rajna vízszint miatti mérsékelt kínálat, az eleve alacsony készlet szint és a még mindig erős gazdasági aktivitás magyarázta.

A növekvő kőolaj- és nafta árak, hasonlóan az etilén-származékok és a benzol piacain élesedő importversenyhez mérsékelték az integrált petrokémiai marzsot. A polietilén polimer marzsok erős nyomás alatt maradtak egész decemberig, amikor az alacsony Rajna vízszint miatti leállások kikényszerítette gyárleállások szűkítették a kínálatot és feljebb nyomták az árakat. Az európai propilénpiacok feszesek maradtak, amit év végén tovább erősített az európai kínálatkiesés és a csökkenő alapanyagárak. Míg a butadién ára a propilénéhez hasonló trendet követett az év folyamán, a benzolt a növekvő kínai kínálat miatt kifejezetten alulteljesítővé vált. Összességében a naftaárak második félevesi csökkenése és a polimerkínálat év végi kiesései a petrokémiai marzsot az ötéves historikus átlag közelében tartották az év egészében.

Külső tényezők (éves átlag)	2018. év	2017. év	Vált. %
Brent (USD/bbl)	71,3	54,2	32
Ural Blend (USD/bbl) ⁽¹⁰⁾	70,0	53,3	31
Brent Ural spread (USD/bbl) ⁽⁵⁾	1,4	1,2	16
95-ös ólmozatlan benzin 10 ppm (USD/t) ⁽¹¹⁾	675	557	21
Gázolaj – ULSD 10 ppm (USD/t) ⁽¹¹⁾	641	493	30
Vegyipari benzin (USD/t) ⁽¹²⁾	585	467	25
Fűtőolaj 3,5 (USD/t) ⁽¹²⁾	394	298	32
Crack spread – ólmozatlan benzin (USD/t) ⁽¹¹⁾	135	147	-8
Crack spread – gázolaj (USD/t) ⁽¹¹⁾	102	83	22
Crack spread – vegyipari benzin (USD/t) ⁽¹²⁾	45	57	-21
Crack spread – fűtőolaj 3,5 (USD/t) ⁽¹²⁾	-146	-106	38
Crack spread – ólmozatlan benzin (USD/bbl) ⁽¹¹⁾	9,6	12,7	-24
Crack spread – gázolaj (USD/bbl) ⁽¹¹⁾	14,8	12,0	23
Crack spread – vegyipari benzin (USD/bbl) ⁽¹²⁾	-5,6	-1,8	211
Crack spread – fűtőolaj 3,5 (USD/bbl) ⁽¹²⁾	-9,1	-7,1	28
Csoportszintű finomítói árrés (USD/bbl)	5,4	6,5	-17
Komplex finomítói árrés (MOL + Slovnaft) (USD/bbl)	6,3	7,1	-11
Etilén (EUR/t)	1.101	1.017	8
Butadién-vegyipari benzin spread (EUR/t)	518	698	-26
Csoportszintű petrokémiai árrés (EUR/t)	399	504	-21
Integrált petrokémiai árrés (EUR/t) ⁽⁹⁾	414	512	-19
HUF/USD átlag	270,3	274,3	-1
HUF/EUR átlag	318,9	309,2	3
HUF/HRK átlag	43,0	41,4	4
HRK/USD átlag	6,3	6,6	-5
3 havi USD LIBOR (%)	2,3	1,3	83
3 havi EURIBOR (%)	-0,3	-0,3	-2
3 havi BUBOR (%)	0,1	0,1	-16

Külső tényezők (év végi záró)	2018. év	2017. év	Vált. %
Brent záró (USD/bbl)	50,2	66,5	-25
HUF/USD záró	280,9	258,8	9
HUF/EUR záró	321,5	310,1	4
HUF/HRK záró	43,4	41,6	4
HRK/USD záró	6,5	6,2	5
MOL részvény záró (HUF)	3.078	3.005	2

A megjegyzéseket és speciális tételeket az 1. és 2. számú melléklet tartalmazza.

A Külső környezetre vonatkozó historikus adatok elérhetőek az éves [Adattárban](#) a Társaság honlapján.

2. INTEGRÁLT KOCKÁZATKEZELÉSI RENDSZER

A MOL-csoport magas kockázatú iparág piaci szereplőjeként elkötelezett a magas színvonalú kockázatkezelésben és a kockázatok elfogadható határokon belül tartásában, a legjobb iparági gyakorlatnak megfelelően.

A MOL-csoport kockázatkezelési célja, hogy az üzleti környezetből származó bizonytalanságokat elfogadható szinten belül tartsa, valamint támogassa a stabil és fenntartható működést, a Csoport jövőbeli növekedését, a Csoport változásokhoz való alkalmazkodóképességét.

A MOL-csoport társaságirányítási struktúrájába integráltan került kialakításra az Átfogó Egységes Vállalati Kockázatkezelési Rendszer (ERM), mely a vállalati értékteremtés bizonytalanságoknak való kitettséget figyelembe véve feltárja a Csoport stratégiai céljai megvalósításának sikerét befolyásoló tényezőket és az azokat fenyegető veszélyeket, továbbá az olyan váratlan eseményeket, amelyek potenciális veszélyt jelenthetnek emberekre, vállalati eszközökre, a környezetre vagy a vállalati hírnévre.

Az ERM keretében végezzük az összes jelentős kockázat feltárását, értékelését, kezelését és monitorálását, a Csoport egészére vonatkozóan: csoportszintű üzletágakra, funkcionális szervezetekre, valamint a leányvállalatokra és a különböző projektekre is. A hatékony kockázatkezelés érdekében a kockázatokat elsődlegesen azon vezetők kezelik (feltárás, értékelés, csökkentés), akik az adott területen a folyamatokért, kontrollokért, a kockázatsökkentő intézkedések végrehajtásáért felelősek. Ugyanakkor a csoportszintű üzleti/funkcionális vezetői szint, Kockázatkezelési szakterületek, a Csoportszintű Kockázatkezelési osztály, a csoport ügyvezető testülete, Igazgatósága és azok bizottsága biztosítják a kockázatmenedzsment átfogó, csoportszintű voltát, teljeskörű alkalmazását, értékelését, bemutatását, felügyeletét.

A Csoport kockázatait minden időhorizonton vizsgáljuk:

A MOL-csoport 2030-as stratégiájára vonatkozóan azonosítottuk azokat a hosszú távú kockázatokat, amelyek hatással lehetnek stratégiai céljaink elérésére, ezek részletes elemzését, ideértve a vonatkozó kockázatkezelési, -csökkentési akcióterv elkészítését, elvégeztük. Hosszú távú stratégiai kockázataink közé soroltuk a kutatás-termelés fenntarthatóságának kockázatát, a fizikai eszközök kockázatát, a piaci kockázatokat, a stratégiai projektek megvalósulásának kockázatát, a Fogyasztói Szolgáltatások üzletág transzformációs kockázatát, a (geo)politikai-szabályozási kockázatot, az emberi erőforrás kockázatát. A stratégiai kockázatokat évente felülvizsgáljuk.

Ugyanakkor az üzleti terveinkhez kapcsolódó középtávú kockázatokat üzletági szinten értékeljük és kezeljük a vállalati eszközök teljes élettartamára vonatkozóan, a Csoportszintű Kockázatkezelés támogatásával.

A társaság rövid távú kockázati profilját rendszeresen felülvizsgáljuk a MOL-csoport éves költségvetésére vonatkozóan.

A felsővezetés számára készülő rendszeres jelentések biztosítják a kockázatkezelés legfelsőbb szintű felügyeletét, a kockázatsökkentő intézkedések, kontrollok rendszeres nyomon követését, és kockázatkezelés hatékonyságának figyelemmel kísérését az Ügyvezető Testület, az Igazgatóság és annak érintett bizottságai által.

Főbb kockázataink az alábbiak:

2.1. A vállalatot érintő piaci és pénzügyi kockázatok többek között:

- ▶ **Árupiaci ár kockázat:** MOL-csoport mind a beszerzési oldalon, mind az értékesítési oldalon a nyersanyagárak ár kockázatának van kitéve. A kockázat az integrált üzleti modellből fakad, mivel a Downstream üzletág több nyersanyagot dolgoz fel, mint a saját termelés, és finomított termékeket értékesít. A kockázatot figyelemmel kísérjük, hogy biztosítsuk a vállalat stabil pénzügyi helyzetét, a működés, valamint a beruházások finanszírozásának biztonságát. Fedezeti ügyletek végrehajtását mérlegeljük olyan esetekben, amikor a kockázat nem a normál üzleti tevékenységből, vagy a szokásos árupiaci volatilitásból fakad.
- ▶ **Deviza árfolyamkockázat (FX):** A MOL-csoport árfolyamkockázat-kezelési irányelveinek megfelelően az FX kockázatot nyomon követjük, a működési cash flow kitettségeit szükséges és optimális esetben a finanszírozási cash flowhoz igazítjuk.
- ▶ **Kamatláb kockázat (IR):** A MOL-csoport árfolyamkockázat-kezelési irányelveinek megfelelően az IR kockázatot nyomon követjük, a külső finanszírozási formák tudatos megválasztásán keresztül menedzseljük.
- ▶ **Hitelkockázat:** A MOL-csoport nagyszámú, - mind üzletági, mind földrajzi szempontból - változatos ügyfélkör számára nyújt termékeket és szolgáltatásokat halasztott fizetési feltétellel, mely egy megfelelő hitelkockázat-profilú portfóliót képez. A MOL-csoport folyamatosan figyelemmel kíséri és kezeli ezeket a kockázatokat, támogatja az értékesítési folyamatokat, az értékesítési stratégiával és a kockázatviselési hajlandósággal összhangban.

2.2. Működési kockázatok lehetnek:

- ▶ **Eszközbiztonság és berendezések meghibásodásának kockázata** jelentős a Downstream üzletág nagyfokú eszközkoncentrátsága miatt. A kockázatokból fakadó negatív hatások mérséklése különböző termelési és Egészségvédelmi, Biztonságtechnikai és Környezetvédelmi (EBK) programok, valamint csoportszintű biztosítások kötésével történik.
- ▶ **Kőolajellátási kockázat:** A Downstream tevékenység működése a kőolajellátás folyamatosságán alapszik. Az esetleges ellátási zavarokból fakadó kockázat mérséklése érdekében a csővezetéken érkező kőolajszállítmányok mellett jelenleg az Adriai-tenger irányából érkező rendszeres kőolajszállítmányokkal diverzifikáljuk a Dowstream üzletág ellátását.
- ▶ **Cyber kockázat:** A közelmúltban megnövekedett cyber kockázatok nagyfokú figyelmet és hatékony menedzsmentet követelnek a MOL-csoport részéről ahhoz, hogy képes legyen monitorozni, azonosítani a felmerülő kockázatokat, és reagálni

rájuk. Világos jövőképet és stratégiát hoztunk létre a számítógépes incidensek és fenyegetések kezelése érdekében (az emberek, folyamatok és technológiák védelmében), így a vállalat képes azonosítani, felderíteni és kezelni a számítógépes fenyegetésekhez kapcsolódó kockázatokat.

2.3. Stratégiai kockázatok lehetnek:

- ▶ **Szabályozói kockázat:** a MOL-csoportnak jelentős kitétsége van sokféle törvény, rendelet, a környezetvédelmi és a kormányzati politika kapcsán, amelyek jelentősen változhatnak az idő múlásával. A lehetséges kormányzati intézkedéseket befolyásolhatja a fokozott gazdasági és néhány régióban a politikai válság kockázata, így növekszik ezek hatása a működésünkre.
- ▶ **Országkockázat:** MOL-csoport nemzetközi kitétséggel rendelkezik, mely egyrészt hozzájárul a diverzifikációhoz, másrészt egyedi országkockázatoknak való kitétséggel jár. Ennek megfelelően nyomon követjük és menedzseljük a politikai kockázatokat, a helyi előírásoknak való megfelelést, a különböző szankciókat, hogy a befektetési portfólió országkockázati kitétsége elfogadható szinten maradjon.
- ▶ **Reputációs kockázat:** A MOL-csoport, mint kiemelkedő piaci szereplő a régióban, aki különös figyelmet kap jelentős számú érdekelt féltől, folyamatosan törekszik arra, hogy betartsa felelős kötelezettségeit.
- ▶ **Éghajlatváltozási kockázat:** Az éghajlatváltozás hatásai hátrányosan érinthetik a MOL-csoport működését. A fosszilis tüzelőanyagok iránti kereslet hosszú távon várható csökkenése miatt indította el a MOL-csoport a 2030-as stratégiáját: elsősorban a szigorodó szabályozás, a közlekedés elektrifikációja és digitalizálása, a növekvő energiahatékonyság valamint a fogyasztói magatartás és a technológiai fejlődés terén várható változásoknak való megfelelésre alapozva. A MOL-csoport transzformációs stratégiájának központjában e változásokra válaszként új innovatív üzletek felé való nyitás és a petrokémiai értéklánc mentén végrehajtott nagyobb arányú befektetések állnak. Korábban már számos lépést tettünk csoport- és üzletági szinten is, és több intézkedés folyamatban van. További részletekért látogasson el a Fenntarthatósági teljesítményre vonatkozó megjegyzésekhez

Főbb kockázatkezelési eszközök

A MOL-csoport által alkalmazott kockázatkezelési módszer nemzetközi szabványokon és legjobb iparági gyakorlatokon alapul. Az Enterprise Risk Management (ERM) egy keretrendszer, amely minden üzletágra és funkcionális szervezetre vonatkozik, és biztosítja azon kockázatok azonosítását, elemzését, amelyek veszélyeztetik a vállalati célok elérését és a Csoport pénzügyi teljesítményét, és megfelelő kockázatsökkentő intézkedések megtételével ezen kockázatok elfogadható szintek között tartását.

A nyereségesség és pénzügyi stabilitás fenntartásának érdekében célzott pénzügyi kockázatkezelési eljárásaink vannak a rövid távú, piaci kockázatok kezelésére. Az árupiaci árkockázat, az FX és a kamatkockázat rendszeres mérését egy komplex modell alapján fejlett statisztikai módszerekkel végezzük, ha szükséges, fedezeti ügyletekkel kezeljük.

A működési kockázatok pénzügyi következményeinek áthárítása a biztosítás menedzsment feladata, a biztosítások kötése egy fontos kockázatsökkentő eszköz a leglényegesebb, tevékenységünkből fakadó kockázati kitétségek és kötelezettségek kezelésében. A biztosítások kötése egy csoportosintű közös program keretében történik, a jelentős szinergia hatások kiaknázása érdekében.

A legjobb iparági gyakorlatoknak megfelelően az alacsony valószínűségű, de magas potenciális hatású kockázatokra fókuszálva, amelyek megszakíthatják az operációt, az értékteremtési folyamatot, a MOL-csoport egy kríziskezelési és üzletfolytonossági programot indított. Jelenleg ezek integrálásán dolgozunk annak érdekében, hogy elfogadható határok közé szorítsuk a kritikus üzleti folyamatok helyreállításához szükséges időt.

3. A 2018-AS ÉV PÉNZÜGYI ÉS MŰKÖDÉSI ÖSSZEFOGLALÓJA

3.1 LEGFONTOSABB EREDMÉNYEK ÉS KITEKINTÉS

Legfontosabb pénzügyi eredmények

- ▶ A tisztított újraberzerzési árakkal becsült EBITDA 2,69 Mrd dollárt (728 Mrd forint) ért el, amely meghaladja a korábban felfelé módosított ~2,4 Mrd dolláros célt.
- ▶ Az egyszerűsített cash-flow 1,4 Mrd dollárt ért el meghaladva az éves célsáv felső értékét, 1,3 Mrd dollárt.
- ▶ Az Upstream szegmens speciális tételek nélküli EBITDA-ja csaknem 50%-ot nöött és 1.269 millió dollárt (344 Mrd forint) tett ki 2018-ban.
- ▶ A Downstream továbbra is erős eredményt szállított, a tisztított újraberzerzési árakkal becsült EBITDA 995 millió dollár lett (270 Mrd forint).
- ▶ A Fogyasztói Szolgáltatások szegmens ismét minden idők legmagasabb, 423 millió dolláros (115 Mrd forint) EBITDA-t érte el.
- ▶ Az erős készpénztermelésnek köszönhetően a hitelmutatók javultak, a nettó hitel / EBITDA mutató 0,41-szeres értékre csökkent az egy évvel ezelőtti, 0,61-szeres értékről. A MOL mindhárom hitelminősítő által befektetésre ajánlott hitelminősítéssel rendelkezik.

Legfontosabb működési eredmények

- ▶ A Poliol projekt jóváhagyásra került, amely egyben a vállalat legjelentősebb organikus beruházása. A poliol projekt egyben a petrokémiai transzformáció első nagy lépése.
- ▶ A MOL egyesült királyságbeli Catcher mezője elérte a csúcstermelést, amely meghaladja az előzetes várakozásokat. Így 111 hordóegyenérték/nap (mboepd) átlagos termelést értünk el 2018 folyamán.
- ▶ A Downstream 110 millió dollár eredményjavulást ért el a DS2022 program hatékonyságnövelő intézkedéseinek köszönhetően.
- ▶ A MOL kiterjesztette mobilitási szolgáltatások portfólióját: ügyfeink 55 millió utaskilométert tettek meg közösségi autómegosztó, flotta menedzsment- és egyéb mobilitási szolgáltatásainkat használva.
- ▶ A MOL ismét a Dow Jones Fenntarthatósági index tagja maradt, bekerült a SAM 2019 és a Sustainabilitycs „10 for 2019” fenntarthatósági évkönyvébe, amely elismeri a vállalat alacsony szén-dioxid kibocsátás elérésére irányuló törekvését.

2019-es kitekintés

- ▶ Rövidtávú várakozásaink megfelelnek a 2019-23-as pénzügyi keretrendszerben lefektetetteknek: olajár az 50-70 USD/hordó sávban, a Downstream margin pedig az iparági ciklus középtévéhez közel ingadozhat (a csoportszintű finomítói margin 4-5 USD/hordó, a csoportszintű petrokémiai margin pedig 300-400 EUR/t sávban mozoghat).
- ▶ 2,3 Mrd dollár körüli tisztított újrabeszerzési árakkal becsült EBITDA-t érhetünk el ilyen külső környezetben.
- ▶ A beruházások mértéke 1,9-2,1 Mrd dollár körül alakulhat, melynek része 0,8-0,9 Mrd dolláros MOL 2030-as stratégia projektjeire fordítandó keret.
- ▶ A Downstream 2022 (DS2022) program további 50 millió dollár hatékonyságjavulás elérését tűzte ki célul. Emellett további beruházási döntések szülehetnek kisebb stratégiai projektekhez kapcsolódóan.
- ▶ A Fogyasztói Szolgáltatások szegmens tovább bővíti majd mobilitáshoz kapcsolódó szolgáltatásai körét és kibővítheti termékpalalettáját a fogyasztási termékeken túlmutató elemekkel.
- ▶ Az Upstream a megemelt termelési célnak megfelelő szinten, 110 hordóegyenérték/nap termeléssel továbbra is a csoport meghatározó készpénztermelő üzletága lesz. Az inorganikus készletpótlás megvalósítására továbbra is jelentős erőfeszítéseket fordítunk.

3.2 A 2018-AS EREDMÉNYEK ÖSSZEFOGLALÓJA

2018-ban a MOL 782 Mrd forint (2,7 Mrd dollár) újrabeszerzési árakkal becsült „tisztá” EBITDA-t ért el, ami 8%-kal magasabb a 2017-es szintnél, és jelentősen meghaladja a felfelé módosított (2,4 Mrd dolláros) éves célt is, nagyrészt az Upstream szegmens kiemelkedő eredményének, illetve a Fogyasztói Szolgáltatások szegmens kétszámjegyű EBITDA növekedésének köszönhetően.

- ▶ Az Upstream szegmens speciális tételek nélküli EBITDA-ja 344 Mrd forintot tett ki 2018-ban, ami 47%-os növekedés a 2017-eshez képest, az emelkedés elsősorban a magasabb Brent (+32%) árfolyamnak és a magasabb realizált gázárnak (+19%), valamint az egyesült királyságbeli Catcher által termelt hordók magas árrésének és az egyiptomi késedelmes követelések kiegyenlítésének köszönhető. A szénhidrogén termelés 3%-ot növekedett év/év alapon, 110,6 hordó/nap szintre, a csoportszintű kitermelés fajlagos költsége (OPEX) kismértékben 6,3 USD / hordó szintre emelkedett, de továbbra is rendkívül versenyképes szinten maradt.
- ▶ A Downstream újrabeszerzési árakkal becsült „tisztá” EBITDA-ja 17%-kal visszaesett 270 Mrd forintra. A jövedelmezőségre kedvezőtlenül hatott a gyengébb finomítói környezet (a MOL komplex finomítói árrés 6,3 USD/hordó volt, ami 11%-os csökkenés az előző évhez képest) és az alacsonyabb petrokémiai árrések (a MOL csoportszintű petrokémiai árrés 399 EUR/tonna volt, 21%-ot csökkent az előző évhez képest), valamint a magasabb működési költségek. Ezt részben ellensúlyozni tudták a belső hatékonyságnövelést célzó intézkedések. A DS2022 program 110 millió dollár EBITDA hozzájárulást eredményezett 2018-ban.
- ▶ A Fogyasztói Szolgáltatások szegmens 18%-kal növelte EBITDA hozzájárulását év/év alapon, elérve a 115 Mrd forintot, főként a nem üzemanyag típusú bevételek növekedésének és a régióra jellemző, pozitív üzemanyagi trendeknek köszönhetően.
- ▶ A Gáz Midstream 2018-ban 50 Mrd forint EBITDA-t teljesített, amely 18%-kal alacsonyabb az előző évi eredménynél, a magasabb szállítási költségek és a növekvő energiaárak miatt.
- ▶ A központ és egyéb szegmens EBITDA eredménye -42 Mrd forintot tett ki 2018-ban, amely kissé alacsonyabb az előző évi értékénél.
- ▶ A pénzügyi műveletek nettó vesztesége jelentős mértékben, -37 Mrd forintra nőtt az előző évi -7 Mrd forintos értékhez képest, elsősorban a nagymértékű árfolyamvesztésnek köszönhetően, amely mögött a forint dollárral és euróval szembeni 2018-as gyengülése áll, miközben tavaly még árfolyamnyereséget eredményezett a dollárral szemben erősödő forint árfolyam.
- ▶ A beruházások és befektetések (CAPEX) értéke 357 Mrd forintra (1,3 Mrd dollárra) nőtt, ez év/év alapon, 27%-os növekedést jelent, mely magában foglalja a növekvő transzformációs beruházások értékét is (171 millió dollár 2018-ban). Mind a Downstream, mind pedig a Fogyasztói Szolgáltatások szegmens CAPEX szintje az eredeti tervekkel összhangban növekedett 2018-ban, mely az alábbi tényezőkből tevődik össze: a magasabb Downstream transzformációs költségek, a Fogyasztói Szolgáltatások szegmensben a töltőállomás megújítások felgyorsult üteme és a nem üzemanyag jellegű értékesítési koncepció kiterjesztése.

- ▶ A működőtőke változás előtti, üzleti tevékenységből származó cash-flow 9%-kal 704 Mrd forintra nőtt a bázisidőszakhoz képest, összhangban az EBITDA szint növekedésével. A nettó forgótőke változás 108 Mrd forintot tett ki, elsősorban a magasabb olajkörnyezetnek köszönhetően, az üzleti tevékenységből származó pénzáramlás 7%-kal emelkedett és 596 Mrd forintot tett ki.
- ▶ A nettó hitel állomány 314 Mrd forintra csökkent az előző évi 435 Mrd forintról, és az egyszerűsített nettó adósság/EBITDA mutató 0,65-ről 0,41-re csökkent. A saját tőke idegen tőke arány 17%-ról 12%-ra csökkent, így a mérleg továbbra is erős maradt 2018 folyamán.
- ▶ A teljes záró létszám 1%-kal nőtt 2018-ban, 25.636 főről, 25.970 főre.
- ▶ Kiemelt pénzügyi és üzleti adatok és a historikus pénzügyi kimutatások elérhetőek az éves [Adattárban](#) a Társaság honlapján.

Milliárd forint

Millió dollár

Pénzügyi összefoglaló	2018. év	2017. év	Vált. %	2018. év	2017. év	Vált. %
Értékesítés nettó árbevétele	5.168,7	4.130,3	25	19.054	15.114	26
EBITDA	764,2	672,6	14	2.819	2.444	15
EBITDA speciális tételek nélkül⁽¹⁾	747,0	679,6	10	2.757	2.472	12
Újrabez. árakkal becsült „tisztá” EBITDA⁽¹⁾⁽²⁾	728,2	672,7	8	2.687	2.447	10
Üzleti eredmény	352,9	354,4	0	1.305	1.278	2
Üzleti eredmény speciális tételek nélkül⁽¹⁾	362,7	383,9	-6	1.339	1.391	-4
Újrabez. árakkal becsült „tisztá” üzleti eredmény⁽¹⁾⁽²⁾	343,9	377,0	-9	1.269	1.366	-7
Pénzügyi műveletek nyeresége/vesztesége (-)	-36,5	-6,7	445	-134	-25	436
Anyavállalati részvényesek részesedése a nettó eredményből	301,2	307,0	-2	1.111	1.112	0
Működési cash flow a működőtőke változása előtt	704,1	643,8	9	2.600	2.349	11
Működési cash flow	596,1	559,7	7	2.189	2.070	6
EGY RÉSZVÉNYRE JUTÓ EREDMÉNY						
EPS, HUF/USD	431,6	436,8	-1	1,6	1,6	0
EPS speciális tételek nélkül, HUF/USD	441,9	475,9	-7	1,6	1,7	-6
ELADÓSODOTTSÁGI MUTATÓK						
Egyszerűsített Nettó adósság/EBITDA	0,41	0,65	-37			
Nettó eladósodottság (gearing) ⁽⁴⁾	12%	17%	-29			

A megjegyzéseket és speciális tételeket az 1. és 2. számú melléklet tartalmazza

Főbb pénzügyi adatok divízióális bontásban

Milliárd forint

Millió dollár

Értékesítés nettó árbevétele ⁽³⁾⁽⁶⁾	2018. év	2017. év	Vált. %	2018. év	2017. év	Vált. %
Upstream	545,1	411,7	32	2.011	1.501	34
Downstream	4.595,9	3.643,5	26	16.935	13.333	27
Gáz Midstream	95,7	98,5	-3	356	359	-1
Fogyasztói Szolgáltatások	1.597,3	1.128,0	42	5.892	4.132	43
Központ és egyéb	254,1	215,1	18	933	793	18
Értékesítés nettó árbevétele összesen	7.088,1	5.496,9	29	26.127	20.118	30
Külső értékesítés nettó árbevétele összesen⁽⁶⁾	5.168,7	4.130,3	25	19.054	15.114	26

EBITDA	2018. év	2017. év	Vált. %	2018. év	2017. év	Vált. %
Upstream	356,9	232,5	54	1.314	844	56
Downstream	293,0	326,5	-10	1.082	1.184	-9
Gáz Midstream	50,3	61,4	-18	189	223	-15
Fogyasztói Szolgáltatások	114,8	97,3	18	423	358	18
Központ és egyéb	-42,0	-40,4	4	-154	-149	3
Szegmensek közötti átadás ⁽⁷⁾	-9,0	-4,7	92	-35	-18	119
EBITDA összesen	764,2	672,6	14	2.819	2.444	15

	Milliárd forint			Millió dollár		
EBITDA speciális tételek nélkül ⁽¹⁾	2018. év	2017. év	Vált. %	2018. év	2017. év	Vált. %
Upstream	344,2	234,8	47	1.269	854	49
Downstream	288,5	331,2	-13	1.065	1.202	-11
Downstream újrabeszerzési árakkal becsült „tisztá” EBITDA-ja ⁽²⁾	269,7	324,3	-17	995	1.178	-16
Gáz Midstream	50,3	61,4	-18	189	223	-15
Fogyasztói Szolgáltatások	114,8	97,3	18	423	358	18
Központ és egyéb	-41,9	-40,4	4	-154	-149	3
Szegmensek közötti átadás ⁽⁷⁾	-9,0	-4,7	92	-35	-17	106
Újrbesz. árakkal becsült „tisztá” EBITDA ⁽¹⁾⁽²⁾	728,2	672,7	8	2.687	2.447	10
EBITDA speciális tételek nélkül összesen	747,0	679,6	10	2.757	2.472	12
Értékcsökkenés	2018. év	2017. év	Vált. %	2018. év	2017. év	Vált. %
Upstream	212,6	158,0	35	783	580	35
Downstream	132,4	99,7	33	486	364	34
Gáz Midstream	13,7	13,1	5	51	48	6
Fogyasztói Szolgáltatások	27,3	25,2	8	101	92	10
Központ és egyéb	27,1	24,0	13	100	88	14
Szegmensek közötti átadás ⁽⁷⁾	-1,7	-1,8	-6	-6	-6	0
Értékcsökkenés összesen	411,4	318,2	29	1.514	1.166	30
Üzleti eredmény	2018. év	2017. év	Vált. %	2018. év	2017. év	Vált. %
Upstream	144,3	74,5	94	532	264	101
Downstream	160,6	226,8	-29	596	820	-27
Gáz Midstream	36,6	48,2	-24	138	175	-21
Fogyasztói Szolgáltatások	87,6	72,1	22	322	266	21
Központ és egyéb	-69,0	-64,4	7	-255	-238	7
Szegmensek közötti átadás ⁽⁷⁾	-7,3	-2,8	158	-29	-10	183
Üzleti eredmény összesen	352,9	354,4	-0	1.305	1.278	2
Üzleti eredmény speciális tét. nélkül ⁽¹⁾	2018. év	2017. év	Vált. %	2018. év	2017. év	Vált. %
Upstream	130,6	95,2	37	483	343	41
Downstream	180,3	231,6	-22	665	838	-21
Gáz Midstream	36,6	48,2	-24	138	175	-21
Fogyasztói Szolgáltatások	87,6	72,1	21	322	266	21
Központ és egyéb	-65,1	-60,4	8	-240	-222	8
Szegmensek közötti átadás ⁽⁷⁾	-7,3	-2,8	158	-29	-10	190
Üzleti eredmény speciális tét. nélkül összesen	362,7	383,9	-6	1.339	1.391	-4
Beruházások és befektetések	2018. év	2017. év	Vált. %	2018. év	2017. év	Vált. %
Upstream (organikus)	84,6	87,0	-3	312	320	-3
Downstream	170,1	128,9	32	617	478	29
Gáz Midstream	9,4	4,9	100	34	18	93
Fogyasztói Szolgáltatások	54,7	39,7	38	199	148	35
Központ és egyéb	42,3	21,7	95	151	81	88
Szegmensek közötti átadás ⁽⁷⁾	-4,2	-1,9	118	-10	-7	32
Beruházások és befektetések összesen	357,1	280,3	27	1.303	1.037	26

A megjegyzéseket és speciális tételeket az 1. és 2. számú melléklet tartalmazza

3.3 STRATÉGIAI KITEKINTÉS

A MOL-csoport számára 2018 ismét kiváló pénzügyi és működési eredményeket hozott, emellett folytatódott a vállalat átalakítása a MOL 2030-as stratégiája mentén. 2018-ban a külső környezet kedvezőnek bizonyult, a növekvő olajár és a közép-kelet európai országokban tapasztalható erős gazdasági növekedés egyaránt pozitívan hatott, bár a Downstream marginok jelentősen csökkentek a korábbi magas bázisértékhez képest.

2018-ban a MOL csoport 2,69 Mrd dolláros újbeszerzési árakkal becsült „tisza” EBITDA-t ért el, ismét túlteljesítve az eredeti 2,2 Mrd dolláros, valamint a 2,4 Mrd dolláros módosított 2018-as EBITDA célt, mely további bizonyítéka a magas minőségű, alacsony költségszintű eszközeinek, és a külső környezet változásainak ellenálló, integrált üzleti modellünk életképességének. Az Upstream szegmens közel 1 Mrd dolláros szabad cash-flowt termelt (EBITDA csökkentve az organikus CAPEX-szel), ezzel a legnagyobb mértékben járult hozzá a csoport szintű újbeszerzési árakkal becsült „tisza” EBITDA-hoz, valamint a szabad pénzáramhoz, míg a Fogyasztói Szolgáltatások fenntartotta eredmény hozzájárulásának kétszámjegyű növekedését. A Downstream szegmens EBITDA-ja 2018-ban a magas bázisidőszaki értékről visszaesett ugyan, de a hatékony belső működés részben ellensúlyozta a jelentősen csökkenő finomítói és petrokémiai marginokat. Az organikus CAPEX 1,29 Mrd dollár volt 2018-ban, így az egyszerűsített szabad cash-flow az előző évivel megegyező, 1,4 Mrd dollár szinten maradt, jóval meghaladva az eredeti terveket.

A stratégiai átalakítás meghatározó mérföldkőhöz ért 2018-ban, a kiemelt poliol projekt túl van a beruházási döntésen, és számos további transzformációs projekt haladt előre jelentős mértékben. A Fogyasztói Szolgáltatások szegmens számos új, a mobilitáshoz kapcsolódó innovatív szolgáltatást indított el, többek között egy budapesti közösségi autómegosztó alkalmazást.

A MOL-csoport a 2018 novemberében megrendezett Befektetői Nap keretében bemutatta a két éve közzétett „MOL Group 2030” stratégiájában megfogalmazott célok megvalósításának státuszát, köztük a fő üzleti szegmensek középtávú célszámait, valamint a 2019-2023-as időszakra vonatkozó pénzügyi keretrendszer várható alakulását. Az elsődleges pénzügyi cél továbbra is az, hogy a vállalatcsoport elegendő működési cash flow-t generáljon a belső befektetési igények fedezésére, ideértve a transzformációs projekteket is, a pénzügyi költségeket, az adókat és a részvényesek számára megnövekedett alap osztalékot, miközben megőrizzük erős mérlegünket. Ez utóbbinak képesnek kell lennie ugyanis az inorganikus készletpótlás finanszírozására. A MOL középtávú makró keretrendszere a 2018-asnál konzervatívabb feltevéseken alapszik: 50-70 USD / hordó tartományban mozgó olajárát és normalizálódó downstream marginokat feltételez. Ennek megfelelően a normalizált újbeszerzési árakkal becsült „tisza” EBITDA cél 2019-2021-re vonatkozóan 10%-kal 2,2-2,4 Mrd dollárra emeltük meg, mely 2022 után, a transzformációs projektek megvalósítását követően tovább emelkedhet és elérheti a 2,4-2,6 Mrd dolláros szintet is. A normál üzletmenet fenntartásához szükséges beruházások összege évente 1,0-1,1 Mrd dollár körül marad, de a transzformációs projektek megvalósításához további 3 Mrd dollárnyi beruházásra lesz szükség a következő 5 évben, jellemzően 2019-20-ban.

A Downstream üzletágban teljes gőzzel tovább folytatódik a DS2022 program megvalósítása. A poliol projekt végrehajtása 2019-ben is előnyt élvez, de várhatóan legalább három további transzformációs projekt kerül majd beruházási döntési fázisba. A hatékonyságnövelés továbbra is kulcsfontosságú, a 2018-as 110 millió dolláros hatékonyságnövelő intézkedés megvalósítása után 2019-ben további 50 millió dollár megtakarítása a cél.

A Fogyasztói Szolgáltatások területén a MOL a további eredménynövekedést kíván elérni, részben a növekvő közép-kelet-európai üzemanyagiakon fennmaradó potenciál kihasználásával, részben pedig a hosszú távú átalakulás megvalósításához szükséges befektetések által annak érdekében, hogy a fogyasztási cikkek piacán is jelentős piaci szereplővé válhasson. A MOL további lépéseket kíván tenni a közlekedés várható változásainak élharcosaként megőrizve vezető szerepét a régióban.

Az Upstream szegmensben az elsődleges cél a már meglévő eszközök készpénztermelő képességének maximalizálása a hatékony működés megőrzése mellett. A megemelt középtávú termelési előrejelzés szerint az Upstream üzletág célja, hogy 2019-ben fenntartsa a 110 ezer kőolaj egyenérték termelését (és 2019-23 között 100-110 ezer hordó körül tartso) és évente 500 millió dollár egyszerűsített szabad cash flowt termeljen az elkövetkező öt évben, 60 USD/hordó olajár környezetet feltételezve. Az üzletág tovább fog dolgozni, hogy elérje a céljául kitűzött készletek pótlását, mind organikus mind pedig inorganikus lehetőségek megvizsgálásával. Habár a norvégiai kutatás nagy organikus lehetőséget hordoz magában, inorganikus lépések is szükségessé válhatnak ahhoz, hogy az 500 millió hordós középtávú 2P készletcél elérhető legyen.

3.4 UPSTREAM ÜZLETÁGI ÖSSZEFOGLALÓ

3.4.1 A 2018-as év áttekintése

Legfőbb eredmények

- ▶ 2018-ban csoport szinten az Upstream termelte a legtöbb szabad cash flow-t, ~ 1 Mrd dollárt 70 USD/hordó Brent olajár környezetben.
- ▶ ~25 USD/hordó egységnyi szabad cash flow-t termeltünk portfólió szinten.
- ▶ A magas olajár környezet ellenére a költség hatékonyságot továbbra is fenntartottuk, a szénhidrogén-termelés fajlagos költsége 2018-ban is versenyképes szinten (~6 dollár/ hordó) maradt.
- ▶ A termelés 2018-ban ~111 mboepd átlagos szintet ért el (ami 3%-kal magasabb az előző évihez képest), az év végén a záró termelés meghaladta a ~116 mboepd szintet. A volumennövekedés első sorban az Egyesült Királyságban elért magasabb termelési szint eredménye.
- ▶ Folytattuk a Termelés Optimalizálási Programot a KKE régióban, ami 4,5 mboepd adcionális termelést eredményezett éves szinten, és részben ellensúlyozta az érett mezőkön termelt alacsonyabb volumeneket.

- ▶ Több licenz tendert is megnyertünk és a kutatási portfóliónkat sikerrel terjesztettük ki Magyarországon, Norvégiában és az Egyesült Királyságban. Norvégiában az első MOL által operált tengeri kutat fúrtuk az Északi Tengeren, kiemelkedő munkabiztonsági eredménnyel.
- ▶ A bizonyított és valószínűsített olaj és gázkészleteink 323,6 MMboe szintre csökkentek 2018-ban.

2019-2023-as kitekintés

- ▶ Továbbra is a hatékonyságra helyezzük a hangsúlyt annak érdekében, hogy az egységre jutó termelési költségeket versenyképes szinten tartsuk (~6-7 USD/hordó portfólió szinten).
- ▶ A középtávú termelési célkitűzésünket felminősítettük addicionális 5-10 mboepd-el 2023-ig, amit a Shaikan mezőfejlesztési projekttel, az Egyesült Királyságban a termelési plafon megemelésével, illetve a magyarországi és pakisztáni optimalizálási projekttel érünk el. Ezáltal a termelést 110 mboepd szint felett tudjuk tartani a következő 5 évben.
- ▶ Az Upstream által évente termelt szabad cash flow várhatóan meghaladja az 500 millió dollárt a következő 5 évben, 60 USD/hordó olajár környezet esetén.
- ▶ A kutatási beruházásainkat elsősorban a norvégiai fúrásokra fordítjuk, ahol a legnagyobb organikus növekedési potenciállal rendelkezünk, valamint közép-kelet-európai és pakisztáni mezőfejlesztésekre. A nemzetközi portfóliónk szintjén, a beruházásaink közül a kazahsztáni gáztermelés elindítása emelkedik ki.
- ▶ Az 500 MMboe készletszint célkitűzésünk elérése érdekében inorganikus lépésekre is szükség van.

3.4.2 Legfontosabb eredmények

Kutatás

Összesen 14 kutat fúrtunk 4 országban, amiből 12 operált és 2 nem operált kút volt. Az Északi Tengeren megfúrtuk az első MOL által operált tengeri kutat. A fúrásokon túl szeizmikus méréseket végeztünk Horvátországban, Magyarországon, Pakisztánban és Romániában. A kutatási portfóliónkat új licenzekkel bővítettük Magyarországon, Norvégiában és az Egyesült Királyságban.

Magyarországon a kutatási program folytatódott, 7 kút fúrása és tesztelése befejeződött. A Tiszi-1 kút sikeres fúrásnak bizonyult és találatként könyvelhettük el; az Alpár-3, Forráskút-D-2 és a két Budafa kút azonban száraznak bizonyult. A Komádi-Ny-5 és Zsáka-DK-1 kutak tesztelése még folyamatban van. A Hatodik Magyarországi Szénhidrogén Bányászati Tenderen, a MOL két új szénhidrogén kutatási licenzt nyert el: Dráva és Szeged-M-DK. A Sávoly-Nagybakónak területen kutatási lehetőségeink fokozása érdekében 3D geológiai vizsgálatot végeztünk.

Horvátországban a Drava-02 kutatási térségben két kutat fúrtunk, a Severovci-1-et és a Mala Jasenovač-1-et. A Severovci-1 kút tesztelése megtörtént és a gazdaságossági analízis még folyamatban van, amíg a Mala Jasenovač kiértékelése befejeződött és száraz kútnak bizonyult. Ezekon felül további 2D szeizmikus méréseket végeztünk a Drava-02 térségben.

Romániában a MOL-nak 3 kutatási licenze van, amiből egy operált. Az Ex-5 nem operált licenzen egy kút fúrása befejeződött, kereskedelmileg hasznosítható szénhidrogént azonban nem találtunk. A 3D szeizmikus mérések elkezdődtek az EX-1 licenzen.

Norvégiában az első MOL által operált tengeri kutat fúrtuk meg az Északi Tengeren a PL860-as licenzen, ez azonban száraznak bizonyult. A nem operált PL790 Raudasen licenzen a fúrás a tervezett időn és költségvetésen belül befejeződött, sikeres találat nélkül. Mind a két fúrás kiváló környezet-, egészség- és munkavédelmi eredményekkel zárult, bármilyen incidens vagy környezetszennyezés nélkül. A 2018-as APA (Award in Pre-Defined Areas) tenderen a MOL Norvegia egy pályázatot nyújtott be a PL968-as területre. A jelenlegi MOL Norvegia licenz portfólió 17 licenzből áll, amiből 8 operált.

A **Közép-Kelet, Ázsia, Afrika** régióban, a kutatási tevékenység folytatódott Pakisztánban, Egyiptomban, Ománban és Irak kurdisztáni régiójában. **Pakisztánban** a MOL-csoportnak 4 blokkban van részesedése, ezek közül a TAL és Marghala blokkban operátor. A TAL blokkban két kutat fúrtunk, amiben mind a kettő száraznak bizonyult. A DG Khan blokkban jelenleg a kutatási lehetőségek értékelése folyik. **Ománban** a MOL és partnerünk, a HCF megegyezett a harmadik kutatási fúrás elvégzéséről a 66-os blokk déli részén. A kút elhelyezkedéséről döntés született és a fúrási munkálatok előkészítése folyamatban van. **Egyiptomban** folyamatban vannak a Rizk-2D kút fúrási előkészületei az East Yidma operált licenzen.

Mezőfejlesztés és Termelés

2018-ban a MOL sikerrel fúrt számos mezőfejlesztő kutat. A Termelés Optimalizálás Program (PO) folytatódott Magyarországon és Horvátországban, ami összesen 149 kútmunkálat és kettő kútrepesztés elvégzésével 4,5 mboepd addicionális termelést eredményezett éves szinten. Horvátországban az INA felvásárolta az ENI részesedését a horvát tengeri eszközökben; az Egyesült Királyságban a Catcher elérte a 66 mboepd olajtermelési plafont. Kazahsztánban mérőföldkövet értünk el két kereskedelmi egyezmény aláírásával a Nostrum-mal, valamint a Próbatermeltetési Projekt (Trial Production Project -TPP) is előre haladt a Felszíni Mérnöki Konceptió Tanulmány (Surface Engineering Concept Study) szerződésének aláírásával.

Magyarországon a mezőfejlesztési fúrási program sikeresen folytatódott 7 kútfúrással, jelentős technikai nehézség nélkül, a tervezett határidőn és költségvetésen belül. A Sas-Ny-25 bekötése megtörtént, a termelés akadálymentes és az elvárásokat meghaladó szinten folyik. A Gomba-D-1 & D-2, Szeged-35 & 36 és Vízvár-É4 & 2 kutak tesztelése folyamatban van. A Termelés Optimalizálás Program sikeresen folytatódott 2018-ban 58 kútmunkálatral és a repesztéses eljárás negyedik fázisának befejezésével. Ez 2,7 mboepd addicionális termelést eredményezett, ami részben ellensúlyozta a természetes termelés-csökkenést az érett mezőkön. A Mezőcsokonya Sűrített Földgáz projekt sikerrel fejeződött be és a gáztermelés elkezdődött.

Horvátországban, a fejlesztési tevékenységek keretén belül megfúrtuk a Legrad-1 South kutat. A harmadlagos termelési technológia (Enhanced Oil Recovery-EOR) projekt tovább folytatódott az Ivanić and Žutica-Észak mezőkön. A Termelés Optimalizálás Programmal 2% termelés növekedést értünk el a szárazföldi mezőkön az előző évhez képest. A 91 elvégzett kútmunkálat összesen 1,8 mboepd addicionális termelést eredményezett éves szinten. Az INA felvásárolta az ENI részesedését a horvát tengeri eszközökben, ami 4,3 MMboe 2P készlet növekményt jelent. Ezzel az INA egyedüli tulajdonos és operátor lett a North Adriatic és az Aiza Laura területeken. A felvásárlás hatása november közepétől látszódik a termelésben, ami éves szinten 0,2 mboepd addicionális termelés növekedést jelent.

Az **Egyesült Királyságban** a Catcher mezőn a felszíni termelő-tároló egység (FPSO) kiváló termelési eredményeket hozott, az olajtermelési plafon 66 mboepd szintet ért el. A többlet termelési kapacitásról az egyezményt 2019 januárban írta alá a MOL az FPSO operátorral, ami hosszútávon biztosítja a 66 mboepd termelési szint fenntartását. A Scolty és Crathes mezők viaszfelhalmozódási problémájának megoldása folyamatban van, a mentesítő projekt szankcionálásával.

A **FÁK régióban**, a mezőfejlesztési tevékenység folytatódott az operált Baitugan mezőn, **Oroszországban**. A 2018-as fúrási program sikerrel fejeződött be 22 kútfúrással és 104 kútmunkálattal. A természetes termelés csökkenést azonban ez sem tudta ellensúlyozni és az előző évhez képest 10%-kal csökkent a termelés. Az Új Mezőfejlesztési Program keretén belül, egy teljes körű geológiai modellt dolgoztunk ki. **Kazahsztánban** mérőföldkövet értünk el két egyezmény aláírásával partnerünkkel, a Nostrum-mal: Földgáz Értékesítési Egyezmény (Gas Sales Agreement) és Kondenzátum Feldolgozási Egyezmény (Condensate Processing Agreement). A Próbatermelési Projekt is előre haladt a Felszíni Mérnöki Konceptió Tanulmány (Surface Engineering Concept Study) augusztusi aláírásával.

Pakisztánban a TAL blokk fejlesztése folytatódott a Makori East-6 és a Mardankhel-02 bekötésével. 6 kúttimuláció valósult meg és a Mamikhel Központi Kompresszor Üzem telepítése is befejeződött. Az operált termelési szint (bruttó) elérte a 90 mboepd szintet.

Irak kurdisztáni régiójában két nem operált blokkban van részesedésünk: a Shaikan és Pearl mezőkben. A Shaikan mező esetében egy nagy mérőföldkövet értünk el annak a csővezetéknek a kiépítésével, ami összeköti a termelő létesítményt az Atrush export vezetékkel. Ez csökkenti a kereskedelmi és a környezet-, egészség- és munkavédelmi kockázatokat, valamint a termelés jelentős részének esetében csökkenti a fuvarozás által jelentett költséget. Megegyezett a Kurd Regionális Kormány és a GKP a beruházási tervekről, ami a bruttó termelést 2020-ig 55 mboepd szintre emeli. A Pearl mező esetében az Operátor és a Kurd Regionális Kormány aláírta a 10 éves Földgáz Értékesítési Egyezményt (Gas Sales Agreement), ami lehetővé teszi az árbevétel termelést gázeladásból.

Egyiptomban, összesen 23 kútmunkálatot végeztünk a 4 koncesszió, ebből 2-t operált koncesszió (East Yidma) és 21-et nem operált koncessziókon (North Bahariya, Ras Qatara, West Abu Gharadig). A nem operált eszközök mezőfejlesztése folytatódott, 16 kút fúrásával. **Angolában** a MOL-nak két nem operált blokkban van részesedése: 3/05-ös blokk és 3/05A blokk. A 3/05-ös blokkon a munkaprogram létesítmény- és kútmunkálatokat is magába foglalt. A 3/05A blokkon technikai okok miatt nem történt termelés.

A MOL-csoport elkötelezett a fenntartható fejlődés alapelvei mellett. Célunk, hogy a környezet-, egészség- és munkavédelmi balesetek számát nullára csökkentsük és tartsuk ezt a jövőben is, a környezetünk védelmének érdekében csökkentsük az elfolyások számát, valamint a rutin fáklyázásból származó üvegátháztartású gázok kibocsátását. Ez utóbbi tekintetében a MOL-csoport csatlakozott a Világbank által indított „Zero Routine Flaring Initiative” (az általános, nem biztonsági, munkafolyamatként végzett fáklyázás teljes kiküszöbölésének) kezdeményezéséhez.

3.4.3 A 2018-as év pénzügyi áttekintése

Szegmens IFRS eredmények, Mrd Ft	2018. év	2017. év	Vált. %
EBITDA	356,9	232,5	53
EBITDA speciális tételek nélkül ⁽¹⁾	344,2	234,8	47
Üzleti eredmény	144,3	74,5	94
Üzleti eredmény speciális tételek nélkül ⁽¹⁾	130,6	95,2	37
Organikus CAPEX	84,6	87,0	-3
amiből kutatási CAPEX	18,9	11,7	61

Szénhidrogén-termelés (ezer hordó/nap)	2018. év	2017. év	Vált. %
Kőolajtermelés	44,5	37,6	18
Magyarország	13,0	12,8	2
Horvátország	12,5	12,2	2
Oroszország	0,0	0,0	-
Irak Kurdisztáni Régiója	3,3	3,7	-11
Egyesült Királyság	12,7	5,4	135
Pakisztán	0,9	1,1	-18
Egyéb Nemzetközi	2,1	2,4	-13
Földgáztermelés	51,2	54,2	-6
Magyarország	24,9	26,3	-5
Horvátország	18,9	21,3	-11
amiből off-shore	6,5	7,7	-16
Egyesült Királyság	1,3	0,8	63
Pakisztán	6,1	5,7	7

Szénhidrogén-termelés (ezer hordó/nap)	2018. év	2017. év	Vált. %
Kondenzátum	6,5	7,1	-8
Magyarország	3,6	3,7	-3
Horvátország	1,4	1,8	-22
Pakisztán	1,5	1,7	-12
Teljeskörűen konszolidált vállalatok átlagos napi szénhidrogén-termelése	102,2	98,8	3
Oroszország (Baitex)	5,6	6,2	-10
Irak kurdisztáni régiója (Pearl Petroleum) *	2,8	2,4	17
Társult és közös vezetésű vállalatok átlagos napi szénhidrogén-termelése	8,4	8,6	-2
Csoportszintű átlagos napi szénhidrogén termelés	110,6	107,4	3

* gáz nélkül

Főbb külső makro tényezők	2018. év	2017. év	Vált. %
Brent (USD/bbl)	71,3	54,2	32
HUF/USD átlag	270,3	274,3	-2

Realizált szénhidrogén árak	2018. év	2017. év	Vált. %
Átlagos realizált kőolaj és kondenzátum ár (USD/bbl)	65,3	48,9	34
Átlagos realizált gáz ár (USD/boe)	36,2	30,5	19
Átlagos realizált szénhidrogén ár (USD/boe)	51,1	39,1	31

Fajlagos költség	2018. év	2017. év	Vált. %
Teljeskörűen konszolidált vállalatok szénhidrogén-termelésének fajlagos költsége	6,9	6,7	3
Társult és közös vezetésű vállaltok szénhidrogén termelésének fajlagos költsége	1,8	1,7	6
Csoportszintű szénhidrogén-termelés fajlagos költsége (USD/boe)	6,3	6,1	3

A megjegyzéseket és speciális tételeket az 1. és 2. számú melléklet tartalmazza

Pénzügyi áttekintés

Az Upstream speciális tételek nélküli EBITDA 47%-os mértékben emelkedett 2018-ban és 344 Mrd forintot ért el. A pénzügyi eredmény változását az alábbi tételek befolyásolták:

(+) Az átlagos realizált szénhidrogén árak 31%-kal (12 dollár/boe mértékben), 51 dollár/boe szintre emelkedtek. Ennek háttérében a realizált olajár 34%-os emelkedése, melyet a Brent jegyzésár hasonló mértékű változása indokolt, valamint az átlagos realizált gázár 19%-os növekedése állt.

(+) A csoportszintű szénhidrogén-termelés (társult és közös vezetésű vállalatokkal együtt) 110,6 mboepd-t ért el, amely 3%-os növekedésnek felel meg.

(-) A közvetlen termelési egységköltség (értékcsökkenés nélkül) kis mértékben, 3%-kal 6,3 dollár/boe szintre emelkedett elsősorban a devizaárfolyam kedvezőtlen alakulásának következtében, de továbbra is versenyképes szinten maradt.

A könyv szerinti működési nyereség 144 Mrd forint lett 2018-ban, míg az egyszeri tételektől tisztított működési nyereség 131 Mrd forintot tett ki. Mindkét érték majdnem 100%-os növekedés az előző évi szinthez képest. A működési eredményt 14 Mrd forintnyi egyszeri tétel növelte, amely az ENI részesedés felvásárlásának nyereségét és a kutatás-termelési eszközökre elszámolt értékvesztés és visszairás nettó hatását takarja.

Kőolaj- és földgáztermelés

Az átlagos napi szénhidrogén-termelés (társult és közös vezetésű vállalatokkal együtt) 110,6 mboepd szintet ért el, amely 3 mboepd vagyis 3%-os növekedésnek felel meg az előző évihez képest. A magasabb termelés első sorban az Egyesült Királyságban a Catcher mező kiemelkedő teljesítményének (+7,7 mboepd) köszönhető, amit részben ellensúlyozott a KKE régió (-3,9 mboepd) és Oroszország (-0,6 mboepd) természetes termelés csökkenése.

Organikus CAPEX

2018. év (Mrd forint)	Magyar- ország	Horvát- ország	Irak kurdisztáni régiója	Pakisztán	Egyesült Királyság	Norvégia	Egyéb	Összesen 2018. év	Összesen 2017. év
Kutatás	7,0	3,6	0,0	0,9	0,0	7,3	0,0	18,9	11,7
Mezőfejlesztés	22,8	13,9	2,3	0,3	11,5	0,0	3,8	54,6	64,6
Egyéb	3,2	6,6	0,2	0,1	1,1	0,0	0,0	11,1	10,7
Összesen 2018. év	33	24,1	2,5	1,3	12,6	7,3	3,8	84,6	
Összesen 2017. év	32,3	24,8	0,4	2,8	25,1	0,7	0,9		87

Az Upstream üzletág beruházásai 85 Mrd forintot tettek ki, amely 3%-os csökkenés az előző évhez képest. A beruházások mértéke az alacsonyabb mezőfejlesztési költségek eredménye, melyek leginkább az Egyesült Királyságban csökkentek, mivel a Catcher mező fejlesztése a 2017-es évben befejeződött. A beruházási költségek több mint 12 Mrd forinttal csökkentek az Egyesült Királyságban, amit részben ellensúlyozott a kutatási tevékenységre költött 7 Mrd forintot Norvégiában, valamint kisebb beruházásokat más régiókban. A beruházások kétharmada, 57 Mrd forint a közép-kelet-európai régióba irányult, itt nagyrészt termelés-optimalizálási projekteket hajtottunk végre.

Változás az Upstream szabályozói környezetben

Oroszország: a szénhidrogén-kitermelés után fizetendő adó (MET) kalkulációja megváltozott 2016 végén, amely közvetlenül befolyásolta a 2017-ben és azt követően fizetendő bányajáradék mértékét. Az új szabályozás szerint a MET mértéke 306 RUB/t-ra növekedett 2017-ben, 357 RUB/t-ra 2018-ban és 428 RUB/t-ra 2019-ben. 2018-ban a szabályozás hatályát és a 2020-ra érvényes 428 RUB/t MET mértéket kiterjesztették egy évvel, 2021. december 31-ig.

3.4.4 Upstream fenntarthatósági áttekintés, 2018

Legfőbb eredmények

- ▶ Munkabiztonság: 2018-ban az összes jelentés köteles sérülés száma (TRI) továbbra is csökkenő tendenciát mutat és az ebből számolt frekvencia több mint a felére csökkent (TRIR: 0,56). Ezzel együtt a munkaidő-kieséssel járó munkahelyi balesetek gyakorisága (LTIF) 0,28-ra csökkent.
- ▶ Munkabiztonság: A MOL által operált eszközök esetében nem történt munkavállalói haláleset 2018-ban.
- ▶ Közlekedésbiztonság: A MOL Pakisztánban bevezetett veszélyes anyagok szállításával (HAZMAT) kapcsolatos akciótervnek köszönhetően a HAZMAT balesetek frekvenciája 30%-kal 0,51-re csökkent.
- ▶ Környezet: A szénhidrogén tartalmú elfolyások száma folytatta a csökkenő trendet 2017 után is, ami a magyarországi, horvátországi és oroszországi vezeték felújítási és építési programnak köszönhető.

3.4.5 Kiegészítő Upstream adatok

A Társaság honlapjára feltöltött éves [Adattárban](#) megtalálhatóak a következő információk

- ▶ Szénhidrogén-termelés (ezer hordó/nap)
- ▶ Fajlagos költség (USD/boe)
- ▶ Realizált szénhidrogén árak
- ▶ Bruttó szénhidrogén készletek alakulása (SPE szerint): Bizonyított készlet (1P), Bizonyított és valószínű készletek (2P)
- ▶ Felmerült költségek (Millió forint)
- ▶ Eredmény (Millió forint)
- ▶ Kutatási és termelési Kutak

3.5 DOWNSTREAM ÜZLETÁGI ÖSSZEFOGLALÓ

3.5.1 A 2018-as év áttekintése

Legfontosabb eredmények

- ▶ 2018-ban a Downstream üzletág 270 Mrd forint (995 millió dollár) tisztított EBITDA-t generált a jelentősen gyengébb petrokémiai és finomítói marginok ellenére. Az üzletág belső hatékonyságának növelése ellensúlyozta romló külső környezeti hatásokat, elsősorban az erős értékesítési teljesítménynek köszönhetően.
- ▶ A DS2022 transzformációs program 110 millió dollár belső eredménynövekedést ért el, mely némileg meghaladta a 2018-ban kitűzött tervet.
- ▶ A kiterjesztett csoport-szintű vevői elégedettség felmérés, mely magába foglalta az összes országot és terméket, 89%-os eredménnyel zárult.

- ▶ 2018 szeptemberében a befektetői döntés után elindult a poliol projekt a thyssenkrupp Industrial Solutions-al történő szerződéskötést követően. A projekt tervezett beruházási igénye 1,4 Mrd dollár.
- ▶ Stratégiai együttműködés keretében 2018 augusztusában elkezdtük a közös munkát az APK német műanyag-újrafeldolgozó társasággal. Ez egy fontos mérföldkő társaságunk számára az úton, melynek köszönhetően a műanyag újrahasznosítás tekintetében regionális vezető szerepet tölthetünk be a jövőben.

Kitekintés

- ▶ 2019-ben a Downstream divízió továbbra is a hatékonyság növelésére (50 millió dollár) és a transzformációs projektek implementálására fókuszál – valamint legalább három befektetési döntés várható ebben az évben.
- ▶ Az INA Downstream szervezet bejelentette a 2023 New Course Program elindítását, mely a sisaki finomító ipari központtá történő transzformációjára fókuszál – ezt követően kezdődhet meg a Rijekai Finomítóban a késleltetett kokszoló üzem építése.
- ▶ A pénzügyi akciók mellett továbbra is nagy hangsúlyt kap az EBK (Egészségvédelem, Biztonságtechnika és Környezetvédelem) teljesítményünk, és tovább növeljük vevőink elégedettségét.
- ▶ A DS2022 program célja, hogy 600 millió dollár EBITDA növekményt érjen el 2023-ig.
- ▶ Mindezek mellett a Downstream tovább dolgozik azokon a profitábilis és technikailag kivitelezhető megoldásokon, melyek a 2030-as vízió (50-50% üzemanyag/nem üzemanyag finomítói termelés) megvalósításához szükségesek, illetve az értéklánc szélesítésén a petrokémia területén.

3.5.2 Legfontosabb eredmények

A DS2022 Program első évének eredményei

A DS2022 kulcsfontosságú szerepet játszik a MOL 2030 Stratégiában megfogalmazott célok elérésében olyan keretrendszerként, amely magában foglalja azokat a stratégiai akciókat, amelyek fokozzák a cash-flow termelőképeséget és támogatják az üzemanyagról a vegyipari termékek gyártása felé való fokozatos átalakulást. A program alappillérei a következők: stratégiai átalakulást célzó projektek, hatékonyságnövelő kezdeményezések, valamint a vevői elégedettség, biztonság és munkavállalói elégedettség növelése annak érdekében, hogy a munkavállalóink, vevőink és befektetőink felé a legjobb választást nyújtsuk.

A program EBITDA hozzájárulása a 2018-as évben 110 millió dollárt tett ki, némileg felülteljesítve az eredeti tervet, egyrészt a korábban induló, eredetileg 2019-re tervezett projekteknek, másrészt pedig az évközben felvett új akcióknak köszönhetően.

Kitekintés

- ▶ „Hatékonyság növelés” elsősorban az eszközök rendelkezésre állását és a piaci pozíció javítását célozza meg 210 millió dollár EBITDA növekedés elérésével, melyből 110 millió dollárt már sikeresen leszállítottunk.
- ▶ „Stratégiai projektek”: 190 millió dollár EBITDA növekmény elérését várjuk a nagy beruházási projektek megvalósításából.
- ▶ „Növekedés”: a Poliol projekt részéről további 100 millió dollár EBITDA növekmény leszállítását várjuk 2022-ben, míg 170 millió dollárt a felfutási időszakot követően realizálhatunk.

Az eredeti 500 millió dolláros célon felül további 100 millió dollár EBITDA hozzájárulás várható 2023-ig. A cél emelkedését elsősorban a Poliol projekt és más stratégiai projektek üzembe állása indokolta.

2019-ben a DS2022 programtól 50 millió dollár EBITDA növekedést várnunk, leginkább azon hatékonyságnövelési akciók leszállítása révén, melyek az eszközök rendelkezésre állását és a piaci pozíció javítását célozzák meg, valamint jelentős hangsúlyt fektetünk az energiahatékonyságra is. Ezekon felül számos stratégiai átalakulást célzó projektről (pl. Rijeka késleltetett kokszoló, bázisolaj gyártás, metatézis üzem, MSA üzem, alternatív kőolaj bedolgozást elősegítő beruházások) várható befektetési döntés 2019-ben.

Termelés

A kőolaj-feldolgozás elérte a 16 millió tonnát, amely 0,5 millió tonnával többet, mint egy évvel ezelőtt. A stratégiai célokkal összhangban a tenger felől érkező alternatív nyersanyag feldolgozási aránya tovább növekedett (~2,3 millió tonna), elsősorban a Dunai Finomítóban, ahol az import nyersolaj 25%-át tette ki. A Petrokémiai üzletág 3%-kal növelte a feldolgozást, amely jelentős EBITDA hozzájárulást jelentett a csökkenő petrokémiai árres ellenére is.

Több sikeres nagyleállást és számos technológiai fejlesztést, átalakítási projektet hajtottunk végre a Dunai és Pozsonyi finomítóknál. Mindemellett a DS2022 transzformációs projektek előkészítése is a tervek szerint haladt.

Logisztika

A logisztika által szállított anyagmennyiség több mint 4%-kal, azaz több mint 21 millió tonnára nőtt, míg a szállítási összköltség mintegy 6%-kal nőtt. Az LPG-terminál építése Tileagabben (Románia) befejeződött, illetve egy új terminál került megvásárlásra Szerbiában, ezzel is erősítve pozíciónkat a déli piacokon.

A nagyobb hatékonyságra irányuló stratégiai kezdeményezéseket sikeresen megvalósítottuk: a MOL Nyrt. piaci igényeknek megfelelő keverés projekt lehetővé teszi a tartálparkunk jobb kihasználását, míg a vasúti mérési rendszer, több mint 2.000 vasúti szerelvény GPS nyomonkövetését teszi lehetővé.

Folyamatban van egy olyan, az iparági sztenderdeknek is megfelelő IT technológia bevezetése, mely támogatja és szabványosítja az üzleti folyamatokat, valamint biztosítja a termékmozgás teljes folyamatának átláthatóságát.

Kereskedelem & Optimalizáció

A Kereskedelem & Optimalizáció folytatta az erős szakértői és vezetői körre alapuló, új szervezeti modell szerinti működést, a piaci trendekre reagálva és az ügyfelek igényeire koncentrálnva három üzletágon keresztül: üzemanyag, petrokémiai és speciális termék.

A DS2022 program stratégiai célkitűzéseivel összhangban 2018-ban először került sor csoportszinten, egy kiterjesztett ügyfélkörrel az elégedettség felmérés elvégzésére, amely így valamennyi országot és terméket, kb. 60.000 üzleti ügyfelet fedett le és 89%-os ügyfél-elégedettségi rátát eredményezett. Az eredmények tükrében széles körű javító intézkedéseket indítottunk el, melyek kiterjednek a követelések kezelésére is.

A Speciális termékek szegmens stratégiája a MOL 2030 "Enter Tomorrow" programjának megfelelően frissítésre és bővítésre került.

POLIOL Project Beruházási Döntés

A MOL 2030 Enter Tomorrow stratégia részeként 4,5 Mrd dollár került elkülönítésre a MOL Nyrt. részére, hogy a Közép-Kelet-Európa régió vezető vegyipari gyártója legyen.

A DS2022 program egyik kiemelkedő eleme a Poliol projekt, amely petrokémiai termékek növekedése mellett, 170 millió dolláros EBITDA-hozzájárulás elérését célozza meg, átlagos árréskörnyezetet feltételezve. A Poliol projekt fontos állomást ért el, és kezdetét vette a megvalósítás. Elfogadtuk a Poliol projekt 1,4 Mrd dolláros beruházási döntését (FID) és aláírtuk az EPC-szerződést a thyssenkrupp Industrial Solutions céggel.

A beruházás révén a MOL a KKE régióban a poliuretángyártók stratégiai partnerévé válik, versenyelőnyeink közé tartozik a teljes mértékben integrált értékláncunk, a legmodernebb technológia és a szolgáltatás kiválósága. Ennek megfelelően az új üzem a technikai és termelési kapacitás tekintetében a régióban élenjáró lesz. A Poliol projekt egy vonzó piacra összpontosít, melynek pozitív keresleti dinamikája elsősorban olyan iparágakra támaszkodik, mint az autó-, az építő-, a csomagoló- és a bútortipar.

A Tiszaújvárosban található új petrokémiai komplexum építési munkálatai 2018 októberében kezdődtek, és 2021-re várható a befejezés. Az üzem éves gyártási kapacitása 200.000 t/év.

Nem-üzemanyag típusú termékkihozatal növelése

Az 50%-os nem-üzemanyag finomítói termékkihozatal vízió elérése érdekében a finomítóink és a petrokémiai üzemünk között létező szinergiák mélyebb kiaknázását céloztuk meg. Ezzel párhuzamosan megkezdtük a pozsonyi és tiszaujvárosi olefinüzem kapacitásnövelésének megvalósíthatóságának vizsgálatát.

2018 júliusában elindítottunk egy új kezdeményezést, aminek célja a profitábilis és a műszakilag megvalósítható organikus petrokémiai növekedési lehetőségek felmérésére. A projekt eredménye egy Downstream szintű fejlesztési programterv lesz, ami az „Enter Tomorrow” stratégiánk „Rise of Chemicals” pillérének második és harmadik szakaszában kerül majd megvalósításra. Jelenleg a létező eszközeinkkel való szinergiák és a potenciális piacok feltérképezése, illetve a korábban azonosított beruházási lehetőségek műszaki értékelése és a kapcsolódó licenzadókkal történő korai tárgyalások zajlanak.

A MOL-csoport belép az újrahasznosítás piacára

2018 augusztusában beléptünk a műanyag újrahasznosítás piacára az APK AG újrahasznosítással foglalkozó német céggel való stratégiai együttműködésünk megkötése révén. Ez az együttműködés lehetővé teszi számunkra, hogy a petrokémiai üzletágban egy nagy tudású partnerrel terjesszük ki a jelenlétünket új területekre.

Az APK Newcycling® nevű innovatív, oldószeres újrahasznosítási technológiája alkalmas többféle műanyagból álló, kevert hulladékokból magas minőségű műanyagipari alapanyagok előállítására. A merseburgi Newcycling® pilot üzem felépítése a MOL támogatásával 2019 első félévének végéig megvalósul.

Kultúra, emberek és munkavállalói elkötelezettség

2018-ban több kezdeményezést indítottunk a vállalati kultúra és a munkavállalói elkötelezettség növelése végett. Az egyik legjelentősebb ezek közül a Hídember program, ahol munkavállalók jelentkezhetnek kultúrafejlesztő ügynököknek, hogy összeköttetést biztosítsanak a vezetők és a munkavállalók között. Elindítottuk továbbá az e-info pultot, ahova képgalléros munkavállalók IT jellegű problémáikkal fordulhatnak, továbbá számos egyéb, munkakörülmények fejlesztésére fókuszáló kisebb kezdeményezést hajtottunk végre.

3.5.3 2018-as év működési áttekintése

Szegmens IFRS eredmények (Mrd Ft-ban)	2018. év	2017. év	Vált. %
EBITDA	293,0	326,5	-10
EBITDA speciális tételek nélkül ⁽¹⁾	288,5	331,2	-13
Újraberzerzési árakkal becsült „tisztá” EBITDA ⁽¹⁾⁽²⁾	269,7	324,3	-17
Ebből Petrolkémia ⁽¹⁾⁽²⁾	86,6	126,8	-32
Üzleti eredmény	160,6	226,8	-29
Üzleti eredmény speciális tételek nélkül ⁽¹⁾	180,3	231,6	-22
Újraberzerzési árakkal becsült „tisztá” üzleti eredmény ⁽¹⁾⁽²⁾	161,5	224,7	-28
Beruházások és befektetések	170,1	128,9	32
ebből organikus	166,4	128,9	29
ebből transzformációs	46,6	18,3	154
MOL-csoport az INA nélkül			
EBITDA speciális tételek nélkül ⁽¹⁾	298,3	318,7	-6
Újraberzerzési árakkal becsült „tisztá” EBITDA ⁽¹⁾⁽²⁾	287,1	319,3	-10
Ebből Petrolkémia üzleti újraberzerzési árakkal becsült „tisztá” EBITDA-ja ⁽¹⁾⁽²⁾	86,6	126,8	-32
Üzleti eredmény speciális tételek nélkül ⁽¹⁾	208,8	236,3	-12
Újraberzerzési árakkal becsült „tisztá” üzleti eredménye ⁽¹⁾⁽²⁾	197,6	236,9	-17
INA-csoport			
EBITDA speciális tételek nélkül ⁽¹⁾	-9,8	12,5	-178
Újraberzerzési árakkal becsült „tisztá” EBITDA ⁽¹⁾⁽²⁾	-17,4	5,1	-441
Üzleti eredmény speciális tételek nélkül ⁽¹⁾	-28,5	-4,7	-506
Újraberzerzési árakkal becsült „tisztá” üzleti eredménye ⁽¹⁾⁽²⁾	-36,1	-12,2	-196
Finomítói árak			
	2018. év	2017. év	Vált. %
Csoportszintű finomítói árrés (USD/bbl)	5,4	6,5	-17
Komplex finomítói árrés (MOL+Slovnaft) (USD/bbl)	6,3	7,1	-11
Csoportszintű petrolkémiai árrés (EUR/t) ⁽⁹⁾	399,2	503,8	-21
Külső kőolaj- és petrolkémiai termék-értékesítés országonként (kt)			
	2018. év	2017. év	Vált. %
Magyarország	5.017	4.660	8
Szlovákia	1.857	1.756	6
Horvátország	2.008	1.956	3
Olaszország	2.061	1.928	7
Egyéb piacok	9.217	9.153	7
Összesen	20.160	19.453	4
Külső kőolaj- és petrolkémiai termék-értékesítés termékenként (kt) ⁽¹³⁾			
	2018. év	2017. év	Vált. %
Kőolajtermékek	18.695	18.040	4
Motorbenzin	3.697	3.820	-3
Gázolaj	10.584	10.044	5
Fűtőolaj	612	581	5
Bitumen	563	468	20
Petrolkémiai termékértékesítés	1.465	1.413	4
Olefin termékek	219	210	4
Polimer termékek	1.159	1.122	3
Butadién termékek	87	81	7
Teljes kőolaj- és petrolkémiai termék értékesítés	20.160	19.453	4

Pénzügyi áttekintés

A Downstream újraberzerzési árakkal becsült „tisztá” EBITDA-ja az előző évi értékhez képest 17%-kal visszaesett 270 Mrd forintra. A csökkenő eredmény teljes mértékben a gyengébb finomítói környezetnek köszönhető, melyet részben ellensúlyozni tudtak a belső hatékonyságnövelő intézkedések. Az eredményre az alábbi tényezők voltak hatással:

(-) a gyengébb csoportszintű finomítói- és petrolkémiai árrés (17% és 21%-kal csökkentek)

(-) növekvő működési költségek, elsősorban a magasabb gázakkal összhangban növekvő energiaárak, a CO2 kvóta áremelkedése és a regionális béremelkedés következtében növekvő személyi jellegű ráfordítások miatt

(+) hatékonyságnövelő intézkedései révén, az üzletág 110 millió dollár bevételt ért el, míg az értékesítés is jó eredményeket szállított

Regionális kereslet és értékesítési adatok változásai

A közép-kelet-európai régió kereslete folytatta az öt éve tartó növekedést, és 2018-ban a teljes piaci kereslet 20%-kal volt magasabb, mint a 2013-as mélypont. Kulcs országainkban a növekedés üteme még nagyobb volt, és a MOL motor-üzemanyag értékesítése még a javuló piacot is felülmúlta:

A régiós motor üzemanyag kereslet változása 2018. év / 2017. év (%)	Teljes piac*			MOL-csoport értékesítés		
	Benzin	Dízel	Motor	2018. év / 2017. év (%)	Benzin	Dízel
Magyarország	3	7	6	3	8	7
Szlovákia	1	4	3	9	7	7
Horvátország ⁽¹⁴⁾	0	9	6	-2	2	1
Egyéb	2	2	2	4	3	3
KKE 10 ország	2	3	3	4	5	4

*Forrás: MOL becslés

CAPEX

Beruházások és befektetések (Mrd Ft)	2018. év	2017. év	Vált. év/év %	Fő projektek 2018-ban
Feldolgozás és Kereskedelem beruházások és befektetések	105,5	98,8	7	MOL: FCC felújítás, a jövőbeli légszennyezéssel kapcsolatos előírásoknak való megfelelés érdekében tett intézkedések, alternatív kőolaj keverési eljárások, katalizátorok cseréje Slovnaft: nagyleállítás, eszköz csere, a vasúti rendszer és az új kőolaj tartály karbantartása INA: késleltetett kokszoló előkészítése, propán-propilén szétválasztó, Port Bakar modernizáció és nagyleállítás
Vegyipar beruházások és befektetések	61,0	28,4	115	MOL: Poliol projekt, kisebb beruházások és az SC1 élettartam meghosszabbítása SN: etilén tartály és tároló siló kapacitások bővítése a PP üzem számára
Energia és egyéb	3,6	1,7	112	
Összesen	170,1	128,9	32	

A Downstream beruházások közel 30%-kal nőttek 2017-hez képest. A növekedés majdnem teljes egészében a magasabb petrokémiai jellegű kiadásoknak köszönhető, és összefügg a Poliol projekt beindításával 2018 második félévben.

3.5.4 Downstream fenntarthatósági áttekintés, 2018

Legfőbb eredmények

- ▶ Sikeres AON és Dupont folyamatbiztonsági auditok a Downstream Termelésben
- ▶ Moduláris típusú állványzat fokozatos bevezetése karbantartási munkák során az MPK-ban, DuFi-ban és Slovnaftban
- ▶ Az INA vezetősége jóváhagyta a tűzvédelmi stratégiát és egy saját tulajdonú tűzoltóság létrehozását
- ▶ A vízháztartás felülvizsgálata minden telepen, annak érdekében, hogy azonosítsuk azokat az akciókat, mellyel képesek leszünk megfelelni a jövőbeli EU-s direktíváknak.

3.5.5 Kiegészítő Downstream adatok

A Társaság honlapjára feltöltött éves [Adattárban](#) megtalálhatóak a következő információk

- ▶ A MOL-csoport finomítóinak kőolaj-feldolgozási- és termelési adatai kilotonnában (Dunai-, Pozsonyi finomító, INA finomítók)
- ▶ Külső kőolajtermék értékesítési adatok (kt)
- ▶ Kőolaj termék értékesítési adatok (kt)
- ▶ Petrokémiai termelés (kt)
- ▶ Petrokémiai értékesítés (kt)

- ▶ Petrolkémiai átadás a Finomítás és kereskedelem felé (kt)

3.6 INNOVATÍV ÜZLETÁGAK ÉS SZOLGÁLTATÁSOK ÖSSZEFOGLALÓ

3.6.1 A 2018-as év áttekintése

Legfőbb eredmények

Fogyasztói Szolgáltatások

- ▶ 2018 erős év volt, rekord magas pénzügyi eredménnyel.
- ▶ A Fogyasztói Szolgáltatások szegmens kiemelkedő 423 millió dollár konszolidált EBITDA-t ért el.
- ▶ Az ENI hálózat magyarországi és szlovéniai átvétele után már 9 országban, 1.833 stratégiaileg pozícionált töltőállomással szolgáljuk ki úton lévő ügyfeleink igényeit Bukaresttől az Adriáig és Belgrádtól Prágáig.
- ▶ Év végén közel 690 Fresh Corner töltőállomásunk működött.
- ▶ 46 millió csésze kávéért értékesítettünk töltőállomásainkon 2018-ban.
- ▶ Minden mobilitási kezdeményezésünket – B2B flottakezelés, B2C közösségi autózási platform és EV (elektromos hajtású jármű) töltő telepítés – megindítottuk és továbbfejlesztettük.
- ▶ Év végére a MOL Fleet Solution által működtetett autók száma megközelítette a 2.200 darabot.

Ipari Szolgáltatások ⁽¹⁵⁾

- ▶ Az optimalizált működés kiterjesztésének köszönhetően az olajipari szervíz szolgáltató cégeink harmadik féltől származó bevételei több mint megduplázódtak az előző évhez képest így 2018-ban 52,2 millió dollárt értek el.
- ▶ Karbantartó cégeink növelték szolgáltatási profiljukat, melynek eredményeként egy költséghatékonyabb és megbízhatóbb eszköz felhasználást értek el. Folytatódott az országokon átívelő karbantartó munka programunk és elindítottuk First Pass Programunkat is.

Kitekintés

Fogyasztói Szolgáltatások

- ▶ 2021-re 1.250 Fresh Corner egységet szeretnénk üzemeltetni.
- ▶ Mobilitási szolgáltatásainkat szeretnénk tovább integrálni egy egységes fogyasztói ajánlattá, ezáltal garantálva a mobilitási üzletágunk nagyobb EBITDA-hozzájárulását.
- ▶ Az INEA, EC által támogatott NEXT-E keretén belül, más partnerekkel közösen, nagyjából 250 elektromos autótöltő állomás telepítését tervezzük a KKE-i régióban, és terveink szerint az elektromos töltési tranzakció száma évente triplázódnai fog 2018 és 2021 között.
- ▶ Stratégiánkban szerepel a MOL Limo szolgáltatási területének további kiterjesztése és flottájának bővítése évről évre.
- ▶ A MOL Fleet Solution-al tervezünk belépni a környező országok, mint például Szlovákia és Horvátország piacaira.

Ipari Szolgáltatások

- ▶ Növeljük üzletfejlesztési tevékenységünket, annak érdekében, hogy olajipari szervíz portfóliónkat kiterjesszük és új piacokra tudjunk belépni. A magas eszköz-kihasználtságot szem előtt tartva, új beruházásokat céloztunk meg.
- ▶ A működések optimalizálásával, a karbantartó cégek közötti szinergiák kihasználásával és a meglévő eszközállományunkba történő befektetésekkel javítjuk a szolgáltatás színvonalát a csoporton belüli ügyfelek részére (pl. felkészülünk a jövőbeni munkálatokra (Rijeka Nagyleállítás, Sloznaft Nagyleállítás), SAP projekt bevezetés).

3.6.2 A Fogyasztói Szolgáltatások legfőbb eredményei

2018-ban a Fogyasztói Szolgáltatások minden pénzügyi célkitűzését terv szerint vagy terven felül teljesítette. Az EBITDA (115 Mrd forint) 18%-ot nőtt az előző évhez képest. A Fogyasztói Szolgáltatások szegmens két üzletágból tevődik össze: a kiskereskedelem az üzemanyag és nem-üzemanyag kereskedelmet takarja, míg a mobilitási szolgáltatások az úton lévő fogyasztók minden egyéb igényét lefedik.

Kiskereskedelem

A Kiskereskedelem közel 300 töltőállomás átépítési projektet és zöldmezős beruházást hajtott végre, beleértve az új, nem-üzemanyag értékesítés fokozását célzó Fresh Corner koncepció keretén belül végrehajtott felújításokat is. A Fresh Cornerek száma 2018-ban több, mint 50%-kal emelkedett. A korábban vásárolt magyarországi (100) és szlovéniai (11) ex-ENI töltőállomások integrációja és arculatuk átalakítása sikeresen lezajlott, csak úgy, mint a COCA (Company Owned – Commission Agent) működési modell bevezetése a szlovákiai hálózatban. A MOL-csoport megtartotta vezető piaci pozícióját a magyar, horvát és szlovák piacokon és a második legnagyobb szereplővé vált a román és a cseh piacon, míg Szlovéniában a harmadik legnagyobb piaci szereplő volt. A teljes MOL-csoportra kiterjedően elindított működési kiválóság program ígéretes eredményeket hozott a korai szakaszban. Célja, a mindennapi működésben rejlő hatékonyságfejlesztési lehetőségek feltérképezése.

Egyik legfontosabb értékünk, hogy munkavállalóinkat helyezzük előtérbe. Ebből kifolyólag folyamatosan teszünk a szervezetben belüli képesség fejlesztésért. A tavalyi év során szervezetünkön belül fejlesztettük az innovációs, tárgyalási és kategória menedzsment területeit, valamint sikerrel jártunk a Kiskereskedelmen belül néhány stratégiaileg fontos pozíció betöltésében. Töltőállomásainkon ezeket a kezdeményezéseket már néhány éve megindítottuk arra törekedve, hogy a „benzinkutas” gondolkodásmódról átváltjunk „házigazda” szemléletre. Az egyedi SMILE programunk nem csak egy egyszerű program vagy képzési rendszer, hanem egyfajta mozgalom, ami a teljes vállalati kultúrafejlődésünk egyik motorja. A projekt 2017-es második negyedéves indulása óta mindent egybevéve, csoportszinten, közel 1.500 területi és töltőállomás vezető és több mint 15.000 töltőállomás dolgozó kolléga vett részt a SMILE képzéseken. A SMILE program első szakaszát a 2019-es év végével várhatóan lezárjuk. A következő lépés a SMILE 2.0 program. A MOL e-learning platformján könnyedén és költséghatékonyan tud új kollégákat betanítani, és felvértezni őket a szükséges alaptudással.

2018 végére a MOL-csoport régió szerte már közel 690 Fresh Corner töltőállomást üzemeltetett, az átépítések folyamán munkaidő kieséssel járó baleset nem történt. A fogyasztói elfogadást tekintve kiskereskedelmi üzletágunk az iparág vezető szereplői közé került, az elsőszámú márkává lépett elő a régióban, így mostanra a valaha volt legmagasabb ügyfél-támogatottsági értéket (NPS) is magunkénak tudhatjuk Magyarországon. 2017-et követően ismét növelni tudtuk aktív vásárlói bázisunkat a digitalizáció és a teljes életcikluson alapuló, tökéletesített hűségprogramunknak és stratégiánknak köszönhetően.

A MOL büszke a nemrég átadott és újonnan felújított velencei töltőállomásra, amely számos fogyasztói igény kiszolgálására alkalmas. Valódi étteremmel, kutyafuttatóval, bisztró jellegű belső dizájnnal és játszótérrel is felszereltük. Arra törekszünk, hogy fogyasztóinkat ne csak akkor szolgálhassuk ki, amikor meg akarják tankolni az autóikat. A Budapest belvárosában a Fresh Corner Downtown Coffee Shop megnyitásával és a prágai Coffe Kiosk kialakításával a MOL új, nem üzemanyag jellegű értékesítési lehetőségekkel kísérletez.

A MOL-csoport mindig is arra törekedett, hogy kimagasló minőségű üzemanyagot biztosítson vásárlóinak, ezért 2017-től már továbbfejlesztett kínálattal jelentkeztünk töltőállomásainkon. A motortisztítás terén mutatott kimagasló eredményeikkel az új generációs MOL EVO és INA Class termékek felülmúlják kategóriájuk európai szabvány előírásait.

Hisszük, hogy mi irányítjuk a jövőnket alakító változásokat, éppen ezért a Kiskereskedelemben célul tűztük ki, hogy üzletágunkban minden tekintetben mindig naprakészek legyünk. Egyik fontos mérföldkőként kialakítottuk és elfogadtattuk kiskereskedelmi digitális stratégiánkat és akciótervünket. Az elkövetkezendő években nagy erőfeszítéseket fogunk tenni ennek megvalósítására és hogy elérjük a három legfontosabb célunkat: az adatok és a mesterséges intelligencia kihasználásával személyre szabjuk kapcsolatunkat vásárlóinkkal; a digitális csatornák bevezetésével növeljük vásárlóink kényelmét; míg a tranzakciók és a vásárlói információkhoz való valósidejű hozzáférhetőséggel javítjuk saját, belső működésünket.

A MOL-csoport hosszú távú stratégiája a Kiskereskedelmi üzletet az egyik húzó márkájaként és a vásárlók elsőszámú választásaként definiálja kulcs piacainkon mind az üzemanyag, mind pedig a kiskereskedelmi áruk területén. 2019-ban folytatjuk ennek a stratégiának a megvalósítását, különös hangsúllyal a nem üzemanyag típusú termék-kategóriához kapcsolódó irányokra. Mindeközben a Kiskereskedelmen belül újonnan felállított szervezeti felépítéssel tovább fejlesztjük a cégcsoport működését. Várakozásaink szerint a nem üzemanyag típusú termékek árrésének növekedése továbbra is felülmúlja majd az üzemanyagok árrésének növekedését.

Folytattuk a Tudatos Fogyasztó Biztonsági kampányunkat és EBK szempontokat vezettünk be a közösségi autózás, a töltés és a töltőállomásokon elérhető más, új szolgáltatásaink területén.

Mobilitás

E-mobilitás

Az elektromos hajtású járművek (EVs vagy BEVs) régióbeli kiszolgálásához szükséges infrastruktúra fejlesztésének és kiépítésének megvalósítására megalapítottuk a csoportszintű E-mobilitás üzletágunkat MOL Plugee néven. A csoportszintű e-mobilitás fogja megteremteni az EV tulajdonosok számára a lehetőséget, hogy szabadon közlekedhessenek az országok között. A MOL-csoport célja, hogy piacvezetővé váljon az e-mobilitás piacán és csúcstechnológiájú szolgáltatásokkal élen járjon az elektromos töltőhálózat üzemeltetésben. 2018-ban a csapat a belső, közösségi autózáshoz kapcsolódó igények kielégítésére számos EV töltőpontot telepített, hogy minél nagyobb területet fedjen le Budapest határain belül.

2017 júliusában a NEXT-E projektet választotta az Európai Bizottság, amit a Connecting Europe (CEF) alap társfinanszíroz. A NEXT-E konzorciumnak 18,84 millió EUR áll rendelkezésére a projekt végrehajtására, ami a CEF történetének eddigi legnagyobb, EV projektre odaítélt díjazása. A MOL-csoport mellett konzorciumi tagok az E.ON csoport, a horvát HEP, a szlovéniai és horvátországi PETROL éppúgy, mint a Nissan vagy a BMW. A projekt 250 db gyors- (50 kW) és ultragyorstöltő (legalább 150 kW) telepítését és üzemeltetését tartalmazza a legfontosabb autópályák mentén. A NEXT-E projekt egyik fontos mérföldköve a MOL-csoport hosszú távú stratégiájának, mely azon föltevésre épül, hogy a fosszilis üzemanyagok hosszú távon el fogják veszíteni monopol helyzetüket a közlekedés területén. A projekt kapcsán a tavalyi év végéig a MOL-csoport 30 EV töltőt telepített a közép-kelet-európai régióban.

MOL Flottakezelés (MOL Fleet Solution)

A MOL-csoport új mobilitás stratégiájának részeként, 2017 tavaszán megalakult a MOL Fleet Solution. Ennek elsődleges célja a MOL-csoport és más külső ügyfelek által használt járművek kezelése és finanszírozása. Ilyen külső ügyfelek a magyarországi vagy multinacionális nagyvállalatok és más kis-, közepes- vagy nagyvállalatok gépjármű flottái. Kiváló és rugalmas szolgáltatásokat nyújtva, a MOL Flotta Menedzsment célja, hogy az egyik meghatározó szereplőjévé váljon a flottakezelő piacnak.

A MOL Fleet Solutions által finanszírozott és üzemeltetett járművek száma elérte a 2.200-at. A következő évben a MOL Fleet Solutions bővíti autóflojtját további 1.000 darabbal, különösen figyelmet fordítva a külső ügyfelekre. Dolgozunk egy tanulmányon annak érdekében, hogy a MOL Fleet Solutions be tudjon lépni a környező országok, Szlovákia és Horvátország piacaira is.

MOL LIMO

A 2030-as stratégiai irányok mentén a MOL megalapította külön jogi entitását a közösségi közlekedés területén. A MOL Limitless Mobility Kft. (MOL Limo) feladata a közösségi autózási szolgáltatás beindítása a MOL-csoport országokban. 2017-ben megtörtént az új piacra való belépés előkészítése, 2018-ban pedig tovább bővítettük az autóflojtát 100 db elektromos meghajtású VW eUP!-ra, 300 db belsőégésű motoros VW Up!-ra valamint 50 db belsőégésű motoros A osztályos Mercedes-Benz gépjárműre. Kezdetben 60 km²-es területen belül mozoghattak szabadon az autók vezetői.

2018 végére a MOL LIMO által lefedett terület kibővült és a regisztrált felhasználók száma elérte a 41.500-at. Mind a MOL Limo szolgáltatási területét, mind pedig a járműflojtát tovább kívánjuk növelni 2019-ben. Célunk, hogy megőrizzük vezető piaci pozíciókat és kielégítsük az ügyfelek fejlődő igényeit. A nemzetközi terjeszkedésre való felkészülésre szintén nagy hangsúlyt fektetünk 2019-ben. Középtávú terveink között szerepel, hogy szolgáltatásunkat kiterjesszük a közép-kelet-európai régió minden fővárosára és jelentősebb nagyvárosára, valamint, hogy a budapesti szolgáltatásunkat 600 db elektromos meghajtású autóra növeljük és a szolgáltatási területet 150 km²-re növeljük.

3.6.3 A Fogyasztói Szolgáltatások szegmens 2018-as működési összefoglalója

Szegmens IFRS eredmények (Mrd Ft-ban)	2018. év	2017. év	Vált. %
EBITDA	114,8	97,3	18
EBITDA speciális tételek nélkül ⁽¹⁾	114,8	97,3	18
Üzleti eredmény	87,6	72,1	21
Üzleti eredmény speciális tételek nélkül ⁽¹⁾	87,6	72,1	21
Beruházások és befektetések	54,7	39,7	38
ebből organikus	54,7	39,7	38

A megjegyzéseket és speciális tételeket az 1. és 2. számú melléklet tartalmazza

Éves teljesítmény

A Fogyasztói Szolgáltatások szegmens EBITDA-ja 18%-ot javult és 115 Mrd forintot ért el 2018-ben, amely az eddigi legmagasabb eredmény az üzletágon belül. A kimagasló teljesítményt a nem-üzemanyag árrés dinamikus tágulása és a kedvező motorüzemanyag fogyasztás eredményezte. Alapvetően a töltőállomás felújító munkálatok felgyorsítása és Fresh Corner koncepció fokozatos bevezetése áll az organikus beruházások 38%-os emelkedésének hátterében is. A magasabb működési költségek az alábbi változásokból tevődnek össze: a regionális béremelkedés, az új szlovákiai működési modell bevezetésével kapcsolatos megnövekedett kiadások a partnerek felé és a bázis időszakot pozitívan érintő egyéb hatások, melyek 2018-ban már nem álltak fenn.

Kiskereskedelmi értékesítés

Teljes kiskereskedelmi értékesítés (kt)	2018. év	2017. év	Vált. %
Magyarország	1.276	1.199	6
Horvátország	1.083	1.068	3
Szlovákia	685	664	1
Románia	718	717	0
Csehország	498	484	3
Egyéb ⁽⁸⁾	369	367	1
Összesen	4.629	4.499	3

A megjegyzéseket és speciális tételeket az 1. és 2. számú melléklet tartalmazza

A regionális motorüzemanyag fogyasztás bővült, ami pozitívan hatott mind az üzemanyag értékesítés mennyiségére mind az árrésekre. A kiskereskedelmi értékesítés 3%-kal nőtt, összehasonlítható bázison (az inorganikus hatásokat kiszűrve) pedig 3,5%-kal, az előző évhez képest.

Nem-üzemanyag értékesítés

Nem-üzemanyag indikátorok	2018. év	2017. év
Nem-üzemanyag margin	27,4%	24,6%
Fresh Cornerek száma	687	447

A nem-üzemanyag értékesítés fokozását célzó koncepcióknak keretében csaknem 240 Fresh Cornert létesítettünk hálózatunk kútjain, így a Fresh Cornerek átlagos száma 687-re emelkedett. Ennek megfelelően a nem üzemanyag-árrés továbbra is

nagyobb mértékben emelkedett, mint az üzemanyag-ár, és ez az előző év azonos időszakához képest két százalékpontos növekedést eredményezett az összesített árásban.

3.6.4 Ipari Szolgáltatások és az Open Innovation HUB

Ipari Szolgáltatások

Az Ipari Szolgáltatások Üzletágat azért hoztuk létre, hogy a MOL csoport belső ügyfelei számára olajipari szervíz szolgáltatást nyújthasson, valamint a felmerülő karbantartási igényeket is ki tudja elégíteni mind csoporton belül, mind pedig külső ügyfelek tekintetében. Az Ipari Szolgáltatások Üzletág stratégiája két pilléren nyugszik: a belső igények kielégítését célzó szolgáltatások szintjének és minőségének további növelésén, illetve a felhalmozott tudás felhasználása és harmadik felek felé történő továbbértékesítésén. A nem-szénhidrogén beszerzés szintén az Ipari Szolgáltatások Üzletág része, és mint professzionális üzleti funkció, az üzleti értéklánc szerves része is.

2017 a racionalizálás és optimalizálás éve volt, mely után, 2018-ban az optimalizált működés kiterjesztésén volt a hangsúly. Ennek eredménye, hogy 240%-kal tudtuk növelni a harmadikfeles bevételünket (21,7 millió dollárról 52,2 millió dollárra) 2017-hez képest. Három fűróberendezésünk dolgozik Ukrajnában, kettő pedig Albániában. A magas eszközkihasználtság miatt az elkövetkező években beruházásokat tervezünk, hogy tartani tudjuk a megnövekedett harmadik feles igényeket.

Az Ipari Szolgáltatások Üzletág fő célkitűzés 2019-ben, vállalatunk működésének további optimalizálása, hogy kihasználjuk a karbantartó cégek közötti szinergiákat, befektessünk a meglévő készletállományunkba és ezek révén fejlesszük a csoporton belüli ügyfeleknek nyújtott szolgáltatásainkat. További üzletfejlesztési erőfeszítésinkkel szeretnénk szolgáltatás portfóliónkat kiterjeszteni és új piacokra való belépéssel tovább terjeszkedni.

Az Algyő-2 Polymer EOR kísérleti projektünk teljes mezős elárasztásának tervezését és előkészítését is megkezdjük, valamint a potenciális ügyfeleinknek látogatásokat szervezünk a területre. Az Algyő-2 projekt egy saját referencia kísérleti projekt, ami támogatja a MOL innovatív EOR Polymer-tenzid termékének világszintű értékesítését.

Open Innovation HUB

A MOL-csoport ambiciózus 2030-as stratégiája azon feltételezésre épül, hogy a technológiai fejlődés, a környezettudatosság, valamint az új fogyasztói viselkedés, alapjaiban változtatják meg a teljes olaj- és gáziparágat. A MOL-nál egy átfogó, innovációra nyitott kultúrában hiszünk, ami megfelelő választ tud adni ezekre a kihívásokra és fontos számunkra az innovációs ökoszisztéma felé irányuló nyitottság. Hiszünk abban, hogy az innovációs közösség szereplőivel kialakított partnerségek támogatni tudnak céljaink elérésében. Ilyen partnerek lehetnek az inkubátorházak, a kockázati tőkealapok, egyetemek és más kutatóintézetek éppúgy, mint a start-upok, kkv-k és egyéb vállalatok.

Múlt évben a szervezet számos hazai és nemzetközi partnerséget épített ki, melyekkel az új üzleti lehetőségeket keressük és megalapoztuk a MOL jelenlétét az innovációs környezetben. Továbbá termékfejlesztési projekteket szállítottunk az egyes üzletágaknak és a külső környezetből becsatornáztuk és inkubáltuk a MOL kockázati tőkealapjának első befektetését.

3.6.5 Fogyasztói Szolgáltatások fenntarthatósági áttekintés, 2018

Legfőbb eredmények

- ▶ A használt sütőolaj összegyűjtött mennyisége 2018-ban elérte a 300 tonnát, a rendszer szinte az összes országban jelen van.
- ▶ Duplarétegű kávépokarak cseréje egyrétegűre: az évi 46 millió eladott kávé 1/3-át elvitelre kéri.
- ▶ A „Hozd a bögrédet” bevezetése kedvezményért/törzsvásárlói pontokért, a hulladék csökkentése érdekében.
- ▶ Perlátor csapok telepítése a töltőállomásokon a vízpazarlás ellen.
- ▶ LIMO közösségi autózás: a flotta bővítése elektromos autókkal.
- ▶ LED lámpák folyamatos telepítése az energia-hatékonyság növelése érdekében.

3.6.6 Kiegészítő Kiskereskedelmi adatok

A Társaság honlapjára feltöltött éves [Adattárban](#) megtalálhatóak a következő információk

- ▶ MOL-csoport töltőállomások száma
- ▶ Kiskereskedelmi kőolajtermék-értékesítés (kt)
- ▶ Benzin és Gázolaj értékesítés országonként (kt)

3.7 GÁZ MIDSTREAM ÜZLETÁGI ÖSSZEFOGLALÓ

3.7.1 A 2018-as év áttekintése

Legfőbb eredmények

- ▶ 5.782 km hosszú távvezetékrendszer
- ▶ 25 betáplálási pont, közel 400 gázkiadási pont
- ▶ 3 regionális központ 2-2 üzemmel, 6 kompresszorállomás
- ▶ Magas szakmai színvonalú rendszerirányító központ Siófokon

Az FGSZ Földgázszállító Zrt. (a továbbiakban FGSZ) a legnagyobb szállítási rendszerüzemeltető Magyarországon. Tevékenysége szabályozott piaci környezetben zajlik. A hazai földgázszállítás mellett az FGSZ tranzit tevékenységet is folytat Szerbia és Bosznia-Hercegovina részére, és szállítást Románia, Horvátország, Ukrajna és az MGT Zrt. rendszerén keresztül Szlovákia irányába. Magyarország ellátásbiztonsága elválaszthatatlan a közép-európai térség és egész Európa energiabiztonságától. Ezért célunk, hogy a kölcsönös előnyökön nyugvó európai gázpiaci együttműködések keretében hazai részről biztosítsuk a térség földgázrendszereinek átjárhatóságát, valamint növeljük a Magyarországon keresztül történő és a tranzitszállítások volumenét. A Társaság jövőjét, a regionális gázelosztó szerep kiteljesítését az FGSZ által az elmúlt években végrehajtott vezeték- és kereskedelmi infrastruktúra-fejlesztések alapozzák meg.

Az FGSZ Regionális Booking Platformja (RBP) a földgázszállító rendszerekben alkalmazott kapacitásallokációs mechanizmusokat szabályozó európai uniós üzemi és kereskedelmi szabályzatnak, illetve a kapcsolódó egyéb uniós és magyar jogszabályoknak ⁽¹⁶⁾ megfelelően fejlesztett informatikai alkalmazás. A kapacitásallokációs alkalmazás lehetővé teszi – egyéb szolgáltatások mellett – a kapacitás allokációs eljárások és a másodlagos kapacitáskereskedelem lebonyolítását, melyet napjainkban – az FGSZ mellett – további hét EU-s földgázszállítási rendszerüzemeltető is használ: az Eustream (Szlovákia), a Transgaz (Románia), a Plinacro (Horvátország), az MGT (Magyarország), a Bulgartansgaz (Bulgária), a DESFA (Görögország) és a Gas Connect Austria (Ausztria). Egy hároméves fejlesztési projekt eredményeként az RBP és az FGSZ további üzleti alkalmazásai – így többek között az Informatikai Platform és a Trading Platform – teljesen megújultak a 2018-as évben.

Az FGSZ weboldala, logója és arculati elemei szintén megújultak 2018. negyedik negyedévében, ezzel is kifejezve a vállalat minőség és innováció iránti elkötelezettségét.

3.7.2 A 2018-as év működési áttekintése

Szegmens IFRS eredmények (Mrd Ft-ban)	2018. év	2017. év	Vált. %
EBITDA	50,3	61,4	-18
EBITDA speciális tételek nélkül ⁽¹⁾	50,3	61,4	-18
Üzleti eredmény	36,6	48,2	-24
Üzleti eredmény speciális tételek nélkül ⁽¹⁾	36,6	48,2	-24
Beruházások és befektetések	9,4	4,9	92
ebből organikus	9,4	4,9	92

A szabályozási környezet kedvezőtlen változásai, valamint a növekvő működési ráfordítások (különösen a változó költségek esetében) jelentős nyomást gyakorolnak az EBITDA szintjére

Az FGSZ Zrt. 2018-ban 50 Mrd forint EBITDA-t ért el, amely 18%-kal elmarad az előző évben elért eredményhez képest, a jelentős csökkenést elsősorban külső tényezők indokolják:

- ▶ Kapacitásdíj tarifák kedvezőtlen irányban módosultak 2018. október 1-től
- ▶ A szabályozott szállítások mennyisége összességében az előző évben realizált szinten teljesült. A hazai szállítási mennyiség alacsonyabb (éves szinten -9%-kal), összhangban az enyhébb téli hónapok időjárásával. A gáztárolási feladatok bázis évhez képest alacsonyabb mennyiségét a Horvátország és Ukrajna irányába teljesített többlet átszállítások mennyisége ellensúlyozta, amely a 2017-ben realizált kiemelkedő szinthez képest is tovább nőtt 2018-ban.
- ▶ Az éves kapacitás lekötések visszaeső mennyiségének hatását a rövidtávú lekötések iránti magasabb kereslet nem volt képes teljes mértékben ellensúlyozni
- ▶ A nem-szabályozott szerb- és bosnyák irányú szállítások közel azonos szinten voltak (-2% éves összehasonlításban), amely összességében az előző évhez hasonló-szabályozott tranzit bevételt eredményezett (-1% éves összehasonlításban).
- ▶ A saját felhasználású földgáz (kompresszor fűtőgáz és hálózati veszteség) beszerzési árának növekedése következtében a működési ráfordítások jelentősen, 18%-kal magasabb szinten teljesültek 2018-ban.

A CAPEX ráfordítások mértéke jelentősen meghaladja az előző évet, amelyet a megújított Informatikai Platform, valamint a ROHU szállítási folyosó 1. fázisának 2018. évi beruházási kiadásai indokolnak

3.7.3 Kitekintés

Regionális vezeték fejlesztések

Az FGSZ – Magyarország földgázszállító rendszerének megbízható és hatékony üzemeltetőjeként – elkötelezett a regionális gázpiac rugalmasságának és ellátásbiztonságának erősítése mellett. Fejlesztései új útvonalak létrehozását, illetve a meglévő összeköttetések erősítését célozzák meg, az új forrásokhoz való hozzáférés biztosítása és a kereskedelmi lehetőségek kiaknázása érdekében. Az FGSZ támogatja az inkrementális fejlesztéseket, amelyek a meglévő hálózat hatékonyabb kihasználását segítik elő.

A ROHU projekt első fázisának kivitelezési munkálatai már folyamatban vannak. Az új csanádpalotai kompresszorállomás létesítése lehetővé teszi, hogy a már meglévő határkeresztesző vezetéken Románia és Magyarország között évi 1,75 Mrd köbméternyi kétirányú gázszállítást lehessen megvalósítani 2019. október 1-jétől. A ROHU második fázisára vonatkozó Open Season eljárás még folyamatban van. Amennyiben a gazdaságossági vizsgálat sikeresnek bizonyul, további fejlesztésekre kerülhet sor, melynek eredményeként 4,4 Mrd m³ kétirányú kapacitás állhat rendelkezésre a román-magyar betáplálási ponton. Ezzel elérhetővé válnának a fekete-tengeri és egyéb déli földgázforrások, mely lényegesen elősegítené a kelet-közép-európai régió további diverzifikációját.

A HUSIIT projekt célja új szállítóvezeteki kapcsolat létrehozása Szlovénia és Magyarország között, tekintettel arra, hogy jelenleg Szlovénia az egyetlen szomszédos ország, amely nem rendelkezik közvetlen földgázvezeték összeköttetéssel Magyarországgal. A projekt eredményeként egy kétirányú, 0,4 Mrd m³ kapacitású, majd 1,3-1,7 Mrd m³ kapacitású gázszállítási folyosó jönne létre Szlovénián át Olaszország és Magyarország között, mely lehetővé tenné az olaszországi gázpiacon való megjelenést és az olasz LNG és egyéb források elérését is. A Szlovénia felé megnyíló alternatív ellátási útvonallal és a magyar gáztárolási kapacitás regionális elérhetőségének kiterjesztésével a gázfolyosó hozzájárulna a regionális ellátásbiztonság erősítéséhez is.

Az ellátásbiztonság érdekében az FGSZ célja a befelé irányuló földgázszállítás lehetőségének biztosítása minden lehetséges irányból. Az FGSZ arra törekszik, hogy a meglévő határkeresztesző pontok kétirányúvá tételével a régió szerves részévé váljon. Az FGSZ készen áll a Horvátországból érkező gáz fogadására, így amint a horvát oldalon szükséges fejlesztések megvalósulnak, a szállítás mindkét irányból történhet majd.

3.7.4 Kiegészítő adatok az FGSZ-re vonatkozóan

A Társaság honlapjára feltöltött éves [Adattárban](#) megtalálhatóak a következő információk

- ▶ Magyarországi földgáz szállítás és földgáz transit (millió cm)

4. MELLÉKLETEK

1-es MELLÉKLET

SPECIÁLIS TÉTELEK ÜZLETI EREDMÉNY-, ÉS EBITDA-HATÁSA

Speciális tételek - Üzleti eredmény	Millió forint			Millió dollár		
	2018. év	2017. év	Vált. %	2018. év	2017. év	Vált. %
Üzleti eredmény speciális tételek nélkül	362.724	383.920	-6	1.339	1.391	-4
Upstream	13.768	-20.655	-167	48	-79	-162
Nyereség az INAgip akvizíción	12.699		n.a.	45		n.a.
Értékesítés visszairás, MOLGROWEST (I)	21.227		n.a.	75		n.a.
A Kalinovac mező értékesítése az INA-csoportnál	-6.669		n.a.	-24		n.a.
A Molve mező értékesítése az INA-csoportnál	-13.489		n.a.	-48		n.a.
North Karpovsky értékesítése		-5.920	-100		-22	-100
Angola céltartalék feloldás		10.528	-100		38	-100
CEOC választottbírósi ügy		-6.874	-100		-27	-100
Év végi értékesítések, Magyarország		-18.389	-100		-69	-100
Downstream	-19.708	-4.755	314	-68	-18	283
HCK (Hidrokrakkoló) értékesítés	-24.218		n.a.	-85		n.a.
INA környezetvédelmi céltartalék		-4.755	-100		-18	-100
Kártérítés LDPE 4 kivitelezőtől Slovnaft	4.510		n.a.	17		n.a.
Központ és egyéb	-3.908	-4.142	-6	-14	-16	-13
Értékesítés az INA Csoportban	-3.908		n.a.	-14		n.a.
Labin platform		-4.142	-100		-16	-100
Üzleti eredményt érintő speciális tételek összesen	-9.848	-29.553	-67	-34	-113	-70
Üzleti eredmény	352.876	354.367	-0	1.305	1.278	2

Speciális tételek - EBITDA	2018. év	2017. év	Vált. %	2018. év	2017. év	Vált. %
EBITDA speciális tételek nélkül	747.004	679.605	10	2.757	2.472	12
Upstream	12.699	-2.266	-660	45	-10	-550
North Karpovsky értékesítése		-5.920	-100		-22	-100
Angola céltartalék feloldás		10.528	-100		38	-100
CEOC választottbírósi ügy		-6.874	-100		-27	-100
Nyereség az INAgip akvizíción	12.699		n.a.	45		n.a.
Downstream	4.510	-4.755	-195	17	-18	-194
INA környezetvédelmi céltartalék		-4.755	-100		-18	-100
Kártérítés LDPE 4 kivitelezőtől Slovnaft	4.510		n.a.	17		n.a.
EBITDA-t érintő speciális tételek összesen	17.209	-7.021	-345	62	-28	-321
EBITDA	764.213	672.583	14	2.819	2.444	15

2-es MELLÉKLET

Lábjegyzetek

Jegyzet száma	
(1)	Az Üzleti eredményt és az EBITDA-t érintő speciális tételek részletezése az 1. számú mellékletben található.
(2)	2013 második negyedévéétől a tisztított, újrabeszerzési árakkal becsült költségek módszerével számított eredmény az EBITDA-t és üzleti eredményt tisztítja meg a készlettartás hatásától (az aktuális piaci árakat figyelembe véve a kőolaj és egyéb alapanyagok esetében), a készleten elszámolt értékvesztéstől, a vevő- és szállítóállomány pénzügyi eredményétől; illetve módosítja az EBITDA-t / üzleti eredményt a származékos ügyletek eredményével. A bázisidőszak „tisztá” újrabeszerzési árakkal becsült eredményei az új metodika szerint átdolgozásra kerültek.
(3)	Mind a 2017, mind a 2018-as időszakoknál minden hónap adott havi átlagos HUF / USD devizaárfolyamát használtuk.
(4)	Nettó eladósodottság (gearing): nettó adósság aránya a nettó adósság és a külső tulajdonosok részesedését is tartalmazó saját tőke összegéhez.
(5)	Brent kőolaj ár viszonyítva az Ural MED és Ural ROTT kőolaj árak átlagához.
(6)	A nettó értékesítés és az üzleti eredmény a harmadik félnek, valamint más szegmensnek történő értékesítésekből származó eredményt foglalja magába. Az Upstream belföldön kitermelt kőolajat, kondenzátumokat és PB gázt ad át a Downstream-nek, és földgázt a Gáz Midstream szegmensnek. A belső transzferárak az aktuális piaci árakon alapulnak. A gáz transzfer ára az átlagos import árnak felel meg. A szegmens eredmények az adott szegmenshez tartozó teljeskörűen konszolidált leányvállalatok eredményeit is tartalmazzák.
(7)	Ezen a soron a szegmensek közötti átadásokból származó nem realizált üzleti eredmény változását mutatjuk ki. Nem realizált eredmény akkor keletkezik, amikor az átadott tétel a fogadott szegmensnél készleten van az időszak végén és csak a későbbi időszakban kerül értékesítésre harmadik fél felé. A szegmensszintű kimutatásokban az átadó szegmens az átadáskor azonnal elszámolja a tranzakción keletkező nyereséget. Társasági szintű eredmény szempontjából azonban a nyereség csak a harmadik félnek történő értékesítéskor kerül elszámolásra. Szegmensek közötti átadáson nem realizált profit elsősorban az Upstream-ből a Downstream és Gáz Midstream szegmensbe történő átadásnál keletkezik.
(8)	2016-tól kezdődően az osztrák kiskereskedelem működése a nagykereskedelem szegmenshez kerül átsorolásra
(9)	2018 januárjában egy új formula került bevezetésre a „Csoportszintű petrokémiai árrés” számítására, felváltva a korábbi „Integrált petrokémiai árrést”. Az új formula célja, hogy pontosabban tükrözze a MOL-csoport petrokémiai termékihozatalát.
(10)	CIF Med paritás
(11)	FOB Rotterdam paritás
(12)	FOB Med paritás
(13)	A kiskereskedelmi értékesítés a 3.5.4-es fejezetben található (A Fogyasztói Szolgáltatások szegmens 2017-es működési összefoglalója).
(14)	A regionális dízel- és benzin adatok Horvátország esetében nem tükrözik a teljes évet, az adatok elérhetőségének korlátozottsága miatt. A januártól novemberig terjedő időszak átlaga szerepel éves összehasonlításban.
(15)	Az Innovatív Üzletágak és Szolgáltatások belső vállalatirányítási rendszere és a külső riportálási struktúrája eltérő, így az IBS Ipari Szolgáltatások és Egyéb Vállalkozások szervezetek eredményei a "Központ és egyéb" szegmensben találhatóak.
(16)	2017/459 sz. Bizottsági Rendelet (EU) a kapacitás lekötéséről, 2017/460 sz. Bizottsági Rendelet (EU) a tarifáról, 2012/490 sz. Rendelet (EU EB) a szerződéses torlódás kezeléséről, 1227/2011 sz. REMIT Rendelet (EU), 703/2015 sz. Rendelet (EU) a szállítási rendszerüzemeltetők együttműködéséről, 2000/31/EC sz. Irányelv az elektronikus kereskedelemről, 910/2014 sz. Rendelet (EU) (eIDAS)

TÁRSASÁGIRÁNYÍTÁS

A MOL Nyrt. Felelős Társaságirányítási Jelentése a Budapesti Értéktőzsde Felelős Társaságirányítási Ajánlásainak megfelelően

Tartalomjegyzék

1.	BEVEZETŐ.....	33
2.	RÉSZVÉNYESEK (KÖZGYŰLÉS).....	33
2.1.	RÉSZVÉNYESI JOGOK GYAKORLÁSA, KÖZGYŰLÉSI RÉSZVÉTEL.....	33
2.2.	KAPCSOLAT A RÉSZVÉNYESEKKEL.....	34
3.	MENEDZSMENT ÉS MŰKÖDÉS.....	34
3.1.	IGAZGATÓSÁG.....	34
3.1.1.	AZ IGAZGATÓSÁG MŰKÖDÉSE.....	35
3.1.2.	AZ IGAZGATÓSÁG BESZÁMOLÓJA 2018. ÉVI TEVÉKENYSÉGÉRŐL.....	36
3.1.3.	AZ IGAZGATÓSÁG BIZOTTSÁGAI.....	36
3.2.	ÜGYVEZETŐ TESTÜLET.....	39
3.2.1.	KAPCSOLAT AZ IGAZGATÓSÁGGAL ÉS A MOL-CSOPORT SZERVEZETEIVEL.....	39
3.2.2.	AZ ÜGYVEZETŐ TESTÜLET TAGJAI 2018-BAN.....	39
4.	ELLENŐRZÉS.....	40
4.1.	FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG.....	40
4.2.	AUDIT BIZOTTSÁG.....	40
4.3.	KÖNYVVIZSGÁLÓK.....	41
4.4.	BELSŐ ELLENŐRZÉS.....	41
4.4.1.	COMPLIANCE & ETIKA.....	41
4.4.2.	BELSŐ AUDIT.....	41
5.	A MOL-CSOPORT VEZETŐSÉGÉNEK ÉVES DÍJAZÁSA.....	42
5.1.	IGAZGATÓSÁG.....	42
5.2.	ÜGYVEZETŐ TESTÜLET ÉS MENEDZSMENT.....	43
5.2.1.	RÖVID TÁVÚ ÖSZTÖNZŐ RENDSZER.....	43
5.2.2.	RÖVID TÁVÚ RÉSZVÉNY PROGRAM.....	44
5.2.3.	HOSSZÚ TÁVÚ MENEDZSERI ÖSZTÖNZŐ.....	45
5.3.	FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG.....	47
6.	INTEGRÁLT TÁRSASÁGI KOCKÁZATKEZELÉSI RENDSZER.....	47
7.	A BENNFENTES KERESKEDELEM TILALMÁVAL KAPCSOLATOS IRÁNYELVEK.....	47

1. BEVEZETŐ

A MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyilvánosan Működő Részvénytársaság (továbbiakban: „MOL” vagy „Társaság”) mindig is elkötelezett híve volt a legmagasabb színvonalú társaságirányítási struktúra és gyakorlat megvalósításának. A hazai elvárásoknak való megfelelés mellett igazodik a helyes társaságirányítás nemzetközi szinten is folyamatosan formálódó és fejlődő normáihoz. Ennek eredményeképpen a MOL a részvényesi érdekek szem előtt tartása mellett a Társaság tevékenységével kapcsolatos további érintettek („stakeholderek”) tágabb körének érdekeit és szempontjait is figyelembe veszi, ami elengedhetetlenül szükséges ahhoz, hogy a MOL a részvényesei és a társadalom számára kivételes értékeket teremtsen.

A Társaság elkötelezettségét többek között mutatja a Budapesti Értéktőzsde Felelős Társaságirányítási Ajánlásairól tett nyilatkozat önkéntes közgyűlési elfogadása 2006-ban, a törvény által szabott határidő előtt. Emellett a Társaság 2004. decemberben részvényeinek a Varsói Értéktőzsdére történő bevezetését megelőzően nyilatkozatot tett a Varsói Értéktőzsde társaságirányítási ajánlásainak alkalmazásáról. A Társaság minden évben nyilatkozik ebben a témában a Budapesti Értéktőzsde felé, valamint felülvizsgálja Varsói Értéktőzsde ajánlásainak való megfelelést és változás esetén azt közzéteszi.

A MOL társaságirányítási gyakorlata összhangban van a Budapesti Értéktőzsde követelményeivel és a jelenleg érvényes tőkepiaci szabályozással. Emellett a MOL rendszeresen felülvizsgálja az általa alkalmazott elveket, hogy ezen a területen is megfeleljen a folytonosan fejlődő legjobb nemzetközi gyakorlatnak. A MOL társaságirányítási alapelveit ismertető Társaságirányítási Kódex először 2006-ban került elfogadásra, majd legutóbb 2015-ben aktualizálták. Ez a dokumentum bemutatja a MOL részvényesek jogait, a fő irányító testületek működését, valamint tárgyalja a javadalmazási és etikai kérdéseket. A MOL Társaságirányítási Kódex közzétételre került a Társaság honlapján.

2. RÉSZVÉNYESEK (KÖZGYŰLÉS)

A Társaság legfőbb szerve a részvényesek összességéből álló közgyűlés.

A közgyűlés, mint a legfőbb döntéshozó szerv lehetővé teszi a részvényesek számára, hogy a Társaság működésével kapcsolatosan kiemelt jelentőséggel bíró kérdésekben döntéseket hozzanak, tényleges társaságirányítási intézkedéseket határozzanak el, valamint gyakorolják ellenőrzési jogukat.

2.1. RÉSZVÉNYESI JOGOK GYAKORLÁSA, KÖZGYŰLÉSI RÉSZVÉTEL

A közgyűlésen minden részvényes a tulajdonában levő részvények szavazati súlya alapján gyakorolhatja szavazati jogát. Minden "A" sorozatú részvény 1 szavazatra jogosít, és attól függően, hogy a közgyűlésen résztvevő részvényesek hány részvényt regisztrálnak, alakul ki, hogy egy részvénynek ténylegesen mekkora szavazati ereje van.

MOL Nyrt. közgyűlésein a részvényesek személyesen, valamint meghatalmazotton keresztül gyakorolhatják részvényesi jogait. Társaságunk ezen felül lehetőséget biztosít arra is, hogy részvényesek az alapszabályban meghatározottak szerinti formanyomtatványon (Proxy-card) keresztül képviseltesék magukat. A részvétel megkönnyítését szolgálja egy közgyűlési anyagokat tartalmazó internetes oldal (<https://molgroup.info/hu/befektetoi-kapcsolatok/eves-rendes-kozgyules>), melyen számos információ, többek között a helyszínt megjelölő térkép, a részvétel feltételei, a közgyűlési dokumentumok és meghatalmazásminták találhatóak.

A közgyűlésen való részvétel és a szavazati jog gyakorlásának feltétele a részvénykönyvi bejegyzés. A bejegyzésről a dematerializált részvények letétkezelését végző befektetési szolgáltató köteles a részvényes kérése alapján gondoskodni, a mindenkori közgyűlési meghívónkban közzétett feltételek szerint. Az Alapszabály 8.6 pontja értelmében: "A közgyűlést megelőző részvénykönyv-lezáráshoz kapcsolódó tulajdonosi megfeleltetés esetén a részvénykönyvbe való bejegyzéshez a részvényes köteles nyilatkozni arról, hogy ő maga vagy ő maga és a vele azonos csoporthoz tartozó részvényes, amint ezt a 10.1.1. és 10.1.2. pontok tartalmazzák, azon részvényekkel együtt, amelyek vonatkozásában a bejegyzést kéri, tulajdonában tartja-e a Társaság részvényeinek legalább 2%-át". Az előző mondatban írtak fennállása esetén a bejegyzést kérő köteles bejelenteni a részvényesi csoport összetételét a 10.1.1. és 10.1.2. pontokban írtakat figyelembe véve.

Továbbá az Igazgatóság felhívására a részvényes köteles haladéktalanul nyilatkozni, hogy a tulajdonában álló részvények vonatkozásában ki a tényleges haszonhúzó tulajdonos („ultimate beneficial owner”). Amennyiben a részvényes a felhívásnak nem tesz eleget vagy amennyiben alapos okkal feltételezhető, hogy a részvényes az Igazgatóságot megtévesztette, a részvényes szavazati joga felfüggesztésre kerül, és nem gyakorolható mindaddig, ameddig a fenti követelménynek teljes körűen eleget nem tett.

Társaságunk Alapszabályának 10.1.1 pontja szerint: "Egy részvényes vagy részvényesi csoport (meghatározását lásd az Alapszabály 10.1.2. pontjában) sem gyakorolhatja a szavazati jogok több, mint 10%-át, kivéve a Társaság megbízásából a Társaság részvényeit vagy azokat megtestesítő értékpapírokat kezelő letéteményest és értékpapír-kezelőt (ez utóbbiakat csak annyiban kivéve, amennyiben a náluk letétbe helyezett részvényekhez és értékpapírokhoz kapcsolódó részvényesi jogokat végső fokon gyakorló személy vagy személyek nem esnek az alábbi korlátozások alá)."

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (továbbiakban: „Ptk.”) szerint a részvényes jogosult a közgyűlésen részt venni, felvilágosítást kérni, valamint észrevételt és indítványt tenni, szavazati joggal rendelkező részvény birtokában pedig szavazni. Azok a részvényesek, akik a szavazatok legalább egy százalékával rendelkeznek, kérhetik az Igazgatóságtól, hogy valamely kérdést tűzzön a közgyűlés napirendjére. Ha együttesen a szavazatok legalább egy százalékával rendelkező részvényesek a napirend kiegészítésére vonatkozó - a napirend részletezettségére vonatkozó szabályoknak megfelelő - javaslatot vagy a

napirenden szereplő vagy arra felveendő napirendi ponttal kapcsolatos határozattervezetet a közgyűlés összehívásáról szóló hirdetmény megjelenésétől számított nyolc napon belül közlik az Igazgatósággal, az Igazgatóság a kiegészített napirendről, a részvényesek által előterjesztett határozattervezetekről a javaslat vele való közlését követően hirdetményt tesz közzé. A közgyűlési részvétel feltételei a közgyűlési hirdetményben kerülnek közzétételre, Társaságunk Alapszabálya szerint a Társaság honlapján. Az éves rendes közgyűlések jellemzően áprilisban kerülnek megtartásra.

Az éves rendes közgyűlés hatáskörébe tartozik az Igazgatóságnak a Felügyelő Bizottság által jóváhagyott javaslatára a döntés az adózott eredmény felhasználásáról, azaz arról, hogy annak mely részét kell a vállalkozásba visszaforgatni és mekkora hányadát lehet osztalékként kifizetni. A közgyűlés döntése alapján a Társaság, a részvényeseket megillető osztalékot nem pénzbeli vagyoni értékű juttatásként is teljesítheti.

Az osztalékfizetés kezdő időpontját az Igazgatóság határozza meg úgy, hogy az erre vonatkozó közlemény első megjelenése és az osztalékfizetés kezdő napja között legalább 10 munkanapnak kell eltelnie. Osztalékra az a részvényes jogosult, aki az Igazgatóság által meghatározott és az osztalékfizetésre vonatkozó közleményben meghirdetett fordulónapon lefolytatott tulajdonosi megfeleltetés alapján a részvénykönyvben szerepel. Az Igazgatóság által meghatározott, az osztalékfizetésre való jogosultság szempontjából releváns időpont az osztalékfizetésről döntő közgyűlés időpontjától eltérhet.

2.2. KAPCSOLAT A RÉSZVÉNYESEKSEL

Az Igazgatóság tudatában van a részvényesek érdekeinek képviseletéhez és előmozdításához fűződő kötelezettségének, valamint tisztában van azzal, hogy teljes mértékben felelős a MOL-csoport teljesítményéért és tevékenységeiért. Annak elősegítése érdekében, hogy a részvényesek elvárásainak minden területen maximálisan eleget tehessen a Társaság, az Igazgatóság folyamatosan elemzi és értékeli a fejleményeket, mind a tágabb külső környezet, mind a működési szint tekintetében.

A részvényesekkel történő kapcsolattartás hivatalos csatornáit a rendszeres tájékoztatások; az éves jelentés, a féléves jelentés és a negyedéves eredmények, valamint rendkívüli tájékoztatások. A rendszeres és rendkívüli tájékoztatások a MOL honlapján, a Budapesti Értéktőzsdén (elsődleges tőzsde) és a Varsói Értéktőzsdén, valamint a Magyar Nemzeti Bank által működtetett Tőkepiaci közzétételi rendszeren kerülnek publikálásra. Továbbá a tőzsdei bejelentéseket e-mailben is elküldjük azok részére, akik feliratkoztak a Befektetői Kapcsolatok levelezőlistájára, valamint a nemzetközi és hazai média részére is eljuttatjuk. Emellett a részvényesek tájékoztatást kapnak az üzletmenetről, az eredményekről és a stratégiáról az éves rendes közgyűlésen. Rendszeres befektetői körutakat szervezünk az Egyesült Államok, az Egyesült Királyság és a kontinentális Európa nagyvárosaiba a befektetői közösség képviselői – ideértve a részvénytulajdonosok és a letéti igazolások (DR) birtokosainak – tájékoztatására. A befektetők év közben is tehetnek fel kérdéseket és élhetnek javaslatokkal bármikor, beleértve a Társaság közgyűlését. A befektetők visszajelzéseiről az Igazgatóság rendszeresen tájékoztatást kap.

A MOL Befektetői Kapcsolatok szervezete felelős a fenti tevékenységek összefogásáért és a részvényesekkel történő napi kapcsolattartásért (elérhetőség a „Részvényesi Információk” fejezetben az éves jelentés végén található). További információ a MOL honlapján (molgroup.info/hu/) is elérhető, ahol egy külön fejezet foglalkozik a részvényeseket és a pénzügyi világ tagjait érintő kérdésekkel. A vállalat mindig különös figyelmet fordított arra, hogy a nemzetközi legjobb gyakorlatnak megfelelően széleskörű információkat biztosítson a tőkepiac részére. Ennek okán a MOL Befektetői Kapcsolatok szervezete folyamatosan frissíti honlapját (közvetlenül is elérhető az molgroup.info/hu/befektetoi-kapcsolatok oldalon). Célunk, hogy a weboldalt még felhasználóbarátabbá tegyük és ezzel összhangban folyamatosan fejlesszük szolgáltatásainkat. Ezek segítségével még eredményesebben tudjuk teljesíteni részvényeseink, elemzőink és más tőkepiaci szereplők elvárásait.

2018-ban a MOL 14 napot töltött befektetői körúton és 12 konferencián vett részt Európában és az Egyesült Államokban, valamint körülbelül 300 találkozót tartott potenciális és jelenlegi befektetők részére. A novemberi és decemberi találkozók a MOL hosszú távú stratégiájával („MOL 2030”) kapcsolatos fejlemények és rövidtávú célkitűzések összefoglalására fókuszáltak.

3. MENEDZSMENT ÉS MŰKÖDÉS

3.1. IGAZGATÓSÁG

A MOL ügyvezetését az Igazgatóság látja el, melynek kollektív felelősségi körébe tartozik valamennyi társasági művelet.

Az Igazgatóság tevékenységében, célkitűzésében kiemelt feladatként szerepel a részvényesi érték növelése a többi érintett érdekeinek figyelembe vétele mellett; az eredményesség és hatékonyság javítása, a működés átláthatóságának, valamint fenntarthatóságának biztosítása, a kockázatok kezelése, a környezetvédelem és a biztonságos munkavégzés körülményeinek garantálása.

A MOL és leányvállalatai gazdasági egységet alkotnak, ezért az Igazgatóság felelősségi körébe tartozik a fenti elvek és célok érvényesítése és a MOL-kultúra terjesztése csoportszinten is.

A fenti elvek, politikák és célok rávilágítanak arra a különleges kapcsolatra, amelyet az Igazgatóság a részvényesek és a vállalatvezetés, valamint a Társaság között képvisel. Ennek a speciális szerepnek felel meg az Igazgatóság összetétele, azaz a nem munkaviszonyban álló igazgatók számának többsége (7 tag a 10-ből). Az Igazgatóságnak az általa elfogadott (NYSE és EU ajánlásán alapuló) kritériumok és a tagok nyilatkozata alapján jelenleg 6 tagja minősül függetlennek.

Az Igazgatóság tagjai a 2018-as évben és függetlenségi státuszuk (a tagok szakmai önéletrajza elérhető a [Társaság honlapján](#)):

Név	Státusz	Mandátum
Hernádi Zsolt, elnök	nem független	A Közgyűlés 1999. február 24-től az Igazgatóság tagjává választotta
Dr. Csányi Sándor, alelnök	független	A Közgyűlés 2000. október 20-tól az Igazgatóság tagjává választotta
Molnár József	nem független	A Közgyűlés 2007. október 12-től az Igazgatóság tagjává választotta
Járai Zsigmond	független	A Közgyűlés 2010. április 29-től az Igazgatóság tagjává választotta
Dr. Parragh László	független	A Közgyűlés 2010. április 29-től az Igazgatóság tagjává választotta
Dr. Martin Roman	független	A Közgyűlés 2010. április 29-től az Igazgatóság tagjává választotta
JUDr. Világi Oszkár	nem független	A Közgyűlés 2011. május 1-től az Igazgatóság tagjává választotta
Dr. Anthony Radev	nem független	A Közgyűlés 2014. április 30-tól az Igazgatóság tagjává választotta
Dr. Anwar Al-Kharusi	független	A Közgyűlés 2014. április 30-tól az Igazgatóság tagjává választotta
Dr. Martonyi János	független	A Közgyűlés 2014. július 1-től az Igazgatóság tagjává választotta

3.1.1. Az Igazgatóság működése

Az Igazgatóság, mint testület működik és hoz határozatokat.

Az Igazgatóság a Társaság megalapításakor, 1991-ben ügyrendben határozta meg saját működését, amelyet legutóbb 2015 áprilisában aktualizált a legjobb gyakorlat fenntartása érdekében.

Az ügyrend tartalmazza:

- ▶ az Igazgatóság feladat- és hatáskörét,
- ▶ az Igazgatóság által működtetett bizottságok körét,
- ▶ az Igazgatóság számára szükséges információk körét és a jelentések gyakoriságát,
- ▶ az elnök és alelnök főbb feladatait,
- ▶ az igazgatósági ülések rendjét és előkészítését, annak állandó napirendjét (keretét),
- ▶ a döntéshozatali rendszert, a döntések végrehajtásának ellenőrzését,
- ▶ az összeférhetlenségre vonatkozó szabályokat.

Az Igazgatóság tagjai az Igazgatóság által elfogadott formában éves összeférhetlenségi nyilatkozatot írnak alá, amelyet az Igazgatóság Társaságirányítási és Javadalmazási Bizottsága részére adnak le a tisztségük elfogadásával egyidejűleg, továbbá minden naptári évben az éves rendes közgyűlés előtt legkésőbb 30 nappal. Amennyiben az Igazgatóság tagjával szemben az Igazgatóság ügyrendjében meghatározott összeférhetlenség vagy érdekütközés merül fel, erről a körülményről eseti összeférhetlenségi nyilatkozatban tájékoztatja az Igazgatóság Társaságirányítási és Javadalmazási Bizottságát.

Az Igazgatóság évente formálisan értékeli saját és bizottságai teljesítményét, valamint folyamatosan áttekinti tevékenységét.

3.1.2. Az Igazgatóság beszámolója 2018. évi tevékenységéről

2018-ban az Igazgatóság 6 ülést tartott, 98%-os átlagos részvételi arány mellett. A 2018-ban tartott igazgatósági ülések részvételi adatait az alábbi táblázat tartalmazza:

	Ülések száma	Részvételi arány
Összesen	6	98%
Hernádi Zsolt	6	100%
Dr. Csányi Sándor	6	100%
Molnár József	6	100%
Járai Zsigmond	6	100%
Dr. Parragh László	6	100%
Dr. Martin Roman	6	100%
JUDr. Világi Oszkár	6	100%
Dr. Anthony Radev	6	100%
Dr. Anwar Al-Kharusi	6	100%
Dr. Martonyi János *	5	83%

* Dr. Martonyi János indokoltan maradt távol a 2018. december 5-i üléstől.

A rendszeres napirendi pontok mellett – mint a bizottsági elnökök beszámolója a legutóbbi igazgatósági ülés óta végzett tevékenységekről –, az Igazgatóság információt kapott a kulcsfontosságú stratégiai ügyekről, valamint áttekintést a tőkepiaci fejleményekről, és egyedileg értékelte a vállalat valamennyi üzleti egységének teljesítményét.

Az Igazgatóság továbbra is figyelmet fordított az iparági trendek nyomán követésére, a külső környezet kihívásainak kezelésére, az INA-val kapcsolatos pénzügyi, működési és hatékonyságnövelési kihívásokra, valamint a stratégia felülvizsgálati folyamatra.

3.1.3. Az Igazgatóság bizottságai

Az Igazgatóság a működési hatékonyságának fokozása, valamint a döntései szakmai megalapozottságának erősítése érdekében bizottságokat működtet.

A bizottságok az Igazgatóság előkészítő, tanácsadó, véleményalkotó, javaslattevő szervei, a MOL-csoport Döntési és Hatásköri Listájában rögzítettek szerint egyes igazgatósági hatáskörbe tartozó kérdéseknél, illetve az Igazgatóság által az alkalmazott igazgatósági tagokhoz - mint a Társaság vezető állású munkavállalóihoz - delegált kérdéskörökben előzetes véleményezési jogosítvánnyal rendelkeznek.

A bizottságok feladatait, működési rendjét a bizottsági elnökök javaslata alapján az Igazgatóság határozza meg.

Az Igazgatóság elnöke szintén felkérheti a bizottságokat egyes feladatok ellátására.

A bizottságok tagjait és elnökét az Igazgatóság választja. A bizottsági tagok többsége nem-alkalmazott és független tag.

Az Igazgatóság az alábbi bizottságokat működteti és az alábbiak szerint határozza meg a különböző bizottságok közötti feladatmegosztást:

a. Társaságirányítási és Javadalmazási Bizottság

Tagjai és bizottsági kinevezésük dátuma (a tagok szakmai önéletrajza elérhető a [Társaság honlapján](#)):

- ▶ Dr. Csányi Sándor – elnök, 2000. november 17.
- ▶ Hernádi Zsolt, 2000. szeptember 8.
- ▶ Dr. Martin Roman, 2010. június 4.
- ▶ Dr. Anthony Radev, 2014. május 30.
- ▶ Dr. Martonyi János, 2014. július 1.

Az Igazgatóság elnöke állandó tagja a Társaságirányítási és Javadalmazási Bizottságnak.

Feladatai:

- ▶ A testületi tevékenység elemzése, értékelése,
- ▶ az igazgatósági/felügyelő bizottsági tagsággal kapcsolatos kérdések,
- ▶ a tulajdonosok (részvényesek) és Igazgatóság közötti kapcsolattartás támogatása,
- ▶ az ügyrendi, szabályozási és etikai kérdések,
- ▶ a vállalati folyamatok, eljárások, szervezeti megoldások, kompenzációs és ösztönzési rendszerek áttekintése, javaslatok kidolgozása a legjobb gyakorlat megvalósítására.

A Társaságirányítási és Javadalmazási Bizottság beszámolója 2018. évi tevékenységéről

2018-ban a Társaságirányítási és Javadalmazási Bizottság 5 ülést tartott, 96%-os átlagos részvételi arány mellett. A 2018. évi bizottsági üléseken való részvételt a lenti táblázat foglalja össze:

	Ülések száma	Részvételi arány
Összesen	5	96%
Dr. Csányi Sándor	5	100%
Hernádi Zsolt	5	100%
Dr. Martin Roman *	4	80%
Dr. Anthony Radev	5	100%
Dr. Martonyi János	5	100%

* Dr. Martin Roman indokoltan maradt távol a 2018. december 5-i üléstől.

A társaságirányítási, javadalmazási és a menedzsment összetételével kapcsolatos kérdések mellett a bizottság számos kulcsfontosságú stratégiai és az elért teljesítményekkel kapcsolatos témát megvitatott, mielőtt azok az Igazgatóságnak megtárgyalás céljából bemutatásra kerültek.

b. Pénzügyi és Kockázatkezelési Bizottság

Tagjai és bizottsági kinevezésük dátuma (a tagok szakmai önéletrajza elérhető a [Társaság honlapján](#)):

- ▶ Járai Zsigmond – elnök, 2010. június 4.
- ▶ Dr. Parragh László, 2014. február 20.
- ▶ Dr. Anthony Radev, 2014. május 30.
- ▶ Dr. Anwar Al-Kharusi, 2014. május 30.

Az Igazgatóság elnöke, a Felügyelő Bizottság elnöke, valamint az Audit Bizottság elnöke állandó meghívottak a Pénzügyi és Kockázatkezelési Bizottság üléseire.

Feladatai:

- ▶ A pénzügyi és kapcsolódó jelentések ellenőrzése,
- ▶ a belső ellenőrzési rendszer hatékonyságának figyelése,
- ▶ a tervezés, az audit körének és eredményeinek ellenőrzése,
- ▶ a kockázatkezelési rendszer figyelése,
- ▶ a társaság likviditási helyzetének, a pénzügyi és működési kockázatoknak és azok kezelésének figyelemmel kísérése, az Enterprise Risk Management (ERM) rendszer működésének felülvizsgálata,
- ▶ a külső auditor függetlenségének és objektivitásának biztosítása.

A Pénzügyi és Kockázatkezelési Bizottság beszámolója 2018. évi tevékenységéről

2018-ban a Pénzügyi és Kockázatkezelési Bizottság 5 ülést tartott, 85%-os átlagos részvételi arány mellett. A 2018. év során tartott bizottsági üléseken való részvételt a lenti táblázat foglalja össze:

	Ülések száma	Részvételi arány
Összesen	5	85%
Járai Zsigmond	5	100%
Dr. Parragh László *	4	80%
Dr. Anthony Radev **	3	60%
Dr. Anwar Al-Kharusi	5	100%

* Dr. Parragh László 2018. március 12-én indokoltan maradt távol az üléstől.

** Dr. Anthony Radev 2018. március 12-én és 2018. október 30-án indokoltan maradt távol az üléstől.

A rendszeres napirendi pontok mellett – beleértve az összes nyilvános pénzügyi beszámoló vizsgálatát, a könyvvizsgáló munkájának támogatását, valamint a belső audit rendszeres ellenőrzését – a bizottság áttekintette a vállalat legfőbb kockázati faktorait, figyelembe véve a megváltozott nemzetközi pénzügyi helyzetet, valamint ezen faktorokhoz rendelt kockázatkezelő akciók státuszjelentéseit.

c. Fenntartható Fejlődés Bizottság

Tagjai és bizottsági kinevezésük dátuma (a tagok szakmai önéletrajza elérhető a [Társaság honlapján](#)):

- ▶ Dr. Parragh László – elnök, 2014. május 30.
- ▶ Molnár József, 2013. szeptember 5. (elnök 2014. február 20. és május 30. között)
- ▶ Dr. Anwar Al-Kharusi, 2014. május 30.
- ▶ Dr. Martonyi János, 2014. július 1.

Az Igazgatóság elnöke, a Felügyelő Bizottság elnöke, valamint alelnöke állandó meghívottak a Fenntartható Fejlődés Bizottság üléseire.

Feladatai:

- ▶ Az összes fenntartható fejlődéssel (FF) kapcsolatos javaslat értékelése és véleményezése az Igazgatóság számára,
- ▶ az FF-el kapcsolatos valamennyi politika (pl. EBK, Etikai Kódex, stb.) fejlesztésének és bevezetésének ellenőrzése,
- ▶ a MOL-csoport stratégiai FF fókuszterületein elért eredmények felügyelete,
- ▶ az üzleti divíziók és leányvállalatok FF teljesítményével kapcsolatos jelentéseinek bekérése és megtárgyalása,
- ▶ a külső jelentések fenntarthatósággal kapcsolatos adatainak és tartalmának felülvizsgálata.

A Fenntartható Fejlődés Bizottság beszámolója 2018. évi tevékenységéről

2018-ban a Fenntartható Fejlődés Bizottság 4 ülést tartott, 75%-os átlagos részvételi arány mellett. A bizottsági üléseken való részvételt a lenti táblázat foglalja össze:

	Ülések száma	Részvételi arány
Összesen	4	75%
Molnár József *	3	75%
Dr. Parragh László **	2	50%
Dr. Anwar Al-Kharusi	4	100%
Dr. Martonyi János ***	3	75%

* Molnár József 2018. december 5-én indokoltan maradt távol az üléstől.

** Dr. Parragh László 2018. március 12-én és 2018. szeptember 6-án indokoltan maradt távol az üléstől.

*** Dr. Martonyi János 2018. december 5-én indokoltan maradt távol az üléstől.

A Bizottság értékelte a 2018. évi fenntarthatósági vonatkozású tevékenysége eredményeit, különös figyelemmel a MOL-csoport 2016-2020 időszakra vonatkozó fenntarthatósági tervében szereplő célokra. A Bizottság véleményezte a Fenntarthatósági jelentést és a kiválasztott üzleti egységek által benyújtott tematikus jelentéseket. A MOL-csoport fenntarthatósági teljesítményéről készült független elemzések eredményeit is áttekintette a Bizottság kiemelt figyelemmel arra, hogy a Társaság továbbra is szerepel a Dow Jones Fenntarthatósági Indexben.

3.2. ÜGYVEZETŐ TESTÜLET

3.2.1. Kapcsolat az Igazgatósággal és a MOL-csoport szervezeteivel

A Társaság irányítása egységes társaságirányítási elvek és gyakorlat mentén történik, amely keretében az Igazgatóság az integrált társaságirányítási felelősségének az általa létrehozott, a társaság operatív működését biztosító Ügyvezető Testület (Executive Board; „EB”) feladatainak, felelősségének meghatározásával, a társaság operatív működésének, működési és szervezeti szabályainak biztosításával, valamint a célkitűzések, beszámoltatások és ellenőrzések egységes rendszerével (teljesítménykontroll-rendszer és üzletikontroll-rendszer) tesz eleget.

Az Igazgatóság és a Társaság szervezetei közötti döntési hatásköri megosztást egy egységes dokumentum határozza meg, amely biztosítja a MOL-csoport folyamatainak hatékony kialakításához és működtetéséhez szükséges legfontosabb kontroll pontokat.

A MOL-csoport irányítása az üzleti, illetve a funkcionális szervezeti egységeken keresztül valósul meg. Tevékenységük összehangolása az EB feladata.

Az EB egy döntés-előkészítő fórum, melynek szerepe, hogy közvetlen kapcsolatot alakítson ki az Igazgatóság és a munkaszervezet között és egyúttal vizsgálja és ellenőrizzé az Igazgatóság elé kerülő ügyeket. Az EB előzetes álláspontot alakít ki az Igazgatóság elé terjesztett bizonyos javaslatok tekintetében, valamint az EB felelős az igazgatósági határozatok végrehajtásának felügyeletéért is. Az EB továbbá legfőbb döntéshozó fórumként működik minden olyan kérdésben, amelyeket a belső szabályzatok a hatáskörébe utalnak és a jogszabályok, illetve az Alapszabály értelmében nem tartoznak az Igazgatóság kizárólagos hatáskörébe.

Az EB-ülések során minden tagnak egy szavazata van, határozatait egyszerű szótöbbséggel hozza meg. Az Elnök-vezérigazgató vagy a Vezérigazgató vagy a Pénzügyi vezérigazgató-helyettes (külön-külön „jogosult EB-tag”) kezdeményezheti az EB elé benyújtott javaslat az Igazgatóság elé terjesztését végleges döntéshozatal céljából a következők szerint: amennyiben egy jogosult EB tag nem ért egyet (azaz "nem"-mel szavaz) az EB tagjainak többségi határozatával elfogadott javaslattal, vagy nem ért egyet az EB tagok többségének "nem" szavazatával, kérheti az Elnök-vezérigazgatótól, hogy a javaslatot terjessze az Igazgatóság elé végleges döntéshozatal céljából.

3.2.2. Az ügyvezető testület tagjai 2018-ban (a tagok szakmai önéletrajza elérhető a [Társaság honlapján](#)):

Hernádi Zsolt	Elnök-Vezérigazgató (C-CEO)
Molnár József	Vezérigazgató (GCEO)
Áldott Zoltán *	Ügyvezető Igazgató, INA d.d. Igazgatóságának elnöke
Fasimon Sándor **	Ügyvezető Igazgató, MOL Magyarország Operatív Vezető (COO)
Horváth Ferenc	Ügyvezető Igazgató, Downstream
Simola József	Pénzügyi-vezérigazgató helyettes (GCFO)
JUDr. Világi Oszkár	Ügyvezető Igazgató, Innovatív Üzletágak és Szolgáltatások
Dr. Berislav Gašo	Ügyvezető Igazgató, Kutatás-Termelés
Ratatics Péter ***	Ügyvezető Igazgató, Fogyasztói Szolgáltatások

* Áldott Zoltán ügyvezető testületi tagsága 2018. április 12-én, az INA d.d. Igazgatóságában betöltött elnöki tisztsége pedig 2018. június 30. napján megszűnt.

** Fasimon Sándor a MOL Magyarország Operatív Vezetője 2018. június 30-ig, 2018. július 1-től Az INA d.d. Igazgatóságának elnöki tisztségét tölti be.

*** Ratatics Péter 2018 február 15-től az ügyvezető testület tagja. 2018. július 1-től tölti be a MOL Magyarország Ügyvezető igazgatói pozíciót is.

Az EB 2018-ban 27 alkalommal ülésezett és ülésenként átlagosan 9 témát tárgyalt meg.

4. ELLENŐRZÉS

4.1. FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG

A Felügyelő Bizottság a részvényesek (közgyűlés) megbízásából ellenőrzi a Társaság ügyvezetését ellátó Igazgatóságot. A Felügyelő Bizottság tagjait a közgyűlés választja meg határozott időre, de legfeljebb 5 évre. A testület jelenleg tizenhárom főből áll. A Ptk. értelmében a testületben a munkavállalói oldalt a Felügyelő Bizottság 1/3-ának kell képviselni, így a MOL Felügyelő Bizottságában jelenleg öt fő képviseli a munkavállalókat és nyolc fő a tulajdonosok által megbízott külső személy.

A Felügyelő Bizottság tagjai és függetlenségi státuszuk (3.1.1. (a tagok szakmai önéletrajza elérhető a [Társaság honlapján](#)):

Mosonyi György, elnök *	nem független
Áldott Zoltán, elnök *	nem független
Dr. Attila Chikán, alelnök	független
John I. Charody	független
Dr. Szivek Norbert	független
Ivan Mikloš	független
Vladimír Kestler	független
Dávid Ilona	független
Bártfai-Mager Andrea **	független
Lánczi András ***	független
Bognár Piroska	nem független (munkavállalói küldött)
Dr. Puskás Sándor	nem független (munkavállalói küldött)
Tóth András	nem független (munkavállalói küldött)
Ördög Tibor István	nem független (munkavállalói küldött)
Szabó Csaba ****	nem független (munkavállalói küldött)

* 2018. május 29-én Mosonyi György elhunyt, helyét a MOL Felügyelő Bizottságának elnöki pozíciójában Áldott Zoltán vette át 2018. június 25-től. Áldott Zoltánt a közgyűlés 2018. április 12. napjával a Felügyelő Bizottság tagjává választotta.

** Bártfai-Mager Andrea a felügyelő bizottsági tagságáról 2018. május 17. napjával lemondott.

*** Lánczi András 2018. április 12. napjával a Felügyelő Bizottság tagjává választotta.

**** Szabó Csabát 2018. április 12. napjával a Felügyelő Bizottság munkavállalói küldöttként tagjává választotta.

A Felügyelő Bizottság elnöke az Igazgatóság, a Pénzügyi és Kockázatkezelési Bizottság, valamint a Fenntartható Fejlődés Bizottság üléseinek állandó meghívottja.

A Felügyelő Bizottság állandó napirendi pontjai között szerepel az Igazgatóság negyedéves beszámolója a Társaság működéséről, a Belső Audit és a Társasági Biztonság beszámolója, ezeken felül folyamatosan tájékoztatást kap egyéb releváns témákban. A Felügyelő Bizottság emellett áttekinti az éves rendes közgyűlés elé kerülő előterjesztéseket. A Felügyelő Bizottság az év során tekinti át éves tevékenységét.

2018-ban a Felügyelő Bizottság 5 ülést tartott, 82%-os átlagos részvételi arány mellett.

4.2. AUDIT BIZOTTSÁG

2006-ban a közgyűlés Audit Bizottságot választott a Felügyelő Bizottság független tagjai közül. Az Audit Bizottság erősíti a Társaság pénzügyi és számviteli politikája feletti független kontrollt.

A független Audit Bizottság hatáskörébe többek között az alábbi feladatok tartoznak:

- ▶ segíti a Felügyelő Bizottságot a pénzügyi beszámolórendszer ellenőrzésében, a könyvvizsgáló kiválasztásában és a könyvvizsgálóval való együttműködésben, felülvizsgálja és figyelemmel kíséri a könyvvizsgáló függetlenségét, figyelemmel kíséri a Társaság belső ellenőrzési, kockázatkezelési rendszereinek hatékonyságát és szükség esetén ajánlásokat fogalmaz meg,
- ▶ ellátja az audit bizottsági feladatokat a Társaság által konszolidált, nyilvánosan működő részvénytársasági formában működő vagy szabályozott piacra bevezetett értékpapírt kibocsátó leányvállalata tekintetében is, amennyiben ezt jogszabály lehetővé teszi és az adott leányvállalatnál audit bizottság nem működik.

Az Audit Bizottság tagjai és kinevezésük dátuma (a tagok szakmai önéletrajza elérhető a [Társaság honlapján](#)):

- ▶ Dr. Chikán Attila – elnök, 2006. április 27.
- ▶ John I. Charody, 2006. április 27.
- ▶ Dr. Szivek Norbert, 2016. április 14.
- ▶ Bártfai-Mager Andrea, 2017. június 1.*
- ▶ Dávid Ilona, 2017. június 1.
- ▶ Ivan Mikloš 2016. május 1.

* Bártfai-Mager Andrea 2018. május 17. napjával lemondott tagságáról.

Az Audit Bizottság beszámolója 2018. évi tevékenységéről

2018-ban az Audit Bizottság 5 ülést tartott, 93%-os átlagos részvételi arány mellett. A rendszeres napirendi pontok mellett – beleértve az összes nyilvános pénzügyi beszámoló felülvizsgálatát, a könyvvizsgáló munkájának támogatását, valamint a belső audit rendszeres vizsgálatát – az Audit Bizottság áttekintette a vállalat legfőbb kockázati faktorait, figyelembe véve a megváltozott nemzetközi pénzügyi helyzetet, valamint az azokhoz rendelt kockázatcsökkentő akciók státuszjelentéseit. Az Audit Bizottság folyamatosan nyomon követte a Társaság pénzügyi helyzetét. Az Audit Bizottság áttekintette az éves közgyűlés anyagait (a pénzügyi beszámolókat, a könyvvizsgálat megállapításait). Az Audit Bizottság részt vett a könyvvizsgáló-kiválasztási eljárásban és javaslatot tett a Felügyelő Bizottság részére a könyvvizsgáló kijelölésére vonatkozóan.

4.3. KÖNYVVIZSGÁLÓK

A MOL-csoport könyvvizsgálatát 2017. és 2018. években is az Ernst and Young („EY”) végezte, kivéve az FGSZ Zrt. (PwC) és egyéb, kisebb jelentőségű leányvállalatok könyvvizsgálatát.

A könyvvizsgálati szerződés keretében az EY auditálja az éves egyedi és konszolidált beszámolókat, a MOL Nyrt. közbenső mérlegeit. A könyvvizsgálók a könyvvizsgálati munka folyamatosságát rendszeres helyszíni munkavégzéssel, illetve a MOL fő testületi ülésein történő részvétellel és egyéb konzultációs formákon keresztül biztosítják.

Az egyéb nem-audit és adótanácsadói szolgáltatások megszűntek az 2017. január 1-jén életbe lépő EU audit reform következtében. 2017-ben, illetve 2018-ban a következő díjak kerültek kifizetésre a könyvvizsgáló társaság részére:

	2017	2018
A könyvvizsgálóknak kifizetett díjak (millió Ft)	749	736

Az Igazgatóság véleménye szerint az EY által nyújtott egyéb, nem audithoz kapcsolódó szolgáltatások megfeleltek a Policy for Services Provided by the External Auditor (FIN_GP19) szabályzatnak.

4.4. BELSŐ ELLENŐRZÉS

4.4.1. Compliance & Etika

A MOL-csoport elkötelezett az etikus és tisztességes működés mellett. Ezen célok megvalósításáért indította útjára a Compliance Programot és állította fel az annak végrehajtásáért felelős compliance szervezetet, továbbá az Etikai és Üzleti Magatartási Kódexnek megfelelő magatartás betartása érdekében hatáskörébe utalta az Etikai Tanács működésének támogatását.

A Csoportszintű Compliance és Etika szervezet tevékenysége kiterjed a visszaélés-bejelentő rendszer működtetésére („SpeakUp!”), belső vizsgálatok lefolytatására, kockázatelemzésre, valamint a szervezet munkavállalóinak képzésére. Működése során az üzleti tevékenység sajátosságaira figyelemmel áttekinti a belső folyamatokat és a kockázati tényezőket, javaslatokat fogalmaz meg a megfelelés érdekében, továbbá segítséget nyújt azok megvalósításához.

A Csoportszintű Compliance és Etika szervezet feladatait az EU-s és nemzetközi elvárásoknak megfelelően, mint minimum standardokra figyelemmel, az adott ország jogszabályainak megfelelően végzi, hatásköre kiterjed a tagvállalati compliance officerek, valamint etikai megbízottak útján a teljes MOL-csoportra.

A Csoportszintű Compliance és Etika szervezet tevékenységéről évente beszámol a Felügyelő Bizottság és az Igazgatóság részére.

4.4.2. Belső Audit

A Belső Audit független és objektív értékelést nyújt a MOL-csoport pénzügyi, működési, és kontroll tevékenységeiről és beszámol a belső kontrollok megfelelő alkalmazásáról, a belső és külső szabályozásoknak való megfelelésről a Pénzügyi és Kockázatkezelési Bizottság, az Audit Bizottság és a Felügyelő Bizottság részére az audit jelentéseknek az EB általi elfogadását követően.

A belső audit tevékenységek fókuszja és terjedelme nem korlátozott, a MOL-csoporton belül működő Belső Audit funkció tevékenységei lefedik a teljes működést, többek között a MOL-csoport összes tevékenységét és a MOL-csoport irányítása alatt működő leányvállalatokat. A Csoportszintű Belső Audit vezető feladata a belső audit jelentések terjedelmének meghatározása.

A Belső Audit fő feladata a teljes MOL-csoporton belül végrehajtott operatív és funkcionális tevékenységek felülvizsgálata, valamint az ehhez kapcsolódó kontrollok azonosítása, megértése, tesztelése és értékelése annak érdekében, hogy az azonosított kockázatok üzleti szempontból a legkedvezőbb költség-haszon arányban mérséklődhessenek.

A Belső Audit a standard kockázatértékelési alapelveket alkalmazza a kontrollhiányosságokkal kapcsolatos maradék- és üzleti belső eredendő folyamatkockázatok értékelése során. A MOL-csoport Belső Audit kockázatértékelési alapelveit a Pénzügyi és Kockázatkezelési Bizottság hagyja jóvá.

A Belső Audit a Felügyelő Bizottság által jóváhagyott és az Audit Bizottság által minden év végén a következő évre elfogadott audit terv alapján végzi tevékenységét. Amennyiben igény merül fel a jóváhagyott audit terv évközben történő módosítására, az Elnök-Vezérigazgató jogosult ennek engedélyezésére.

A belső audit funkció függetlenségének megőrzése érdekében a Csoportszintű Belső Audit vezető a Pénzügyi és Kockázatkezelési Bizottság, az Audit Bizottság és a Felügyelő Bizottság felé tartozik beszámolási kötelezettséggel és közvetlenül megkeresheti ezek elnökeit (napi operatív kérdésekben az Elnök-Vezérigazgató felé tartozik közvetlen beszámolási kötelezettséggel). Csoportszintű Belső Audit vezető megbízatásával vagy megbízatásának megszüntetésével kapcsolatosan a Felügyelő Bizottság állást foglal.

A MOL-csoport Belső Audit szervezeti egységét a belső audit szakma nemzetközileg elismert szervezetének (Institute of Internal Auditors, IIA) professzionális auditálási és belső audit etikai normáival összhangban kell kialakítani és működtetni.

5. A MOL-CSOPORT VEZETŐSÉGÉNEK ÉVES DÍJAZÁSA

5.1. IGAZGATÓSÁG

Az Igazgatóság tagjainak fix összegű éves díjazása

Az igazgatósági tagok 2009. január 1-től kezdődően az alábbi meghatározott összegű nettó díjazásban részesülnek a mindenkor éves rendes közgyűlést követően:

- ▶ Igazgatósági tagok esetében 25.000 EUR/év
- ▶ Bizottsági elnökök esetében 31.250 EUR/év

A nem magyar állampolgár és nem magyarországi lakóhelyű igazgatósági tagok minden olyan igazgatósági, illetve bizottsági ülés után (évente maximum 15 alkalommal), amikor az ülésen való részvételhez Magyarországra utaznak, bruttó **1.500 EUR** juttatásban részesülnek.

Részvényjuttatáson alapuló ösztönzési rendszer

Az igazgatósági tagok hosszú távú ösztönzéseként 2012. január 1-től a részvényjuttatáson alapuló ösztönző szolgál.

A részvényjuttatáson alapuló ösztönző célja a hosszú távú részvényárfolyam-növekedés érdekelttség, illetve osztalékfizetés melletti ösztönzés fenntartása, melynek érdekében a juttatott részvények 2/3-ára 1 éves tartási kötelezettség (elidegenítési tilalom) is meghatározásra került (az igazgatósági tagi megbízás lejártakor a részvényekre vonatkozó elidegenítési tilalom megszűnik).

A részvényjuttatáson alapuló ösztönző két részből áll: részvényjuttatásból és a hozzá kapcsolódó készpénzjuttatásból.

▶ Részvényjuttatás

Mértéke 2015. január 1-től (és a 2017. szeptember 26-án megvalósult 8:1 arányú részvényfelaprózás után):

- az Igazgatóság tagjai részére: havi 1.200 db 125 Ft névértékű „A” sorozatú MOL törzsrészvény
- az Igazgatóság elnöke részére: további havi 400 db 125 Ft névértékű „A” sorozatú MOL törzsrészvény

Amennyiben az elnöki tisztséget nem külső igazgató tölti be, az elnököt megillető plusz (400 db/hó) juttatás a külső igazgató alelnököt illeti meg.

A részvényjuttatásra évenként egyszer, az adott üzleti évet lezáró közgyűlést követő 30 napon belül kerül sor.

▶ Készpénzjuttatás

A részvényjuttatáson alapuló ösztönző nettó juttatás, azaz a Társaság gondoskodik arról, hogy a mindenkor hatályos jogszabályok alapján a részvények megszerzésével kapcsolatosan teljesítendő adó(k), járulék(ok) és esetlegesen más közterhek befizetésre kerüljenek. Az adók és járulékok megfizetésére (készpénzjuttatás formájában) történő ilyen fedezetnyújtás nem terjed ki a részvényekkel kapcsolatos jogok gyakorlása vagy a részvények elidegenítése kapcsán felmerülő bármilyen további adók, költségek (pl. osztalék- és nyereségadó) megfizetésére, azok az Igazgatóság tagjait terhelik.

Ennek megfelelően az ösztönző rendszer további eleme egy készpénzjuttatás, melynek mértéke a mindenkor hatályos jogszabályok alapján a részvények megszerzésével kapcsolatosan teljesítendő adó(k), járulék(ok) bruttóított összege, külföldi igazgatósági tagok esetében beleértve az adórezidencia országában felmerülő többletadó- és járulékfizetési kötelezettség összegét is.

Egyéb juttatások

Nem pénzbeli juttatásként* minden igazgatósági tag részére élet- és balesetbiztosítást (79.000 Ft/fő éves összeg), valamint utasbiztosítást (18.000 Ft/fő éves összeg) köt a Társaság.

Szintén nem pénzbeli juttatásként minden igazgatósági tag igénybe vehet egészségügyi szűrővizsgálatot (éves összege 84.000 Ft/fő) és egy teljes körű egészségügyi ellátás csomagot (éves összege 350 000 Ft/fő).

* 1000 Ft-ra kerekítve. (Euró esetén 2018. 01. 25 -i árfolyammal számolva; forrás: www.mnb.hu)

5.2. ÜGYVEZETŐ TESTÜLET ÉS MENEDZSMENT

A MOL-csoport felsővezetésének és az ügyvezető testületének ösztönző rendszere

A MOL javadalmazási rendszerének célja, hogy ösztönözze a felsővezetés tagjait a vállalat stratégiájának megvalósítására és jutalmazza a stratégiai célok elérését rövid és hosszú távú elemek kombinációjával. A Társaságirányítási és Javadalmazási Bizottság elismeri, hogy a javadalmazás fontos szerepet tölt be a célok elérésében. A ösztönző mechanizmusok kialakításával a MOL azt kívánja elérni, hogy a felsővezetők javadalmazása összhangban legyen és támogassa a vállalat stratégiai céljait, amely révén a felsővezetők érdekei még inkább összhangba kerülnek részvényesek érdekeivel.

Az Ügyvezető Testület (EB) javadalmazási összetevői három pilléren alapulnak:

- ▶ Éves alapbér: rögzített éves bér az egyéneknek fizetve
- ▶ Rövid távú ösztönző (bónusz): éves bónusz az egyéni és a vállalati teljesítmény alapján
- ▶ Hosszú távú ösztönző: a teljesítményalapú kultúrát és a stratégiai fókuszot segítő hosszú távú felsővezetői ösztönző, ami egybe esik a MOL-csoport részvényeseinek érdekeivel

A felsővezetés ösztönző rendszere 2018-ban a következő elemeket tartalmazta:

5.2.1. Rövid távú ösztönző rendszer

Az egyéni célbónusz juttatás kifizetésének alapja az éves alapbér 85-100 %-a. Mértéke a jogosultak rövid távú teljesítmény értékelése alapján kerül meghatározásra.

A MOL-csoport döntéshozatali rendszere alapján az Elnök-Vezérigazgató és a Vezérigazgató éves teljesítményét a Társaságirányítási és Javadalmazási Bizottság értékeli a MOL Igazgatóságának végső jóváhagyásával.

A rövid távú ösztönző teljesítmény mutatói

A MOL-csoport rövid távú ösztönzőjének célja, hogy a MOL-csoport hosszú távú stratégiáját támogató, éven belül megvalósítható operatív, üzleti és egyéni célkitűzések elérésére törekedjenek az érintettek.

2017-ben az EB rövid távú ösztönző céljainak kialakítása során a kiemelt területek pénzügyi és nem pénzügyi teljesítménymutatók együtteseként kerültek meghatározásra, hogy ezáltal támogassák a Csoport céljainak megvalósítását.

Pénzügyi teljesítménymutatók:

2018-ban az EB kiemelt célja az EBITDA és a beruházási és befektetési célok teljesítése volt, a MOL csoport 2030-as stratégiai céljainak elérése érdekében. Az ennek megfelelő teljesítménymutatók szerepelnek az Elnök-Vezérigazgató és a Vezérigazgató éves célkitűzésében is:

Üzletág	Teljesítmény mutató
Elnök-Vezérigazgató, Csoportszintű Vezérigazgató	„Tiszta” újraberzerzési árakkal becsült EBITDA
	Beruházások és befektetések (CAPEX)

Ezekon felül az egyes üzletágakért felelős EB-tagok céljai között operatív és pénzügyi teljesítménymutatók is szerepelnek, amelyek megfelelően tükrözik az egyes üzletágak rövid távú céljait és stratégiai célkitűzéseit a Csoport hosszú távú stratégiájába illeszkedően.

Üzletág	Teljesítménymutató
Csoportszintű Downstream	„Tiszta” újraberzerzési árakkal becsült EBITDA
	Beruházások és befektetések (CAPEX)
	Downstream 2022 Program EBITDA hatása
Csoportszintű Kutatás és Termelés	„Tiszta” újraberzerzési árakkal becsült EBITDA
	Beruházások és befektetések (CAPEX)
	Termelés volumene
	Fajlagos termelési költség
Csoportszintű Innovatív Üzletek és Szolgáltatások	Általános üzemi költségek
	„Tiszta” újraberzerzési árakkal becsült EBITDA
	Beruházások és befektetések (CAPEX)
	Kiskereskedelmi árres növelése a nem-üzemanyag kategóriában
	OPEX működési költségek

Nem pénzügyi teljesítménymutatók:

Az EB tagjai a pénzügyi célok mellett nem-pénzügyi célokért is felelősek. A biztonság a Csoport elsőszámú prioritása, ezért a Társaságirányítási és Javadalmazási Bizottság következetesen fogalmazza meg az üzletági FF és EBK (Fenntartható Fejlődés, Egészségvédelem, Biztonságtechnika és Környezetvédelem) vonatkozású teljesítménymutatókat.

2018-ban a MOL-csoport minden üzleti divízióra vonatkozóan a TRIR mutatószámának teljesülését tűzte ki, mert az egységesen mutatja a Csoport elkötelezettségét a mindenkori biztonságos, fenntartható és megbízható működés mellett.

A MOL 2030-as stratégiájával összhangban 2017-ben elindult a Kultúra Fejlesztés Program. Ez az elem a MOL-csoport első szintű menedzsmentje számára teljesítménycélként került meghatározásra, és ennek mentén minden MOL-csoport vezetőnek példaértékűen kell képviselnie a vállalati értékeket, és így hozzájárulnia a kultúraváltáshoz.

A rövid távú ösztönző eredménye

Azért esett a választás a fentebb említett teljesítménymutatókra, mert ezek tükrözik a Társaságirányítási és Javadalmazási Bizottság azon célját, hogy vállalati és üzletági mutatók széles skálája segítségével értékelje az érintettek teljesítményét.

A rövid távú ösztönzőből származó juttatás nem egy képlet eredménye, mivel az egyes teljesítmény mutatókhoz nem tartoznak rögzített súlyok, annak érdekében, hogy az egyes elemek ne kerüljenek túlsúlyba a többivel szemben. Az időszak végén a Társaságirányítási és Javadalmazási Bizottság szigorúan értékeli a résztvevők teljesítményét és határoz arról, hogy a teljesítménymutatók eredményét tükrözi-e a MOL-csoport teljesítménye.

5.2.2. Rövid távú részvény program

A felsővezetés rövid távú ösztönzőrendszerének változása 2018-ban

2017. december 6-án a MOL Nyrt. Igazgatósága amellel döntött, hogy 2018 január 1-től a felsővezetők minden évben rövidtávú ösztönzőjük helyett egy részvényalapú ösztönzőt választhatnak, amely a Munkavállalói Résztulajdonosi Program („MRP”) törvénynek megfelelően a MOL Nyrt.-től független jogi entitáson, az ún. MOL Nyrt. MRP Szervezeten keresztül valósul meg.

Program jellemzői:

- ▶ A programban való részvétel önkéntes.
- ▶ A jogosultság alapja a rövidtávú ösztönző jogosultsági mértékével megegyező részvénydarabszám a teljesítési évet megelőző decemberi átlagáron számítva (2017 decemberi átlagár).
- ▶ Időszak: A program 2018. január 1-én indul és 2019. áprilisáig tart.
- ▶ A végső kifizetést a teljes teljesítményértékelés, a vállalati, divíziós és egyéni értékelési faktor határozza meg.
- ▶ Az első kifizetés 2019. májusában történik MOL részvényben.
- ▶ Amennyiben a kifizetés az osztalék ex-kupon nap után történik az adott évben, az osztalék egyenértékes kifizetése a javadalmazással együtt történik MOL részvényben.

5.2.3. Hosszú távú menedzseri ösztönző

A hosszú távú menedzseri ösztönző rendszer célja a fenntartható értékek jutalmazása, valamint a MOL csoport vezetőinek és a MOL részvényeseinek teljes összehangolása.

A hosszútávú ösztönző 2016 utolsó negyedévében felülvizsgálatra került, és a MOL Nyrt. Igazgatósága 2016. október 13-án a meglévő hosszútávú ösztönző programok részvényprogrammá alakítása mellett döntött az MRP törvény rendelkezéseinek megfelelően. A programok így méginkább a MOL-csoport pénzügyi teljesítményének és hatékonyságának jövőbeni javulását szolgálják a vállalati elvekkel és a MOL Nyrt. hosszú távú stratégiai célkitűzéseivel összhangban.

A két ösztönző főbb jellemzői:

a. Abszolút részvényérték alapú ösztönző (korábbi részvényopció)

A javadalmazás alapja egy részvényjogosultság, mely mértéke egy meghatározott induló árfolyam és egy választott aktuális árfolyam különbözeteként realizálható. Az ösztönző jellemzői:

- ▶ Évente induló, 4 éves futamidejű ösztönző. A futamidő 1 év teljesítési időszakra, 1 év tartási időszakra és egy 2 éves beváltási időszakra bontható. A javadalmazásra való jogosultság a bevonási időszak utolsó évének december 31. napján lejár.
- ▶ A javadalmazás mértéke egy adott piaci árfolyam és az induló ár különbözete a jogosultsági darabszámra vetítve.
- ▶ Az induló ár a teljesítési időszak kezdete előtt kerül megállapításra. Az induló ár a MOL Részvények HUF-ban meghatározott átlagára súlyozva a Budapesti Értéktőzsde forgalmával a teljesítési időszakot megelőző év utolsó negyedévére vonatkozóan.
- ▶ A bevonás napján érvényes piaci ár a Budapesti Értéktőzsdén kereskedett MOL-részvények átlagos árfolyama a bevonás napján. A kereskedési nap szabadon választható meg a jogosult menedzser által, kivéve a bennfentes kereskedelem tilalma alá eső időszakokat.
- ▶ Miközben a részvényjogosultságot a pozícióbesorolás határozza meg, a végső részvényjogosultság függ a teljesítési időszakra vonatkozó egyéni teljesítmény mutatók értékelésétől is. Az egyéni teljesítménymutatók értékelése során egy egyéni rövid távú ösztönző kifizetési százalék kerül meghatározásra (0% és 150% között), amely a végső részvényjogosultság darabszámát szorzóként korrigálja.
- ▶ A javadalmazás kifizetése részvényben vagy azzal egyenértékű készpénz formájában történik. Részvények juttatása esetén a javadalmazás mértéke a bevonási napot megelőző 30 nap átlagos MOL Nyrt. részvényárfolyama alapján kerül részvényre váltásra. Készpénz jóváírás esetén a javadalmazás magyar forintban kerül kifizetésre a jogosult azon bankszámlájára, amelyre a havi munkabére is érkezik.
- ▶ Osztalék egyenértékes: a végső kifizetés mértéke a MOL Nyrt. részvényekre a teljesítési időszak utáni tartási időszakban kifizetett egy részvényre jutó osztalék összegével korrigálásra kerül a részvényjogosultságra vonatkoztatva. A korrekció célja, hogy az osztalékfizetés kapcsán részvényárfolyam-változással korrigálja a hosszú távú ösztönzőt. Az osztalék egyenértékes a bevonáskor kerül kifizetésre.

A végső részvényjogosultságot az egyéni rövid távú ösztönző kifizetési százalék is befolyásolja a teljesítési időszakra vonatkozóan:

Egyéni ösztönző kifizetési %		Részvényopciók darabszámának %-a
0%	→	x0%
1% és 149% között	→	Egyéni ösztönző kifizetési százalék alapján
150%	→	x150%

Áttekintés:

Részvényopció	Induló ár	Beváltási időszak
2013	2.247 HUF	2015. jan. 1.- 2017. dec. 31.
2014	1.824 HUF	2016. jan. 1.- 2018. dec. 31.
2015	1.472 HUF	2017. jan. 1.- 2019. dec. 31.
2016	1.669 HUF	2018. jan. 1. - 2020. dec. 31.

Abszolút részvényérték alapú ösztönző	Induló ár	Bevonási időszak
---------------------------------------	-----------	------------------

2017	2.352 HUF	2019. jan. 1. - 2020. dec. 31.
2018	3.107 HUF	2020. jan. 1. - 2021. dec. 31.

b. Relatív piaci index alapú ösztönző (korábbi Performance Share Plan)

A program egy hároméves futamidejű, részvényalapú ösztönző, amely a MOL Nyrt. részvényárfolyam relatív teljesítményén alapul. Az ösztönző jellemzői:

- ▶ Évente új program indul, programonként 3 éves várakozási időszakkal. A kifizetés a harmadik év után esedékes.
- ▶ A célkitűzés tárgya a MOL részvényárfolyamának alakulása összehasonlítva releváns és elismert közép-kelet-európai regionális és olajiparág specifikus részvényindexekkel (CETOP Index és Dow Jones Emerging Market Titans Oil&Gas 30 Index - feltörekvő piaci olajipari részvényindex).
- ▶ A MOL részvények árfolyama a két fent említett indexszel kerül összehasonlításra. Az értékelés alapja a MOL részvényárfolyam év/év alapú teljesítményének átlagos eltérése a két indexhez képest. Az összehasonlítás USA dollár alapon történik. A kifizetés mértéke a két részvényindex és a MOL-részvények árfolyamának éves szinten mért eltéréséből származtatható. A végső kifizetés mértékét a három év teljesítményének átlaga határozza meg.
- ▶ Ezen felül a javadalmazás mértéke függ az egyéni rövid távú értékeléstől, vagyis tényleges kifizetés minden jogosult esetben függ a hároméves egyéni teljesítmény által számolt indikátortól. Ez biztosítja a folyamatos egyéni túlteljesítés elismerését és a hosszú távú alulteljesítést is kezeli.
- ▶ A javadalmazás alapja részvényjogosultság, és MOL részvényben vagy készpénzjótállás formájában kerül kifizetésre.

Áttekintés a hároméves futamidejű, korábbi Performance Share Plan programok eredményéről a hosszú távú ösztönző rendszer 2013-ban történt módosítása után:

PSP terv	Kifizetési százalék
2013-2015	98,28%
2014-2016	180,99%
2015-2017	213,22%
2016-2018	154,62%

A hosszú távú ösztönző teljesítmény mutatói

A hosszú távú ösztönző részvényárfolyamhoz és az osztalékfizetéshez való hozzárendelése tükrözi az Igazgatóság folyamatos és fenntartható értékteremtésre való törekvését. A hosszú távú ösztönzőn keresztül a MOL célja, hogy hozzásegítse a részvényeseket befektetésük megtérüléséhez mind a részvényárfolyamon, mind az osztalékfizetésen keresztül.

Azért esett a választás a CETOP és a Dow Jones Emerging Market Titans Oil&Gas 30 Indexekre, mivel a MOL regionális (Közép- és Kelet-Európa) és a globális feltörekvő piacok olaj- és gázszektor szereplőivel egyaránt versenyzik a befektetőkért. A két index referenciaként való alkalmazásával a MOL ösztönzési rendszere hosszú távú, versenyképes juttatást biztosít a felsővezetőknek és a leendő befektetőknek egyaránt a tágabb értelemben vett regionális és globális olaj- és gázpiacokon.

Az Abszolút részvényérték alapú ösztönző 2019-től, míg a Relatív piaci index alapú ösztönző 2020-tól kerül először kifizetésre az MRP szervezeten keresztül.

Egyéb béren kívüli juttatások

A MOL-csoport az EB számára a piaci gyakorlat szerinti juttatásokat biztosítja.

Ebbe a körbe tartozik:

- ▶ Vállalati státusz gépkocsi mind személyes, mind üzleti célokra;
- ▶ élet- és balesetbiztosítás;
- ▶ utasbiztosítás;
- ▶ felelősségbiztosítás;
- ▶ éves egészségűzés és kiemelt egészségügyi ellátások.

5.3. FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG

A Felügyelő Bizottság tagjainak díjazása

A Felügyelő Bizottság tagjai havi **bruttó 4.000 EUR**, az elnök **havi bruttó 6.000 EUR** díjazásban részesülnek. A havi díjazáson túl a Felügyelő Bizottság elnöke évente maximum tizenöt (15) alkalommal további **bruttó 1.500 EUR** díjazásban részesül minden olyan igazgatósági vagy igazgatósági bizottsági ülés után, amelyen részt vesz. Az Audit Bizottság elnöke minden olyan igazgatósági bizottsági ülés után, amelyen részt vesz, **bruttó 1.500 EUR** összegű díjazásban részesül, évente maximum tizenöt (15) alkalommal.

A havi díjazáson túl a Felügyelő Bizottság elnöke és tagjai az ütemtervben szereplő évi rendes FB-üléseken felül minden további olyan rendkívüli FB-ülés után, amelyen részt vesznek, alkalmanként, de évente maximum két alkalommal további **1.500 EUR** összegű díjazásban részesülnek.

Egyéb juttatások

Nem pénzbeli juttatásként* minden felügyelő bizottsági tag részére élet- és balesetbiztosítást (79.000 Ft/fő éves összeg), valamint utasbiztosítást (18.000 Ft/fő éves összeg) köt a Társaság.

Szintén nem pénzbeli juttatásként minden felügyelő bizottsági tag igénybe vehet egészségügyi szűrővizsgálatot (éves összege 84.000 Ft/fő) és egy teljes körű egészségügyi ellátás csomagot (éves összege 350.000 Ft/fő).

* 1000 Ft-ra kerekítve. (Euró esetén 2018. 01. 25 -i árfolyammal számolva; forrás: www.mnb.hu)

6. INTEGRÁLT TÁRSASÁGI KOCKÁZATKEZELÉSI RENDSZER

Az integrált társasági kockázatokról részletesen beszámolunk [A Vezetés Beszámoló és Elemzés](#) fejezetben.

7. A BENNFENTES KERESKEDELEM TILALMÁVAL KAPCSOLATOS IRÁNYELVEK

A MOL-csoport elkötelezett a nyilvános kereskedelemben forgó értékpapírok tisztességes kereskedelme mellett.

A MOL-csoport munkavállalóival szembeni elvárás, hogy

- ▶ bennfentes információ birtokában MOL vagy egyéb vállalat részvényeit vagy egyéb pénzügyi eszközeit sem közvetve, sem közvetlenül, saját vagy harmadik személy javára ne szerezzék meg vagy idegenítsék el, a fenti pénzügyi eszközre szóló megbízást ne vonjanak vissza és ne módosítsanak, ne adjanak erre irányuló utasítást vagy megbízást, harmadik személyt erre ne bírnak rá és ne tanácsolják vagy fogadják el a fenti pénzügyi eszközökkel kapcsolatos döntéseket,
- ▶ ne adjanak ki bennfentes információt a MOL-csoporthoz nem tartozó személyeknek, kivéve, ha erre írásos felhatalmazásuk van,
- ▶ még a MOL-csoport munkavállalóinak körén belül is legyenek óvatosak a bennfentes információk megosztásával, információkat csak engedély birtokában és a munkavégzéshez szükséges mértékben adjanak át,
- ▶ megvédjék a bennfentes információkat azok véletlenszerű nyilvánosságra kerülésétől.

A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG JELENTÉSE

A Felügyelő Bizottság jelentése a 2018. évi beszámolókról és az adózott eredmény felhasználására vonatkozó javaslatról, valamint az éves rendes közgyűlés elé kerülő igazgatósági előterjesztésekre vonatkozó álláspontjáról

A Felügyelő Bizottság és az Audit Bizottság a törvényekben előírt kötelezettségének megfelelően végezte feladatát 2018-ban. A bizottságok öt alkalommal üléseztek az év folyamán, az azonos napirendi pontok az Audit Bizottság és a Felügyelő Bizottság közös ülésein kerültek megtárgyalásra. Az Igazgatóság rendszeresen beszámolt a Felügyelő Bizottságnak a Társaság ügyvezetéséről, vagyoni helyzetéről és üzletpolitikájáról. A Felügyelő Bizottság állandó napirendi pontjai között szerepelt a Belső Audit és az Audit Bizottság beszámolója és tájékoztatást kapott a Csoportszintű Compliance és Etika szervezet és a Csoportszintű Biztonság szervezet működéséről. Figyelemmel kísérte továbbá a makrogazdasági és iparági fejleményeket is.

A Felügyelő Bizottság részt vett a Csoport és az egyes üzletágak stratégiai prioritásainak kidolgozásában, az ezekre vonatkozó előterjesztések előkészítésében, áttekintésében, valamint a jóváhagyási folyamatban. A Felügyelő Bizottság 2018-ban többek között megvizsgálta és megvitatta az Upstream üzletág szénhidrogén készletpótlását célzó üzletfejlesztési tevékenységét, mely elengedhetetlen a hosszútávú fenntarthatóság és versenyképesség megőrzése szempontjából. A MOL 2030-as stratégiájához kapcsolódó nagyszabású transzformációs projektek, ütem- valamint költségvetési terv szerinti megvalósítása, valamint a Csoport jövedelmezőségének fenntartását célzó új üzleti tevékenységekre és irányokra vonatkozó kezdeményezések szintén napirenden voltak.

A Felügyelő Bizottság szintén kiemelt figyelemmel kísérte azon belső erőfeszítéseket, amelynek célja képzett és tapasztalt munkaerő biztosítása a Csoport számára, különös figyelmet fordítva a sokszínűség és a nyitottság kérdéskörére. Emellett az egészségügyi-, biztonsági- és környezetvédelmi alapelvek és az ehhez kapcsolódó intézkedések rendszeres felülvizsgálata is megvitatásra került, melyeknél munkavállalóink biztonsága mindig a legmagasabb prioritást élvezi. Ezen felül hiszünk abban, hogy a MOL ökológiai lábnyomának pontos megértése, kontrollálása és csökkentése elengedhetetlenül szükséges az üzlet hosszú távú fenntarthatóságához.

A Felügyelő Bizottság áttekintette az éves rendes közgyűlés elé kerülő előterjesztéseket, jelentését az Igazgatóság és a menedzsment beszámolója, a könyvvizsgálók véleménye, valamint a tervezett, folyamatos évközi ellenőrzések alapján alakította ki és folyamatosan támaszkodott az Audit Bizottság munkájára is. Az Igazgatóság által hozott döntésekről és a Társaságot érintő kérdésekről a Felügyelő Bizottság folyamatos tájékoztatást kapott.

A Társaság az Európai Unió által elfogadott Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok („IFRS”) alapján elkészített 2018. évi beszámolója, melynek könyvvizsgálatát az Ernst & Young Kft. végezte el, megbízható és valós képet nyújt a gazdálkodásról. A beszámoló alapjául szolgáló könyvvezetés, melyet az Audit Bizottság jelentése is alátámasztott, a számviteli törvény előírásainak és az IFRS-nek megfelelően, valamint a Társaság számviteli politikájával összhangban készült. A mérleg valamennyi adata analitikus nyilvántartással van alátámasztva. Az adófizetési kötelezettségek megállapítása és befizetése a hatályos jogszabályoknak megfelelően történt.

A MOL 2018. év végi 9,0 milliárd dolláros piaci kapitalizációjával a közép-kelet-európai régió egyik vezető vállalata. Összességében 2018-at újra a kimagasló eredmény jellemezte, de emellett a transzformáció éve is volt. A MOL-csoport ismét erős pénzügyi évet zárt, EBITDA-ja 764 milliárd forintra emelkedett, ami 14%-kal haladja meg a 2017-es szintet. A jó eredmény elsősorban az Upstream, valamint a Fogyasztói Szolgáltatások szegmensek teljesítményének köszönhető, melyek ellensúlyozták a Downstream és a Gáz-midstream alacsonyabb eredményét. A működőtőke változás előtti működési cash-flow 9%-kal 704 milliárd forintra növekedett, összhangban az EBITDA változással. A működőtőke 108 milliárd forintos növekedését figyelembe véve - amely a magasabb olajár és az növekvő készletállomány eredménye - a működési cash-flow éves összehasonlításban 6%-kal emelkedett és 596 milliárd forintot ért el. A MOL 2018. folyamán is megőrizte erős pénzügyi helyzetét, eladósodottsági mutatói tovább javultak, a nettó adósság/EBITDA mutató 0,41-szeres szintre csökkent az egy évvel korábbi 0,65-szeresről színtről.

A Felügyelő Bizottság a MOL Nyrt. 2018. évi auditált beszámolóját 2.972.835 millió Ft mérlegfőösszeggel és 301.417 millió Ft adózás utáni eredménnyel, a MOL-csoport 2017. évi auditált konszolidált beszámolóját 4.611.581 millió Ft mérlegfőösszeggel és 305.678 millió Ft adózás utáni eredménnyel a Közgyűlésnek elfogadásra javasolja.

A Felügyelő Bizottság támogatja az Igazgatóság javaslatát, mely szerint 2019-ben a Társaság a 2018. december 31-ével zárult üzleti évre vonatkozóan összesen 107.284.482.158,-Ft osztalékot fizessen, ami 71.522.988.105,-Ft rendes és 35.761.494.053,-Ft rendkívüli osztalékból áll össze.

A Felügyelő Bizottság megvizsgálta az Igazgatóság valamennyi, a Közgyűlés elé kerülő előterjesztését és határozati javaslatát, azokat támogatja, és elfogadásra javasolja a Közgyűlés részére.

Az Audit Bizottság segítette a Felügyelő Bizottságot a pénzügyi beszámolórendszer ellenőrzésében, a 2018. évi beszámolók áttekintésében és támogatta a Felügyelő Bizottság jelentését. Az Audit Bizottság részt vett a könyvvizsgáló-kiválasztási eljárásban, továbbá javaslatot tett a Felügyelő Bizottság részére a könyvvizsgáló kijelölésére vonatkozóan.

Budapest, 2019. március 18.

A MOL Nyrt. Felügyelő Bizottsága és Audit Bizottsága nevében:

Áldott Zoltán

a Felügyelő Bizottság elnöke

Dr. Chikán Attila

az Audit Bizottság elnöke

VÁLLALATI-ÉS RÉSZVÉNYESI INFORMÁCIÓK

VÁLLALATI INFORMÁCIÓK

A MOL Nyrt. alapításának dátuma: 1991. október 1. Bejegyezve a Fővárosi Bíróság, mint Cégbíróság jegyzékében 1992. június 10-i dátummal, 1991. október 1-i hatállyal 01-10-041683 számon.

Jogelőd: Országos Kőolaj- és Gázipari Tröszt és tagvállalatai

Az aktuális alapszabály elektronikus formában [letölthető](#) a Társaság honlapjáról.

Részvények felaprózása: A MOL Nyrt. 2017. április 13-i évi rendes közgyűlési határozata a társaság 102.428.103 darab, egyenként 1.000 Ft névértékű „A” sorozatú törzsrészvényét - a névérték nyolcadolásával – 819.424.824 darab, egyenként 125 Ft névértékű törzsrészvényé alakította át 2017. szeptember 1-jei hatállyal

A társaság alaptőkéje 2018. december 31-én: 819.424.824 névre szóló, egyenként 125 Ft névértékű, „A” sorozatú törzsrészvényből, 1 darab névre szóló, 1.000 Ft névértékű, meghatározott elsőbbségi jogokat biztosító, „B” sorozatú szavazatelsőbbségi részvényből, valamint 578 névre szóló, egyenként 1.001 Ft névértékű, „C” sorozatú törzsrészvényből áll.

TULAJDONOSI SZERKEZET

	2018.12.31.		2017.12.31.	
	Részvény névérték (ezer Ft)	%	Részvény névérték (ezer Ft)	%
Külföldi befektetők	35.971.607	35,12	35.871.668	35,02
Magyar Állam	25.857.957	25,24	25.857.957	25,24
Oman Oil (Budapest) Limited	7.316.294	7,14	7.316.294	7,14
OTP Bank Nyrt.	5.010.827	4,89	5.010.829	4,89
OTP Alapkezelő	1.245.320	1,22	1.235.449	1,21
ING Bank N.V.	4.543.789	4,44	4.217.542	4,12
UniCredit Bank AG.	3.386.220	3,31	3.042.407	2,97
MUFG	662.912	0,65	611.773	0,60
Hazai intézményi befektetők	5.790.099	5,65	5.631.884	5,50
Hazai magánszemély befektetők	3.301.649	3,22	3.470.148	3,39
MOL Nyrt. (saját részvények)	9.342.008	9,12	10.162.729	9,92
Összesen:	102.428.683	100,00	102.428.683	100,00

Felhívjuk a figyelmet, hogy a fenti kimutatás a részvénykönyvi bejegyzési kérelmek és a részvényesek publikált bejelentései alapján készült, és nem teljesen tükrözik a részvénykönyvbe bejegyzett tulajdonosi struktúrát. A részvénykönyvi bejegyzés nem kötelező. A részvényes a társasággal szemben részvényesi jogait csak akkor gyakorolhatja, ha a részvényt a részvénykönyvbe bejegyezték. A MOL alapszabálya értelmében, egy részvényes vagy részvényesi csoport sem gyakorolhatja a szavazati jogok több mint 10%-át.

A RÉSZVÉNYEKRE VONATKOZÓ INFORMÁCIÓ

A MOL részvények árfolyamát közzéteszi a magyar napilapok többsége, és többek között elérhető a Budapesti Értéktőzsde honlapján (www.bet.hu). A MOL Nyrt. DR-jainak indikatív áralakulása és forgalma a londoni IOB-n, a Thomson Reuters rendszeren a MOLBq.L RIC kóddal, a Bloomberg rendszeren a MOLD LI RIC kóddal érhető el. A MOL részvények és DR-ok részt vesznek továbbá az amerikai Pink Sheet OTC piac kereskedésében.

A MOL részvények Budapesti Értéktőzsdén kialakult árfolyama a Thomson Reuters rendszeren a MOLB.BU, a Bloomberg rendszeren pedig a MOL HB RIC kóddal érhető el.

Az alábbi táblázat mutatja a MOL részvények kereskedési adatait 2018-ban negyedéves bontásban.

Időszak	BÉT forgalom (db részvény)	BÉT záróár (Ft/részvény)
1. negyedév	47.375.956	2.772
2. negyedév	44.621.341	2.722
3. negyedév	37.592.113	3.000
4. negyedév	45.371.108	3.078

SAJÁTRÉSZVÉNY ÁLLOMÁNY

A 2018-es év folyamán az alábbi saját részvény tranzakciók történtek az „A” sorozatú részvényekkel:

Változás oka	„A” sorozatú törzsrészvény (db)
Saját részvények száma, 2017. december 31.	81.297.205
A MOL saját részvényeket ruházott át a MOL Nyrt. MRP szervezete részére*	-1.159.411
Részvényjuttatás a MOL Igazgatósági tagok részére	-148.800
MOL további részvényeket értékesített a MUFG Securities EMEA Plc. részére amerikai típusú vételi, valamint európai típusú eladási jogokkal.	-409.108
MOL további részvényeket értékesített az UniCredit Bank AG. részére amerikai típusú vételi, valamint európai típusú eladási jogokkal.	-2.750.496
MOL további részvényeket értékesített ING Bank N.V. részére amerikai típusú vételi, valamint európai típusú eladási jogokkal.	-2.097.955
Saját részvények száma, 2018. december 31.	74.731.435

* A pénzügyi kimutatásokban a kapcsolódó két új részvény elszámolású részvény alapú juttatási program az IFRS 2 Részvény-alapú kifizetések standardnak megfelelően, a saját tőke növekedéseként kerül elszámolásra.

A 2018-as év folyamán a MOL tulajdonában levő „C” sorozatú részvények darabszáma nem változott, 578 db volt.

A „B” SOROZATÚ RÉSZVÉNNYEL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓ

A „B” sorozatú részvény, névre szóló, 1.000 forint névértékű, Alapszabályban meghatározott szavazatszámú jogokat biztosító részvény. A „B” sorozatú részvény tulajdonosa a magyar állam nevében tulajdonosi jogokat gyakorló MNV Zrt. A „B” sorozatú részvény névértékének megfelelően egy szavazatra jogosít. A „B” sorozatú részvény tulajdonosának igen szavazata szükséges az Alapszabály 12.4 pontja alapján a következő ügyekhez: a „B” sorozatú részvényvel kapcsolatos adatok megváltoztatása, szavazati jogok és részvényesi csoportok meghatározása, a közgyűlésen minősített többséget igénylő döntések listája, továbbá ezen 12.4 pont módosítása. Továbbá, azon határozati javaslat elfogadásához, amelyet az Igazgatóság nem támogat, a „B” sorozatú részvény tulajdonosának igen szavazata szükséges az alábbi kérdésekben: az Igazgatóság, a Felügyelő Bizottság tagjai valamint a könyvvizsgáló megválasztása, visszahívása, az adózott eredmény felhasználására vonatkozó döntés, illetve az Alapszabály egyes pontjainak módosítása.

A VEZETŐ TISZTSÉGVISELŐK KINEVEZÉSE ÉS ELMOZDÍTÁSA; AZ ALAPSZABÁLY MÓDOSÍTÁSA

Az Igazgatóság tagjait a közgyűlés választja meghatározott időre, de legfeljebb 5 évre. A közgyűlés az igazgatósági tagok választásáról egyszerű szótöbbséggel, míg az Igazgatóság bármely tagjának visszahívásáról a leadott szavazatok háromnegyedes többségével határoz. A közgyűlésen az Igazgatóság tagjainak megválasztására vagy visszahívására vonatkozó azon határozati javaslat elfogadásához, amelyet az Igazgatóság nem támogat, a „B” sorozatú részvény tulajdonosának igen szavazata szükséges.

Az igazgatósági tagok megbízatása bármikor visszavonható, illetve az 5 év elteltével újra meghosszabbítható. Amennyiben bármely részvényes az Igazgatóság egy vagy több tagjának a visszahívását kezdeményezi, úgy az a közgyűlés legfeljebb 1 igazgatósági tag visszahívásáról határozhat érvényesen. Az 1 igazgatósági tag visszahívásáról döntő közgyűlést követő három hónapon belül további igazgatósági tagok visszahívására nem kerülhet sor.

Az Alapszabály módosításáról a közgyűlés a leadott szavazatok háromnegyedes többségével határoz. Az alapszabály bizonyos rendelkezéseinek a módosításához a „B” sorozatú részvény tulajdonosának igen szavazata szükséges.

A VEZETŐ TISZTSÉGVISELŐK RÉSZVÉNYKIBOCSÁTÁSRA ÉS -VISSZAVÁSÁRLÁSRA VONATKOZÓ JOGAI

Az Igazgatóság az Alapszabályban adott felhatalmazás alapján 2019. április 23-ig jogosult az alaptőkét egy vagy több részletben legfeljebb 30.000.000.000 (Harmincmilliárd) Ft-tal felemelni a Ptk. által lehetővé tett valamennyi esetben és módon, és az azzal kapcsolatos Alapszabály módosításról határozni. A Társaság 2018. április 12-én megtartott éves rendes közgyűlése 18 hónapra szóló felhatalmazást adott az Igazgatóság részére saját részvények megszerzésére.

A TÁRSASÁG SZERVEZETÉBEN, ILLETVE A FELSŐ VEZETÉS ÖSSZETÉTELÉBEN BEKÖVETKEZETT VÁLTOZÁSOK

A Társaság 2018. április 12-én megtartott Éves Rendes Közgyűlése az alábbi határozatokat hozta:

- Az Igazgatóságának tagjává választotta Hernádi Zsolt urat 2018. május 1-től 2023. április 30-ig tartó időtartamra.
- A Felügyelő Bizottságának tagjává választotta Áldott Zoltán, valamint Prof. Dr. Láncki András urakat 2018. április 12-től 2023. április 11-ig tartó időtartamra.
- A MOL Nyrt. Felügyelő Bizottsága munkavállalói küldött tagjaivá választotta Szabó Csaba urat 2018. április 12-től 2023. április 11-ig terjedő időtartamra.

Egyéb jelentős események és döntések az időszakban

- Áldott Zoltán úr MOL Ügyvezető Testületében (Executive Board) betöltött tagsága 2018. április 12-től kezdődően megszűnt, mivel az Éves Közgyűlésen a MOL Felügyelő Bizottságának tagjává választották.
- A MOL Igazgatósága Hernádi Zsolt urat választotta az Igazgatóság elnökévé 2018. május 1-től 2023. április 30-ig tartó időtartamra.

- Életének 69. évében elhunyt Mosonyi György, a MOL Felügyelő Bizottságának elnöke.
- Bártfai-Mager Andrea, a MOL Felügyelő Bizottságának tagja lemondott megbízatásáról.
- A MOL Felügyelő Bizottsága és a Slovnaft a.s. (Slovnaft) Felügyelő Bizottsága 2018. június 25-i hatállyal Áldott Zoltán urat választott a MOL és a Slovnaft Felügyelő Bizottságának elnökévé.
- Áldott Zoltán az INA d.d. Igazgatóságában betöltött elnöki tisztsége 2018. június 30. napján megszűnt., 2018. július 1-től ezt a tisztséget Fasimon Sándor tölti be.

Az Igazgatóság a következő szervezeti és személyi változásokról, az Ügyvezető Testületet vonatkozásában:

- Az Igazgatóság döntött az Ügyvezető Testület, egy új taggal, a Fogyasztói Szolgáltatások ügyvezető igazgatóval való kibővítéséről. Ratatics Péter ezzel a kinevezéssel a Fogyasztói Szolgáltatások ügyvezető igazgatójává és az Ügyvezető Testület tagjává vált 2018. február 15-i hatállyal. Ratatics Péter ezt megelőzően a Fogyasztói Szolgáltatások ügyvezető igazgató-helyettese volt.
- 2018. június 7-én bejelentettük, hogy Ratatics Pétert a MOL teljes magyarországi operatív működéséért felelős vezetőjének (COO) lett kinevezve de továbbra is betölti a Fogyasztói Szolgáltatások ügyvezető igazgatója posztot továbbá, hogy Fasimon Sándor, aki eddig felelt a MOL teljes magyarországi működéséért, a jövőben is tagja marad az Ügyvezető Testületnek.
- 2019. február 1-től a Társaságnál az alábbi szervezeti változások léptek életbe: megszűnt az eddigi Ügyvezető Testület (Executive Board) és a továbbiakban a Társaság legmagasabb szintű operatív döntéshozó szerve a Vezető Tisztségviselők Bizottsága (Chief Executive Committee), amelynek tagja a három executive igazgatósági tag: Hernádi Zsolt (Elnök Vezérigazgató, C-CEO), Molnár József (Vezérigazgató, GCEO) valamint Dr. Világi Oszkár (Ügyvezető Igazgató, Innovatív Üzletágak és Szolgáltatások).

A FELSŐ VEZETÉS MOL KIBOCSÁTÁSÚ ÉRTÉKPAPÍR TULAJDONA 2018. DECEMBER 31-ÉN

Név	Tisztség	MOL részvények száma
Hernádi Zsolt	Elnök-vezérigazgató (C-CEO), az Igazgatóság elnöke	1.586.328
Dr. Csányi Sándor*	az Igazgatóság tagja, alelnöke	133.600
Molnár József	Vezérigazgató (GCEO), az Igazgatóság tagja	152.000
Járai Zsigmond	az Igazgatóság tagja	54.720
Dr. Anwar al-Kharusi	az Igazgatóság tagja	49.672
Dr. Martonyi János	az Igazgatóság tagja	48.040
Dr. Parragh László	az Igazgatóság tagja	72.560
Dr. Anthony Radev	az Igazgatóság tagja	49.672
Dr. Martin Roman	az Igazgatóság tagja	72.000
Dr. Világi Oszkár	az Igazgatóság tagja, Csoportszintű Innovatív Üzletág és Szolgáltatások vezérigazgató-helyettes, Slovnaft a.s. vezérigazgató	161.680
Áldott Zoltán	a Felügyelő Bizottság elnöke	400.000
Dr. Chikán Attila	a Felügyelő Bizottság elnökhelyettese	0
John I. Charody	a Felügyelő Bizottság tagja	0
Vladimír Kestler	a Felügyelő Bizottság tagja	0
Dávid Ilona	a Felügyelő Bizottság tagja	0
Ivan Mikloš	a Felügyelő Bizottság tagja	0
Prof. Dr. Lánczi András	a Felügyelő Bizottság tagja	0
Dr. Szivek Norbert	a Felügyelő Bizottság tagja	0
Bognár Piroska	a Felügyelő Bizottság munkavállalói képviselőt ellátó tagja	0
Tóth András	a Felügyelő Bizottság munkavállalói képviselőt ellátó tagja	0
Dr. Puskás Sándor	a Felügyelő Bizottság munkavállalói képviselőt ellátó tagja	0
Ördög Tibor István	a Felügyelő Bizottság munkavállalói képviselőt ellátó tagja	0
Szabó Csaba	a Felügyelő Bizottság munkavállalói képviselőt ellátó tagja	0
Fasimon Sándor	Ügyvezető Igazgató, MOL Magyarország	80.000
Dr. Berislav Gašo	Ügyvezető Igazgató, Kutatás és Termelés Divízió	0
Horváth Ferenc	Ügyvezető Igazgató, Termékellőállítás- és Kereskedelem Divízió	233.584
Ratatics Péter	Ügyvezető Igazgató, Fogyasztó Szolgáltatások	0
Simola József**	Pénzügyi vezérigazgató-helyettes (GCFO)	65.240

* Dr. Csányi Sándor 133.600 MOL részvényt közvetlenül 2.100.000 MOL részvényt közvetlenül a Sertorius Global Opportunities Fund Pte. Ltd-n keresztül birtokol

** Simola József 2 darab 200.000 USA dollár névértékű 2019. szeptember 26-ai lejáratú MOL GROUP FINANCE dollár kötvényt is birtokol.

TOVÁBBI TÁRSASÁGIRÁNYÍTÁSI INFORMÁCIÓK

A MOL-csoport a Budapesti Értéktőzsde Felelős Társaságirányítási ajánlásainak megfelelően a vállalat honlapján minden évben közzéteszi Felelős Társaságirányítási Jelentését, amiben kitér az ajánlásoktól való esetleges eltérésekre, és ezek okaira is.

ELÉRHETŐSÉGEK

A TÁRSASÁG SZÉKHELYE

MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyilvánosan Működő Részvénytársaság (MOL Nyrt.)

1117 Budapest, Október huszonharmadika u. 18.

1502 Budapest, Pf. 22

Telefon: 06 1 209-0000, 06 1 209-1010, 06 1 209-2020

RÉSZVÉNYKÖNYV VEZETÉSE

KELER Zrt.

1074 Budapest, Rákóczi u. 70-72.

Telefon: 06 1 483-6251, 06 1 483-6289

Ügyfélfogadási idő: munkanapokon 09.00-15.00 óráig

E-mail: rko@keler.hu

RÉSZVÉNYEK KERESKEDELMÉRŐL INFORMÁCIÓ KÉRHETŐ

Budapesti Értéktőzsde

1054 Budapest, Szabadság tér 7.

Telefon: 06 1 429-6857

Fax: 06 1 429-6899

E-mail: info@bse.hu

VARSÓI ÉRTÉKTŐZSDE

Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

4 Książęca Street 00-498, Warsaw Poland

Telefon: (+4822) 628-32-32

Fax: (+4822) 628 17 54

E-mail: gpw@gpw.pl

DR INFORMÁCIÓ

The Bank of New York Mellon

Slawek Soltowski, Vice President

101 Barclay Street, 22 West New York, NY 10286 USA

Phone: 00 1 212 815 3503

Fax: 00 1 212 571 3050

Email: slawek.soltowski@bnymellon.com

BEFEKTETŐI KAPCSOLATOK

1117 Budapest, Október huszonharmadika u. 18.

E-mail: investorrelations@mol.hu

Befektetői kapcsolatok vezető

Réthy Róbert

E-mail: rrethy@mol.hu

FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS

Mikkel Skougaard

E-mail: sd@mol.hu

MOL MAGYAR OLAJ- ÉS GÁZIPARI NYRT.

**NEMZETKÖZI PÉNZÜGYI BESZÁMOLÁSI STANDARDOK
SZERINT KÉSZÍTETT KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI
KIMUTATÁSOK A FÜGGETLEN KÖNYVVIZSGÁLÓI
JELENTÉSEL EGYÜTT**

2018. december 31.

Budapest, 2019. március 14.

HERNÁDI Zsolt
elnök-vezérigazgató
az igazgatóság elnöke

SIMOLA József
pénzügyi vezérigazgató-helyettes

KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK

Bevezetés

Általános információ

A MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt. (a továbbiakban MOL Nyrt., MOL vagy a Társaság) 1991. október 1-jén alakult meg a jogelőd Országos Kőolaj- és Gázipari Tröszt (OKGT) átalakulásával. Az állami vállalatok átalakulási törvénye értelmében az OKGT eszközei és kötelezettségei a fordulónappal átértékelésre kerültek. A MOL Nyrt. és leányvállalatai (a továbbiakban MOL-csoport, vagy a Csoport) kőolaj, földgáz és gáztermék kutatásával és termelésével, szállításával, és kőolaj tárolásával, finomításával, finomítói termékek kis- és nagykereskedelmével, valamint polimerek, olefinok és poliolefinok gyártásával, értékesítésével foglalkozik. A Társaság székhelye Magyarországon, a 1117 Budapest, Október huszonharmadika u. 18. címen található.

A Társaság részvényeit a Budapesti és a Varsói Értéktőzsdén jegyzik. A Társaság letéti jegyeit (DR) a tőzsdén kívüli kereskedelemben az Amerikai Egyesült Államokban forgalmazzák.

A beszámoló elfogadása és megfelelési nyilatkozat

Az Igazgatóság a konszolidált éves beszámolót 2019. március 14-én fogadta el.

A konszolidált éves beszámoló azon Nemzetközi Számviteli Standardok (IFRS) szerint készült, melyek az Európai Unió (EU) Hivatalos Lapjában rendeleti formában kihirdetésre és beiktatásra kerültek. Az IFRS-t a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok Bizottság (IASB) és a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolás Értelmező Bizottság (IFRS IC) által megfogalmazott standardok és értelmezések alkotják.

Tartalomjegyzék

Független Könyvvizsgálói Jelentés.....	57
A konszolidált jövedelemre vonatkozó kimutatás	66
A konszolidált átfogó jövedelemre vonatkozó kimutatás.....	67
A konszolidált pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás.....	68
A konszolidált saját tőke változásaira vonatkozó kimutatás.	69
A konszolidált cash flow-ra vonatkozó kimutatás	70
Kiegészítő melléklet - A számviteli politika meghatározó elemei és egyéb magyarázó információk	
1. A számviteli politika meghatározó elemei és egyéb magyarázó információk.....	71
Tárgyévi eredmény	
2. Szegmens információk	73
3. Összes működési bevétel	75
4. Összes működési költség.....	76
5. Pénzügyi eredmény	80
6. Társult és közös vezetésű vállalkozások	81
7. Nyereségadók.....	83
8. Egyéb átfogó jövedelem elemei.....	86
Nem-pénzügyi eszközök és kötelezettségek	
9. Ingatlanok, gépek és berendezések és immateriális javak.....	87
10. Üzleti kombinációk és tranzakciók kisebbségi tulajdonosokkal	94
11. Értékesítések	95
12. Jelentős nem irányító tulajdonosok	95
13. Egyéb befektetett eszközök.....	96
14. Készletek	96
15. Egyéb forgóeszközök	97
16. Céltartalékok.....	97
17. Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek	100
18. Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek	100
19. Értékesítésre tartott eszközök.....	100
Pénzügyi instrumentumok, tőke és pénzügyi kockázatkezelés	
20. Pénzügyi kockázatkezelés és tőkekezelés	104
21. Pénzügyi instrumentumok.....	111
22. Pénzügyi instrumentumok valós érték hierarchiája.....	113
23. Vevő- és egyéb követelések	113
24. Pénzeszközök és pénz-egyenértékesek.....	114
Egyéb pénzügyi információk	
25. Mérlegen kívüli kötelezettségek.....	115
26. A konszolidált cash flow kimutatással kapcsolatos információk	117
27. Egy részvényre jutó eredmény	118
28. Tranzakciók kapcsolt felekkel	119
29. Beszámolási időszak utáni események	120
30. Mellékletek	121

Független Könyvvizsgálói Jelentés

A MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyilvánosan Működő Részvénytársaság részvényesei részére

Vélemény

Elvégeztük a MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyilvánosan Működő Részvénytársaság (a „Társaság”) és leányvállalatai (együtt a „Csoport”) mellékelt 2018. évi konszolidált pénzügyi kimutatásainak a könyvvizsgálatát, amely konszolidált pénzügyi kimutatások a 2018. december 31-i fordulónapra elkészített konszolidált pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásból – melyben az összes eszköz 4.611.581 millió Ft, a tárgyév nyeresége 305.678 millió Ft nyereség –, az ezen időponttal végződő évre vonatkozó konszolidált jövedelemre vonatkozó kimutatásból, konszolidált átfogó jövedelemre vonatkozó kimutatásból, konszolidált saját tőke változásainak kimutatásából, konszolidált cash flow-ra vonatkozó kimutatásából, valamint a számviteli politika jelentős elemeinek összefoglalását is tartalmazó konszolidált kiegészítő mellékletből áll.

Véleményünk szerint a konszolidált pénzügyi kimutatások megbízható és valós képet ad a Csoport 2018. december 31-én fennálló konszolidált pénzügyi helyzetéről valamint az ezen időponttal végződő pénzügyi évre vonatkozó konszolidált pénzügyi teljesítményéről és konszolidált cash flow-iról a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokkal – ahogyan azokat az EU befogadta – („EU IFRS-ek”) foglaltakkal összhangban, valamint minden lényeges vonatkozásban a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: „számviteli törvény”) EU IFRS-ek szerint összeállított összevont (konszolidált) éves beszámolóra vonatkozó kiegészítő követelményeinek megfelelően készült.

A vélemény alapja

Könyvvizsgálatunkat a Magyar Nemzeti és Nemzetközi Könyvvizsgálati Standardokkal összhangban és a könyvvizsgálatra vonatkozó – Magyarországon hatályos – törvények és egyéb jogszabályok – ideértve az Európai Parlament és a Tanács 537/2014/EU (2014. április 16.) Rendeletét a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó egységek jogszabályban előírt könyvvizsgálatára vonatkozó egyedi követelményekről („537/2014/EU Rendelet”) is – alapján hajtottuk végre. Ezen standardok értelmében fennálló felelőségünk bővebb leírását jelentésünk „A könyvvizsgálónak a konszolidált pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatáért való felelőssége” szakasza tartalmazza.

Függetlenek vagyunk a Csoporttól a vonatkozó, Magyarországon hatályos jogszabályokban és a Magyar Könyvvizsgálói Kamarának a könyvvizsgálói hivatás magatartási (etikai) szabályairól és a fegyelmi eljárásról szóló szabályzatában, valamint az ezekben nem rendezett kérdések tekintetében a Nemzetközi Etikai Standardok Testülete által kiadott „Könyvvizsgálók Etikai Kódexe”-ben (az IESBA Kódex-ben) foglaltak szerint, és megfelelünk az ugyanezen normákban szereplő további etikai előírásoknak is.

Meggyőződésünk, hogy az általunk megszerzett könyvvizsgálói bizonyíték elegendő és megfelelő alapot nyújt véleményünkhöz.

Kulcsfontosságú könyvvizsgálói kérdések

A kulcsfontosságú könyvvizsgálói kérdések azok a kérdések, amelyek szakmai megítélésünk szerint a legjelentősebbek voltak a tárgyidőszaki konszolidált pénzügyi kimutatások általunk végzett könyvvizsgálata során. Ezeket a kérdéseket a konszolidált pénzügyi kimutatások egésze általunk végzett könyvvizsgálatának összefüggésében és az arra vonatkozó véleményünk kialakítása során vizsgáltuk, és ezekről a kérdésekről nem bocsátunk ki külön véleményt. Minden egyes alábbi kérdés esetében a könyvvizsgálói megközelítésünk leírása ebben a kontextusban történt.

Teljesítettük „A könyvvizsgálónak a konszolidált pénzügyi kimutatások könyvvizsgálataért való felelőssége” szakaszban leírt felelősségünket, beleértve az alább részletezett kérdésekkel kapcsolatosakat is. Ennek megfelelően a könyvvizsgálatunk magába foglalta a konszolidált pénzügyi kimutatásokban foglalt lényeges hibás állításokra vonatkozó kockázatbecslésünk alapján kialakított eljárásoknak a végrehajtását. A könyvvizsgálói eljárásaink eredményei – beleértve az alábbi kérdéseket célzóan végrehajtott eljárásokat is – nyújtanak alapot a konszolidált pénzügyi kimutatásokra vonatkozó könyvvizsgálói véleményünkhöz.

Olaj és gázkészletek becslésének folyamata

A Csoport kőolaj és földgáztartalékainak becslése jelentős egyedi megítélés kérdése a becsült mennyiségek meghatározásához kapcsolódó jelentős technológiai bizonytalanság illetve a bonyolult szerződéses feltételek miatt, melyek meghatározzák a Csoport részesedését a bemutatandó készletekből.

A kőolaj és földgáztartalékok becslésének folyamatát kulcsfontosságú könyvvizsgálói kérdésnek tartjuk mivel a kőolaj és földgáztartalékok a Csoport jövőbeli teljesítményének alapvető indikációi és ezek a becslések jelentős tételeket érintenek a jövedelemre vonatkozó kimutatásban és a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban.

Audit eljárásaink során megértettük a kőolaj és földgáztartalékok meghatározásának folyamatát és teszteltük a folyamatba beépített kontrollok kialakítását. A Csoport technikai szakembereinek hozzáértését és tárgyilagosságát értékeltük, hogy megítélhessük, hogy megfelelően képzettek ahhoz, hogy a kőolaj és földgáztartalékok becslését végrehajtsák. Interjút folytattunk a Csoport vezetésével és úgy terveztük meg és hajtottuk végre az audit eljárásainkat, hogy megítélhessük, hogy a kőolaj és földgáztartalékok becsléséhez alkalmazott módszertan a korábbi években alkalmazott módszertannal konzisztens.

Az előző évhez képest jelentősen változott elemeket választottuk ki tesztelésre és teszteltük, hogy a változások megfelelő időszakban és a Csoport belső szabályzatának megfelelően kerültek-e lekönyvelésre, valamint a tárgyévi tartalék mennyiségeket hozzáegyeztettük alátámasztó dokumentumokhoz, mint például műszaki

kiértékelések és a Készlet és Vagyonértékelő Biztosság döntéseinek jegyzőkönyvei. Analitikus eljárásokat végeztünk a kőolaj és gáztartalékok tárgyévi változásain és megvizsgáltuk, hogy minden jelentős változás jóváhagyásra került a Vagyonértékelő Biztosság által.

Ellenőriztük a Csoport kőolaj és földgáztartalékaival kapcsolatban a kiegészítő mellékletben bemutatott jegyzeteinek helyességét.

A Csoport a kőolaj és földgáztartalékok becslésére vonatkozó megjegyzéseit a konszolidált kiegészítő melléklet 9.c) Értékcsökkenés című pontjában mutatja be.

Nagykereskedelemből származó árbevételek elszámolása

A Csoport árbevétele különböző tevékenységekből áll és a nagykereskedelemből származó árbevétel jelentős bevételi forrásnak azonosítottuk. Árbevétel elszámolására akkor kerül sor, amikor az IFRS 15 nemzetközi pénzügyi beszámolási standard - Vevői szerződések előírása szerinti 5 feltétel mindegyike teljesül. Az árbevétel értékének meghatározása a vevő által elért diszkontok és különböző kedvezmények figyelembevételével történik. A Csoport különböző piacain alkalmazott, jellemzően a nagykereskedelmi tevékenységhez kapcsolódó szerződések száma és sokszínűsége miatt úgy gondoljuk, hogy az év során elért értékesítés alapján meghatározott diszkontok és kedvezmények becslése bonyolult terület, ami miatt a nagykereskedelemből származó árbevétel elszámolását kulcsfontosságú könyvvizsgálati területnek tartjuk.

Audit eljárásaink során megítéltük, hogy a Csoport számviteli politikái az árbevétel elszámolására, beleértve a diszkontokra és egyéb kedvezményekre vonatkozó számviteli politikákat is, megfelelőek-e az IFRS 15 nemzetközi pénzügyi beszámolási standard - Vevői szerződések standarddal összhangban vannak-e.

Teszteltük, hogy a Csoport megfelelő kontrollokat állított fel illetve azokat hatékonyan működteti a diszkontok és kedvezmények kalkulációjával kapcsolatban valamint az árbevétel elszámolásának időzítésével kapcsolatban. A fordulónap körüli árbevétel tranzakciókat és a fordulónap után kiállított jóváíró számlákat mintavétel alapján teszteltük, hogy megítéljük, hogy az árbevétel megfelelő időszakra került elszámolásra. Alapvető elemző eljárásokat hajtottunk végre az árbevétel számlákon és ellenőriztük az árbevétellel kapcsolatban a konszolidált kiegészítő mellékletben bemutatott információk helyességét.

A Csoport árbevételrel kapcsolatos bemutatásait és az árbevétel elszámolására vonatkozó számviteli politikáit a konszolidált kiegészítő melléklet 3. Összes működési árbevétel pontjában mutatja be.

Eszköz értékvesztések

A kőolaj és gáz piaci árainak változása jelentős hatással lehet a Csoport könyveiben szereplő eszközeinek – beleértve a kutatás-termelési, finomítói, töltőállomás hálózati és szolgáltatásokhoz kapcsolódó befektetett eszközöket - könyv szerinti értékére. Egy jelentős és gyors csökkenés a piaci árakban gyorsan hatást gyakorol a Csoport tevékenységére és pénzáramaira. A pénzügyi kimutatások kapcsán elsődleges kockázatként értékeltük a fent felsorolt eszközök könyv szerinti értékére gyakorolt hatást, melyek közül többnél a jövőbeni pénzáramok támasztják alá a könyv szerinti értéket.

Az eszközök értékvesztése összetett és megítélést kívánó terület, mely jelentős hatással lehet az eszközök értékelésére, ezért az eszközök értékvesztését kulcsfontosságú könyvvizsgálói kérdésnek tekintjük.

Megvizsgáltuk a vezetés által az említett eszközök értékelésére használt módszertant, hogy eldöntsük annak EU IFRS-ekkel való megfelelését és hogy az konzisztensen kerül-e alkalmazásra. Megértettük az eszközök értékelésének a folyamatát, és teszteltük folyamatba épített belső ellenőrzési pontok kialakítását. Azon eszközök esetében, amelyeknél a Csoport nem azonosított értékvesztés elszámolására utaló tényezőt, értékeltük a Csoport feltételezéseit, amelyeket az értékvesztésre utaló tény vizsgálata során használt. Az értékelésünk során az értékelési modell legfontosabb bemenő adatainak tekintetében figyelembe vettük a jelenlegi iparági és a Csoport által alkalmazott várakozásokat.

Azon eszközök esetében, ahol készült értékvesztés kalkuláció, külső adatokat használtunk, hogy megítéljük és alátámasszuk a Csoport által az értékvesztés modellekben használt feltételezéseket, melyek közül a legfontosabbak a jövőbeni olajárak, szénhidrogén készletek mértéke és az alkalmazott diszkontráták. A diszkontráták megítéléshez kapcsolódóan bevontuk a munkába szakértőinket is.

Könyvvizsgálati eljárásokat végeztünk az értékvesztés számítások és érzékenység vizsgálatok matematikai összefüggéseinek, illetve az elszámolt értékvesztések teljességének vonatkozásában.

Értékeljük a Csoport által bemutatott közzétételeket az immateriális javak és tárgyi eszközök értékelésének vonatkozásában.

Az immateriális javakhoz és tárgyi eszközökhöz kapcsolódó közzétételek a konsolidált kiegészítő melléklet 9. d) Eszközök értékvesztése pontjában találhatóak.

Kereskedési tevékenység

A nem jóváhagyott kereskedési tevékenység (amely tartalmazza a leszállítási és elszámolási ügyleteket termékekre és hozzájuk kapcsolódó derivatívákra) magában hordozza a csalás kockázatát árbevétel és nyereség elszámolás vonatkozásában, mivel ösztönözheti a kereskedési pozíciók átértékelését, hogy minimalizálható legyen a kereskedési veszteség, illetve növelhető vagy csökkenthető legyen annak nyeresége, vagy átvihető legyen a nyereség egyik évről a másikra, amikor a bónusz célok már elérésre kerültek, és így az egyéni bónuszok maximalizálhatóak lehetnek az egyes pénzügyi években. A nem jóváhagyott kereskedési tevékenység kockázatát a Csoport bevételeire és nyereségére gyakorolt lehetséges jelentős hatásaival kulcsfontosságú könyvvizsgálói kérdésnek ítéltük meg.

Könyvvizsgálati eljárásaink során teszteltük az ügyletkötési folyamatba a Csoport által beépített belső ellenőrzési pontok kialakítását és működését, melyek a nem jóváhagyott kereskedési tevékenységet megakadályozzák. Eljárásaink során kiválasztottunk harmadik feleket, akiknek egyenlegközlő leveleket küldtünk, hogy az év végén nyitott ügyletek egyenlegeit megerősítsük.

Szakértőink bevonásával kiválasztott mintán keresztül teszteltük a derivatív ügyletek valós értékét a szerződések, és a külső forrásokból származó piaci árak figyelembevételével. Teszteltük az ügyletek és a pénzügyi kimutatásokba könyvelt összegek teljességét, melyek során eljárásokat végeztünk könyveletlen kötelezettségek azonosítására, illetve eljárásokat végeztünk az árbevételek, a beszerzések, a vevői és szállítói tételek elszámolása kapcsán.

Értékeljük az kereskedési ügyletek eredményével és részleteivel kapcsolatos közzétételek megfelelőségét, melyek a konsolidált kiegészítő melléklet 20-as Pénzügyi kockázatkezelés és tőkekezelés és 21-es Pénzügyi instrumentumok pontjaiban kerültek bemutatásra.

Egyéb információk

Az egyéb információk a Csoport 2018. évi konszolidált üzleti jelentéséből és a Csoport Éves Jelentésének Bemutatója, Vezetés Beszámolója és Elemzése, Társaságirányítás, Fenntarthatósági Információk fejezeteiből és a Kormányzatok Felé Teljesített Kifizetésekről szóló jelentéséből állnak. A vezetés felelős az egyéb információkért ideértve a konszolidált üzleti jelentésnek a számviteli törvény, illetve egyéb más jogszabály vonatkozó előírásaival összhangban történő elkészítéséért. A jelentésünk „Vélemény” szakaszában a konszolidált pénzügyi kimutatásokra adott véleményünk nem vonatkozik az egyéb információkra.

A konszolidált pénzügyi kimutatások általunk végzett könyvvizsgálatával kapcsolatban a mi felelősségünk az egyéb információk átolvasása és ennek során annak mérlegelése, hogy 1) az egyéb információk lényegesen ellentmondanak-e a konszolidált pénzügyi kimutatásoknak vagy a könyvvizsgálat során szerzett ismereteinknek, vagy egyébként úgy tűnik-e, hogy azok lényeges hibás állítást tartalmaznak, valamint hogy 2) a konszolidált üzleti jelentés a számviteli törvény, illetve ha van, egyéb más jogszabály vonatkozó előírásaival összhangban készült-e.

A konszolidált üzleti jelentésről szóló véleményünknek ki kell terjednie a számviteli törvény 95/B. § (2) e) és f) pontjai által előírt információkra és nyilatkoznunk kell arról, hogy rendelkezésre bocsátották-e a 95/B. § (2) bekezdés a)-d), g)-h) pontjában említett információkat, valamint hogy a konszolidált üzleti jelentés tartalmazza-e a számviteli törvény 134. § (5) bekezdése szerinti nem pénzügyi kimutatást.

Véleményünk szerint a Csoport 2018. évi konszolidált üzleti jelentése, beleértve a számviteli törvény 95/B. § (2) e) és f) pontjai által előírt információkat is, minden lényeges vonatkozásban összhangban van a Csoport 2018. évi konszolidált pénzügyi kimutatásaival és a számviteli törvény vonatkozó előírásaival.

Mivel egyéb más jogszabály a Csoport számára nem ír elő a konszolidált üzleti jelentésre vonatkozó további követelményeket, ezért e tekintetben nem mondunk véleményt.

Továbbá nyilatkozunk, hogy a Csoport rendelkezésre bocsátotta a számviteli törvény 95/B. § (2) bekezdés a)-d) és g)-h) pontja szerint előírt információkat, valamint a konszolidált üzleti jelentés tartalmazza a számviteli törvény 134. § (5) bekezdése szerinti nem pénzügyi kimutatást.

A fentiekén túl a Csoportról és annak környezetéről a könyvvizsgálat során megszerzett ismereteink alapján jelentést kell tennünk arról, hogy a tudomásunkra jutott-e bármely lényegesnek tekinthető hibás közlés (lényeges hibás állítás) az egyéb információkban, és ha igen, akkor a szóban forgó hibás közlés (hibás állítás) milyen jellegű. Ebben a tekintetben nincs jelenteni valónk.

A vezetés és az irányítással megbízott személyek felelőssége a konszolidált pénzügyi kimutatásokért

A vezetés felelős a konszolidált pénzügyi kimutatások elkészítéséért és valós bemutatásáért az EU IFRS-ekkel összhangban, valamint a számviteli törvény EU IFRS-ek szerint összeállított éves beszámolóra vonatkozó kiegészítő követelményeivel összhangban történő elkészítéséért, valamint az olyan belső kontrollokért, amelyeket a vezetés szükségesnek tart ahhoz, hogy lehetővé váljon az akár csalásból, akár hibából eredő, lényeges hibás állításoktól mentes konszolidált pénzügyi kimutatások elkészítése.

A konszolidált pénzügyi kimutatások elkészítése során a vezetés felelős azért, hogy felmérje a Csoportnak a vállalkozás folytatására való képességét és az adott helyzetnek megfelelően közzétegye a vállalkozás folytatásával kapcsolatos információkat, valamint a vezetés felel a vállalkozás folytatásának elvén alapuló számvitel konszolidált pénzügyi kimutatásokban való alkalmazásáért, azt az esetet kivéve, ha a vezetésnek szándékában áll megszüntetni a Csoportot vagy beszüntetni az üzletszerű tevékenységet, vagy amikor ezen kívül nem áll előtte más reális lehetőség.

Az irányítással megbízott személyek felelősek a Csoport pénzügyi beszámolási folyamatának felügyeletéért.

A könyvvizsgálónak a konszolidált pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatáért való felelőssége

A könyvvizsgálat során célunk kellő bizonyosságot szerezni arról, hogy a konszolidált pénzügyi kimutatások egésze nem tartalmaz akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állítást, valamint az, hogy ennek alapján a véleményünket tartalmazó független könyvvizsgálói jelentést bocsássunk ki. A kellő bizonyosság magas fokú bizonyosság, de nem garancia arra, hogy a Magyar Nemzeti és Nemzetközi Könyvvizsgálati Standardokkal és a könyvvizsgálatra vonatkozó – Magyarországon hatályos – törvények és egyéb jogszabályok – ideértve az 537/2014/EU Rendeletet is – összhangban elvégzett könyvvizsgálat mindig feltárja az egyébként létező lényeges hibás állítást. A hibás állítások eredhetnek csalásból vagy hibából, és lényegesnek minősülnek, ha ésszerű lehet az a várakozás, hogy ezek önmagukban vagy együttesen befolyásolhatják a felhasználók adott konszolidált pénzügyi kimutatások alapján meghozott gazdasági döntéseit.

Egy, a Magyar Nemzeti és Nemzetközi Könyvvizsgálati Standardokkal és a könyvvizsgálatra vonatkozó – Magyarországon hatályos – törvények és egyéb jogszabályok – ideértve az 537/2014/EU Rendeletet is – összhangban elvégzésre kerülő könyvvizsgálatnak a részeként szakmai megítélést alkalmazunk, és szakmai szkepticizmust tartunk fenn a könyvvizsgálat egésze során. Emellett:

- ▶ Azonosítjuk és felbecsüljük a konszolidált pénzügyi kimutatásokban akár csalásból, akár hibából eredő lényeges hibás állításainak kockázatait, az ezen kockázatok kezelésére alkalmas könyvvizsgálati eljárásokat alakítunk ki és hajtunk végre, valamint véleményünk megalapozásához elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot szerzünk. A csalásból eredő lényeges hibás állítás fel nem tárásának kockázata nagyobb, mint a

hibából eredőé, mivel a csalás magában foglalhat összejátszást, hamisítást, szándékos kihagyásokat, téves nyilatkozatokat, vagy a belső kontroll felülírását.

- ▶ Megismerjük a könyvvizsgálat szempontjából releváns belső kontrollt annak érdekében, hogy olyan könyvvizsgálati eljárásokat tervezzünk meg, amelyek az adott körülmények között megfelelőek, de nem azért, hogy a Csoport belső kontrolljának hatékonyságára vonatkozóan véleményt nyilvánítsunk.
- ▶ Értékeljük a vezetés által alkalmazott számviteli politika megfelelőségét és a vezetés által készített számviteli becslések és kapcsolódó közzétételek ésszerűségét.
- ▶ Következtetést vonunk le arról, hogy helyénvaló-e a vezetés részéről a vállalkozás folytatásának elvén alapuló számvitel alkalmazása, valamint a megszerzett könyvvizsgálati bizonyíték alapján arról, hogy fennáll-e lényeges bizonytalanság olyan eseményekkel vagy feltételekkel kapcsolatban, amelyek jelentős kétséget vethetnek fel a Csoport vállalkozás folytatására való képességét illetően. Amennyiben azt a következtetést vonjuk le, hogy lényeges bizonytalanság áll fenn, független könyvvizsgálói jelentésünkben fel kell hívunk a figyelmet a konszolidált pénzügyi kimutatásokban lévő kapcsolódó közzétételekre, vagy ha a közzétételek e tekintetben nem megfelelőek, minősíteniünk kell véleményünket. Következtetéseink a független könyvvizsgálói jelentésünk dátumáig megszerzett könyvvizsgálati bizonyítékon alapulnak. Jövőbeli események vagy feltételek azonban okozhatják azt, hogy a Csoport nem tudja a vállalkozást folytatni.
- ▶ Értékeljük a konszolidált pénzügyi kimutatások átfogó prezentálását, felépítését és tartalmát, beleértve a kiegészítő mellékletben tett közzétételeket, valamint értékeljük azt is, hogy a konszolidált pénzügyi kimutatásokban teljesül-e az alapul szolgáló ügyletek és események valós bemutatása.
- ▶ Elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot szerzünk a Csoport gazdasági egységei pénzügyi információira vonatkozóan ahhoz, hogy a konszolidált pénzügyi kimutatásokról véleményt fejezhessünk ki. Mi vagyunk a felelősek a csoport-könyvvizsgálat irányításáért, felügyeletéért és eredményéért. A könyvvizsgálói véleményünkért kizárólag a miénk marad a felelősség.

Kommunikáljuk az irányítással megbízott személyek felé - egyéb kérdések mellett - a könyvvizsgálat tervezett hatókörét és ütemezését, a könyvvizsgálat jelentős megállapításait, beleértve a Csoport által alkalmazott belső kontrollnak a könyvvizsgálatunk során általunk azonosított jelentős hiányosságait is.

Ezen felül az irányítással megbízott személyek felé nyilatkozunk arról, hogy megfeleltünk a függetlenségünkre vonatkozó releváns etikai előírásoknak, és kommunikálunk feljük minden olyan kapcsolatot és egyéb ügyet, amely ésszerű megfontolás mellett érintheti a függetlenségünket, valamint, ahol releváns, a kapcsolódó óvintézkedéseket is.

Az irányítással megbízott személyek felé kommunikált kérdések közül meghatározzuk azokat, amelyek a legnagyobb jelentőséggel bírtak a jelen időszaki konszolidált pénzügyi kimutatások könyvvizsgálata során, és amelyek ily módon kulcsfontosságú könyvvizsgálati kérdéseknek minősülnek.

Jelentés egyéb jogi és szabályozói követelményekről

Az 537/2014/EU Rendeletnek a könyvvizsgálói jelentés kötelező tartalmi elemeire vonatkozó előírásainak megfelelő jelentéstételek:

A könyvvizsgáló kijelölése

A MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyilvánosan Működő Részvénytársaság Közgyűlése 2018. április 12-én jelölt ki minket a Társaság jog szerinti könyvvizsgálójának. A folyamatos megbízásunk teljes időtartama a korábbi hosszabbításokkal és megújításokkal együtt 17 éve tart.

Az Audit Bizottsághoz címzett kiegészítő jelentéssel való összhang

A jelen könyvvizsgálói jelentésben szereplő véleményünk összhangban van az 537/2014/EU Rendelet 11. cikkének megfelelően elkészített az Audit Bizottsághoz címzett, és 2019. március 11-én keltezett kiegészítő jelentéssel.

Nem könyvvizsgálói szolgáltatások

Nyilatkozunk, hogy az 537/2014/EU Rendelet 5. cikk (1) bekezdésében említett tiltott, nem könyvvizsgálói szolgáltatások nyújtására nem került sor részünkről a Társaság és az általa kontrollált vállalkozások felé, és a könyvvizsgálat elvégzése során teljes mértékben megőriztük a Csoporttól való függetlenségünket.

A jogszabályban előírt könyvvizsgálaton, valamint a konszolidált üzleti jelentésben vagy a konszolidált pénzügyi kimutatásokban bemutatott szolgáltatásokon túlmenően nem nyújtottunk semmilyen szolgáltatást a Társaságnak és az általa kontrollált vállalkozásoknak.

A jelen független könyvvizsgálói jelentést eredményező könyvvizsgálat megbízásért felelős partnere Szabó Gergely.

Budapest, 2019. március 14.

Szabó Gergely
megbízásért felelős partner
Ernst & Young Kft.
1132 Budapest, Váci út 20.
Nyilvántartásba-vételi szám: 001165

Szabó Gergely
Kamarai tag könyvvizsgáló
Kamarai tagsági szám: 005676

A KONSZOLIDÁLT JÖVEDELEMRE VONATKOZÓ KIMUTATÁS

	Magyarázatok	2018 millió forint	2017 millió forint
Nettó árbevétel		5.168.668	4.130.320
Egyéb működési bevétel		41.971	25.543
Összes működési bevétel	3	5.210.639	4.155.863
Anyagjellegű ráfordítások		4.044.821	3.080.556
Személyi jellegű ráfordítások		270.687	255.664
Értécsökkenés és értékvesztés		411.338	318.216
Egyéb működési költségek és ráfordítások		256.125	233.549
Saját termelésű készletek állományváltozása		-55.805	-28.131
Saját előállítású eszközök aktivált értéke		-69.403	-58.358
Összes működési költség	4	4.857.763	3.801.496
Üzleti tevékenység nyeresége		352.876	354.367
Pénzügyi műveletek bevételei		95.824	62.096
Pénzügyi műveletek ráfordításai		132.363	68.769
Pénzügyi műveletek nyeresége (+) / vesztesége (-)	5	-36.539	-6.673
Részesedés a társult és közös vezetésű vállalkozások eredményéből	6	15.014	17.944
Adózás előtti nyereség		331.351	365.638
Nyerésadó	7	25.673	49.228
Tárgyév nyeresége		305.678	316.410
Ebből:			
Anyavállalati részvényesek részesedésére jutó eredmény		301.197	306.952
Nem irányító tulajdonosok részesedésére jutó eredmény		4.481	9.458
Anyavállalati részvényeseket megillető egy részvényre jutó eredmény	27	432	437
Anyavállalati részvényeseket megillető egy részvényre jutó hígított eredmény	27	432	437

A KONZOLIDÁLT ÁTFOGÓ JÖVEDELEMRE VONATKOZÓ KIMUTATÁS

	Magya- rázatok	2018 millió forint	2017 millió forint
Tárgyév nyeresége		305.678	316.410
Egyéb átfogó jövedelem			
<i>A következő időszakokban a konszolidált jövedelemre vonatkozó kimutatásban elszámolandó egyéb átfogó jövedelem:</i>			
Külföldi tevékenységek beszámolási pénznemre történő átszámítása miatti átváltási különbözet adóhatással együtt	8	66.150	-13.842
Nettó befektetés-fedezeti ügyletek adóhatással együtt	8	-14.330	21.364
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt adósság instrumentumok, halasztott adóhatással együtt	8	-247	6
Cash-flow fedezeti ügyletek, halasztott adóhatással együtt	8	601	249
Részesedés a társult vállalkozások egyéb átfogó jövedelméből	8	3.625	-13.569
A következő időszakokban a konszolidált jövedelemre vonatkozó kimutatásban elszámolandó egyéb átfogó jövedelem (+) / veszteség (-):		55.799	-5.792
<i>A következő időszakokban a konszolidált jövedelemre vonatkozó kimutatásban nem elszámolandó egyéb átfogó jövedelem:</i>			
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt tőke instrumentumok, halasztott adóhatással együtt	8	-6.120	-257
Nyugdíj céltartalék kötelezettség saját tőkében könyvelt aktuáriusi nyeresége (+) / vesztesége (-)	8	-786	-1.205
A következő időszakokban a konszolidált jövedelemre vonatkozó kimutatásban nem elszámolandó egyéb átfogó jövedelem (+) / veszteség (-):		-6.906	-1.462
Tárgyévi egyéb átfogó jövedelem (+) / veszteség (-), adóhatással együtt		48.893	-7.254
Tárgyévi összes átfogó jövedelem		354.571	309.156
Ebből:			
Anyavállalati részvényesek részesedése		340.690	300.012
Nem irányító tulajdonosok részesedése		13.881	9.144

A KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI HELYZETRE VONATKOZÓ KIMUTATÁS

	Magyarázatok	2018. dec. 31 millió forint	2017. dec. 31. millió forint
BEFEKTETETT ESZKÖZÖK			
Tárgyi eszközök	9	2.274.271	2.261.166
Immateriális javak	9	195.446	181.451
Befektetések társult és közös vállalkozásokban	6	198.449	206.374
Egyéb befektetett pénzügyi eszközök	21	122.463	78.400
Halasztott adó eszközök	7	136.312	120.633
Egyéb befektetett eszközök	13	89.255	43.555
Összes befektetett eszköz		3.016.196	2.891.579
FORGÓESZKÖZÖK			
Készletek	14	492.727	436.572
Vevő- és egyéb követelések	23	588.620	538.986
Értékpapírok	21	2.571	26.043
Egyéb rövid lejáratú pénzügyi eszközök	21	32.134	55.715
Nyereségadó követelés	7	28.829	9.865
Pénzeszközök és pénzeszköz egyenértékesek	24	383.511	202.041
Egyéb forgóeszközök	15	66.815	69.828
Értékesítésre tartott eszközök	19	178	1.071
Összes forgóeszköz		1.595.385	1.340.121
Összes eszköz		4.611.581	4.231.700
SAJÁT TŐKE			
Jegyzett tőke	20	79.298	79.279
Tartalékok		1.613.960	1.354.723
Anyavállalati részvényesek részesedésére jutó eredmény		301.197	306.952
Anyavállalati részvényesek részesedése a saját tőkéből		1.994.455	1.740.954
Nem irányító tulajdonosok részesedésére jutó eredmény		315.491	314.817
Összes saját tőke		2.309.946	2.055.771
HOSSZÚ LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK			
Hosszú lejáratú hitelek	21	354.880	491.701
Egyéb hosszú lejáratú pénzügyi kötelezettségek	21	4.476	6.565
Céltartalékok várható kötelezettségekre - hosszú távú	16	474.440	434.291
Halasztott adókötelezettségek	7	51.403	50.068
Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek	17	23.498	23.522
Összes hosszú lejáratú kötelezettség		908.697	1.006.147
RÖVID LEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEK			
Rövid lejáratú hitelek	21	345.396	171.561
Szállítók és egyéb kötelezettségek	21	573.220	516.737
Egyéb rövid lejáratú pénzügyi kötelezettségek	21	229.070	229.250
Céltartalék várható kötelezettségekre - rövid távú	16	36.809	40.149
Nyereségadó kötelezettség		601	1.754
Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek	18	207.842	210.331
Összes rövid lejáratú kötelezettség		1.392.938	1.169.782
Összes kötelezettség		2.301.635	2.175.929
Összes saját tőke és kötelezettség		4.611.581	4.231.700

A KONSZOLIDÁLT SAJÁT TŐKE VÁLTOZÁSAIRA VONATKOZÓ KIMUTATÁS

	Jegyzett tőke millió forint	Tőketartalék millió forint	Valós érték értékelési tartalék millió forint	Átváltási tartalék millió forint	Eredménytartalék millió forint	Tartalékok összesen millió forint	Anyavállalati részvényesekre jutó saját tőke millió forint	Nem irányító tulajdonosok részeseisése millió forint	Összes saját tőke millió forint
Nyitó egyenleg 2017. jan. 01.	79.260	219.389	4.007	228.284	961.132	1.412.812	1.492.072	309.554	1.801.626
Tárgyév eredménye	-	-	-	-	306.952	306.952	306.952	9.458	316.410
Tárgyévi egyéb átfogó jövedelem (+) / veszteség (-)	-	-	-196	-3.489	-3.255	-6.940	-6.940	-314	-7.254
Tárgyévi összes átfogó jövedelem (+) / veszteség (-)	-	-	-196	-3.489	303.697	300.012	300.012	9.144	309.156
Tulajdonosoknak fizetett osztalék	-	-	-	-	-52.681	-52.681	-52.681	-	-52.681
Nem irányító tulajdonosoknak fizetett osztalék	-	-	-	-	-	-	-	-3.917	-3.917
Részvényalapú kifizetés miatti saját tőke változás	19	-	-	-	1.556	1.556	1.575	-	1.575
Saját részvény tranzakciók hatása	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leányvállalatok megszerzése / értékesítése	-	-	-	-	-	-	-	58	58
Nem irányító tulajdonosok részeseiséének megszerzése	-	-	-	-	-24	-24	-24	-22	-46
Záró egyenleg 2017. dec. 31.	79.279	219.389	3.811	224.795	1.213.680	1.661.675	1.740.954	314.817	2.055.771
Az IFRS standard változása miatt bekövetkezett nyitó változások	-	-	-	-	2.102	2.102	2.102	-	2.102
Nyitó egyenleg 2018. jan. 01.	79.279	219.389	3.811	224.795	1.215.782	1.663.777	1.743.056	314.817	2.057.873
Tárgyév eredménye	-	-	-	-	301.197	301.197	301.197	4.481	305.678
Tárgyévi egyéb átfogó jövedelem (+) / veszteség (-)	-	-	-2.019	38.809	2.703	39.493	39.493	9.400	48.893
Tárgyévi összes átfogó jövedelem (+) / veszteség (-)	-	-	-2.019	38.809	303.900	340.690	340.690	13.881	354.571
Tulajdonosoknak fizetett osztalék	-	-	-	-	-86.249	-86.249	-86.249	-	-86.249
Nem irányító tulajdonosoknak fizetett osztalék	-	-	-	-	-	-	-	-19.264	-19.264
Részvényalapú kifizetés miatti saját tőke változás	19	-	-	-	2.996	2.996	3.015	-	3.015
Saját részvény tranzakciók hatása	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Leányvállalatok megszerzése / értékesítése	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Nem irányító tulajdonosok részeseiséének megszerzése	-	-	-	-	-6.057	-6.057	-6.057	6.057	0
Záró egyenleg 2018. dec. 31.	79.298	219.389	1.792	263.604	1.430.372	1.915.157	1.994.455	315.491	2.309.946

A KONSZOLIDÁLT CASH FLOW-RA VONATKOZÓ KIMUTATÁS

	Magyarázatok	2018 millió forint	2017 millió forint
Adózás előtti eredmény		331.351	365.638
<i>Az adózás előtti eredmény módosításai az üzemi tevékenységből származó nettó pénzáramláshoz</i>			
Értékcsökkenés és értékvesztés	4	411.523	318.309
Céltartalékok növekedése / csökkenése (-)	16	6.694	-4.149
Eszköz értékesítés és divesztíció nyeresége (-) / vesztesége		-1.305	3.764
Kamatráfordítások és kamatbevételek (-) nettó eredménye	5	25.349	27.351
Egyéb pénzügyi ráfordítások és bevételek (-) nettó eredménye	5	11.174	-20.705
Részesedés társult és közös vezetésű vállalatok eredményéből	6	-15.014	-17.944
Egyéb tételek	26	-10.650	15.691
Fizetett nyereségszázadók	7	-55.008	-44.159
Üzleti tevékenység nettó pénzáramlása forgótőke változás nélkül		704.114	643.796
<i>Működő tőke változása:</i>			
Készletek növekedése (-) / csökkenése	14	-67.477	-58.052
Vevő- és egyéb követelések növekedése (-) / csökkenése	23	-169.518	-126.404
Szállítók és egyéb kötelezettségek növekedése / csökkenése (-)		77.596	89.124
Egyéb követelések és kötelezettségek növekedése (-) / csökkenése	15, 18	51.343	11.232
Üzleti tevékenység pénzáramlása		596.058	559.696
Beruházások	2	-380.410	-285.532
Tárgyi eszközök és immateriális javak értékesítésének bevétele		2.505	7.013
Üzleti kombinációk megszerzésére fordított nettó pénzeszköz	10	-8.921	-2.567
Üzleti kombinációk eladásából származó nettó pénzeszköz	11	22.087	9.996
Egyéb pénzügyi eszközök növekedése (-) / csökkenése		37.589	-22.542
Kapott kamatok és egyéb pénzügyi bevételek	5	7.341	5.935
Kapott osztalékok	5, 26	18.940	32.477
Befektetési tevékenységre fordított pénzáramlás		-300.869	-255.220
Hosszú lejáratú kötvények kibocsátása		-	-
Hosszú lejáratú kötvények visszafizetése		-	-234.840
Kölcsönök és hitelek felvétele		827.009	933.026
Kölcsönök és hitelek törlesztése		-810.640	-911.255
Fizetett kamatok és egyéb pénzügyi ráfordítások	5	-23.278	-50.640
Tulajdonosoknak fizetett osztalékok	20	-86.234	-52.666
Nem irányító tulajdonosoknak fizetett osztalékok		-19.032	-3.781
Tranzakciók nem irányító tulajdonosokkal		-	-23
Finanszírozási tevékenységre fordított pénzáramlás		-112.175	-320.179
Árfolyam átváltási különbözetek pénzeszközökön és pénzeszköz egyenértékeseken		1.877	-5.032
Pénzeszköz és pénzeszköz egyenértékesek növekedése (+) / csökkenése (-)		184.891	-20.735
Pénzeszköz és pénzeszköz egyenértékesek állománya az időszak elején		202.041	216.928
Pénzeszköz és pénzeszköz egyenértékesek állománya az időszak végén		383.511	202.041
Változás pénzeszköz és pénzeszköz egyenértékesek állományában		181.470	-14.887
Folyószámlahitel változása		3.421	-5.848
Pénzeszköz és pénzeszköz egyenértékesek állományának növekedése (+) / csökkenése (-)		184.891	-20.735

KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET – A SZÁMVITELI POLITIKA MEGHATÁROZÓ ELEMEI ÉS EGYÉB MAGYARÁZÓ INFORMÁCIÓK

E szakasz ismerteti a konszolidált beszámoló elkészítésének alapjait és az alkalmazott számviteli politikákat. A területspecifikus számviteli politikák, kritikus becslések és megítélések a vonatkozó magyarázatokban kerülnek részletezésre. A szakasz összefoglalja továbbá az idei évtől alkalmazott új, valamint a jövőben alkalmazandó vagy hatályba lépő számviteli standardokat, módosításokat és értelmezéseket.

1. A számviteli politika meghatározó elemei és egyéb magyarázó információk

A beszámoló készítésének alapja

A konszolidált éves beszámoló a 2018. december 31-én a Nemzetközi Számviteli Standard Testület által kibocsátott és hatályos és az EU által elfogadott Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok (IFRS) és IFRS Értelmezési Bizottság által kiadott értelmezések szerint készült.

A konszolidált pénzügyi kimutatások a vállalkozás folytatásának és bekerülési értéken való értékelés elvével összhangban készültek. A bekerülési érték elvének alkalmazása érdekében a konszolidált éves beszámoló úgy tekinti a MOL Nyrt.-t, mintha az 1991. október 1-jén jött volna létre az eszközök és források aznap értékével, figyelembe véve az IFRS miatt szükséges módosításokat.

Konszolidációs elvek

A 2018. december 31-el lezárult üzleti évre vonatkozó konszolidált pénzügyi kimutatások a MOL Nyrt.-re és annak leányvállalataira, valamint a Csoport társult és közös vezetésű vállalkozásaira vonatkozó adatokat tartalmazzák. A MOL Nyrt. és annak leányvállalatai a továbbiakban együttesen „Csoport”-ként szerepelnek.

A Csoport akkor irányít egy befektetést, ha a befektetéséből származóan változó hozamoknak van kitéve, illetve azokkal kapcsolatban jogokkal rendelkezik, és a befektetés tárgyát képező gazdálkodó egységen lévő hatalma révén képes befolyásolni ezen hozamokat. Hatalom akkor áll fenn, ha a befektetőt meglévő jogai képessé teszik a befektetés tárgyát képező gazdálkodó egység lényeges tevékenységeinek befolyásolására. Lényeges tevékenységek azok, melyek meghatározzák a befektetés tárgyát képező gazdálkodó egység hozamait.

Ha a Csoportnak hosszú távú tőkeérdekeltsége van egy vállalkozásban, amely felett jelentős befolyást tud gyakorolni, akkor ezen befektetések elszámolásakor a tőkemódszert alkalmazza a konszolidált pénzügyi kimutatásai elkészítése során.

Egy megállapodás közös ellenőrzés alatt áll, ha a lényeges tevékenységeivel kapcsolatos döntésekhez az ellenőrzésben részt vevő felek egyhangú hozzájárulása szükséges.

Ha a Társaság egy megállapodással kapcsolatos eszközökre vonatkozó jogokkal és a kötelezettségekre vonatkozó kötelekkel rendelkezik, akkor a megállapodás közös tevékenységnek minősül. A Társaság konszolidált pénzügyi kimutatásaiban a közös tevékenység eszközeinek, forrásainak, bevételeinek és ráfordításainak rá eső része összevonásra kerül a konszolidált beszámoló megfelelő soraival.

Ha a Társaság a közös megállapodás nettó eszközeire vonatkozó jogokkal rendelkezik, akkor a megállapodás közös vállalkozásnak minősül. A Csoport közös vállalkozásokban lévő érdekeltségei a tőkemódszer alkalmazásával kerülnek kimutatásra.

A Csoport által alkalmazott új és módosított standardok

A Csoport a következő standardokat és módosításokat alkalmazta először a 2018. január 1-el kezdődő pénzügyi évben:

- ▶ IFRS 9 – Pénzügyi instrumentumok
- ▶ IFRS 15 – Vevőkkel kötött szerződésekből származó bevételek
- ▶ IFRS 15 Vevőkkel kötött szerződésekből származó bevételek pontosításai
- ▶ IFRIC 22 – Külföldi pénznemben folytatott ügyletek és előlegek
- ▶ IFRS 7 – Pénzügyi instrumentumok: közzétételek módosítása, IFRS 9 alkalmazásához kapcsolódó többlet közzétételi követelmények fedezeti elszámolás esetében
- ▶ IAS 40 módosításai: Befektetési célú ingatlanok átruházása
- ▶ IFRS 2 módosításai: Részvényalapú kifizetések besorolása és értékelése
- ▶ IFRS-ek éves javításai 2014-2016: IAS 28 - Társult vállalkozásokban és közös vállalkozásokban lévő befektetések

A fenti standardok és módosítások alkalmazásának nincs jelentős hatása a Csoport konszolidált pénzügyi kimutatásaira.

Közzétett, de nem hatályos IFRS standardok

A közzétett, de még nem hatályos IFRS standardok megtalálhatók az 1. számú mellékletben.

A számviteli politika lényeges elemei

Beszámolási pénznem

Az alapul szolgáló gazdasági események tartalmára és körülményeire való tekintettel az anyavállalat funkcionális, valamint a Csoport beszámolási pénzneme a magyar forint.

A pénzügyi kimutatások adatai millió forintban szerepelnek, a kerekítési szabályoknak megfelelően millió forintra kerekítve.

Külföldi pénznemben történő tranzakciók

A külföldi pénznemben történő tranzakciók a beszámolási pénznem és a külföldi pénznem adott tranzakció napján érvényes árfolyamán átváltott értéken kerülnek kimutatásra. Ez alól kivételt képeznek a nem monetáris eszköz vagy nem monetáris kötelezettség kapcsán kapott vagy fizetett devizaelőlegek, melyek esetében az ügylet időpontja az előleg kezdeti megjelenítésének az időpontja. A tranzakciók pénzügyi rendezésekor érvényben lévő árfolyamnak az eredeti bekerülési árfolyamtól való eltérése esetén, a különbözet az adott időszakra szóló konsolidált jövedelemre vonatkozó kimutatásban kerül elszámolásra. A külföldi pénznemben kifejezett pénzügyi eszközök, illetve a külföldi érdekeltiség megszerzésén keletkezett goodwill és valós értékelési különbözete az időszaki záró árfolyamon kerülnek átváltásra.

A külföldi érdekeltiségekkel kapcsolatos pénzügyi eszközökön keletkező árfolyam különbözete az egyéb átfogó jövedelem kimutatásban kerülnek elszámolásra, amennyiben azok rendezése az előrelátható jövőben nem várható vagy nem tervezett.

A Csoport külföldi leányvállalatainak pénzügyi kimutatásai a mérlegtételek esetében év végi árfolyamon, a jövedelemre vonatkozó kimutatás tételeinek esetében súlyozott éves átlagárfolyamon kerülnek átváltásra. Az átváltási különbözete az egyéb átfogó jövedelem átváltási tartalék sora tartalmazza.

Egy külföldi érdekeltiségben lévő részesedés teljes vagy részleges eladásakor az adott külföldi érdekeltiségre vonatkozó árfolyam-különbözete felhalmozott összege átsorolásra kerül az eredménybe.

Amennyiben a MOL-csoport elveszti irányító jogait egy leányvállalat felett, mely egy külföldi érdekeltiség vagy magában foglal egy külföldi érdekeltiséget, az egy olyan elidegenítés, amely a teljes felhalmozott árfolyamkülönbözet az eredménybe történő átvezetését indikálja. A teljes átsorolás elve vonatkozik közös ellenőrzés, illetve társult vagy közös vállalkozás feletti jelentős befolyás elvesztése esetén is (mikor a tőkemódszer alkalmazása megszűnik).

Egy külföldi érdekeltiséget tartalmazó leányvállalat részleges elidegenítésekor (ami nem eredményezi az irányítói jogok elvesztését) a Csoport újra hozzárendeli a felhalmozott árfolyamkülönbözetek arányos részét a külföldi érdekeltiségnek az ellenőrzést nem biztosító részesedéseikhez.

Felhagyott tevékenységnek minősül, ha az eszközök értéke nullára került leírásra, a vezetőségnek nem áll szándékában a tevékenység folytatása, nem döntött további beruházások megvalósításáról, döntött az üzlet bezárásáról, és minden fennmaradó tevékenység a bezáráshoz kapcsolódó, szükségszerű adminisztratív munkára korlátozódik. Az egyéb átfogó jövedelemben felhalmozott árfolyamnyereség vagy -vesztés átsorolásra kerül az eredménybe a tevékenység felhagyása esetén, kivéve azon részt, amely korábban az ellenőrzést nem biztosító részesedésekhez lett hozzárendelve.

Jelentős számviteli feltételezések és becslések

A számviteli politika alkalmazása során a Társaság vezetése bizonyos feltételezésekkel élt, melyek jelentősen befolyásolhatják a konsolidált éves beszámolóban szereplő összegeket. Ezen feltételezések a megfelelő magyarázatokban részletesen kifejtésre kerülnek.

Az IFRS követelményeinek megfelelő konsolidált éves beszámoló készítése megköveteli a becslések alkalmazását, melyek befolyásolják a konsolidált éves beszámolóban és a magyarázatokban szereplő összegeket. Ezen becslések a menedzsment jelenlegi eseményekre vonatkozó legjobb ismeretein alapulnak, azonban a tényleges eredmények azoktól eltérhetnek. A becslési bizonytalanságok a megfelelő magyarázatokban részletesen kifejtésre kerülnek.

TÁRGYÉVI EREDMÉNY

E szakasz ismerteti a Csoport 2018. december 31-én és 2017. december 31-én végződő pénzügyi éveinek eredményét és teljesítményét. A közzétételek a jövedelemre vonatkozó kimutatás struktúráját követik, és információt nyújtanak a szegmensadatokról, összes működési bevételről, összes működési kiadásról, pénzügyi eredményről, a társult és közös vezetésű vállalkozásokról. Az adózással, a részvény alapú juttatásokkal, a társult és közös vezetésű vállalkozásokkal kapcsolatos pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatások szintén itt kerülnek ismertetésre.

2. Szegmens információk

Számviteli politika

A Csoport üzleti szempontból öt fő üzleti egységre osztható: Upstream (Kutatás–Termelés), Downstream (Feldolgozás és Kereskedelem), Fogyasztói Szolgáltatások, Gáz Midstream és Központ és egyéb szegmens. A Csoport ezen üzleti egység bontás mentén készíti jelentéseit a vezetőség számára, amely felelős az üzleti erőforrások szegmensek részére való hozzárendeléséért, illetve a teljesítmények megítéléséért.

	Upstream	Downstream	Fogyasztói Szolgáltatások	Gáz Midstream	Központ és egyéb	Szegmensek közötti átadás	Összesen
	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint
2018							
Értékesítés nettó árbevétele							
Értékesítés Csoporton kívüli vevőknek	216.484	3.230.133	1.591.320	91.268	39.463	-	5.168.668
Szegmensek közötti átadás	328.654	1.365.760	5.956	4.401	214.612	-1.919.383	-
Értékesítés nettó árbevétele összesen	545.138	4.595.893	1.597.276	95.669	254.075	-1.919.383	5.168.668
Üzleti tevékenység nyeresége (+) / vesztesége (-)	144.341	160.583	87.563	36.616	-68.962	-7.265	352.876
2017							
Értékesítés nettó árbevétele							
Értékesítés Csoporton kívüli vevőknek	162.436	2.724.721	1.123.104	94.070	25.989	-	4.130.320
Szegmensek közötti átadás	249.297	918.786	4.911	4.471	189.137	-1.366.602	-
Értékesítés nettó árbevétele összesen	411.733	3.643.507	1.128.015	98.541	215.126	-1.366.602	4.130.320
Üzleti tevékenység nyeresége (+) / vesztesége (-)	74.497	226.832	72.051	48.227	-64.424	-2.816	354.367

2018	Upstream millió forint	Downstream millió forint	Fogyasztói Szolgáltatások millió forint	Gáz Midstream millió forint	Központ és egyéb millió forint	Szegmensek közötti átadás millió forint	Összesen millió forint
Egyéb szegmens információk							-
Beruházások:	69.092	212.167	54.644	8.896	41.351	-	386.150
Tárgyi eszközök beszerzése	52.986	160.592	53.028	6.404	32.588	-	305.598
Immateriális javak beszerzése	16.106	51.575	1.616	2.492	8.763	-	80.552
Értékcsökkenés és értékvesztés	212.551	132.433	27.285	13.710	27.081	-1.722	411.338
Ebből: az eredmény terhére elszámolt értékvesztés (meddő fúrásokkal együtt)	41.972	25.697	604	509	6.078	-97	74.763
Ebből: az eredmény terhére elszámolt értékvesztés visszairása	23.987	231	53	-	62	-	24.333

2017	Upstream millió forint	Downstream millió forint	Fogyasztói Szolgáltatások millió forint	Gáz Midstream millió forint	Központ és egyéb millió forint	Szegmensek közötti átadás millió forint	Összesen millió forint
Egyéb szegmens információk							
Beruházások:	147.810	133.924	38.673	5.660	21.709	-	347.776
Tárgyi eszközök beszerzése	137.085	125.486	37.910	4.969	13.685	-	319.135
Immateriális javak beszerzése	10.725	8.438	763	691	8.024	-	28.641
Értékcsökkenés és értékvesztés	158.030	99.657	25.234	13.127	24.040	-1.872	318.216
Ebből: az eredmény terhére elszámolt értékvesztés (meddő fúrásokkal együtt)	26.244	2.164	1.175	150	4.171	-555	33.349
Ebből: az eredmény terhére elszámolt értékvesztés visszairása	1.259	1.900	604	-	370	-	4.133

A szegmensek üzleti eredménye tartalmazza a harmadik félnek, valamint más szegmensnek történő értékesítésekből származó eredményt. A Központ és egyéb szegmens karbantartási, pénzügyi és egyéb szolgáltatást nyújt az üzleti szegmenseknek. A belső transzferárak az aktuális piaci árakon alapulnak. A szegmens eredmények az adott divízióhoz tartozó teljes körűen konszolidált leányvállalatok eredményeit is tartalmazzák.

A fenti táblában feltüntetett immateriális javak és tárgyi eszközök beszerzése és az immateriális javak és tárgyi eszközök mozgástáblákban szereplő növekmények közötti különbség emissziós jogok vásárlásából, mezőfelhagyási céltartalék aktiválásából és térítés nélkül kapott eszközökből adódik.

a) Eszközök földrajzi régiók szerinti megoszlása

2018	Immateriális javak (9-es magyarázat) millió forint	Tárgyi eszközök (9-es magyarázat) millió forint	Befektetések társult és közös vezetésű vállalkozásokban (6-os magyarázat) millió forint
Magyarország	83.353	855.257	19.413
Horvátország	55.994	587.748	-
Szlovákia	7.001	470.788	3.305
Európai Unió egyéb része	21.211	269.766	19.027
Európa egyéb része	13.296	49.647	-
A világ egyéb része	14.591	41.065	156.704
Összesen	195.446	2.274.271	198.449

2017	Immateriális javak (9-es magyarázat) millió forint	Tárgyi eszközök (9-es magyarázat) millió forint	Befektetések társult és közös vezetésű vállalkozásokban (6-os magyarázat) millió forint
Magyarország	79.206	814.896	16.870
Horvátország	50.162	610.808	-
Szlovákia	6.992	452.225	2.996
Európai Unió egyéb része	20.668	288.742	18.446
Európa egyéb része	11.830	47.223	21.972
A világ egyéb része	12.593	47.272	146.090
Összesen	181.451	2.261.166	206.374

3. Összes működési bevétel

Számviteli politika

Nettó árbevétel

Az IFRS 15 meghatároz egy 5 lépésből álló modellt a vevőkkel kötött szerződésekből származó bevételek elszámolására. A bevétel olyan összegben kerül elszámolásra, amely azt az ellenértéket tükrözi, amelyre a Csoport várhatóan jogosult lesz a termékekért vagy szolgáltatásokért cserébe. Árbevétel abban az esetben kerül elszámolásra, ha valószínűsíthető a tranzakcióval összefüggő gazdasági előny társaság általi realizálása, valamint annak összege megfelelően mérhető. Az árbevétel akkor kerül elszámolásra, amikor az áruk és a szolgáltatások feletti ellenőrzés átkerül a vevőhöz.

A Csoport kurdisztáni működésének értékesítési tevékenységéből származó gazdasági hasznok beáramlásának valószínűségét felülvizsgálva a menedzsment úgy döntött, hogy az Irak kurdisztáni régióban történő értékesítések utáni árbevétel csak az ellenérték tényleges befolyása esetén kerül megjelenítésre.

Lízing bevétel

Az operatív lízingből származó lízingbevételt lineáris alapon kell a lízing futamideje alatt elszámolni.

Értékesítést terhelő adók

A bevételek, költségek és az eszközök az értékesítést terhelő adók nélkül kerülnek kimutatásra (pl. fogyasztási adó), kivéve:

- ▶ amikor egy eszköz megvásárlását vagy egy szolgáltatást terhelő adó nem visszaigényelhető az adóhatóságtól (pl. a leányvállalat nem tárgya a forgalmi adónak). Ebben az esetben az adó a megszerzett eszköz vagy szolgáltatás bekerülési értékének részeként kerül kimutatásra; illetve
- ▶ a követelések és kötelezettségek összegében kimutatott adók

Az adóhatóságtól visszaigényelhető értékesítést terhelő adó a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban követelésként, míg az adóhatóságnak fizetendő értékesítést terhelő adó kötelezettséggént kerül kimutatásra.

Egyéb működési bevétel

Az egyéb működési bevétel elszámolása ugyanazon számviteli politika alapján történt, mint az árbevétel elszámolása.

a) Árbevétel termék csoportonként

	2018 millió forint	2017 millió forint
Kőolaj és kőolajtermékek árbevétele	3.719.252	2.868.428
Vegyipari termékek árbevétele	763.153	679.838
Földgáz és gáztermékek árbevétele	285.089	251.692
Egyéb termékek árbevétele	222.181	155.089
Szolgáltatások árbevétele	178.993	175.273
Összesen	5.168.668	4.130.320

b) Árbevétel földrajzi régiók szerinti megoszlása

	2018	2017
	millió forint	millió forint
Magyarország	1.317.443	1.065.673
Horvátország	559.922	450.063
Szlovákia	486.694	389.532
Csehország	436.345	375.113
Olaszország	436.266	342.887
Románia	342.418	265.448
Ausztria	288.557	229.660
Lengyelország	182.640	140.280
Szerbia	182.003	165.803
Nagy-Britannia	178.807	117.194
Svájc	175.506	84.523
Németország	133.536	124.820
Bosznia-Hercegovina	131.671	95.760
Szlovénia	87.837	69.779
Egyéb közép-kelet-európai országok	39.860	30.207
Európa egyéb része	104.430	83.716
A világ egyéb része	84.733	99.862
Összesen	5.168.668	4.130.320

2018-ban nem volt a Csoportnak olyan meghatározó vevője, amelytől származó árbevétel meghaladta volna a teljes nettó árbevétel 10%-át (2017-ben sem).

c) Az IFRS 15 alkalmazásának hatása

A Csoport megállapította, hogy általában:

- ▶ a teljesítési kötelezettségek konkrét időpontban elégíti ki, mert az ellenőrzés az áruk leszállításakor kerül átadásra a vevőnek;
- ▶ megbízóként jár el a vevőkkel kötött szerződésekből, mert jellemzően ellenőrzi az árukat és szolgáltatásokat, mielőtt átadja őket a vevők részére;
- ▶ nincsen jelentős finanszírozási komponens, mert szerződéskötéskor várhatóan az ígért áru vagy szolgáltatás vevőnek való átadása és az említett áru vagy szolgáltatás vevő általi kifizetése közötti időszak legfeljebb egy év.

Ennek eredményeként az IFRS 15 alkalmazásának nincs jelentős hatása a Csoport konszolidált pénzügyi kimutatásaira.

A Csoport az IFRS 15 – Vevőkkel kötött szerződésekből származó bevételek módosított visszamenőleges módszerrel történő alkalmazása mellett döntött.

d) Egyéb működési bevétel

	2018	2017
	millió forint	millió forint
Kapott bírságok, késedelmi kamatok, kártérítések	9.023	3.867
ÜHG kibocsátási egységek értékelésének eredménye	6.974	-
Nem fedezeti termékár ügyletek eredménye	1.121	-
Kapott támogatások	779	875
Immateriális javak és tárgyi eszközök értékesítésének eredménye	-	2.682
Egyéb	24.074	18.119
Összesen	41.971	25.543

Az Egyéb sor főként az ENI Croatia B.V. felvásárlásának hatását tartalmazza. További információért lásd a 10. Magyarazatot.

4. Összes működési költség**Számviteli politika****Összes működési költség**

Amennyiben külön standard nem szabályozza, a működési költségek adott időpontban vagy adott időszak alatt kerülnek elszámolásra. Ha egy adott tranzakció egy konkrét IFRS hatáskörébe tartozik, akkor annak a standardnak megfelelően kerül számviteli elszámolásra.

	2018 millió forint	2017 millió forint
Anyagjellegű ráfordítások	4.044.821	3.080.556
Vásárolt kőolaj	2.059.626	1.530.002
Igénybevett anyagjellegű szolgáltatás	240.880	209.124
Eladott áruk beszerzési értéke	894.209	635.782
Vásárolt biodízel komponens	86.423	82.865
Nem szénhidrogén alapú alapanyagok	393.220	306.364
Közüzemi költségek	78.906	75.345
Közvetített szolgáltatások	38.972	28.664
Egyéb nyersanyagok	252.585	212.410
Személyi jellegű ráfordítások	270.687	255.664
Béreköltség	193.211	179.090
Társadalombiztosítási járulékok	44.900	44.698
Egyéb személyi jellegű kifizetések	32.576	31.876
Értékcsökkenés és értékvesztés	411.338	318.216
Egyéb működési költségek és ráfordítások	256.125	233.549
Bányajáradékok	51.816	42.629
Bérleti díjak	33.789	30.335
Stratégiai készletek tárolásáért fizetett díj	34.065	29.017
Adók és hozzájárulások	18.833	15.159
Egyéb	117.622	116.409
Saját termelésű készletek állományváltozása	-55.805	-28.131
Saját előállítású eszközök aktivált értéke	-69.403	-58.358
Összes működési költség	4.857.763	3.801.496

Személyi jellegű ráfordítások

Az egyéb személyi jellegű ráfordítások magukban foglalják a béren kívüli juttatásokat, a költségtérítéseket, illetve a végkielégítéseket.

Részvény alapú juttatások

A Csoport bizonyos munkavállalói (a felső- és középvezetés tagjai) részvény alapú juttatásokban részesülnek, illetve egyes munkavállalók részvényekért, részvényre vonatkozó jogokért cserében végeznek szolgáltatásokat („részvény elszámolású tranzakciók”).

Részvény elszámolású tranzakciók

A részvény alapú juttatások költsége a juttatás időpontjában fennálló valós érték alapján kerül meghatározásra. A valós érték megállapítása általánosan elfogadott opcióárazási modellek (rendszerint a binomiális modell) alkalmazásával történik. A részvény elszámolású tranzakciók értékelése során kizárólag a piaci feltételek kerülnek figyelembe vételre (amelyek az anyavállalat részvényeinek árfolyamához kötődnek).

A részvény elszámolású tranzakciók - a saját tőke egyidejű növekedésével együtt - azon időszak alatt kerülnek elszámolásra, amelyben a teljesítménytől függő feltételek teljesülnek, egészen addig az időpontig, amikor az érintett munkavállalók teljes mértékben jogosulttá válnak a juttatásra („megszolgálatás időpontja”). A részvény elszámolású tranzakciók halmozott költsége a beszámolás időpontjában tükrözi a megszolgálatási időszakból eltelt időt, valamint azon juttatások mennyiségét, amelyek a Csoport vezetésének véleménye szerint a tőkeinstrumentumok darabszámára vonatkozó, rendelkezésre álló legjobb becslés alapján végül megszolgálatásra kerülnek.

A még le nem hívott opciókat az egy részvényre jutó hozam megállapításánál, további hígító hatású részvénynek kell tekinteni.

Készpénz elszámolású tranzakciók

A részvény alapú juttatások költsége a juttatáskor, annak időpontjában fennálló valós érték alapján kerül meghatározásra a binomiális modell alkalmazásával. A valós érték a megszolgálatási időszak alatt a költségekkel szemben, a megfelelő kötelezettség egyidejű felvételével kerül elszámolásra. A kötelezettség összege mérleg fordulónapon (beleértve az elszámolás napját is) átértékelésre kerül, a valós értékben bekövetkezett változás a tárgyévi eredménnyel szemben kerül elszámolásra.

	2018 millió forint	2017 millió forint
Készpénzben elszámolt részvény alapú juttatások költsége	212	5.172
Részvényben elszámolt részvény alapú juttatások költsége	3.150	1.686
Részvény alapú juttatások költsége	3.362	6.858

A részvény alapú juttatások, mely a díjazás fontos eleme, a menedzsment hosszú távú ösztönzését szolgálják. Ezen ösztönzők biztosítják a MOL-csoport felsővezetőinek érdekelttségét a részvényárfolyam növelésében, ezáltal biztosítva a részvényesek stratégiai érdekeinek érvényesülését.

Készpénz elszámolású részvény alapú juttatások

Részvény alapú opció juttatás a menedzsment részére

A részvényopció egy hipotetikus MOL részvényekre szóló vételi opció, mely egy múltbeli kötési árfolyammal rendelkezik, így az elérhető nyereség az aktuális árfolyam és a kötési árfolyam különbözete. Az ösztönző jellemzői:

- ▶ 2017. január 1. előtt érvényes ösztönző program évente induló, öt éves futamidejű, ahol a futamidő két év várakozási időszakra (a részvényopció még nem beváltható) és egy három éves beváltási időszakra bontható.
2017. január 1-jétől érvényes ösztönző program évente induló, négy éves futamidejű, ahol a futamidő két év várakozási időszakra és egy két éves beváltási időszakra bontható.
Amennyiben a részvényopció nem került lehívásra, a beváltási időszak utolsó évének december 31-jén lejár.
- ▶ A részvényopciós darabszámok besorolási kategóriánként kerülnek megállapításra.
- ▶ A kifizetés az egyéni rövid távú teljesítményekhez kapcsolódik.

A részvényopció forint alapon kerül meghatározásra és helyi pénznemben kerül kifizetésre.

A kifizetés a beváltási periódusban a beváltás bejelentése alapján történik, mely az adott menedzsment kategóriában megállapított részvény darabszám és az árfolyam növekmény (induló ár és a beváltási ár különbözete) szorzataként kerül meghatározásra és kifizetésre.

A felsővezetői teljes kompenzációs csomag elemeként, a felsővezetők, akik hosszú távú ösztönzőre jogosultak, jogosultságot szereznek egy egyösszegű éves kifizetésre, amennyiben a MOL Nyrt. Közgyűlése osztalékfizetés mellett dönt az adott évre vonatkozóan. A kifizetés mértéke megegyezik az egy MOL részvényre jutó osztalék és az adott vezetőnek juttatott részvényopciós darabszám szorzatával.

	2018		2017	
	Átváltási opció darabszáma részvény	Súlyozott átlagos átváltási ár forint / részvény	Átváltási opció darabszáma részvény	Súlyozott átlagos átváltási ár forint / részvény
Év elején fennálló opciók	2.605.976	1.700	3.777.800	1.785
Év során juttatott opciók	183.981	2.841	380.160	2.016
Év során visszavett opciók	-102.021	2.693	-116.008	1.799
Év során lehívott opciók	-1.419.488	1.703	-1.435.976	2.000
Év során lejárt opciók	-	-	-	-
Év végén fennálló opciók	1.268.448	1.782	2.605.976	1.700
Év végén lehívható opciók	1.044.688	1.596	1.246.808	1.635

Az IFRS 2 - Részvényalapú kifizetés standarddal összhangban, a részvény alapú opció juttatás készpénz elszámolású tranzakcióként került kimutatásra, az ösztönző megszolgáltatás időpontjában számított valós értékének az eltelt megszolgáltatási időszakra jutó részének ráfordításként történő elszámolásával. 2018-ban 539 millió forint költség került elszámolásra (2017-ben 2.074 millió forint). A részvény alapú opció juttatással kapcsolatban 2018. december 31-én 1.988 millió forint kötelezettség jelent meg (2017. december 31-én 4.013 millió forint), mely az egyéb hosszú lejáratú és az egyéb rövid lejáratú kötelezettségek között került kimutatásra.

A valós értékek a binomiális opció árazási modell alapján kerültek meghatározásra. A modell alapadatai a következők:

	2018	2017
Súlyozott átlagos átváltási ár (forint / részvény)	1.782	1.700
December 31-i részvényárfolyam (forint / részvény)	3.078	3.005
Múltbéli adatokon alapuló várható volatilitás	23,51%	22,05%
Várható osztalék hozam	2,91%	2,91%
Várható élettartam (év)	1,76	2,30
Kockázatmentes kamatláb	0,92%	0,37%

A részvény teljesítményen alapuló ösztönző rendszer

A részvény teljesítményen alapuló ösztönző egy hároméves futamidejű ösztönző program, amely az úgynevezett összehasonlított részvényárfolyam modellen alapul. Az ösztönző jellemzői:

- ▶ A program évente indul, három éves várakozási időszakkal. A kifizetés a harmadik év után esedékes.
- ▶ A célkitűzés a MOL Nyrt. részvényárfolyamának növekedése összehasonlítva releváns és elismert regionális és iparág-specifikus részvénycsomag indexekkel (CETOP és Dow Jones Emerging Market Titans Oil & Gas 30 Index).
- ▶ Az értékelés alapja a MOL Nyrt. részvényárfolyamának éves (12 hónapos) teljesítménye összemérve az irányadó indexekkel három éves időtávon.
- ▶ A MOL részvényárfolyam alul/felül teljesítéséhez meghatározott kifizetési ráták tartoznak.
- ▶ Az ösztönző mértékét befolyásolja az egyéni rövid távú teljesítményértékelés.

A 2018. év vonatkozásában részvény teljesítményen alapuló ösztönző alapján elszámolt bevétel 327 millió forint (2017-ben 3.098 millió forint ráfordítás). Kötelezettségek a részvény teljesítményen alapuló ösztönzővel kapcsolatban 953 millió forint 2018. december 31-én (2017. december 31-én 3.174 millió forint volt) mely az egyéb hosszú lejáratú és az egyéb rövid lejáratú kötelezettségek között került kimutatásra.

Részvény elszámolású részvény alapú juttatások

2017. január 1-vel a MOL-csoport két új részvény elszámolású részvény alapú juttatási programot (Abszolút Részvényérték Alapú Javadalmazási Politika és Relatív Piaci Index Alapú Javadalmazási Politika) vezetett be Magyarországon, melyek a korábbi készpénz elszámolású részvény alapú juttatási programokat váltják le.

2018. január 1-vel a MOL-csoport új részvény elszámolású részvény alapú juttatási programot vezetett be Magyarországon (Rövidtávú Részvény Tulajdonosi Ösztönző), a rövidtávú menedzseri ösztönző alternatívájaként.

Abszolút Részvényérték Alapú Javadalmazási Politika a menedzsment részére

Az Abszolút Részvényalapú Javadalmazási Politika egy múltbeli áron kapott hipotetikus MOL részvényekre vonatkozó lehívási opció, amely által azokat azonnali áron értékesíti, így nyereséget realizálva ezen árak közötti különbségből. Ezen ösztönző a következő tulajdonságokkal bír:

- ▶ Évente kezdődően egy négyéves időszakot fed le, amely egy kétéves megszolgálati időszakra (ahol nincs lehetőség a részvényopciók gyakorlására) és egy kétéves visszaváltási időszakra bontható. Ha az opciók nem kerülnek lehívásra, az opció a visszaváltási időszak december 31-e után lejár.
- ▶ A juttatások központilag a MOL besorolási kategóriáival összhangban vannak meghatározva.
- ▶ A kifizetés az egyéni teljesítményekhez kapcsolódik.
- ▶ A kifizetés MOL-részvények vagy a MOL-csoport döntése alapján készpénzes fizetés formájában történik. 2018. január 1-jétől induló programok esetében a kifizetés kizárólag részvény formájában történik.

Az ösztönzés kifizetése az opció menedzsment általi lehívására történik. Az ösztönző értéke a múltbeli ár és a választott azonnali ár különbsége.

Amennyiben a MOL Nyrt. Közgyűlése osztalékfizetés mellett dönt a juttatás időpontja után, a felsővezetők, akik hosszú távú ösztönzőre jogosultak, jogosultságot szereznek a részesedés megváltásakor részvényegyenértékben történő kifizetésre. A kifizetés mértéke megegyezik az egy MOL részvényre jutó osztalék és az adott vezetőnek juttatott részvényopciós darabszám szorzatával. A kifizetés a részesedés megváltásakor történik.

	2018		2017	
	Átváltási opció darabszáma részvény	Súlyozott átlagos átváltási ár forint / részvény	Átváltási opció darabszáma részvény	Súlyozott átlagos átváltási ár forint / részvény
Év elején fennálló opciók	2.541.400	2.352	-	-
Év során juttatott opciók	2.803.268	3.061	2.575.064	2.352
Év során visszavett opciók	-631.637	2.611	-33.664	2.352
Év során lehívott opciók	-26.640	2.352	-	-
Év során lejárt opciók	-	-	-	-
Év végén fennálló opciók	4.686.391	2.741	2.541.400	2.352
Év végén lehívható opciók	-	-	-	-

Az IFRS 2 - Részvényalapú kifizetés standarddal összhangban, ez a részvény alapú juttatás részvény elszámolású tranzakcióként került kimutatásra, az ösztönző juttatás időpontjában számított valós értékének az eltelet megszolgálati időszakra jutó részének ráfordításként történő elszámolásával. 2018. év vonatkozásában a ráfordítás 1.261 millió forint (2017-ben 976 millió forint).

Relatív Piaci Index Alapú Javadalmazási Politika a menedzsment részére

A Relatív Piaci Index Alapú Javadalmazási Politika egy hároméves futamidejű program, amely az úgynevezett összehasonlított részvényárfolyam modellen alapul. Az ösztönző jellemzői:

- ▶ A program évente indul, három éves várakozási időszakkal. A kifizetés a harmadik év után esedékes.
- ▶ A célkitűzés a MOL Nyrt. részvényárfolyamának növekedése összehasonlítva releváns és elismert regionális és iparág-specifikus részvénycsomag indexekkel (CETOP és Dow Jones Emerging Market Titans Oil&Gas 30 Index).
- ▶ Az értékelés alapja a MOL Nyrt. részvényárfolyamának éves (12 hónapos) teljesítménye összemérve az irányadó indexekkel három éves időtávon.
- ▶ A MOL részvényárfolyam alul/felülteljesítéséhez meghatározott kifizetési ráták tartoznak.
- ▶ Az ösztönző mértékét befolyásolja az egyéni rövid távú teljesítményértékelés.
- ▶ A kifizetés MOL-részvények vagy a MOL-csoport döntése alapján készpénzes fizetés formájában történik. 2018. január 1-jétől induló programok esetében a kifizetés kizárólag részvény formájában történik.

A Relatív Piaci Index Alapú Javadalmazási Politika alapján várható kifizetés 309 millió forint 2018. év vonatkozásában (2017-ben 212 millió forint).

Rövidtávú Részvény Tulajdonosi Ösztönző a menedzsment részére

A Rövidtávú Részvény Tulajdonosi Ösztönző egy egyéves futamidejű program. Az ösztönző jellemzői:

- ▶ A program évente indul, egy éves várakozási időszakkal. A kifizetés a következő évben esedékes.
- ▶ A résztvevők alapbére, belső besorolása és az ahhoz kapcsolódó bónusz ráta alapján kerül meghatározásra a juttatás.
- ▶ Az ösztönző mértékét befolyásolja az egyéni rövid távú teljesítményértékelés a megszolgálati időszak alatt.
- ▶ A kifizetés MOL-részvények formájában történik.

A Rövidtávú Részvény Tulajdonosi Ösztönző alapján várható kifizetés 1.024 millió forint 2018. év vonatkozásában.

Részvény-ösztönző rendszer az Igazgatóság tagjai részére

Az Igazgatóság tagjai a pozíciójukban eltöltött napok alapján válnak jogosulttá a MOL részvény meghatározott éves mennyiségére. Minden igazgató 1.200 darab részvényre jogosult havonta, az Igazgatóság elnöke további 400 részvényre jogosult havonta. Amennyiben az elnöki tisztséget nem külsős igazgató tölti be, akkor a további részvényt szám a külsős igazgató alelnököt illeti meg. Az új ösztönző program biztosítja, hogy az Igazgatóság tagjai a MOL részvények árfolyamának hosszú távú emelkedésében érdekeltek legyenek, mivel az adott évben megszolgált részvények kétharmadára kereskedési tilalom van érvényben további egy évig.

Az IFRS 2 - Részvényalapú kifizetés standard szerint az ösztönző megfelel a tőkeinstrumentumban teljesített részvény alapú juttatási rendszer feltételeinek. Ennek következtében a juttatás valós értékét ráfordításként kell elszámolni az egy év megszolgálati időszak alatt a saját tőke növelésével párhuzamosan. A juttatás valós értéke a MOL részvény juttatás időpontjában érvényes átlagos jegyzésére alapján kerül meghatározásra, ahol a juttatás időpontjának az év első tőzsdei kereskedési napját tekintjük. A részvény program tekintetében 2018-ban 556 millió forint (2017-ben 498 millió forint) került elszámolásra ráfordításként, ugyanekkora összeggel növelve a saját tőke értékét.

	2018	2017
Megszolgált részvények darabszáma	148.800	148.800
Részvényárfolyam a juttatás időpontjában (forint / részvény)	3.021	2.598

5. Pénzügyi eredmény

Számviteli politika

A természetükben hasonló tranzakciókon keletkezett árfolyamnyereségek és -veszteségek havonta, külön aggregálva kerülnek kimutatásra. Az egyes tranzakció csoportokon keletkezett árfolyamnyereségek és -veszteségek összesítve kerülnek bemutatásra a jövedelemre vonatkozó kimutatásban a pénzügyi műveletek bevételei és ráfordításai között.

A nem árfolyammozgásból származó egyenlegek előjelhelyesen kerülnek kimutatásra.

	2018 millió forint	2017 millió forint
Pénzügyi műveletek eredménye		
Kamatbevétel	6.085	4.063
Osztalékbevétel	6.661	6.693
Árfolyamnyereség	78.049	48.164
Egyéb pénzügyi bevételek	5.029	3.176
Pénzügyi műveletek bevételei	95.824	62.096
Kamatráfordítás	21.219	24.629
Céltartalékok kamathatása	10.215	6.786
Árfolyamveszteség	95.737	31.132
Egyéb pénzügyi ráfordítások	5.192	6.222
Pénzügyi műveletek ráfordításai	132.363	68.769
Pénzügyi műveletek vesztesége	36.539	6.673

6. Társult és közös vezetőségű vállalkozások

Számviteli politika

Pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás

Társult vállalkozásnak minősülnek azok a vállalkozások, ahol a Társaság jelentős befolyást gyakorol, és amely nem leányvállalat vagy közös vezetőségű vállalkozás. Egy megállapodás közös ellenőrzés alatt áll, ha a lényeges tevékenységeivel kapcsolatos döntésekhez az ellenőrzésben részt vevő felek egyhangú hozzájárulása szükséges. A közös megállapodásoknak két típusa van: a közös tevékenységek és a közös vállalkozások. A megállapodás típusát az határozza meg, hogy normál üzletmenet mellett a megállapodás felett közös ellenőrzést gyakorló feleknek milyen jogai és kötelezettségei származnak a megállapodásból. Közös megállapodásnak minősülnek azok a közös vállalkozások, amelyekben a felek a közös megállapodás nettó eszközeire vonatkozó jogokkal rendelkeznek.

A Csoport társult, illetve közös vállalkozásokban lévő érdekeltségei a tőke módszer alkalmazásával kerülnek kimutatásra. A tőke módszer alapján a társult vállalkozásokban meglévő befektetés a társult vállalkozás nettó eszközértékének megszerzést követő, Csoportra jutó változásával növelt bekerülési értéken kerül kimutatásra. A társult vállalkozáshoz kapcsolódó goodwill a befektetés könyv szerinti értékének része, és nem kerül amortizálásra.

A társult, illetve közös vállalkozásokban levő befektetések értékvesztésre utaló objektív bizonyítékok beazonosítása céljából felülvizsgálatra kerülnek. Amennyiben van ilyen bizonyíték, meghatározásra kerül a befektetés realizálható értéke és az elszámolandó értékvesztés. A korábbi években elszámolt veszteségek okának mérlegelése alapján kerül meghatározásra, hogy azok visszafordításra kerülhetnek-e.

Jövedelemre vonatkozó kimutatás

A jövedelemre vonatkozó kimutatás a társult, illetve közös vállalkozás működéséből származó eredményeknek a Csoportra jutó részét tartalmazza. A Csoport és a társult, illetve közös vállalkozás között történt tranzakciók nyeresége vagy vesztesége a vállalkozásokban lévő tulajdoni hányad mértékéig kerül kiszűrésre.

A társult és közös vállalkozásokban lévő nettó befektetésekre elszámolt tárgyidőszaki értékvesztés a „Részesezés társult és közös vállalkozások eredményéből” soron kerül megjelenítésre, csökkentő tételként, a jövedelemre vonatkozó kimutatásban.

Vállalat neve	Ország	Tevékenység	Tulajdoni hányad	Eredmény hozzájárulás		Befektetés nettó értéke	
				2018	2017	2018	2017
				millió forint	millió forint	millió forint	millió forint
Befektetés közös vezetőségű vállalkozásokban							
BaiTex Llc./ MK Oil and Gas B.V.	Oroszország / Hollandia	Kutatás és kitermelés / Kutatás befektetés menedzsment	51%	3.088	1.501	19.027	18.446
JSR MOL Synthetic Rubber Zrt.	Magyarország	Szintetikus gumi gyártása	49%	-752	-430	11.968	12.269
Rossi Biofuel Zrt.	Magyarország	Bio-üzemanyag komponens gyártása	25%	1.128	478	4.402	3.162
ITK Holding Zrt.	Magyarország	Mobilítási és tömegközlekedési szolgáltatások	74%	54	-	1.604	-
Dunai Vízmű Zrt.	Magyarország	Víztermelés, ellátás	33%	-	-	1.400	1.400
Befektetés társult vállalkozásokban							
Pearl Petroleum Ltd.	Kurd régió / Irak	Gázkutatás	10%	9.037	15.270	138.717	129.720
Ural Group Limited	Kazahsztán	Kutatás és kitermelés	28%	230	-698	17.987	16.371
Meroco a.s.	Szlovákia	Bio-dízel komponens gyártása (FAME)	25%	226	262	1.346	1.083
Messer Slovnaft s.r.o.	Szlovákia	Technológiai gáz termelése	49%	80	71	757	731
DAC ARENA a.s.	Szlovákia	Létesítmény menedzsment	23%	-20	-	1.202	1.181
IN-ER Erőmű Kft.	Magyarország	Erőmű befektetés menedzsment	30%	-	-128	39	39
MET Holding AG. (MET)	Svájc	Földgáz kereskedelem	0%*	1.943	1.618	-	21.972
Összesen				15.014	17.944	198.449	206.374

*A tulajdoni hányad 2018. májusig 40% volt a MET Holding AG.-ben, amikor a MOL-Csoport eladta részesezését.

Közös vállalkozások

MK Oil and Gas B.V.

100%-ban tulajdonolt holding cégen keresztül (MH Oil and Gas B.V.), a MOL-csoportnak 51%-os tulajdoni részesedése van az MK Oil and Gas B.V.-ben, aki a Baitex Llc. kizárólagos tulajdonosa, ahol a Baitugan és Yerilkinsky blokkban végzett kitermelés koncessziós megállapodáson keresztül történik.

JSR MOL Synthetic Rubber Zrt.

A Leodium Investment Kft., mely 100%-ban a MOL Nyrt. leányvállalata, 49%-os tulajdoni részesedéssel bír a JSR MOL Synthetic Rubber Zrt.-ben. A társaság, mint közös vezetőségű vállalkozás kerül kimutatásra és tőke módszerrel kerül konszolidálásra.

Részesedésszerzés az ITK Holding Zrt.-ben

2018. október 16-án a MOL-csoport többségi tulajdonrészét szerzett az ITK Holding Zrt.-ben, mely tranzakció nem jelentős a Csoport számára. A társaság a MOL-csoport és a korábbi többségi tulajdonos közös vezetőségű vállalkozásaként működik

Az ITK Holding Zrt. a hazai közösségi közlekedés egyik meghatározó szereplője. A cég teljes körű megoldásokkal segíti több város közösségi közlekedését. Fő tevékenysége a közösségi közlekedésben részt vevő autóbuszok üzemeltetése és karbantartása, illetve utastájékoztató, valamint forgalomirányító rendszerek fejlesztése, üzemeltetése. Az ITK Holding Zrt. jelenleg összesen 200 autóbust üzemeltet Budapesten és Debrecenben.

Az akvizíció összhangban van a MOL-csoport 2030 Stratégiával.

	BaiTex Llc./ MK Oil and Gas B.V.		JSR MOL Synthetic Rubber Zrt.	
	2018 millió forint	2017 millió forint	2018 millió forint	2017 millió forint
Közös vezetőségű vállalkozás pénzügyi helyzetére vonatkozó kimutatás:				
Befektetett eszközök	54.626	58.020	77.449	60.666
Forgóeszközök	1.801	2.485	15.481	27.893
Hosszú lejáratú kötelezettségek	23.420	29.366	64.311	62.027
Rövid lejáratú kötelezettségek	5.795	8.030	4.194	1.493
Nettó eszközérték	27.212	23.109	24.425	25.039
Csoport tulajdoni hányada év végén	51%	51%	49%	49%
Csoportra jutó eszközérték	13.878	11.786	11.968	12.269
Eszközre jutó felértékelés	5.149	6.660	-	-
Aktivált finanszírozási költség	-	-	-	-
Befektetés könyv szerinti értéke	19.027	18.446	11.968	12.269
Közös vezetőségű vállalkozás jövedelmére vonatkozó kimutatás:				
Értékesítés nettó árbevétele	60.258	52.775	-	-
Üzemi eredmény	11.305	9.469	-1.602	-975
Tulajdonosokra jutó nettó eredmény	6.791	4.455	-1.535	-878
Csoportra jutó eredmény	3.463	2.272	-752	-430
Eszközre jutó felértékelés eredménye	-916	-1.070	-	-
Aktivált finanszírozási költség eredménye	-	-	-	-
Készletkonszolidáció eredménye	541	299	-	-
Kamatkülönbözet	-	-	-	-
Csoportra jutó konszolidált eredmény	3.088	1.501	-752	-430

JSR MOL Synthetic Rubber Zrt. esetén a forgóeszközök főként a pénzeszköz és pénzeszköz-egyenértékeseket, míg a hosszú lejáratú kötelezettségek hosszú lejáratú hitelt tartalmaznak.

Társult vállalkozások

Pearl Petroleum Company Limited

A MOL-csoportnak 10%-os részesedése van a Pearl Petroleum Company Limited-ben (továbbiakban Pearl), ami az Irak kurdisztáni régióban található Khor Mor és Chemchemical gáz- és kondenzátum mezők valamennyi jogának tulajdonosa. Mivel a részvényesi szerződés szerint a MOL-nak jelentős befolyása van a Pearl működésére, a társaság társult vállalatnak minősül és tőke módszerrel kerül konszolidálásra.

Ural Group Limited

A MOL-csoport 27,5%-os részesedéssel rendelkezik az Ural Group Ltd-ben a MOL (FED) Kazakhstan B.V., holding cégen keresztül. Az Ural Group Ltd. 100%-os tulajdonosa az Ural Oil and Gas LLP-nek, aki koncessziós jogokkal bír a Fedorovsky blokkban Kazahsztánban.

A MOL-csoportnak jelentős befolyása van a lényeges üzleti tevékenységen keresztül az Ural Group Limited-ben, ezért a befektetés társult vállalkozás minősítést kapott.

	Pearl Petroleum		Ural Group Limited		MET Holding AG.	
	2018 millió forint	2017 millió forint	2018 millió forint	2017 millió forint	2018 millió forint	2017 millió forint
Társult vállalkozás pénzügyi helyzetére vonatkozó kimutatás:						
Befektetett eszközök	557.536	496.770	73.455	66.132	-	13.144
Forgóeszközök	105.187	130.516	1.528	1.235	-	339.213
Hosszú lejáratú kötelezettségek	12.128	331	4.882	3.461	-	3.560
Rövid lejáratú kötelezettségek	34.762	26.806	4.694	4.376	-	293.866
Nettó eszközérték	615.833	600.149	65.407	59.530	-	54.931
Csoport tulajdoni hányada év végén	10%	10%	28%	28%	0%	40%
Csoportra jutó eszközérték	61.583	60.015	17.987	16.371	-	21.972
Eszközre jutó felértékelés	79.275	73.033	-	-	-	-
Értékvesztés	1.642	8.856	-	-	-	-
Halmozott értékvesztés összegét meghaladó osztalék	-3.783	-12.184	-	-	-	-
Befektetés könyv szerinti értéke	138.717	129.720	17.987	16.371	-	21.972
Társult vállalkozás jövedelmére vonatkozó kimutatás:						
Értékesítés nettó árbevétele	98.732	76.626	-	-	-	2.345.689
Üzemi eredmény	72.952	-25.375	735	-1.127	-	8.851
Tulajdonosokra jutó nettó eredmény	73.951	64.136	837	-2.537	-	4.045
Csoportra jutó eredmény	7.395	6.414	230	-698	-	1.618
Értékvesztés	1.642	8.856	-	-	-	-
Csoportra jutó konszolidált eredmény	9.037	15.270	230	-698	-	1.618

A Csoport Pearl Petroleum Company Limited (Pearl) befektetése kapcsán 2017-ben 1.608 millió forint halmozott értékvesztést számolt el a Csoportra jutó eredménnyel szemben, mely 2018-ban visszairásra került a pénzkifizetésekkel megegyező mértékben. A halmozott értékvesztés értékét meghaladó pénzkifizetések összege csökkenti a befektetés értékét 2.755 millió forinttal 2018-ban.

2018-ban a MOL-csoport eladta a MET Holding AG.-ban lévő 40%-os tulajdoni részesedését. További információért lásd a 11. magyarázatot.

7. Nyereségadók

Számviteli politika

A nyereségadó a jövedelemre vonatkozó kimutatásban kerül bemutatásra, kivéve, ha olyan tételhez kapcsolódik, amely az egyéb átfogó jövedelemben vagy közvetlenül a saját tőkében számoltak el, mivel ebben az esetben a kapcsolódó adót az egyéb átfogó jövedelemben vagy közvetlenül a saját tőkében kell megjeleníteni.

A folyó adófizetési kötelezettség a tárgyévi adózandó nyereség alapján kerül meghatározásra. Az adózandó nyereség eltér az adózás előtti eredménytől az átmeneti különbözetek miatt, illetve az adóalapot nem képző nyereségek és veszteségek, és az olyan tételek miatt, melyek más évek adózandó nyereségében kerülnek figyelembe vételre. A kötelezettség módszer szerint a céltartalék képzése a halasztott adó teljes összegére megtörtént. Halasztott adó azokban az esetekben keletkezik, amikor egy tétel éves beszámolóban történő elszámolásában, illetve az adótörvény szerinti elszámolásában időbeli különbség adódik. A halasztott adó követelés és kötelezettség megállapítása a mérleg fordulónapjáig hatályban lévő vagy kihirdetett (amennyiben a kihirdetés egyenértékű a hatályba lépéssel) adókulcs, illetve azon évek adóköteles bevételére vonatkozó adókulcsok felhasználásával történik, amikor az időbeli különbség miatti eltérés várhatóan megtérül.

A halasztott adókövetelések akkor kerülnek megjelenítésre, ha valószínű, hogy az eszközöket realizálni fogják a jövőben. A Csoport minden mérleg fordulónapon számba veszi a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban el nem ismert halasztott adó követeléseket, valamint az elismert adó követelések könyv szerinti értékét. Nem kerül halasztott adókövetelés elszámolásra a külföldi leányvállalatok jövedelmének jövőbeni átutalásának tekintetében, ha a Csoport ellenőrizni tudja a jövedelem megfizetését, és valószínű, hogy ilyen jövedelem nem kerül megfizetésre a belátható jövőben, vagy ha nem keletkezik kötelezettség az átutalásán.

A halasztott adó követelések és kötelezettségek egymással szemben történő elszámolására akkor van lehetőség, ha a társaságnak törvény általi joga van ahhoz, hogy az ugyanazzal az adóhatósággal szemben fennálló tényleges adóköveteléseit és kötelezettségeit egymással szemben beszámítsa, valamint a Csoportnak szándékában áll ezen eszközök és kötelezettségek nettó elszámolása.

Jelentős számviteli becslések és feltételezések

A társasági adót meg kell becsülni minden egyes adójoghatóságban, amelyben a MOL-csoport működik. Az adókedvezmények megjelenítése menedzsment becslést igényel. A tényleges adófizetési kötelezettség eltérhet a becsléstől és ezáltal a követő időszakban bekövetkező módosítások jelentős hatással lehetnek a Csoport adott időszaki eredményére.

A halasztott adókövetelések felhasználhatóságának értékelése szintén becslést igényel a várható megtérülési időszak és rendelkezésre álló adóköteles jövedelem tekintetében.

a) Tárgyévi adóráfordítás elemzése

A konszolidált beszámolóban 2018. december 31-én, illetve 2017. december 31-én jelentett nyereségadók összetétele a következő:

	2018 millió forint	2017 millió forint
Tárgyévi társasági adó és iparági adók	19.168	26.661
Helyi iparűzési adó és innovációs járulék	15.822	14.894
Halasztott adó	-9.317	7.673
Nyereségadó ráfordítás összesen	25.673	49.228

b) Fizetendő nyereségadó

A Csoport által fizetendő nyereségadót a csoportvállalatok egyedi beszámolóiban helyi szabályok szerint kimutatott adózás előtti eredményei alapján kell megállapítani.

Az iparági adó magába foglalja a MOL Nyrt. mint Magyarországon működő, energiaellátó tevékenységet folytató társaság 21%-os tényleges adókulccsal számolt iparági adóját, illetve Norvégiában az olaj és gáziparban működő cégek iparági adóját, melyek esetében 23%-os (2017-ben 24%) társasági adó és 55%-os (2017-ben 54%) kiegészítő hozzájárulás (ún. "erőforrás bérleti díj") volt alkalmazandó 2018-ban. Mindkettő a kitermelési tevékenységből keletkező nettó működési eredményre fizetendő. Norvégiában az Upstream szegmensben tevékenykedő vállalatok számára a tárgyévben a kutatási tevékenységük után felmerülő veszteség visszaigényelhető.

A helyi iparűzési adó a Magyarországon működő társaságok által a működési területük szerinti helyi önkormányzatnak fizetendő, árbevétel alapú adó. Az adóalap számításánál az árbevételből levonható az anyagköltség, az eladott áruk beszerzési értéke illetve a közvetített szolgáltatások értéke. Az adókulcs mértéke önkormányzatonként 1-2% között változó a helyi szabályozásoktól függően.

Adókulcs változások

A halasztott adó számítása során figyelembe vett, 2019. január 1-től hatályos társasági adókulcsok az alábbiak:

- ▶ Hollandiában 24,3% (2018: 25%)
- ▶ Norvégiában a társasági adó és kiegészítő hozzájárulás 22% illetve 56% (2018-ban 23% illetve 55%)

A halasztott adó számításánál a beszámolási időszak végéig jogszabályba foglalt, vagy lényegileg jogszabályba foglalt adókulcsokat kell figyelembe venni.

2018-tól az alábbi társasági adókulcs változások léptek érvénybe:

- ▶ Norvégiában a társasági adó és kiegészítő hozzájárulás 23% illetve 55% (2017-ben 24% illetve 54%)
- ▶ Pakisztánban 30% (2017-ben 31%)

c) Halasztott adókövetelések és -kötelezettségek

A konszolidált pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban szereplő halasztott adó egyenlege 2018. és 2017. december 31-én az alábbi tételekből áll:

	2018. dec. 31. millió forint	2017. dec. 31. millió forint
Előző évek elhatárolt vesztesége	100.538	80.848
Céltartalékok	46.059	88.330
IFRS-re való áttérés halasztott adóhatása	15.479	27.341
Csoporton belüli tranzakciók kiszűrése	7.708	-40.273
Tárgyi eszközök és immateriális javak	-101.744	-133.285
Egyéb átmeneti különbözetelek ⁽¹⁾	16.869	47.604
Nettó halasztott adóeszköz	84.909	70.565
<i>Ebből:</i>		
Halasztott adókövetelés	136.312	120.633
Halasztott adókötelezettség	-51.403	-50.068

(1) Az egyéb átmeneti különbözeteleken képzett halasztott adó tartalmazza a követelés leírásokat, készletértékelési különbözeteleket, pénzügyi instrumentumok ártértékelését és árfolyam különbözeteleket.

2018. december 31-én a 136.312 millió forint összegű teljes halasztott adókövetelés tartalmazza a negatív adóalapon keletkezett halasztott adót 52.359 millió forint értékben a MOLGROWEST (I) Ltd., 29.391 millió forint értékben a MOL Nyrt. és 6.411 millió forint értékben az INA-csoport tekintetében. További 22.042 millió forint a MOL Nyrt. céltartalékain keletkező (csoporton belüli tranzakciók kiszűréseivel csökkentett) átmeneti különbözetelekhez kapcsolódik.

2018. december 31-én kimutatott 51.403 millió forint összegű halasztott adókötelezettség magába foglalja az immateriális javakon és tárgyi eszközökön keletkezett átmeneti különbözeteit halasztott adóhatását az FGSZ Zrt.-nél (17.297 millió forint) és Slovnaft a.s.-nél (31.225 millió forint). Slovnaft a.s. esetében a halasztott adókövetelések és halasztott adókötelezettségek nettó módon kerültek kimutatásra, csökkentve a halasztott adókötelezettség értékét 7.770 millió forinttal, amely halasztott adókövetelés főként céltartalékokon keletkezett.

A halasztott adóeszközök nettó állományában bekövetkezett változások elemzése:

	2018 millió forint	2017 millió forint
Nettó halasztott adóeszköz január 1-jén	70.565	77.289
Konzolidált jövedelemre vonatkozó kimutatásban elszámolt	9.317	-7.673
Közvetlenül a tőkében (egyéb átfogó jövedelemként) elszámolt	4.936	-1.532
Leányvállalatok akvizíciója	-99	474
Árfolyam különbözetei	190	2.007
Nettó halasztott adóeszköz december 31-én	84.909	70.565

A jövedelemre vonatkozó kimutatásban megjelenített halasztott adóbevétel főként a MOLGROWEST (I) Ltd. (22.493 millió forint bevétel) és a MOL Nyrt. (8.248 millió forint ráfordítás) által elszámolt egyenlegeket tartalmazza.

d) Adófizetési kötelezettség levezetése

A számviteli nyereség alapján számított és a tényleges adó ráfordítás közötti különbség számszerű levezetését az alábbi táblázat mutatja be:

	2018 millió forint	2017 millió forint
Adózás előtti nyereség a konszolidált jövedelemre vonatkozó kimutatásban	331.351	365.638
Csökkentve: Részesedés a társult és közös vezetésű vállalkozások eredményéből	-15.014	-17.944
Adózás és társult vállalkozások eredményéből való részesedés előtti nyereség / veszteség (-)	316.337	347.694
Aktuális adókulcs alapján számított adórátfordítás (9%)	28.470	31.292
Egyéb adórátfordítások (helyi iparűzési adó, különadók)	11.011	12.667
Eltérő adókulcsok hatása	5.078	8.553
Meg nem forduló eltérések (adó szerinti érték - IFRS szerinti érték)	3.462	5.269
Halasztott adó követelésként el nem ismert veszteségek	1.364	13.744
Adóellenőrzések hatása	43	-346
Adókulcs változásának hatása halasztott adóban	-106	-365
IFRS-re való áttérés halasztott adóhatása	-366	-
Adókedvezmények	-3.301	-387
Nem adózó bevételek	-6.661	-6.693
Elhatárolt negatív adóalap	-13.321	-14.506
Nyereségadó ráfordítás összesen	25.673	49.228
Effektív adókulcs	8%	13%

A fenti táblázat összehasonlításként szolgál a magyar társasági adó szerinti adórátfordítás és a tényleges konszolidált adórátfordítás között. Mivel a Csoport tagjai több országban is működnek, így az adott országban alkalmazott tényleges adókulcs eltér a magyar jogszabályok által előírt adókulcstól. Ennek eredménye az „Eltérő adókulcsok hatása” soron jelenik meg a fenti táblázatban.

e) Egyéb átfogó jövedelemben kimutatott nyereségadó

Az egyéb átfogó jövedelemben kimutatott nyereségadókat az alábbi táblázat tartalmazza:

	2018 millió forint	2017 millió forint
Nettó befektetés fedezeti ügyletek nyeresége / vesztesége (-)	3.463	-1.804
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt tőkeinstrumentumok átértékelése	1.341	56
Cash-flow fedezeti ügyletekként kezelt pénzügyi instrumentumok átértékelése	-59	227
Nyugdíj céltartalék kötelezettség saját tőkében könyvelt aktuáriusi nyeresége / vesztesége (-)	191	-11
Összes egyéb átfogó jövedelemben kimutatott nyereségadó	4.936	-1.532

f) Fel nem vett halasztott adó követelések

115.866 millió forint értékben nem került elszámolásra halasztott adókövetelés a Csoport tagjainál keletkezett elhatárolt veszteségekre, illetve egyéb átmeneti különbségekre 34.287 millió forint értékben, azok bizonytalan megtérülése miatt. Az elhatárolt negatív adóalapok kapcsán fel nem vett halasztott adókövetelésből 96.038 millió forint korlátlan ideig, 17.793 millió forint öt éven belül felhasználható, és 2.035 millió forint öt éven túl használható fel.

8. Egyéb átfogó jövedelem elemei

	2018 millió forint	2017 millió forint
Külföldi tevékenységek beszámolási pénznemre történő átszámítása miatti átváltási különbözet adóhatással együtt		
Nyereség / veszteség (-) az év folyamán	63.626	-18.010
Kivezetett mérlegtételek tartalékainak jövedelemre vonatkozó kimutatásban történő elszámolása	2.524	4.168
Nyereségadó hatása	-	-
	66.150	-13.842
Nettó befektetés-fedezeti ügyletek adóhatással együtt		
Nyereség / veszteség (-) az év folyamán	-17.793	23.168
Kivezetett mérlegtételek tartalékainak jövedelemre vonatkozó kimutatásban történő elszámolása	-	-
Nyereségadó hatása	3.463	-1.804
	-14.330	21.364
Egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt adósságinstrumentumok adóhatással együtt		
Nyereség / veszteség (-) az év folyamán	-247	6
Kivezetett mérlegtételek tartalékainak jövedelemre vonatkozó kimutatásban történő elszámolása	-	-
Nyereségadó hatása	-	-
	-247	6
Egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt tőkeinstrumentumok adóhatással együtt		
Nyereség / veszteség (-) az év folyamán	-7.461	-313
Kivezetett mérlegtételek tartalékainak jövedelemre vonatkozó kimutatásban történő elszámolása	-	-
Nyereségadó hatása	1.341	56
	-6.120	-257
Cash-flow fedezeti ügyletek, halasztott adóhatással együtt		
Nyereség / veszteség (-) az év folyamán	642	17
Kivezetett mérlegtételek tartalékainak jövedelemre vonatkozó kimutatásban történő elszámolása	-	-
Fedezett készletek bekerülési értékének módosítása	18	5
Nyereségadó hatása	-59	227
	601	249
Nyugdíj céltartalék kötelezettség saját tőkében könyvelt aktuáriusi nyeresége (+) / vesztesége (-)		
Nyereség / veszteség (-) az év folyamán	-977	-1.194
Kivezetett mérlegtételek tartalékainak jövedelemre vonatkozó kimutatásban történő elszámolása	-	-
Nyereségadó hatása	191	-11
	-786	-1.205
Részesedés a társult vállalkozások egyéb átfogó jövedelméből		
Nyereség / veszteség (-) az év folyamán	4.197	-13.228
Kivezetett mérlegtételek tartalékainak jövedelemre vonatkozó kimutatásban történő elszámolása	-572	-341
Nyereségadó hatása	-	-
	3.625	-13.569

NEM-PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK

E szakasz ismerteti a Csoport azon nem-pénzügyi eszközeit és felmerült kötelezettségeit, amelyek a Csoport teljesítményéhez hozzájárulnak. Ugyancsak e szakasz tartalmazza a jelentős, feltáráshoz és felméréshez kapcsolódó kérdések közzétételét, valamint a Csoport tárgyidőszaki akvizícióit és értékesítéseit.

9. Ingatlanok, gépek és berendezések és immateriális javak

a) Ingatlanok, gépek és berendezések

Számviteli politika

Az ingatlanok, gépek és berendezések a halmozott értékcsökkenéssel és értékvesztéssel csökkentett bekerülési (vagy az 1991. október 1-jén megállapított könyv szerinti) értéken kerülnek kimutatásra.

A bekerülési érték az eszköz árán túlmenően az import vámokat, vissza nem igényelhető adókat és az eszköz üzembe helyezéséhez közvetlenül kapcsolódó költségeket, például hitelfelvételi költségeket tartalmazza. A mezőfelhagyás és az eredeti állapot helyreállításának becsült költségei aktiválásra kerülnek az eszköz bekerülésekor, illetve, ha a mező elhagyásáról szóló döntés később születik, a döntés időpontjában. A költségekre vonatkozó becslések változása, módosítja a tárgyi eszközök könyv szerinti értékét. Az üzembe helyezést követően felmerülő költségek, mint a karbantartás vagy javítás (leszámítva a periodikus karbantartási költségeket), általában az eredmény terhére kerülnek elszámolásra a felmerülésükkel egy időben, kivéve a periodikus karbantartási költségek, amelyek az eszközök külön komponenseként kerülnek aktiválásra.

A beruházások között a folyamatban lévő beszerzések és előállítások szerepelnek bekerülési értéken, ami a beszerzési költségeket és a közvetlen önköltségeket foglalja magában. A beruházásokon értékcsökkenés nem kerül elszámolásra, azonban minden évben felülvizsgálatra kerülnek értékvesztés szempontjából.

	Ingtatlanok millió forint	Műszaki gépek, berendezések, járművek millió forint	Egyéb gépek, berendezések millió forint	Befejezetlen beruházás millió forint	Összesen millió forint
Nyitóegyenleg 2017. január 1.					
Bruttó érték	3.226.680	2.350.377	174.155	314.202	6.065.414
Halmozott értékcsökkenés és értékvesztés	-1.919.014	-1.736.324	-137.140	-79.517	-3.871.995
Nettó érték	1.307.666	614.053	37.015	234.685	2.193.419
2017. évi változások					
Növekedések és aktiválások	108.115	237.891	21.810	-16.135	351.681
Leányvállalat vásárlása	3.223	930	460	171	4.784
Értékcsökkenési leírás	-158.705	-107.193	-11.124	-	-277.022
Értékvesztés	-5.628	-5.704	-381	-8.043	-19.756
Értékvesztés visszairása	1.405	865	1.711	68	4.049
Értékesítések	-3.655	28	-3.322	-47	-6.996
Leányvállalat értékesítése	-	-	-	-	-
Árfolyam különbözetek	2.432	-7.864	-33	-206	-5.671
Átsorolások és egyéb mozgások	8.357	11.814	3.029	-6.522	16.678
Záró nettó érték	1.263.210	744.820	49.165	203.971	2.261.166
Záró egyenleg 2017. december 31.					
Bruttó érték	3.354.726	2.479.511	199.530	265.511	6.299.278
Halmozott értékcsökkenés és értékvesztés	-2.091.516	-1.734.691	-150.365	-61.540	-4.038.112
Nettó érték	1.263.210	744.820	49.165	203.971	2.261.166
2018. évi változások					
Növekedések és aktiválások	82.685	98.334	32.460	86.815	300.294
Leányvállalat vásárlása	11.235	863	29	55	12.182
Értékcsökkenési leírás	-157.072	-176.436	-15.847	-	-349.355
Értékvesztés	-21.152	-1.530	-226	-27.819	-50.727
Értékvesztés visszairása	2.245	21.726	69	-	24.040
Értékesítések	-775	-191	-2.758	-52	-3.776
Leányvállalat értékesítése	-	-	-	-	-
Árfolyam különbözetek	36.786	16.484	867	6.065	60.202
Átsorolások és egyéb mozgások	2.933	20.136	968	-3.792	20.245
Záró nettó érték	1.220.095	724.206	64.727	265.243	2.274.271
Záró egyenleg 2018. december 31.					
Bruttó érték	3.797.493	2.740.754	232.810	319.117	7.090.174
Halmozott értékcsökkenés és értékvesztés	-2.577.398	-2.016.548	-168.083	-53.874	-4.815.903
Nettó érték	1.220.095	724.206	64.727	265.243	2.274.271

Eszköz vásárlások

2018-ban a MOL-csoport megvásárolt egy szerbiai tárolót 3,6 milliárd HUF értékben, azzal a céllal, hogy biztosítsa hosszú távú jelenlétét a nagy- és kiskereskedelemben Szerbiában.

Lízingelt eszközök

Számviteli politika

Annak meghatározása, hogy egy megállapodás lízing-e, vagy tartalmaz-e ilyen elemet, a megállapodás megkötésének időpontjában fennálló tartalmától függ. Ha a megállapodás teljesítése egy specifikus eszköz használatától függ, illetve az eszköz használatának jogát ruhazza át, akkor úgy tekintendő, hogy lízing elemet tartalmaz, és ennek megfelelően kerül elszámolásra.

A pénzügyi lízing a lízing kezdetekor a lízingelt eszköz valós értékén vagy, amennyiben az alacsonyabb, a minimális lízingfizetések jelenértékén kerül aktiválásra. A pénzügyi lízing szerződés megkötésekor felmerült kezdeti költségek a lízingelt eszköz valós értékét növelő vagy csökkentő tételként kerülnek elszámolásra. A lízingfizetések megosztásra kerülnek a pénzügyi költség és a fennálló kötelezettség csökkenése között. A pénzügyi költségek közvetlenül a pénzügyi ráfordításokkal szemben kerülnek elszámolásra.

Az operatív lízing alapján történő lízingfizetések a jövedelemre vonatkozó kimutatásban ráfordításként, lineárisan a lízing időtartama során kerülnek elszámolásra.

A tárgyi eszközök tartalmazzák azon eszközöket, amelyeket pénzügyi lízing keretében vásárolt meg a Csoport:

	2018. dec. 31. millió forint	2017. dec. 31. millió forint
Bruttó érték	79.470	76.543
Halmozott értékcsökkenés	-33.333	-1.032
Nettó érték	46.137	75.511

A lízingelt eszközök 2018. december 31-én fennálló bruttó értékéből 64.694 millió forint egy tengeri olajfúró platformhoz kapcsolódik az Északi-tengeren (2017. december 31-én 63.643 millió forint).

Hitelfelvételi költségek

Számviteli politika

A hitelfelvételi költségek (beleértve a kamatokat, a finanszírozáshoz kapcsolódó egyéb költségeket, illetve a beruházás finanszírozásához felvett devizahiteleken keletkezett árfolyam-különbözetet), melyek az eszközök előállításához és beszerzéséhez közvetlenül kapcsolódnak, aktiválásra kerülnek egészen az eszköz üzembe helyezésének vagy értékesítésének időpontjáig. Minden egyéb hitelfelvételi költség abban az időszakban kerül elszámolásra, melyben felmerül.

A tárgyi eszközök bruttó értéke a minősített eszközök beruházása során felmerült hitelfelvételi költségeket is magában foglalja. A bruttó érték növekedéseként 2018 során 628 millió forint (2017-ben 433 millió forint) hitelfelvételi költség került aktiválásra a tárgyi eszközökre. Az átlagos (árfolyam-különbözetet is magában foglaló) finanszírozási ráta 2018-ban 1,6% (2017-ben 0,9%) volt.

Állami támogatások

Számviteli politika

Az állami támogatások valós értéken kerülnek elszámolásra, ha megfelelően bizonyított, hogy a Társaság megkapja a támogatást, és valamennyi kapcsolódó követelménynek megfelel. Az eszközökhöz kapcsolódó állami támogatást halasztott bevételként kell kimutatni, és az eszköz élettartama alatt egyenlő részletekben kell az eredménnyel szemben feloldani.

A tárgyi eszközök 2018-ban 9.392 millió forint (2017-ben 10.562 millió forint) értékben tartalmaznak kormányzati támogatásokból finanszírozott eszközöket. Az összeg nagy részét az FGSZ Zrt. egyes eszközei (melyeket részben a magyar-román és a magyar-horvát gázátadó megépítésére, valamint csomóponti átalakításokra megítélt európai uniós támogatásból finanszírozott), valamint a Slovnaft a.s. azon eszközei teszik ki, melyeket a szlovák állam finanszírozott annak érdekében, hogy vészhelyzet esetén állami szervezetek lássanak el.

	2018 millió forint	2017 millió forint
Nyitó egyenleg január 1-jén	10.562	11.182
Tárgyévben kapott támogatások	557	497
Elhatárolt támogatások feloldása	-1.866	-1.105
Árfolyamkülönbözet	139	-12
Záró egyenleg december 31-én (lásd 17. és 18. magyarázat)	9.392	10.562

Zálogjoggal terhelt befektetett eszközök

Kötelezettségek biztosítékaként zálogjoggal terhelt befektetett eszközök könyv szerinti értéke 2018. december 31-én 2.225 millió forint (2017. december 31-én 2.893 millió forint).

b) Immateriális javak

Számviteli politika

Az immateriális javak bekerülési értéken kerülnek felvételre a könyvekben. Az üzleti kombináció során megszerzett immateriális javak bekerülési értéke az akvizíció időpontjában érvényes valós érték.

A bekerülést követően az immateriális javak értéke – a goodwilltól eltekintve – az eredeti bekerülési érték felhalmozott amortizációval és felhalmozott értékvesztéssel csökkentett értéken kerülnek kimutatásra.

A saját előállítású immateriális javak, a fejlesztési költségek kivételével nem kerülnek aktiválásra.

A fejlesztési költségek aktiválásra kerülnek, amennyiben a bekerülési kritérium az IAS 38 értelmében teljesül. Amortizáció nem kerülhet elszámolásra a fejlesztési szakaszban felmerült költségekre. A fejlesztési költségek könyv szerinti értéke évente felülvizsgálatra kerül értékvesztés szempontjából, amikor az eszköz használatba vétele még nem történt meg, vagy gyakrabban, ha a beszámolási év során arra utaló jel merült fel, hogy a könyv szerinti érték nem térül meg.

Az ingyenesen juttatott kvóták nem kerülnek megjelenítésre a mérlegben, míg a vásárolt kvóták kezdeti megjelenítése az immateriális eszközök között történik bekerülési értéken a kibocsátó egység könyveiben, majd negyedévente valós értékre kell átértékelni eredménnyel szemben.

	Vagyoni értékű jogok millió forint	Szellemi termékek millió forint	Kutatási költségek aktivált értéke millió forint	Goodwill millió forint	Összesen millió forint
Nyitó egyenleg 2017. január 1.					
Bruttó érték	151.222	54.770	179.477	92.713	478.182
Halmazott értékcsökkenés és értékvesztés	-104.074	-42.390	-96.736	-51.421	-294.621
Nettó érték	47.148	12.380	82.741	41.292	183.561
2017. évi változások					
Növekedések és aktiválások	7.748	9.170	10.886	708	28.512
Leányvállalat vásárlása	48	285	111	-	444
Értékcsökkenési leírás	-7.114	-3.813	-1.169	-	-12.096
Leírások	-1	-76	-13.414	-75	-13.566
Értékvesztés visszairása	93	-	82	-	175
Értékesítések	-10.839	-	-	-	-10.839
Kvóta átértékelés	-3.281	-	-	-	-3.281
Leányvállalat értékesítése	-	-	-2	-	-2
Árfolyam különbözetek	-6	66	-3.358	404	-2.894
Átsorolások és egyéb mozgások	13.102	-1.172	-1.747	1.254	11.437
Záró nettó érték	46.898	16.840	74.130	43.583	181.451
Záró egyenleg 2017. december 31.					
Bruttó érték	146.821	62.162	155.953	95.576	460.512
Halmazott értékcsökkenés és értékvesztés	-99.923	-45.322	-81.823	-51.993	-279.061
Nettó érték	46.898	16.840	74.130	43.583	181.451
2018. évi változások					
Növekedések és aktiválások	43.136	9.532	17.821	-	70.489
Leányvállalat vásárlása	486	10	2.067	-	2.563
Értékcsökkenési leírás	-6.351	-3.052	-2.334	-	-11.737
Leírások	-1.856	-39	-22.142	-	-24.037
Értékvesztés visszairása	185	-	293	-	478
Értékesítések	-31.969	-1	-	-	-31.970
Kvóta átértékelés	6.976	-	-	-	6.976
Leányvállalat értékesítése	-	-	-	-	-
Árfolyam különbözetek	2.639	251	1.890	1.410	6.190
Átsorolások és egyéb mozgások	7.071	-3.593	-8.670	235	-4.957
Záró nettó érték	67.215	19.948	63.055	45.228	195.446
Záró egyenleg 2018. december 31.					
Bruttó érték	182.648	62.555	161.850	98.865	505.918
Halmazott értékcsökkenés és értékvesztés	-115.433	-42.607	-98.795	-53.637	-310.472
Nettó érték	67.215	19.948	63.055	45.228	195.446

Goodwill

Számviteli politika

Az üzletrész megszerzésének ellenértéke és az üzletrész révén a leányvállalatokban megszerzett eszközöknek, kötelezettségeknek és függő kötelezettségeknek a megszerzés napján érvényes valós értéke közötti különbség az eszközök között, goodwill-ként kerül kimutatásra a konszolidált pénzügyi kimutatásokban.

A bekerülést követően a goodwill nyilvántartása értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken történik. Az értékvesztés vizsgálat céljából a megszerzéskor a keletkező goodwill a kombináció szinergiáiból részesülő jövedelemtermelő egységekhez vagy azok csoportjaihoz kerül hozzárendelésre, függetlenül attól, hogy vannak-e egyéb, ezen egységekhez, illetve csoporthoz rendelt eszközei vagy kötelezettségei a Csoportnak.

Az üzleti kombináció révén keletkezett goodwill-t az akvizíció időpontjában azon jövedelemtermelő egységekhez kell rendelni, melyek az üzleti kombináció hasznait várhatóan élvezni fogják. Az értékvesztés elszámolása előtt a goodwill könyv szerinti értéke az alábbiak szerint került felosztásra:

	2018. dec. 31. millió forint	2017. dec. 31. millió forint
Goodwill (nettó könyv szerinti érték)		
Fogyasztói Szolgáltatások	34.432	33.164
Horvát kiskereskedelmi hálózat	16.139	15.473
Magyarországi kiskereskedelmi hálózat	6.406	6.165
Cseh kiskereskedelmi hálózat	7.355	7.155
Romániai kiskereskedelmi hálózat	4.532	4.371
Downstream	8.659	8.370
Ausztriai nagykereskedelem és logisztika	8.182	7.893
MOL Petrolkémia	477	477
Központ és egyéb	2.137	2.049
Horvát olajmező szolgáltatások	2.137	2.049
Goodwill összesen	45.228	43.583

Olaj- és gázkutatási és mezőfejlesztési költségek elszámolása

Számviteli politika

A kutatási és mezőfejlesztési költségek elszámolása a Successful Efforts módszer szerint történik.

Licenz- és tulajdonszerzési költségek

A kutatási- és tulajdonjogok megszerzésére fordított összegek immateriális javakként aktiválásra kerülnek, és a kutatás várható időtartama alatt lineárisan amortizálódnak. Valamennyi tulajdon évente felülvizsgálatra kerül annak megerősítésére, hogy a Csoport tervez-e további fúrási tevékenységet végezni, valamint szükséges-e értékvesztést elszámolni. Amennyiben a Csoport nem tervez további tevékenységet, a licenz és tulajdonjogok maradványértéke leírásra kerül. Abban az esetben, ha vannak bizonyított készletek ('bizonyított készlet' vagy 'kereskedelmi készlet') és a mezőfejlesztés belső jóváhagyása megtörtént, a vonatkozó költség a tárgyi eszközök (ingatlanok) közé kerül átsorolásra.

Kutatási költségek

A geológiai és geofizikai kutatási költségek felmerüléskor az eredmény terhére kerülnek elszámolásra. A kutatófúrásokhoz közvetlenül kapcsolódó költségek, felmerüléskor aktiválásra kerülnek az immateriális javak között a fúrás befejezéséig és az eredmény kiértékeléséig. Ezen költségek a munkabéreket, a felhasznált anyagokat, üzemanyagokat, a fúróberendezéshez kapcsolódó költségeket, késedelmi díjakat és a vállalkozóknak fizetett összegeket tartalmazzák. Amennyiben nincs szénhidrogén találat, a kutatási költségek sikertelen fúrásként leírásra kerülnek. Szénhidrogén találat esetén, amely – további kútfúrásokat is tartalmazó lehatároló tevékenység (kutató- vagy kutatási jellegű rétegtani próbafúrások) függvényében – valószínűsíthetően alkalmas kereskedelmi célú termelésbe állításra, a költségek továbbra is eszközként kerülnek kimutatásra. Valamennyi ilyen eszköz évente legalább egyszer felülvizsgálatra kerül technikai, kereskedelmi és menedzsment szempontból annak megerősítésére, hogy a társaságnak továbbra is szándékában áll a találatot termelésbe állítani vagy másként értéket kivonni belőle. Amennyiben ez a szándék már nem áll fenn, a költségek leírásra kerülnek. Amikor a bizonyított kőolaj- vagy földgáz készletek meghatározásra kerülnek, és a mezőfejlesztésről döntés születik, a vonatkozó költségek a tárgyi eszközök közé kerülnek átsorolásra.

Mezőfejlesztési költségek

Az infrastruktúra elemeinek (például csővezetékek) építéséhez, létesítéséhez és üzembe helyezéséhez, illetve termelő- vagy lehatároló kutak mélyítéséhez (beleértve a sikertelen termelő- és lehatároló kutakat) kapcsolódó költségek tárgyi eszközként aktiválásra kerülnek.

Jelentős számviteli becslések és feltételezések

A Successful Efforts módszer alkalmazása az ásványok feltárásához és felméréséhez kapcsolódó eszközök esetében

A menedzsment feltételezésekkel él akkor, amikor az aktivált feltáráshoz és felméréshez kapcsolódó eszközöket áttekinti és a feltárási tevékenység folytatásának szándékát, illetve képességét eldönti.

Kutatási költségek aktivált értéke

A feltáráshoz és felméréshez kapcsolódó eszközöket megtestesítő költségek aktivált értékének átsorolása a tárgyi eszközök közé, a bizonyított kőolaj és földgáz készletek meghatározásának időpontjában történik.

A feltáráshoz és felméréshez kapcsolódó költségek aktivált értékén felül, 2018-ban 4.810 millió forint (2017-ben 4.684 millió forint) olyan kutatási költség merült fel, mely nem felelt meg az aktiválás követelményének. A Successful Effort módszerrel összhangban ezek a költségek a különféle operatív költség sorokon kerültek elszámolásra a konsolidált jövedelemre vonatkozó kimutatáson belül.

Az egyéb kutatási és fejlesztési költségek kevésbé jelentősek a szénhidrogén kutatási költségekhez viszonyítva. Egyéb kutatási és fejlesztési költségként 2018-ban 660 millió forint (2017-ben 892 millió forint) merült fel.

Meddő fúrások értékvesztése

Sikertelen fúrások	2018 millió forint	2017 millió forint
Norvégia	6.328	449
Magyarország	5.372	2.685
Horvátország	4.635	-
Összesen	16.335	3.134

c) Értékcsökkenés

Számviteli politika

Eszközök értékcsökkenési leírása az üzembe helyezését követően kezdődik. Az immateriális javak és tárgyi eszközök minden komponensének értékcsökkenés elszámolása lineáris módon történik, a hasznos élettartam alapján. A különféle eszközök általános hasznos élettartama az alábbi kulcsok alapján alakul jellemzően:

- ▶ Szoftverek: 3 – 5 év
- ▶ Épületek: 10 – 50 év
- ▶ Finomítói berendezések: 4 – 12 év
- ▶ Gáz és olaj szállító és tároló berendezések: 7 – 50 év
- ▶ Töltőállomások és felszerelések: 5 – 30 év
- ▶ Egyéb gépek és berendezések (telekommunikációs és automatizálási berendezések): 3 – 10 év

Az egyes szénhidrogén mezőkhöz vagy a hozzájuk tartozó szállítási rendszerekhez kapcsolódó olaj- és gáztermelő- és gyűjtő berendezések értékcsökkenése a bizonyított és feltárt, gazdaságosan kitermelhető szénhidrogén készletek alapján, a termelés arányában kerül elszámolásra. A készletek felülvizsgálata a jövőre nézve évente történik. A több szénhidrogén termelő mezőhöz kapcsolódó szállítóberendezések értékcsökkenése egyedileg, lineárisan, a várható hasznos élettartam alapján történik. A bérelt berendezéseken végzett felújítások aktivált értékének értékcsökkenése a várható hasznos élettartam és a bérleti időszak közül a rövidebbik alapján történik. A periodikus karbantartási költségek a következő hasonló karbantartásig hátralévő időszak alatt kerülnek elszámolásra.

Az immateriális javak élettartama véges vagy nem meghatározható. A véges élettartamú eszközök amortizációja lineáris módszerrel történik az élettartamra vonatkozó legjobb becslés alapján.

A hasznos élettartamok és az értékcsökkenési módszerek legalább évente felülvizsgálatra kerülnek az adott eszköz által nyújtott tényleges gazdasági haszon alapján.

Jelentős számviteli becslések és feltételezések

A Csoport becslült kőolaj és földgáztartalékainak meghatározása jelentős becslések alkalmazását igényli mely becslések évente felülvizsgálatra és frissítésre kerülnek. Számos tényező befolyásolja a Csoport kőolaj és földgáztartalék mennyiségének becslését (pl: geológiai és mérnöki adatok, olajmezők teljesítménye, akvizíciós és divesztíciós tevékenység, új kutak fúrása, nyersanyagárak). A MOL-csoport bizonyított olajkészleteinek becslését az elfogadható bizonyossági szint mellett a szigorú szakmai és kereskedelmi értékelésre alapozza figyelembe véve az iparági konvenciókat, gyakorlatot és hatósági követelményeket. A kőolaj és földgáz tartalékok adatai alapján kerülnek számításra a Csoport olaj és gáztermelő eszközeinek értékcsökkenés és értékvesztés adatai. A becslésben bekövetkezett változások hatásai a jövőre nézve csak a fennmaradó könyv szerinti érték leírását érinti a hasznos élettartam figyelembe vételével. A kőolaj és földgáz mezők értékének változása szintén közvetlen hatással van használati érték kalkulációkra melyek az eszközök realizálható értékét határozzák meg.

d) Eszközök értékvesztése

Számviteli politika

Amennyiben arra utaló jelek merülnek fel, hogy a realizálható érték a könyv szerinti érték alá kerülhet, a tárgyi eszközök és az immateriális javak értékvesztése felülvizsgálatra kerül. Amennyiben a realizálható érték a könyv szerinti érték alá kerül, a bekerülési értéken kezelt eszközök vonatkozásában értékvesztést kell az eredmény terhére elszámolni. A realizálható érték az eszköz használati értéke és piaci értéke közül a magasabb. A piaci érték az az összeg, amely független felek közötti tranzakció során az eszközért megkapható, míg a használati érték az eszköz folyamatos használatból és annak hasznos élettartamának végén történő értékesítésből származó cash flow-k nettó jelenértéke. A realizálható érték meghatározása eszközönként egyedileg, illetve amennyiben ez nem lehetséges, jövedelemtermelő egységenként történik. A nem meghatározható élettartamú immateriális javakra amortizáció nem kerül elszámolásra, azonban ezek esetében az értékvesztés vizsgálatára minden pénzügyi év végén sor kerül.

A Csoport minden fordulónapon megvizsgálja, hogy a korábban elszámolt értékvesztés okai fennállnak-e még. A korábban elszámolt értékvesztés visszairására csak akkor van lehetőség, ha az utolsó értékvesztés megállapítása során figyelembe vett körülményekben változás következett be. Az értékvesztés visszairására csak olyan szintig van lehetőség, hogy az eszköz könyv szerinti értéke nem haladhatja meg annak megtérülési értékét, vagy az eszköz értékcsökkenéssel csökkentett könyv szerinti értékét, ami akkor lett volna, ha az értékvesztés elszámolására nem kerül sor.

Jelentős számviteli becslések és feltételezések

Befektetett eszközökön és goodwill-on elszámolt értékvesztés

Az értékvesztés számítása során meg kell becsülni a pénztermelő egységek megtérülő értékét. A használati érték általában a várható, diszkontált jövőbeni cash-flow-k alapján kerül meghatározásra. A cash-flow-k meghatározása során a legjelentősebb változók a diszkontráták értéke, maradványérték, vizsgált periódus hossza, illetve a feltételezések alkalmazása, amelyek alapján

a pénzbeáramlásokat és pénzkirámlásokat megbecsüljük (nyersanyagárak, működési költségek, jövőbeni termelési adatok, globális és regionális kereslet-kínálat a kőolaj, földgáz és finomított termékek iránt).

A tárgyi eszközök és a goodwill értékvesztésének meghatározása

2018-ban az alábbi jelentős értékvesztés elszámolások és visszairások történtek:

Értékvesztés és leírások (sikertelen fúrások nélkül) - 2018*	Upstream millió forint	Downstream millió forint	Fogyasztói Szolgáltatások millió forint	Központ és egyéb millió forint	Gáz Midstream millió forint	Összesen millió forint
Magyarország	2.429	24.644	16	5.886	509	33.484
Horvátország	20.138	55	340	20	-	20.553
Egyesült Királyság	-20.574	-	-	-	-	-20.574
Szlovákia	-	766	103	14	-	883
Egyéb	-343	-	92	-	-	-251
Összesen	1.650	25.465	551	5.920	509	34.095

*Interszegmens hatással együtt

Értékvesztés és leírások (sikertelen fúrások nélkül) - 2017*	Upstream millió forint	Downstream millió forint	Fogyasztói Szolgáltatások millió forint	Központ és egyéb millió forint	Gáz Midstream millió forint	Összesen millió forint
Magyarország	18.646	1.522	303	13	150	20.634
Horvátország	2.441	42	241	4.154	-	6.878
Pakisztán	1.417	-	-	-	-	1.417
Szlovákia	-	380	159	4	-	543
Románia	-	219	237	-	-	456
Egyéb	52	-	235	-	-	287
Összesen	22.556	2.164	1.175	4.171	150	30.215

*Interszegmens hatással együtt

2018-ban és 2017-ben az alábbi tételeken keletkezett értékvesztés az egyes szegmenseken belül:

- ▶ Az Upstream szegmensben elszámolt értékvesztés főként a termelő mezőket, megrongálódott eszközöket és beruházásokat érintette.
- ▶ A Downstream szegmensben értékvesztés főként beruházásokon és megrongálódott eszközökön került elszámolásra.
- ▶ Fogyasztói Szolgáltatások szegmensben főként töltőállomásokon lévő gépek és berendezések kapcsán keletkezett értékvesztés.
- ▶ Központi és egyéb szegmensen IT eszközökön és geotermikus energia beruházási projekten került értékvesztés elszámolásra.

2018-ban értékvesztés visszairás az Upstream szegmenst érintette, mivel az Egyesült Királyságban a Catcher mezőn a termelés 2017. decemberében megkezdődött.

Upstream eszközök értékvesztés tesztje

A MOL-csoport által elvégzett értékvesztés tesztek az alábbi feltételezések mentén készültek:

- ▶ Megtérülési érték számítása során az eszközök hosszú távú használatának feltételezése.
- ▶ Diszkontráták: a megtérülési érték számítások figyelembe veszik a pénz időértékét, az eszköz-specifikus kockázatokat és a megtérülési rátát, amely a piacon hasonló kockázatú, pénzáramlású és időtartamú befektetésért elvárható lenne. A ráta a hasonló eszközökre vonatkozó piaci tranzakciók alapján vagy egy olyan tőzsdei cég súlyozott átlagos tőkeköltsége (WACC) alapján kerül becslésre, amely a vizsgálat tárgyát képező eszközhöz hasonló eszközzel vagy eszközportfólióval rendelkezik, hasonló potenciállal és kockázatokkal.
- ▶ A számítás során a hivatalos, 2018 - 2023 időszakra vonatkozó Upsream szegmens üzleti tervben szereplő az adózás előtti WACC premissza került alkalmazásra (7,3%) növelve az adott ország ország-kockázati felárával. Ennek értelmében az értékvesztés számításhoz használt WACC értéke 2018-ban 7,3% és 17,3% között alakult.
- ▶ A modellekben használt olaj és gáz árakra vonatkozó feltételezések: körülbelül 70 USD/hordó 2019 és 2021 között, majd egy enyhe csökkenést követően fokozatosan növekvő árak (78 USD/hordó 2030-ra).

A többi szegmens kapcsán nem történt jelentős becslés alapú értékvesztés elszámolás 2018-ban és 2017-ben.

e) Goodwill értékvesztése

Számviteli politika

A goodwill értékvesztés vizsgálatára évente (illetve amennyiben a körülmények indokolják, gyakrabban) kerül sor. Az értékvesztés azon jövedelemtermelő egység (vagy azok csoportja) realizálható értékének meghatározásával kerül megállapításra, amelyhez a goodwill hozzá lett rendelve. Ha a jövedelemtermelő egység (vagy csoport) realizálható értéke

alacsonyabb, mint a könyv szerinti érték, értékvesztés kerül elszámolásra. A goodwill értékvesztése nem visszairható a későbbi időszakokban. A Csoport a goodwill értékvesztés felülvizsgálatát december 31-ével végzi el.

A Csoport azon jövedelemtermelő egységek realizálható értéke alapján határozza meg a goodwill értékvesztésének szükségességét, melyekhez a goodwill kapcsolódik.

A jövedelemtermelő egységek realizálható értéke a jövedelemtermelő egység becsült hátralévő hasznos élettartama alatt várható jövőbeni pénzáramok figyelembevételével, nettó jelenérték kalkuláció alapján kerül meghatározásra. A nettó jelenérték kalkuláció során alkalmazott főbb feltételezések a névleges pénzáramok, a diszkontráta, valamint a növekedési ütem időszaki várható változásaira vonatkoznak. A menedzsment olyan adózás előtti diszkontrátákat határoz meg, amelyek tükrözik a pénz időértékére vonatkozó jelenlegi piaci értékeléseket és a jövedelemtermelő egységekre jellemző kockázatokat.

Fogyasztói Szolgáltatások és Downstream

Az adózás előtti súlyozott átlagos tőkeköltség ráták (WACC), melyek használatával az előrejelzett pénzáramok diszkontálásra kerültek és amelyek tükrözik a szegmensre és a különböző országokra jellemző kockázatokat, 7,6% és 11,6% között mozogtak a Fogyasztói Szolgáltatások szegmens kapcsán, és 8,2% és 12,2% között mozogtak Downstream esetében 2018-ban.

A növekedési ráták az iparági növekedési előrejelzések alapján kerülnek meghatározásra. A Csoport az előjelzett pénzáramokat a Fogyasztói Szolgáltatások szegmens legújabb, menedzsment által a 2019-2022-es évekre jóváhagyott pénzügyi költségvetései alapján készíti el és az ezt követő évek pénzáramait egy becsült, 1% és 3,5 % közötti növekedési ráta alapján vetíti ki.

Központ és egyéb szegmens

A horvátországi olajmező szolgáltatásokhoz kapcsolódó goodwill értékvesztésének számítása során az Upstream szegmensnél alkalmazott feltételezések kerültek alkalmazásra.

A 2018. év végén elvégzett értékvesztés vizsgálatok eredményeképpen nem került goodwill leírásra vagy értékvesztésre. A vezetés úgy véli, hogy a legfőbb feltételezések bármelyikének ésszerűen lehetséges változása nem eredményez a megtérülő értéket jelentősen meghaladó könyv szerinti értéket a pénzügyi egységek vonatkozásában, amelyekre goodwill lett allokálva.

10. Üzleti kombinációk és tranzakciók kisebbségi tulajdonosokkal

Számviteli politika

A megszerzett üzletekre az akvizíciós számvitel módszere kerül alkalmazásra, amely a megszerzési értékviszonyok alapján történik az eszközök és források akvizíció időpontjára, azaz az irányítás megszerzésének napjára vonatkozó piaci értékének alapul vételével. Az üzleti kombinációk vonatkozásában a külső tulajdonosok részesedése a Csoport döntése értelmében vagy valós értéken, vagy a megszerzett társaság nettó eszközeinek valós értékéből a külső tulajdonosokra jutó összeg értékében kerül meghatározásra. Az év közben megszerzett vagy értékesített társaságok a tranzakció időpontjától kezdődően, illetve a tranzakció időpontjáig szerepelnek a konsolidált pénzügyi kimutatásokban.

A konszolidációba bevont társaságok közötti egyenlegek és tranzakciók, köztük az eredmények, valamint a nem realizált eredmények kiszűrésre kerülnek, kivéve, ha az ilyen veszteségek a kapcsolódó eszközök értékvesztésére utalnak. A konszolidált éves beszámoló készítése során a hasonló tranzakciókat és eseményeket egységes számviteli elveket követve kerülnek bemutatásra.

Az akvizíciót követően a külső tulajdonosok részesedése az eredetileg felvett érték, módosítva a megszerzett társaság tőkéjében bekövetkező változások külső tulajdonosokra jutó összegével.

A Csoport leányvállalatokban meglévő részesedésének olyan változásai, amelyek nem eredményezik a kontroll elvesztését, tőke tranzakcióként kerülnek elszámolásra az eredménytartalékban.

Felvásárlások

Fonte Viva Kft. felvásárlása

2018. június 1-jén a MOL-csoport 100%-os részesedést szerzett a Fonte Viva Kft.-ben, mely tranzakció nem jelentős a Csoport számára.

Az ásványvíz-palackozó Fonte Viva Kft. a magyar ásványvíz piac jelentős szereplője. A régió meghatározó vállalatoként a Csoport célja a Fonte Viva Kft. további növekedésének elősegítése, valamint továbbra is biztosítani a Fonte Viva Kft. jelenlegi vevőinek kiváló minőségű kiszolgálását.

Az akvizíció összhangban van a MOL-csoport 2030 Stratégiával.

ENI Croatia B.V. felvásárlása

2018. november 15-én, a Részesedés Átruházási Okirat végrehajtásával, az INA-Industrija nafte d.d. egyedüli tulajdonosa lett az ENI Croatia B.V.-nek, valamint 100% tulajdonosa a Northern Adriatic és Marica horvát offshore területeknek. Ennek eredményeként a Csoport 12.699 millió forint akvizícióon keletkezett nyereséget számolt el az egyéb működési bevételek között, mely nagyrészt a felvásárláskor átvett leszerelési kötelezettséghez kapcsolódik és amelyet nagyrészt idővel ellentételezni fog ezekben a kötelezettségeknek a kamathatása.

Az ENI Croatia B.V. eszközeinek és kötelezettségeinek valós értékei az akvizíció időpontjában az alábbiak voltak:

	Valós értékek millió forint
Megszerzett nettó eszközök valós értéke	24.258
Akvizíción keletkezett nyereség	-12.699
Ellenérték összesen	11.559

Leányvállalatokban lévő részesedés változása – ellenőrzésben bekövetkező változás nélkül

A MOL-csoport a saját tőke emelésével növelte részesedését az Energopetrol d.d.-ben. Ennek eredményeként az INA d.d. 88,7%-os tulajdonosa lett az Energopetrol d.d.-nek 2018. április 18-án.

Leányvállalatokban lévő részesedés változása - ellenőrzésben bekövetkező változás nélkül	millió forint
Ellenőrzést nem biztosító részesedések tulajdonosainak fizetett ellenérték	-6.057
Ellenőrzést nem biztosító részesedések könyv szerinti értéke	6.057
Eredménytartalékban kimutatott különbözet	-

11. Értékesítések

2018-ban a MOL-csoport 22.087 millió forintért eladta 40%-os részesedését a MET Holding AG-ben (MET). 2009 óta a MOL-csoport pénzügyi befektetőként működött közre a MET-ben. A MET vezetősége a vállalat részvényeseihez fordult a vállalat új növekedési stratégiájának teljesítése érdekében. A MOL-csoport hosszú távú céljainak fényében felülvizsgálta álláspontját és ennek eredményeként döntött ezen befektetés értékesítéséről. Az értékesítéskor a befektetés nettó könyv szerinti értéke 20.144 millió forint volt és az eladásból összesen 1.943 millió forint nyereség került elszámolásra, mely főleg a deviza átváltási különbözet elszámolásának hatása.

Az értékesítés eredménye a Részesedés a társult és közös vezetőségű vállalkozások eredményéből soron kerül kimutatásra.

12. Jelentős nem irányító tulajdonosok

INA-Industrija nafte d.d.

A MOL-csoport 49%-os részesedéssel rendelkezik az INA-Industrija nafte d.d.-ben (továbbiakban INA d.d.). Mivel a részvényesi szerződés biztosítja a MOL-csoport irányítási jogát az INA d.d. felett, így teljeskörűen kerül konszolidálásra 51% nem ellenőrző részesedés kimutatása mellett.

Külső tulajdonosokra jutó tőkerészesedés aránya:

Név	Nem irányító tulajdonosokra jutó részesedés aránya	
	2018. dec. 31.	2017. dec. 31.
INA-Industrija nafte d.d.	51%	51%
	2018. dec. 31. millió forint	2017. dec. 31. millió forint
Nem irányító tulajdonosok részesedése	310.013	314.266
Nem irányító tulajdonosok részesedéséhez kapcsolódó nyereség / veszteség (-)	14.079	10.820

Az INA-csoport összevont pénzügyi adatai az alábbiak szerint alakultak. Az adatok a Csoporton belüli tranzakciók kiszűrésének hatásait nem tartalmazzák.

Átfogó jövedelemre vonatkozó kimutatás	2018 millió forint	2017 millió forint
Összes működési bevétel	986.123	776.535
Összes működési költség	-962.495	-758.685
Pénzügyi műveletek vesztesége	-8.168	5.963
Adózás előtti nyereség / veszteség (-)	15.460	23.813
Nyereségadó bevétel / ráfordítás (-)	-5.889	-2.167
Tárgyév nyeresége / vesztesége (-)	9.571	21.646
Összes átfogó jövedelem	27.651	21.250
Nem irányító tulajdonosok részesedésére jutó eredmény	14.079	10.820
Nem irányító tulajdonosoknak fizetett osztalék	-18.332	-3.204

	2018 millió forint	2017 millió forint
Összefoglaló pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás		
Forgóeszközök	227.295	183.966
Befektetett eszközök	814.721	797.393
Összes eszköz	1.042.016	981.359
Rövid lejáratú kötelezettségek	-230.356	-170.982
Hosszú lejáratú kötelezettségek	-202.812	-193.177
Összes kötelezettség	-433.168	-364.159
Összes saját tőke	608.848	617.200
Anyavállalati részvényesek részesedésére jutó eredmény	298.835	302.934
Nem irányító tulajdonosok részesedésére jutó eredmény	310.013	314.266
Összefoglaló cash-flow adatok		
Üzleti tevékenységből származó nettó pénzáramlás	122.331	102.123
Befektetési tevékenység nettó pénzáramlása	-93.108	-57.235
Finanszírozási tevékenység nettó pénzáramlása	-24.886	-53.021
Pénzeszközök növekedése / (csökkenése)	4.337	-8.133

13. Egyéb befektetett eszközök

	2018. dec. 31. millió forint	2017. dec. 31. millió forint
Beruházásokra adott előlegek	47.620	1.796
Kötelezően tartandó készletek	38.878	39.015
Immateriális javakra fizetett előleg	1.122	886
Hosszú távú bérletre fizetett előleg	794	550
Bányajáradék előleg	529	930
Egyéb	312	378
Összesen	89.255	43.555

A beruházásokra adott előlegek 2018. december 31-i egyenlege tartalmazza a MOL Petrolkémia Zrt. polioldozó üzemének gyártására adott előleget 38.425 millió forint értékben. Az egyéb tételek főként egyéb hosszú távú előlegeket tartalmaznak.

14. Készletek

Számviteli politika

A lassan mozgó és elavult készletek leírását követően a készletek - beleértve a befejezetlen termelést is - a bekerülési érték és a nettó realizálható érték közül az alacsonyabbikban vannak kimutatva. A nettó realizálható érték megegyezik a szokásos üzletmenet során becsült eladási árral, csökkentve a befejezés becsült költségeivel és az értékesítés következtében felmerülő költségekkel. A vásárolt áruk értéke, beleértve a kőolajat és a vásárolt földgázt, elsősorban súlyozott átlagár alapján kerül meghatározásra. A saját előállítású készletek értéke az anyagköltséget, a közvetlen bérköltséget és az üzemi általános költségek arányos részét foglalja magában, beleértve a bányajáradékot is. A nem realizálható készletek teljesen leírásra kerülnek.

	2018. dec. 31.		2017. dec. 31.	
	Bekerülési érték millió forint	Bekerülési érték és nettó realizálható érték közül az alacsonyabb millió forint	Bekerülési érték millió forint	Bekerülési érték és nettó realizálható érték közül az alacsonyabb millió forint
Félfkész és késztermékek	321.565	301.565	254.193	241.757
Egyéb alapanyagok	83.322	58.051	76.049	50.471
Vásárolt kőolaj	103.028	93.456	105.845	98.077
Egyéb áruk	42.698	39.655	48.434	46.267
Összesen	550.613	492.727	484.521	436.572

2018-ban 19.635 millió forint értékvesztés került elszámolásra (2017-ben 9.073 millió forint), főként az alapanyagokkal és a késztermékekkel kapcsolatban. 2018-ban az értékvesztés jelentős része az INA-csoportban került elszámolásra (8.770 millió forint).

15. Egyéb forgóeszközök

	2018. dec. 31. millió forint	2017. dec. 31. millió forint
Előre fizetett és visszaigényelhető adók (kivéve jövedelemadók)	50.855	50.944
Előre fizetett költségek	8.025	9.166
Adott előlegek	7.029	8.983
Egyéb	906	735
Összesen	66.815	69.828

Az Egyéb sor főként munkavállalókkal szembeni követeléseket tartalmaz.

16. Céltartalékok

Számviteli politika

Céltartalékot kell megjeleníteni, ha egy múltbeli esemény következtében meglévő (jogi vagy vélelmezett) kötelme áll fenn, melynek rendezése valószínűsíthető a jövőben, és a kötelelem összegére megbízható becslés készíthető. A céltartalékként megjelenített összeg a meglévő kötelelem rendezéséhez szükséges ráfordításra vonatkozó legjobb becslés kell legyen. A hosszú lejáratú kötelelmek estében jelenértékre kell diszkontálni az összeget. Ebben az esetben a céltartalék könyv szerinti értéke időszakonként növekszik, hogy tükrözze a diszkont lebontását az idő múlásával. Ezt a növekedést a kamatráfordítások között kell megjeleníteni. A céltartalékként kimutatott összeget minden mérlegfordulónapkor szükséges megvizsgálni és az aktuális legjobb becslés szerint módosítani kell.

Ha a kötelelem fennállásának valószínűsége csekély vagy nem lehet az összegére vonatkozóan megbízható becslést adni, akkor megfelelő közzététel mellett céltartalék képzése nem szükséges.

Környezetvédelmi kötelezettségekre képzett céltartalék

A jelen és jövőbeni bevételekhez kapcsolódó környezetvédelmi kiadások, felmerüléskor jellegüknek megfelelően költségként kerülnek elszámolásra vagy aktiválандók. Környezetvédelmi költségek miatti kötelezettség akkor kerül felvételre, ha a környezetvédelmi kárfelmérés vagy kármentesítés valószínű és a céltartalék mértékének megállapítása a felmerülő költségekre vonatkozó legjobb becslés alapján történik. A hosszú lejáratú kötelezettségek esetében az elszámolt összeg a várható jövőbeli költségek jelenértéke.

Mezőfelhagyási kötelezettségekre képzett céltartalék

A Csoport a kőolaj- és földgáztermelő mezőkön a termelés felhagyását követően jelentkező jövőbeni költségeinek jelenértékére céltartalékot képez. A kötelezettség felmerülésekor kell megképezni a teljes céltartalékot a mezőfelhagyási és helyreállítási költségek jelenértékének megfelelő mértékben. Ezzel egyidőben a kapcsolódó eszköz értékét is meg kell növelni a céltartalékkal megegyező értékben. A céltartalék értékére vonatkozó becslés a jelenleg ismert szabályozás, technológia és árszint alapján történik. A céltartalékkal megegyező összegű tárgyi eszköz szintén felvételre kerül, amelyre később a termelési vagy üzemegység részeként értékcsökkenés kerül elszámolásra (Downstream esetében lineárisan, Upstream esetében a termelés arányában). Bármely, a várható költségek jelenértékében bekövetkező változás, a céltartalék és a megfelelő tárgyi eszköz értékének egyidejű módosításaként jelenik meg.

Szervezet átalakításra képzett céltartalék

A Csoport munkavállalói, a munkáltató részéről történő felmondás esetén, a vonatkozó magyar törvényeknek megfelelően, valamint a MOL és az alkalmazottak közötti Kollektív Szerződés értelmében végkielégítésre jogosultak. A konszolidált éves beszámolóban az ilyen jellegű céltartalék akkor kerül megjelenítésre, ha a szervezet-átalakítási program meghatározásra és kihirdetésre került, és a végrehajtás feltételei teljesültek.

Nyugdíjjuttatásokra képzett céltartalék

A rendszerek által biztosított juttatások költsége a Csoport által meghatározott juttatási rendszere szerint, rendszerenként külön kerül meghatározásra, a kivetített jóváírási egység módszerrel, aktuáriusi értékelés alapján. Az aktuáriusi nyereségek és veszteségek egyéb átfogó jövedelemként azonnal elszámolásra kerülnek. A rendszer bevezetése vagy a rendszerben történő változás következtében keletkező múltbeli szolgálat költsége azonnal elszámolásra kerül ráfordításként.

A nettó kamatráfordítás megállapításának alapja a nettó meghatározott jövőbeni juttatás, mely a pénzügyi eredmény részeként kerül kimutatásra. A program eszközeinek hozama és a kamatbevétele (mely a nettó kamatráfordítás része) közötti különbség az egyéb átfogó jövedelemben kerül elszámolásra.

Jogi ügyekre képzett céltartalék

A Csoport céltartalékot képez azon jogi ügyek esetében, melyek várható, a Csoportra nézve negatív kimenetele több, mint valószínű.

Kibocsátási kvóták

A Csoport céltartalékot jelenít meg a becsült CO₂ kibocsátásra, ha a tényleges kibocsátás meghaladja az ingyenesen juttatott kvóták mértékét. Ha a tényleges kibocsátás meghaladja a kapott kibocsátási egységet, a hiányra aktuális piaci áron vagy megkötött forward áron céltartalékot kell képezni.

Jelentős számviteli becslések és feltételezések

Becslés szükséges egy jogi ügy kimenetelének, kötelezettség felmerülésének valószínűségére és számszerűsítésére vonatkozóan. A becslésben rejlő bizonytalanság miatt a tényleges kifizetések eltérhetnek az eredetileg megbecsült összegtől.

A környezetvédelmi és mezőfelhagyási kötelezettségek köre, számszerűsítése és időbeli felmerülése

A Csoport céltartalékot mutat ki a jövőbeni leszerelési kötelezettségekre az olaj és gáz kitermelő létesítmények, csővezetékek kapcsán hasznos élettartamuk végeztével. Ezen leszerelési események a jövőben fognak bekövetkezni, így a pontos követelmény, aminek a bontáskor meg kell felelni, még bizonytalan. A leszereléshez használt technológiák és költségek folyamatosan változnak, ahogy a politikai, környezetvédelmi, biztonsági és közösségi elvárások is. A vonatkozó jogszabályok értelmezése mellett a vezetőség a korábbi tapasztalatait felhasználva becsüli meg a környezetvédelmi és mezőfelhagyási céltartalékok értékét.

Aktuáriusi feltételezések alkalmazása a nyugdíj-juttatási kötelezettség számszerűsítésében

A meghatározott juttatási programok értéke aktuáriusi értékelés alkalmazásával történik. Az aktuáriusi értékelés során becslések történnek a diszkontráták, jövőbeli béremelések, a halálzási és munkaerő-áramlási ráták vonatkozásában. Ezen programok hosszú távú jellege miatt a becslések jelentős bizonytalanságot hordoznak.

Bizonyos peres ügyek kimenetele

A Csoport tagjai több peres ügyben, hatósági és polgári eljárásban érintettek, melyek a rendes üzletmenet során fordulnak elő. A céltartalékok akkor kerülnek megjelenítésre, amikor valószínűvé válik, hogy a múltbeli esemény következtében meglévő kötelelem teljesítéséhez gazdasági hasznok kiáramlására lesz szükség, és a várható pénzáramlás megbízhatóan becsülhető. A kötelezettségek időbeli megjelenítése és számszerűsítése becslést követel meg a körülmények és tények figyelembe vételével, melyek változhatnak. Mivel a pénzáramlások a jövőben történnek meg, ezért a céltartalékok és kötelezettségek értékét rendszeresen felül kell vizsgálni és szükség szerint módosítani a megváltozott körülményeknek megfelelően.

	Környezet- védelem millió forint	Mező- felhagyás millió forint	Létszám- leépítés millió forint	Hosszútávú munkavállalói juttatások millió forint	Peres ügyek millió forint	Egyéb millió forint	Összesen millió forint
Egyenleg 2017. január 1.	78.993	274.471	2.938	19.947	25.497	35.752	437.598
Leányvállalat bevonása / eladása (-)	-	-	-	22	111	3.858	3.991
Képzés és korábbi becslések felülvizsgálata	4.181	35.444	1.176	2.896	1.016	11.185	55.898
Kamatthatás	1.753	4.601	-	432	-	-	6.786
Árfolyam-különbözet	339	-1.777	-41	45	25	-2.574	-3.983
Felhasználás	-3.665	-115	-1.295	-2.264	-3.509	-15.002	-25.850
Egyenleg 2017. december 31.	81.601	312.624	2.778	21.078	23.140	33.219	474.440
Leányvállalat bevonása / eladása (-)	-	13.504	-	23	-	10	13.537
Képzés és korábbi becslések felülvizsgálata	2.707	-7.482	837	3.341	3.111	22.732	25.246
Kamatthatás	2.004	7.630	-	547	24	10	10.215
Árfolyam-különbözet	2.942	6.288	71	399	764	1.647	12.111
Felhasználás	-3.662	-265	-1.632	-2.023	-2.259	-14.459	-24.300
Egyenleg 2018. december 31.	85.592	332.299	2.054	23.365	24.780	43.159	511.249
Rövid lejáratú rész 2017. dec. 31.	5.124	503	1.168	3.363	13.984	16.007	40.149
Hosszú lejáratú rész 2017. dec. 31.	76.477	312.121	1.610	17.715	9.156	17.212	434.291
Rövid lejáratú rész 2018. dec. 31.	4.952	180	534	2.919	3.408	24.816	36.809
Hosszú lejáratú rész 2018. dec. 31.	80.640	332.119	1.520	20.446	21.372	18.343	474.440

Környezetvédelmi céltartalék

2018. december 31-én 85.592 millió forint céltartalék szerepel a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban a múltban keletkezett, elsősorban a talaj- és talajvíz szennyeződésekkel, veszélyes hulladékokkal (pl. savgyanta) kapcsolatos magyarországi, horvátországi, szlovákiai és olaszországi kötelezettségekre. A céltartalék meghatározásának alapjául a MOL-csoport belső, környezetvédelmi szakértő csoportja által készített felmérés szolgált. Az érték becslése a jelenleg ismert technológiák és mai árak alapján, kockázatokkal súlyozott cash flow meghatározásával történt, becsült kockázatmentes kamatlábbal diszkontálva. A 2018. december 31-i céltartalék állomány 27.010 millió forint értékben tartalmaz az INA-csoport akvizíciója során felvett olyan függő kötelezettségeket, melyek az INA-csoport meglévő környezetvédelmi kötelezettségein alapulnak, illetve további 16.352 millió forint környezetvédelmi függő kötelezettséget az IES S.p.A akvizíciója kapcsán (lásd 25. magyarázat).

Mezőfelhagyási kötelezettségre képzett céltartalék

2018. december 31-én a termelés befejezését követő becsült mező- és kútfelhagyási költségekkel kapcsolatosan megképzett céltartalék összege 332.299 millió forint volt. Ennek a költségnek körülbelül 6%-a várhatóan 2019 és 2023 között merül fel, a fennmaradó 94% pedig a 2024 és 2070 közötti időszakban fog felmerülni. A céltartalék mértéke a vonatkozó jogszabályok jelenlegi értelmezése alapján, a jelenlegi árszinten került kiszámításra és a becsült kockázatmentes kamatlábbal lett diszkontálva. A termelés befejezése és az eredeti állapot helyreállítása során felmerülő kútlezárással és felszámolással

kapcsolatos mezőfelhagyási tevékenység, külső erőforrások igénybevételel kerül végrehajtásra. A vezetőség megítélése alapján a régióban ezen feladatokhoz elegendő kapacitás áll majd rendelkezésre. Az IAS 16 – Ingatlanok, gépek és berendezések standard alapján a megképzett céltartalék feltételeknek megfelelő része a vonatkozó mezők értékére került aktiválásra.

Létszámleépítési céltartalék

Folyamatos hatékonyság növelő projektek részeként a MOL Nyrt., az INA d.d., az IES S.p.A és egyéb Csoport tagok a munkaerő további optimalizálásáról döntöttek. Mivel a vezetőség elkötelezett a változások mellett és az átalakítási tervet az érintetteknek kellően részletezett formában kommunikálta, a Csoport céltartalékot képzett azon költségek fedezetére, amely a jövőbeli fizetési kötelezettségek, kapcsolódó adók és járulékok adott időpontra vonatkozó nettó jelenértékének felelnek meg. A mantovai tevékenység átalakítása kapcsán a IES S.p.A 9.145 millió forint értékű létszámleépítési céltartalékot képzett 2013-ban, amely 2018. december 31-re 511 millió forintra csökkent. 2015-ben az INA d.d. létszámleépítési programjára 9.804 millió céltartalékot képzett, amely 2018. december 31-re 474 millió forintra csökkent. A létszámleépítésre képzett céltartalék záró egyenlege 2018. év végén 2.054 millió forint (2017. év végén 2.778 millió forint).

Nyugdíjjuttatásokra képzett céltartalék

2018. december 31-én a Csoport 23.365 millió forint céltartalékot képzett a jelenlegi munkavállalók jövőbeni nyugdíjazásakor fizetendő juttatások és a törzsgárda jutalmak becsült értékének fedezetére. A nyugdíjazáskor egy összegben járó juttatás kerül kifizetésre minden munkavállalónak. A MOL munkavállalók a szolgáltatati idejüktől függetlenül 3 havi juttatásban részesülnek a nyugdíjazásukkor fizetésük alapján, a MOL Petrolkémia Zrt. és a Slovnaft a.s. munkavállalói azonban a szolgáltatati idő függvényében, a nyugdíjazásukkor fizetésük alapján legfeljebb 2, illetve 7 havi juttatásban részesülnek nyugdíjazáskor. Az említett juttatásokon kívül Magyarországon a nyugdíjba vonuló munkavállalók jogosultak a Munka Törvénykönyve alapján meghatározott felmentési időre járó távolléti díjnak megfelelő juttatásra. A felmentési idő a munkában töltött időtől függően 1-3 hónap hosszúságú lehet. Külön kezelésű alap egyik esetben sem került kialakításra. A céltartalék mértékének meghatározása a kivetített jóváírási egység módszerének használatával, hivatalos statisztikai adatokat tükröző aktuáriusi és pénzügyi feltételezések figyelembe vételével történt, melyek a Csoport üzleti tervében szereplő feltételezésekkel összhangban állnak.

	2018 millió forint	2017 millió forint
A hosszútávú munkavállalói juttatási kötelezettség nettó jelenértéke az év elején	21.078	19.947
Leányvállalat bevonásának / eladásának (-) hatása	23	22
Múltbeli szolgálat elszámolt költsége	-39	727
Tárgyévre jutó szolgálat költsége	1.918	1.196
Kamathatás	547	432
Céltartalék felhasználás	-2.023	-2.264
Aktuáriusi nyereség (-) / veszteség nettó hatása	1.462	973
<i>melyből:</i>		
Nyugdíjazási juttatás (lásd 8. magyarázat)	977	1.194
Törzsgárda juttatás	485	-221
Árfolyam-különbözet	399	45
A hosszútávú munkavállalói juttatási kötelezettség nettó jelenértéke az év végén	23.365	21.078

Az alábbi táblázat foglalja össze a tárgyévi juttatások nettó költségeinek elemeit, amelyek a jövedelemre vonatkozó kimutatásban a nyugdíjjuttatásokra képzett céltartalékokra vonatkozóan személyi jellegű ráfordításként kerültek kimutatásra:

	2018 millió forint	2017 millió forint
Tárgyévre jutó szolgálat költségei	1.918	1.196
Aktuáriusi nyereség (-) / veszteség nettó hatása	485	-221
Múltbeli szolgálat elszámolt költsége	-39	727
Év végi egyenleg	2.364	1.702

A következő táblázat bemutatja a nyugdíjjuttatások számításakor használt főbb pénzügyi és aktuáriusi változókat, becsléseket:

	2018	2017
Diszkontráta %	1,1 - 4,8	1,9 - 5,2
Átlagos bérnövekedés %	1,5 - 5,0	1,4 - 5,2
Halálozási ráta (férfiak)	0,04 - 3,57	0,04 - 3,57
Halálozási ráta (nők)	0,02 - 1,53	0,02 - 1,53

Az aktuáriusi nyereségek (-)/veszteségek a következő tételekből álltak:

	Nyugdíjazási juttatás		Törzsgárda juttatás	
	2018 millió forint	2017 millió forint	2018 millió forint	2017 millió forint
Demográfiai feltételezések változásából eredő aktuáriusi nyereség (-)/veszteség	24	-646	-3	-152
Pénzügyi feltételezések változásából eredő aktuáriusi nyereség (-)/veszteség	1.133	1.097	290	-406
Tapasztalati módosításokból eredő aktuáriusi nyereség (-)/veszteség	-180	743	198	337
Aktuáriusi nyereség (-)/veszteség összesen	977	1.194	485	-221

Peres ügyekre képzett céltartalékok

2018. december 31-én a peres ügyek becsült költségére képzett céltartalék 24.780 millió forint (2017. évégén 23.140 millió forint) volt.

Kibocsátási kvótákra képzett céltartalékok

A Csoport kibocsátási kvótákra képzett céltartaléka 2018. december 31-én 16.359 millió forint (2017. december 31-én 5.480 millió forint). A MOL-csoport 2018-ban 4.193.199 kibocsátási kvótát kapott a magyar, horvát és szlovák hatóságoktól (2017-ben 4.353.955-öt). A kibocsátási kvótákból 2018-ban összesen 6.747.040 tonna került felhasználásra (2017-ben 6.635.778 tonna).

17. Egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek

	2018. dec. 31. millió forint	2017. dec. 31. millió forint
Kapott és elhatárolt költségvetési támogatások (lásd 9. magyarázat)	8.305	9.603
Kapott és elhatárolt egyéb támogatások	6.796	5.085
Tárgyi eszközök kiváltásáért kapott elhatárolt kompenzáció	4.513	4.741
Munkavállalói lakásértékesítések halasztott bevétele	1.301	1.273
Állam felé fennálló kötelezettség eladott lakásokkal kapcsolatban	1.136	1.356
Egyéb	1.447	1.464
Összesen	23.498	23.522

Az Egyéb sor főként vevői hűségpontokhoz kapcsolódó kötelezettséget, illetve vevőktől kapott előlegeket tartalmaz.

18. Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek

A szállítói kötelezettségek nem kamatozó jellegűek és általában 30 napon belül kerülnek rendezésre.

	2018. dec. 31. millió forint	2017. dec. 31. millió forint
Fizetendő adók és hozzájárulások (kivéve nyereségadók)	134.595	134.278
Munkavállalókkal szembeni kötelezettségek	40.188	41.736
Vevőktől kapott előlegek	11.004	9.996
Fizetendő vámok	10.198	11.386
Stratégiai készletezésért fizetendő díjak	4.513	4.162
Egyéb halasztott bevételek	3.564	3.429
Kapott és elhatárolt állami támogatások (lásd 9. magyarázat)	1.087	959
Kapott stratégiai kapacitás lekötési díj	265	405
Egyéb	2.428	3.980
Összesen	207.842	210.331

A fizetendő adók és hozzájárulások főként bányajáradékból, társadalombiztosítási járulékból, általános forgalmi adóból és jövedéki adóból állnak.

19. Értékesítésre tartott eszközök

Számviteli politika

Egy befektetett eszköz vagy elidegenítési csoport akkor minősül értékesítésre tartottnak, ha annak könyv szerinti értéke elsődlegesen egy értékesítési ügylet, nem pedig a folyamatos használat során térül meg. Ez akkor valósul meg, ha az értékesítés nagyon valószínű, valamint az eszköz vagy elidegenítési csoport annak jelenlegi állapotában azonnal értékesíthető. A menedzsmentnek elkötelezettnek kell lennie az értékesítés mellett és annak várhatóan a minősítéstől számított egy éven belül

meg kell felelnie a befejezett értékesítés feltételeinek, valamint az értékesítési terv végrehajtásához szükséges intézkedéseknek azt kell jelezniük, hogy nem valószínű a terv jelentős változtatása vagy a terv visszavonása.

Az értékesítésre tartottá minősítést megelőzően közvetlenül értékvesztés teszt végrehajtása szükséges. Az értékesítésre tartottá minősített befektetett eszközt vagy elidegenítési csoportot, annak könyv szerinti értéke és az értékesítési költségekkel csökkentett valós értéke közül az alacsonyabban kell értékelni. Ha egy tárgyi eszköz vagy immateriális jószág értékesítésre tartottá minősítésre kerül, értékcsökkenés és amortizáció nem számolható el.

2018-ban különböző eszközök értékesítési folyamata kezdődött el Bosznia és Hercegovinában, melynek eredményeképp 178 millió forint értékben az eszközök értékesítésre tartott besorolásba kerültek. Az eszközök a Downstream és a Központi és egyéb szegmensek jelentésadatait képezik. A vezetőség várakozásai szerint a következő tizenkét hónapban az értékesítési tranzakció bekövetkezik.

2017-ben a Csoport elkötelezte magát a pakisztáni Ghauri blokk értékesítése mellett, melynek eredményeképp 751 millió forint értékben sorolt át eszközöket az értékesítésre tartott kategóriába. Az átsorolás 1.417 millió forint értékvesztés elszámolásával járt. Az átsorolt eszközök az Upstream szegmenshez tartoztak. Az átsorolt eszközök eladásra kerültek 2018-ban.

	2018. dec. 31.	2017. dec. 31.
	millió forint	millió forint
Értékesítésre tartott eszközök és kötelezettségek		
Eszközök		
Tárgyi eszközök	178	1.071
Értékesítésre tartott eszközök és kötelezettségek	178	1.071
Kötelezettségek		
Értékesítésre tartott kötelezettségek	-	-

PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK, TŐKE ÉS PÉNZÜGYI KOCKÁZATKEZELÉS

E szakasz ismerteti a Csoport tőkestruktúrájának menedzselésére és a pénzügyi kockázatok kezelésére vonatkozó politikákat és eljárásokat, valamint bemutatja azon pénzügyi instrumentumokat is, melyek segítségével a Csoport megvalósítja ezen politikákat. Ugyancsak e szakasz tartalmazza a fedezeti elszámolásra vonatkozó politikákat, illetve a pénzügyi instrumentumokra vonatkozó közzétételeket.

Számviteli politika

Bekerülési érték

A pénzügyi instrumentumok bekerüléskor valós értéken kerülnek kimutatásra (az eredménnyel szemben valós értéken nem értékelt eszközök és kötelezettségek esetén beleértve a tranzakciós költségeket is).

Pénzügyi eszközök - Besorolás

A Csoport pénzügyi eszközei a kezdeti értékeléskor kerülnek besorolásra azok jellegének és céljának megfelelően. A pénzügyi eszköz kategóriájának meghatározásához először azt kell tisztázni, hogy a pénzügyi eszköz adósságinstrumentum vagy tőkebefektetés-e. Tőkebefektetéseket eredménnyel szemben valós értéken kell értékelni, mindazonáltal a gazdálkodó bekerüléskor dönthet úgy, hogy a nem kereskedési céllal tartott tőkebefektetéseket az egyéb átfogó eredménnyel szemben értékeli valósan. Amennyiben a pénzügyi eszköz adósságinstrumentum, a besorolás meghatározásakor az alábbi pontokat kell figyelembe venni.

Amortizált bekerülési érték

Azokat a pénzügyi eszközöket kell amortizált bekerülési értéken értékelni, amelyeket olyan üzleti modell alapján tartják, amelynek célja pénzügyi eszközök szerződéses cash flow-k beszedése érdekében történő tartása és a pénzügyi eszköz szerződéses feltételei meghatározott időpontokban olyan cash flow-kat eredményeznek, amelyek kizárólag a tőke és a kint levő tőkeösszeg után járó kamat kifizetési.

Valós érték egyéb átfogó eredménnyel szemben

Egyéb átfogó eredménnyel szemben valósan értékelt eszközök azok a pénzügyi eszközök, amelyeket olyan üzleti modell alapján tartják, amely szerződéses cash flow-k beszedésével és a pénzügyi eszközök eladásával éri el célját és a pénzügyi eszköz szerződéses feltételei meghatározott időpontokban olyan cash flow-kat eredményeznek, amelyek kizárólag a tőke és a kint levő tőkeösszeg után járó kamat kifizetési.

Valós érték eredménnyel szemben

Erdménnyel szemben valósan értékelt pénzügyi eszközök kategóriájába azok a pénzügyi eszközök tartoznak, amelyek nem tartoznak a fenti két pénzügyi eszköz kategória egyikébe sem, vagy kezdeti megjelenítéskor eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek lettek megjelölve.

Pénzügyi kötelezettségek – Besorolás

A pénzügyi kötelezettségeket alapesetben amortizált bekerülési értéken kell értékelni, kivéve azokat a pénzügyi kötelezettségeket amelyeket a standard előírásai alapján eredménnyel szemben valósan kell értékelni vagy a gazdálkodó a valós értékelés opciót választotta. Erdménnyel szemben valósan kell értékelni a kereskedési célú pénzügyi kötelezettségeket és a származékos termékeket. A gazdálkodó egység a kezdeti megjelenítéskor visszavonhatatlanul az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként jelölhet meg egy pénzügyi kötelezettséget, ha:

- ▶ megszüntet vagy lényegesen csökkent valamely értékelési vagy megjelenítési inkonzisztenciát, vagy
- ▶ a pénzügyi kötelezettségek egy csoportjának vagy a pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek egy csoportjának kezelése, valamint teljesítményének értékelése valós érték alapon, egy dokumentált kockázatkezelési vagy befektetési stratégiával összhangban történik.

Követő értékelés

A követő értékelés az adott pénzügyi instrumentum besorolásán alapszik.

Amortizált bekerülési értéken történő értékelés

Az amortizált bekerülési érték a pénzügyi eszköznek, vagy kötelezettségnek az eredeti bekerülési értéke csökkentve a tőketörlesztésekkel, növelve, vagy csökkentve az eredeti bekerülési érték és a lejáratkori érték közötti különbözet halmozott amortizációjával, és csökkentve az esetleges értékvesztés vagy behajthatatlanság miatti leírás összegével. A kamatláb meghatározásához az effektív kamatláb módszert kell használni, a kamatot pedig az eredményben kell elszámolni. Az eszköz valós érték változását csak a kötelezettség kivezetésekor vagy átsorolásakor kell az eredményben szemben elszámolni.

Egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt adósságinstrumentumok

Az eszközt valós értéken kell értékelni. A kamatbevételt, értékvesztést és devizás árfolyamkülönbözeteit az eredményben kell elszámolni (hasonlóan az amortizált bekerülési értéken értékelt eszközökhöz). A valós érték változásokat az egyéb átfogó eredménnyel szemben kell elszámolni. Az eszköz kivezetésekor a korábban egyéb átfogó eredménnyel szemben elszámolt halmozott nyereséget vagy veszteséget át kell csoportosítani az eredménybe. Az eszköz átsorolása vagy kivezetése esetén, a

korábban egyéb átfogó eredményben elszámolt, és tőkében halmozott valós érték változások átcsoportosítandók az eredménybe, úgy, hogy ennek pont olyan hatása legyen az eredményre mintha az eszköz amortizált bekerülési értéken lett volna értékelve a kezdeti megjelenítéstől.

Egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt tőkebefektetések

Az osztalékot csak akkor lehet megjeleníteni, ha a gazdálkodó egység osztalékhoz való jogát megállapították, valószínű, hogy az osztalékkal kapcsolatosan gazdasági hasznok fognak befolyjni a gazdálkodó egységhez, és az osztalék összegét megbízhatóan lehet mérni. A járó osztalékot eredményben kell elszámolni, kivéve, ha az osztalék egyértelműen a befektetés költségeinek részleges megtérülését jelenti, mely esetben egyéb átfogó eredményben kell őket bemutatni. A valós érték változás az egyéb átfogó eredményben jelenik meg. Az valós érték változás miatt elszámolt különbözözetek később sem számolhatók el eredménnyel szemben, még akkor sem, ha az eszköz értékvesztetté vált vagy értékesítésre kerül.

Eredménnyel szemben valós értéken értékelt

Az eszközt valós értéken kell értékelni és a valós érték változásokat az eredménnyel szemben kell elszámolni.

Valós értéken történő értékelés

Az instrumentumok valós értékének meghatározása a mérleg fordulónapján érvényes, tranzakciós költségek levonása nélküli jegyzett piaci árak alapján történik. A piaci jegyzésárral nem rendelkező befektetések valós értékének meghatározása más, lényegében azonos jellemzőkkel rendelkező instrumentumok érvényes piaci értéke, vagy a befektetések alapját képező nettó eszközöktől elvárt pénzáramok alapján történik.

Pénzügyi instrumentumok kivezetése

A pénzügyi eszközök kivezetése akkor történik meg, amikor a Csoport már nem rendelkezik a pénzügyi instrumentumban foglalt jogokkal, amely rendszerint az instrumentum eladásával, vagy az instrumentumból származó valamennyi pénzáramlás független, harmadik fél részére történő átadásával megvalósul. Abban az esetben, ha a Csoport nem adja át és nem is tartja meg a pénzügyi eszközhöz kapcsolódó összes kockázatot és hozamot, de megtartja az eszköz feletti ellenőrzést, a visszatartott hozamot eszközként, míg a megtartott kockázatból eredő lehetséges pénzáramlásokat kötelezettségként kell állományba venni.

A gazdálkodó egység akkor, és csak akkor távolíthat el a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásából pénzügyi kötelezettséget (vagy pénzügyi kötelezettség egy részét), amikor az megszűnt – vagyis amikor a szerződésben meghatározott kötelemnek eleget tettek, azt eltörölték, vagy lejárt.

Fedezeti ügyletek

Fedezeti elszámolás szempontjából az ügyletek a következő kategóriákba sorolhatók:

- ▶ cash flow fedezeti ügyletek; vagy
- ▶ külföldi érdekltségbe történt nettó befektetés fedezete.

A fedezeti ügylet megkötésekor a Csoport formálisan megjelöli és dokumentálja a fedezeti kapcsolatot, amelyre a Csoport a fedezeti elszámolást alkalmazni kívánja, az ügylet megkötésének kockázatkezelési céljaival és stratégiájával együttesen. A dokumentáció tartalmazza a fedezeti ügylet azonosítását, a kapcsolódó fedezett tételt vagy ügyletet, a fedezni kívánt kockázat jellegét és azt, hogy a gazdálkodó hogyan fogja mérni a fedezeti ügylet hatékonyságát a fedezett tétel valós értékében vagy pénzáramaiban létrejövő, a fedezett kockázatnak tulajdonítható változásoknak való kitettséggel ellentételezésében. Ezen fedezeti ügyletek várhatóan hatékonyak lesznek a fedezett kockázatnak tulajdonítható valósérték- vagy cashflow-változásokat ellentételező hatások elérésében, és folyamatosan értékelésre kerülnek annak megállapítása érdekében, hogy azok hatékonyak voltak azon pénzügyi beszámolási időszakok alatt folyamatosan, amelyekre vonatkozóan a fedezeti ügyletek megjelölésre kerültek.

A fedezeti elszámolás szigorú követelményeinek megfelelő fedezeti ügyletek elszámolása az alábbiak szerint történik:

Cash flow fedezeti ügyletek

A cash flow fedezeti ügylet a pénzáramok változékonyságából eredő olyan kitettségek fedezése, amelyek egy, a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban szereplő eszköznek vagy kötelezettségnek, vagy egy nagy valószínűséggel előre jelzett ügylettel kapcsolatos bizonyos kockázatnak tulajdoníthatók és amelyek érinthetik az eredményt. A fedezeti ügylet nyereségének vagy veszteségének hatékony része közvetlenül az egyéb átfogó jövedelemben, míg a nem hatékony része az eredménnyel szemben kerül elszámolásra.

Az egyéb átfogó jövedelemben elszámolt összegeket akkor kell a jövedelemre vonatkozó kimutatásba átvezetni, amikor a fedezett tranzakció az eredményre hatást gyakorol. Ha a fedezett ügylet egy nem pénzügyi eszköz vagy kötelezettség megszerzésének költsége, a saját tőkében elszámolt összeget a nem pénzügyi eszköz vagy kötelezettség bekerülési értékében kell figyelembe venni.

Ha az előre jelzett ügylet várhatóan már nem fog bekövetkezni, a korábban az egyéb átfogó jövedelemben elszámolt összegeket át kell sorolni az eredménybe. Ha a fedezeti ügylet lejár, eladásra kerül, megszűnik, lecserelés vagy átforgatás nélkül lehívásra kerül vagy a fedezeti megjelölés visszavonásra kerül, a korábban az egyéb átfogó jövedelemben elszámolt összegek az egyéb átfogó jövedelemben maradnak, amíg az előre jelzett ügylet bekövetkezik. Ha az előre jelzett ügylet várhatóan már nem fog bekövetkezni, ezeket az összegeket át kell sorolni az eredménybe.

Nettó befektetés fedezete

Egy külföldi érdekltségbe történt nettó befektetésre vonatkozó fedezeti ügylet, beleértve azon monetáris eszközök fedezetét is, amelyek a nettó befektetés részét képezik, a cash flow fedezeti ügyletekhez hasonló módon kerül elszámolásra. A fedezeti ügylet nyereségének vagy veszteségének hatékony része közvetlenül az egyéb átfogó jövedelemben, míg a nem hatékony része az eredménnyel szemben kerül elszámolásra. A külföldi érdekltség kivezetésekor az egyéb átfogó jövedelemben így elszámolt nyereség vagy veszteség átsorolásra kerül az eredménybe.

Pénzügyi eszközök értékvesztése

A Csoport az amortizált bekerülési értéken és az egyéb átfogó eredménnyel szemben valóban értékelt pénzügyi eszközökre, illetve azok csoportjaira vonatkozóan minden mérlegfordulónapon értékvesztés-vizsgálatot végez.

Általános megközelítésként a gazdálkodó egységnek értékvesztést kell megjelenítenie a várható hitelezési veszteségre az alábbiak szerint:

- ▶ 12 havi várható hitelezési veszteség (azon várható hitelezési veszteség, amely a pénzügyi instrumentummal kapcsolatos, a beszámoló fordulónapja után 12 hónapon belül lehetséges nemteljesítési eseményekből ered), vagy
- ▶ teljes élettartamra várható hitelezési veszteség (a pénzügyi instrumentum várható élettartama alatt lehetséges nemteljesítési eseményekből eredő várható hitelezési veszteség).

A gazdálkodó egységnek minden beszámolási fordulónapon értékelnie kell, hogy a pénzügyi eszköz hitelkockázata jelentősen nőtt-e a kezdeti megjelenítés óta. Amennyiben a pénzügyi instrumentum hitelezési kockázata alacsony a beszámolási fordulónapon, feltételezhető, hogy a pénzügyi eszköz hitelkockázata nem nőtt meg jelentősen és 12 havi várható hitelezési veszteség alkalmazható. A Csoport a hitelkockázat jelentős növekedését az adósságinstrumentumok esetében hitelminősítő intézetek besorolásai alapján határozza meg. Mivel megdönthető vélelem van arra vonatkozóan, hogy a pénzügyi eszközre vonatkozó hitelezési kockázat jelentősen megnőtt ha a szerződéses kifizetések 30 napon túli késedelembe esnek, ezért ezeknél a pénzügyi eszközöknél egyesével kell értékelni, hogy a hitelezési kockázat valóban megnőtt-e.

Emellett, a Csoport bekerüléstől kezdve a teljes élettartamra várható hitelezési veszteséggel számol a vevőkövetelések, IFRS 15 szerződéses eszközök, lízingkövetelések és egyéb pénzügyi követelések esetében. Minden egyéb pénzügyi eszköz esetében az általános megközelítést alkalmazza a Csoport.

A gazdálkodó egységnek az eredményben értékvesztés miatti nyereségként vagy veszteségként kell megjelenítenie a várható hitelezési veszteségek (vagy visszairás) azon összegét, amellyel a beszámoló fordulónapján ki kell igazítani az elszámolt veszteséget.

A fent megnevezett két megközelítéstől függetlenül, értékvesztés kerül elszámolásra, ha az értékvesztés fennállására egyértelmű bizonyíték létezik, amely lényegesen befolyásolja a pénzügyi eszköz vagy az eszközök csoportjának várható jövőbeli pénzáramait. Az ilyen eseteket egyesével kell értékelni. A Csoport által elszámolt maximális értékvesztés ezen pénzügyi eszközök esetében a nem fedezett rész 100%-a. Az értékvesztés összegét az eredményben kell elszámolni.

Amennyiben egy későbbi időszakban az értékvesztés összege csökken, és a csökkenés az értékvesztés elszámolását követő időszakban bekövetkezett eseményből származik, a korábban elszámolt értékvesztés visszairandó. A jövedelemre vonatkozó kimutatásban elszámolt értékvesztés visszairását olyan mértékig lehet elszámolni, hogy az eszköz könyv szerinti értéke ne haladja meg az eszköz visszairás időpontjára vonatkozó amortizált bekerülési értékét.

Jelentős számviteli becslések és feltételezések

A pénzügyi instrumentumok valós értékének meghatározása során a menedzsment becsléseket alkalmaz a valós értékre jelentős hatást gyakorló tényezők jövőbeli alakulásával kapcsolatban (beleértve többek között a hozamgörbéket, árfolyamokat, a kockázatmentes kamatlábakat, illetve az átváltási opcióhoz kapcsolódóan a MOL részvények árfolyamának volatilitását és az elvárt osztalékhozamot).

A kölcsönök és követelések megtérülésének értékeléséhez, valamint a kapcsolódó céltartalékok szükségességének megítéléséhez a menedzsment mérlegelése szükséges. A mérlegeléskor figyelembe vett tényezők között szerepel a másik fél hitelminősítése, a jövőben várható fizetések összege és időzítése, illetve bármilyen más lehetséges tevékenység, amely csökkenti a nem fizetés kockázatát.

20. Pénzügyi kockázatkezelés és tőkekezelés

Pénzügyi kockázatkezelés

A MOL-csoporton belül a pénzügyi kockázatkezelési feladatok központosítottak, ezért a pénzügyi kockázati tényezők Csoport szinten kerülnek meghatározásra és mérésre egy Kockázattal Érték (Value-at-Risk, VaR) megközelítésre alapuló modell használatával. A felső vezetés részére negyedéves pénzügyi kockázati jelentés készül.

A kockázatkezelés általános megközelítése szerint az üzleti tevékenységet, mint egy megfelelően kiegyensúlyozott portfóliót kezeli. A MOL kizárólag a következő esetekben lép fel aktívan az árukinttség kezelése érdekében:

- Csoport szintű célok – pénzügyi mutatók és célok, valamint nagy összegű kifizetéssel járó tranzakciókkal kapcsolatos kinttségek kezelése.
- Divíziós célok - a normál üzletmenettől történő eltérések (pl.: tervezett finomítói leállások) esetén, a divízió cash flow-jának védelme a piaci árkockázatból fakadó kinttség ellen.

Kovenánsok kezelése:

A Csoport a nettó eladósodottsági mutató alkalmazásával követi figyelemmel a tőkeszerkezet alakulását, amely a nettó adósságnak a saját tőke és a nettó adósság összegéhez viszonyított hányadosa.

A Csoport jelenlegi tőkeáttétele alacsony. 2018. december 31-én a Nettó adósság / EBITDA mutató 0,41 (2017-ben 0,65), míg a Nettó eladósodottság 12% (2017-ben 17%).

Tőkekezelés

A Csoport tőkekezelésének legfőbb célja a kedvező hitelbesorolás megtartása és a megfelelő pénzügyi mutatók biztosítása annak érdekében, hogy minél jobban támogassa az üzletmenetet és maximalizálja a Csoport részvényesi értékét.

A Csoport a mindenkori gazdasági körülményeknek megfelelően alakítja ki tőkeszerkezetét, melyet szükség esetén változtat. Ennek eszközeként a Csoport változtathatja az osztalék kifizetésének összegét, tőkét juttathat vissza a részvényeseknek vagy új részvényeket bocsáthat ki. A Csoport végezhet saját részvény tranzakciókat is ilyen célból.

a) Főbb kinttségek

A Csoportszintű Kockázatkezelés azonosítja a főbb kockázati tényezőket és méri a Csoport működési eredményére vonatkozó hatásukat. A MOL-csoport főbb kinttségeket alulról építkező (bottom-up) modellezés segítségével kíséri figyelemmel. Ennek

megfelelően a gázolaj crack spread, a kőolaj ára és a benzin crack spread járul hozzá leginkább a cash flow volatilitásához. Az árfolyamok, az egyéb finomítói és vegyipari termékek árának cash flow volatilitásra gyakorolt hatása is jelentős.

Termékar kockázat kezelése

A MOL-csoport, mint integrált olaj- és gázipari vállalat, mind eladóként, mind vásárlóként termékar kockázatnak van kitéve. A főbb termékar kockázat abból származik, hogy a Csoport integrált üzleti modelljében a Downstream szegmens több kőolajat használ fel, mint a saját termelésű kőolaj mennyisége. Az Upstream szegmensben „hosszú” kőolaj pozícióval, míg a Downstream szegmensben „hosszú” finomítói és vegyipari árrés pozícióval rendelkezik a Csoport. A termékar kockázat nincs teljes mértékben fedezve, hiszen az olajipari vállalatok részvényeibe befektetők általában hajlandóak vállalni az olajipari üzletmenetből származó kockázatokat. Amennyiben szükséges, a Csoport lefedezési normális üzletmenettől eltérő és a szokásos piaci árváltozásokat meghaladó termékar kockázatokat.

2018-ban a Csoport rövid lejáratú és középtávú termékar csere és opciós ügyleteket kötött. A tranzakciók elsősorban működési kockázatok fedezése céljából kötöttek, hogy csökkentsék az áringadozások hatását a Csoport tevékenységére, ugyanakkor, lehetőség esetén a kedvező határidős görbe struktúrából származó előnyök kihasználása érdekében.

A Csoport az év során stratégiai fedezési ügyleteket is kötött a gázolaj crack spread kedvező árazásából származó előnyök kihasználására.

Árfolyamkockázat kezelése

A Csoport azon közgazdasági árfolyamkockázat-kezelési alapelvet alkalmazza, mely szerint az adósságállomány deviza-összetétele a Csoport nettó működési cash flow pozícióját tükrözi ('természetes fedezés') azonban a devizapiaci környezet függvényében a Csoport gyakorlata ettől eltérhet. A Csoport árfolyamkockázatkezelésére származékos deviza ügyleteket is alkalmazhat.

Kamatláb kockázat kezelése

A MOL-csoport, mint energiaipari cég, kamatláb kockázatból adódó kitétsége limitált. A fix és változó kamatozású adósság arányát a Csoportszintű Kockázatkezelés felügyeli és rendszeresen jelenti az Igazgatóság számára.

A Csoport a változó kamatozású hitelekkel eredő kamatkockázat cash flow-ra gyakorolt hatásának fedezésére kamat swap ügyleteket köthet.

Hitelkockázat

A Csoport termékeit és szolgáltatásait egy olyan üzleti és földrajzi szempontból is diverzifikált vevőportfóliónak értékesíti, amelyet megfelelő hitelkockázati profillal rendelkező vevők széles köre alkot.

Az érvényben lévő politika és eljárások célja megteremteni a vevői hitelkezelés és a Csoport követelésbehajtásának keretrendszerét és alapelveit, hogy minimalizálni tudja a vevők késedelmes vagy nem fizetéséből származó hitelkockázatot, ezen felül célja a kockázatok folyamatos nyomon követése, illetve pénzügyi segítségnyújtás biztosítása az értékesítési folyamatok számára a Csoport értékesítési stratégiájának és kockázatviselési képességének megfelelően.

A Csoport alaposan kiértékeli és rendszeresen ellenőrzi a halasztott fizetési határidővel rendelkező vevők hitelképességét, valamint hitelkockázat mérséklő eszközöket alkalmaz. A tisztán vevői hitelkockázat fedezésére a leginkább preferált biztosítékfajták a hitelbiztosítások, a bankgaranciák, az akkreditívek, a készpénz letét és a zálogjogok. A Csoportszintű politika elvárja, hogy adott esetben a vevői hitelkockázat fedezésére értékpapír fedezet álljon rendelkezésre.

Az egyedi hitellimitek a vevők külső és belső értékelése, valamint a vevők által nyújtott biztosítékok alapján kerülnek megállapításra. A már meglévő és lehetséges vevőkről az információk ismert és megbízható hitelminősítőktől kerülnek beszerzésre. A vevők belső értékelése a beszerzett információk (demográfiai, pénzügyi és külső információk) alapján történik. A vevői hitellimitek felülvizsgálatára évente legalább egyszer sor kerül.

A vevői hitelkockázat kezelését, beleértve a hitel kitétségek folyamatos figyelemmel kísérését, a hitel korlátok túllépésének és lejáratának, illetve a lejárt követeléseknek és garanciáknak a nyomon követését különféle megoldások segítik. Amennyiben ilyen eset következik be, a Csoport a szállításokat azonnal leállítja. Az újraindításáról szóló döntést mind az üzleti, mind a pénzügyi oldalon kizárólag a kijelölt vezető hozhatja meg.

Likviditási kockázat

A Csoport célja, hogy a likviditási kockázatot megfelelően kezelje, így a felmerülő likviditási igényt bankbetétekből, egyéb készpénz egyenértékesekből és megfelelő mennyiségű rendelkezésre tartott lehívható hitelkeretből biztosítsa. Emellett a napi működés során a Csoport számos csoporton belüli cash-pool segítségével optimalizálja a többlet likviditást és a fellépő likviditási igényt.

A jelenlegi bankhitel keretek kellő mértékű likviditást és pénzügyi rugalmasságot biztosítanak a Csoport számára.

Lehívható, fel nem használt, rendelkezésre tartott hitelkeretek	2018	2017
	millió forint	millió forint
Hosszú lejáratú lehívható hitelkeret (vállalatfinanszírozási célra)	875.630	901.753
Rövid lejáratú lehívható hitelkeret	63.398	82.055
Összes lehívható hitelkeret	939.028	983.808

A MOL a MOL Group Finance S.A. 100%-os leányvállalatán keresztül 555 millió euró keretösszegű rulírozó hitelszerződést kötött 2018 július 9-én 15 bankkal. Ezzel egyidejűleg a 1,55 milliárd dollár összegű hitelkeretéből 930 millió dollár leszerződött keretet törölt, míg a keret maradék része továbbra is elérhető maradt. Az új hitelkeret lejáratára 5 év mely további 1-1 évvel meghosszabbítható összesen legfeljebb két alkalommal.

Az INA is sikeresen előfinanszírozta a 300 millió dollár keretösszegű rulírozó hitelszerződését 2018 decemberében. Az új hitelkeret lejáratára 3 év mely további 1-1 évvel meghosszabbítható összesen legfeljebb két alkalommal.

Pénzügyi kötelezettségek lejárat szerinti megoszlása, szerződéses nem diszkontált kifizetések alapján 2018	1 hónapon belül esedékes millió forint	1 és 12 hónap között esedékes millió forint	1 és 5 év között esedékes millió forint	5 éven túl esedékes millió forint	Összesen millió forint
Kölcsönök	87.383	267.017	363.921	30.973	749.294
Eladott "A" részvények eladási és vételi opcióval	-	210.056	-	-	210.056
Szállítói- és egyéb tartozások	304.094	287.432	402	-	591.928
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	1.685	4.197	618	605	7.105
Nem derivatív pénzügyi instrumentumok	393.162	768.702	364.941	31.578	1.558.383
Derivatívák	11.759	-	6.085	-	17.844

Pénzügyi kötelezettségek lejárat szerinti megoszlása, szerződéses nem diszkontált kifizetések alapján 2017	1 hónapon belül esedékes millió forint	1 és 12 hónap között esedékes millió forint	1 és 5 év között esedékes millió forint	5 éven túl esedékes millió forint	Összesen millió forint
Kölcsönök	67.164	110.489	274.071	261.531	713.255
Eladott "A" részvények eladási és vételi opcióval	-	202.695	-	-	202.695
Szállítói- és egyéb tartozások	355.686	178.424	2.361	29	536.500
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	1.100	2.966	7.190	1	11.257
Nem derivatív pénzügyi instrumentumok	423.950	494.574	283.622	261.561	1.463.707
Pénzügyi garanciákból eredő teljes kitettség	-	44	-	-	44
Derivatívák	15.115	257	9.766	-	25.138

b) Érzékenység vizsgálat

A nemzetközi gyakorlatnak megfelelően a Csoport Kockázatkezelési Vezetése érzékenységi vizsgálatot készít. A Pénzügyi Kockázatkezelési Modellnek megfelelően a főbb érzékenységi mutatók a következők:

"Tiszta" újraberzerzési árakkal becsült* üzleti tevékenység nyereségére / veszteségére (-) gyakorolt hatás	2018 milliárd forint	2017 milliárd forint
Brent kőolaj ára (+/- 10 USD/bbl változás; fix crack spreadek és vegyipari árrés esetén)		
Upstream	+38,9/-42	+37,8/-37,8
Downstream	-7/+7	-7,9 /+7,9
Árfolyam (+/- 15 HUF/USD változás; fix crack spreadek)		
Upstream	+16,8/-16,8	+11,4 /-11,4
Downstream	+20,3/-20,3	+15,9 /-15,9
Gáz Midstream	+0,6/-0,6	+0,7 /-0,7
Árfolyam (+/- 15 HUF/EUR változás; fix crack spreadek / vegyipari árrés esetén)		
Upstream**	+4,8/-4,8	+3,8/-3,8
Downstream	+21,3/-21,3	+22,0 /-22,0
Finomítói árrés (+/- 1 USD/bbl változás)		
Downstream**	+31,6/-32,1	+31,4/-31,8
Integrált vegyipari árrés (+/- 100 EUR/t változás)		
Downstream**	+45,1/-45,1	+41,9/-41,9

*Az újraberzerzési árakkal becsült üzleti tevékenység nyereségét / veszteségét (-) és ezen eredménykategória számítási módszerét az IFRS nem szabályozza. A "tisza" újraberzerzési árakkal becsült üzleti tevékenység nyeresége / vesztesége (-) üzleti tevékenység nyereségéből / veszteségéből (-) történő levezetését, valamint a vonatkozó definíciókat a 3. sz. melléklet tartalmazza.

** Az értékek módszertani frissítés miatt módosításra kerültek.

c) Kölcsönök

Számviteli politika

Valamennyi hitel és kölcsön valós érétken kerül felvételre, mely a kapott ellenérték kibocsátási költségeivel csökkentett értéke. A kezdeti megjelenítést követően a kamatozó hitelek és kölcsönök az effektív kamatláb módszerével számított amortizált bekerülési értéken kerülnek értékelésre.

	2018 millió forint	2017 millió forint
Rövid lejáratú hitelek		
Eurobond 750 millió EUR, lejárat: 2023	4.283	4.132
USD bond 500 millió USD, lejárat: 2019	142.658	2.125
Schuldschein 130 millió EUR, lejárat: 2020 és 2027 között	217	171
Bankhitelek	180.905	148.627
Pénzügyi lízing kötelezettség	12.076	10.063
Egyéb	5.257	6.443
Rövid lejáratú hitelek összesen	345.396	171.561
Hosszú lejáratú hitelek		
Eurobond 750 millió EUR, lejárat: 2023	239.185	230.332
USD bond 500 millió USD, lejárat: 2019	-	128.747
Schuldschein 130 millió EUR, lejárat: 2020 és 2027 között	41.708	40.251
Bankhitelek	15.523	29.148
Pénzügyi lízing kötelezettség	58.382	63.132
Egyéb	82	91
Hosszú lejáratú hitelek összesen	354.880	491.701
Bruttó hitelállomány (rövid- és hosszú lejáratú) összesen	700.276	663.262
Pénzeszközök és pénzeszköz egyenértékesek	383.511	202.041
Rövid lejáratú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	2.571	26.043
Nettó hitelállomány	314.194	435.178
Saját tőke	2.309.946	2.055.771
Tőke és nettó hitelállomány	2.624.140	2.490.949
Eladósodottsági mutató (%)	12%	17%
Üzleti tevékenység nyeresége	352.876	354.367
Értécsökkenés és értékvesztés	411.338	318.216
Jelentett EBITDA	764.214	672.583
Nettó hitelállomány / Jelentett EBITDA	0,41	0,65

A Csoport bruttó adósságát pénznemenkénti bontásban az alábbi táblázat foglalja össze:

	2018 millió forint	2017 millió forint
Bruttó hitelállomány devizanemenként		
EUR	407.912	379.882
USD	250.767	253.996
HUF	31.064	23.447
HRK	10.531	5.937
Egyéb	2	-
Összesen	700.276	663.262

Az alábbi táblázat mutatja be az év végén fennálló kibocsátott kötvényeket:

	Pénznem	Kibocsátott összeg (eredeti pénznem, millió)	Kupon	Típus	Kamatfizetés gyakorisága	Forgalomba hozatal napja	Lejárat dátuma	Kibocsátó
Eurobond	EUR	750	2,625	Fix	Éves	2016.04.28	2023.04.28	MOL Nyrt.
USD bond	USD	500	6,25	Fix	Féléves	2012.09.26	2019.09.26	MOL Group Finance SA

A teljes jövőbeli minimális pénzügyi lízing fizetések és a pénzügyi lízingből eredő kötelezettségek jelenértékének levezetését az alábbi táblázat mutatja be:

	2018. dec. 31.		2017. dec. 31.	
	Minimális lízing fizetések millió forint	Pénzügyi lízingből eredő kötelezettségek jelenértéke millió forint	Minimális lízing fizetések millió forint	Pénzügyi lízingből eredő kötelezettségek jelenértéke millió forint
Pénzügyi lízingek				
1 éven belül esedékes	13.782	12.076	12.868	10.063
2-5 éven belül esedékes	47.053	42.916	47.339	39.978
5 éven túl esedékes	16.614	15.466	24.937	23.154
Összesen	77.449	70.458	85.144	73.195
Jövőbeni finanszírozási költségek	6.991	n/a	11.949	n/a
Pénzügyi lízingből eredő kötelezettségek jelenértéke	70.458	70.458	73.195	73.195

d) Saját tőke

Számviteli politika

A konszolidált éves beszámolóban szereplő tartalékok értéke nem azonos a tulajdonosoknak osztalékként kifizethető tartalékok összegével. Az osztalék mértékének meghatározására a magyar számviteli törvény előírásai alapján a MOL Nyrt. saját tőke megfeleltetése szolgál.

Átváltási tartalék

Az átváltási tartalék a külföldi társaságok konszolidációja során keletkező átváltási különbözeteket tartalmazza. Az olyan monetáris eszköz kapcsán keletkező átváltási különbözet, amely tartalmilag a Csoport külföldi társaságba történő befektetésének részét képezi, a konszolidált éves beszámolóban a befektetés megszüntetéséig az egyéb átfogó jövedelem elemeként kerül kimutatásra. Amikor a kapcsolódó eszközök kivezetésre kerülnek, a felhalmozott értékelési tartalék vagy az átváltási tartalék ugyanabban az időszakban kerül elszámolásra bevételként vagy költségként, amikor az értékesített eszközökből származó nyereség vagy veszteség.

Valós érték értékelési tartalék

A valós érték értékelési tartalék a hatékony cash-flow fedezeti ügyletek és az egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt eszközök valós értékének halmozott nettó változását tartalmazza.

Az összetett instrumentumok tőkeresze és a visszavásárlási árak különbözete

Az összetett instrumentumok tőkeresze tartalmazza az instrumentum kibocsátásából származó bevétel kötelezettség részen felüli értékét. A kötelezettség rész az instrumentumhoz kapcsolódó jövőbeni kifizetések jelenértékékként kerül meghatározásra. Az összetett instrumentumok tőkeresze akkor kerül kimutatásra, amikor azok szerződéses feltételei a Csoport számára kötelezővé válnak.

Visszavásárolt saját részvények

A visszavásárolt saját részvények névértéke a jegyzett tőkéből kerül levonásra. A névérték és a bekerülési érték közötti különbözet közvetlenül a tőketartalékban kerül elszámolásra. Annak érdekében, hogy következetesen megkülönböztethető legyen a visszavásárolt saját részvény ügyletek tőketartalék és eredménytartalék hatása, a saját részvény visszavásárlási és viszonteladási ügyletek a tőketartalék helyett az eredménytartalékra hatnak.

Jegyzett tőke

A Társaság kibocsátott részvényeinek darabszáma 2017 során az „A” sorozatú törzsrészvényének névértékének nyolcadolásával történő felaprózása miatt változott. 2017. december 31-én az összes kibocsátott részvény névértéke 102.429 millió forint, ami 819.424.824 „A” sorozatú, egy darab „B” sorozatú és 578 darab „C” sorozatú részvényt foglal magában. A kibocsátott jegyzett tőke összege 2018. december 31-én 79.298 millió forint, míg 2017. év végén 79.279 millió forint volt.

Az „A” sorozatú törzsrészvények 125 forint névértékűek, a „C” sorozatú törzsrészvények 1.001 forint névértékűek. Minden 125 forint, azaz egyszázhuszonöt forint névértékű „A” sorozatú részvény egy szavazatra, illetve minden 1.001 forint, azaz egyezerreg forint névértékű „C” sorozatú részvény egy egész egyezred szavazatra jogosít, kivéve az alábbiakat. Az Alapszabálynak megfelelően egy részvényes vagy részvényesi csoport sem gyakorolhatja a szavazati jogok több, mint 10%-át, kivéve a Társaság megbízásából a Társaság részvényeit vagy azokat megtestesítő értékpapírokat kezelő letét- és értékpapír-kezelőt.

A „B” sorozatú részvény, névre szóló, 1.000 forint névértékű, Alapszabályban meghatározott szavazatelsőbbbségi jogokat biztosító részvény. A „B” sorozatú részvény tulajdonosa a magyar állam nevében tulajdonosi jogokat gyakorló MNV Zrt. A „B” sorozatú részvény névértékének megfelelően egy szavazatra jogosít. A „B” sorozatú részvény tulajdonosának igen szavazata szükséges az Alapszabály 12.4 Cikkelye alapján a következő ügyekhez: a „B” sorozatú részvényt kapcsolatos adatok megváltoztatása, szavazati jogok és részvényesi csoportok meghatározása, a közgyűlésen minősített többséget igénylő döntések listája, továbbá ezen 12.4 Cikkely módosítása. Továbbá, azon határozati javaslat elfogadásához, amelyet az Igazgatóság nem támogat, a „B” sorozatú részvény tulajdonosának igen szavazata szükséges az alábbi kérdésekben: az Igazgatóság, a Felügyelő Bizottság tagjai valamint a könyvvizsgáló megválasztása, visszahívása, az adózott eredmény felhasználására vonatkozó döntés, illetve az Alapszabály egyes pontjainak módosítása.

Az Igazgatóság az Alapszabály 17.D Cikkelyének felhatalmazása alapján 2019. április 23-ig jogosult az alaptőkét, a Gazdasági Társaságokról szóló törvényi szabályozás adta kereteken belül, bármely választott módon, egy vagy több részletben felemelni, de az alaptőke felemelésének mértéke összesen nem haladhatja meg a 30 milliárd forintot.

A törzsrészvény, a saját és a kibocsátható részvények darabszámának változásai:

"A" és "B" sorozatú részvények	Összes kibocsátott részvény darabszáma	Visszavásárolt saját részvény darabszáma	Visszavásárlási kötelezettséggel rendelkező részvények darabszáma	Kintlévő részvények darabszáma	Kibocsátható maximális részvény darabszám
2017. jan. 01.	819.424.825	-63.313.272	-122.032.784	634.078.769	1.059.424.825
Unicredit Bank A.G. részvény opciós szerződés elszámolása	-	-13.771.328	13.771.328	-	-
Igazgatóság tagjainak juttatott részvények	-	148.800	-	148.800	-
MUFG Securities EMEA Plc.-vel kötött új részvény opció szerződés	-	4.894.187	-4.894.187	-	-
Unicredit Bank A.G. részvény opciós szerződés elszámolása	-	-4.933.378	4.933.378	-	-
ING Bank N.V. részvény opciós szerződés elszámolása	-	-5.164.470	5.164.470	-	-
2017. dec. 31.	819.424.825	-82.139.461	-103.057.795	634.227.569	1.059.424.825
Igazgatóság tagjainak juttatott részvények	-	148.800	-	148.800	-
MUFG Securities EMEA Plc.-vel kötött új részvény opció szerződés	-	409.108	-409.108	-	-
Unicredit Bank A.G. részvény opciós szerződés elszámolása	-	2.750.496	-2.750.496	-	-
ING Bank N.V. részvény opciós szerződés elszámolása	-	2.097.955	-2.097.955	-	-
2018. dec. 31.	819.424.825	-76.733.102	-108.315.354	634.376.369	1.059.424.825
"C" sorozatú részvények					
2017. dec. 31.	578	-578	-	-	578
"C" sorozatú részvények					
2018. dec. 31.	578	-578	-	-	578

Osztalék

A tulajdonosok által 2018 áprilisában megtartott Éves Általános Közgyűlésen meghozott döntés értelmében a 2017-es év üzleti eredményéből 94.278 millió forintnyi osztalék kifizetésére került sor, amely 127,5 forint részvényenkénti osztalékot jelent. Az osztalékfizetésre jogilag rendelkezésre álló tartalékok teljes összege a MOL saját tőke megfeleltetése alapján 2018. december 31-én 1.523.149 millió forint, 2017. december 31-én 1.305.164 millió forint volt.

Saját részvényekre vonatkozó put és call opciós tranzakciók

A MOL és egyes pénzintézetek között három, 2018. december 31-én összesen 68.231.346 darab „A” sorozatú MOL törzsrészvényre („Részvény”) vonatkozó opciós szerződés áll fenn. A MOL amerikai típusú vételi opciókkal, míg a pénzintézetek európai típusú eladási opciókkal rendelkeznek az „A” sorozatú MOL törzsrészvényekre vonatkozóan. Mind a vételi, mind az eladási opciók lejáratát azonos: a szerződés megkötésétől számított egy évre szólnak.

Pénzintézet	MOL törzsrészvények darabszáma	Kötési árfolyam részvényenként	Lejárat
ING Bank N.V.	35.838.293	EUR 9,84910	2019.11.26
MUFG Securities EMEA Plc.	5.303.295	EUR 9,49740	2019.11.11
UniCredit Bank AG	27.089.758	EUR 9,22858	2019.11.14

A MOL és az ING Bank N.V. ("ING") 2018. november 26-án megállapodást kötött, melynek értelmében a közöttük 2017. november 23-án létrejött opciós szerződés alapján 33.740.338 darab Részvény vonatkozásában fennálló opciós jogok 2018. november 28-án pénzbeli elszámolásra kerültek. Egyidejűleg a MOL és az ING újabb részvény adásvételi és részvény opciós szerződést kötött. A részvény adásvétel eredményeképpen az ING tulajdonába további 2.097.955 darab Részvény került. A részvény opciós szerződés alapján 2018. november 28-án kezdődő hatállyal a MOL amerikai típusú vételi jog, az ING pedig európai típusú eladási jog jogosultjává vált 35.838.293 darab Részvény vonatkozásában. A vételi és eladási jogok lejáratát 2019. november 26., lehvási ára egyaránt 9,8491 euró részvényenként.

A MOL és a MUFG Securities EMEA plc ("MUFG") 2018. november 6-án megállapodást kötött, melynek értelmében a közöttük 2017. november 6-án aláírt opciós szerződés alapján 4.894.187 darab Részvény vonatkozásában fennálló opciós jogok 2018. november 8-án pénzbeli elszámolásra kerültek. Egyidejűleg a MOL és a MUFG újabb részvény adásvételi és részvény opciós szerződést kötött. Ezen tranzakciók eredményeképpen a MUFG tulajdonába 409.108 darab Részvény került. A részvény opciós szerződés alapján 2018. november 8-án kezdődő hatállyal a MOL amerikai típusú vételi jog, az MUFG pedig európai típusú eladási jog jogosultjává vált 5.303.295 darab Részvény vonatkozásában. A vételi és eladási jogok lejáratát 2019. november 11., lehvási ára egyaránt 9,4974 euró részvényenként.

A MOL és a UniCredit Bank AG ("UniCredit") 2018. november 14-én megállapodást kötött, melynek értelmében a közöttük 2017. november 14-én aláírt opciós szerződés alapján 24.339.262 darab Részvény vonatkozásában fennálló opciós jogok 2018. november 16-án pénzbeli elszámolásra kerülnek. Egyidejűleg a MOL és az UniCredit újabb részvény adásvételi és részvény opciós szerződést kötött. Ezen tranzakciók eredményeképpen a UniCredit tulajdonába 2.750.496 darab Részvény került. A részvény opciós szerződés alapján 2018. november 16-án kezdődő hatállyal a MOL amerikai típusú vételi jog, az UniCredit pedig európai típusú eladási jog jogosultjává vált 27.089.758 darab Részvény vonatkozásában. A vételi és eladási jogok lejáratára 2019. november 14., lehvívási ára egyaránt 9,22858 euró részvényenként.

Részvényswap megállapodás az OTP-vel

A MOL és az OTP részvénycsere és részvényswap megállapodást kötöttek 2009-ben. A szerződések alatt, eredetileg a MOL 40.084.008 Részvényt cserélt el az OTP 24.000.000 darab részvényére. A szerződés elszámolást tartalmaz a részvényárak relatív mozgásának függvényében, mely történhet részvényben vagy pénzbeli elszámolásként is. A szerződés eredeti lejáratára 2012 július 11. volt. 2012 során a lejárat 2017 július 11-ére lett módosítva, majd 2017-ben 2022 július 11-ére, mely nem okozott mozgást a MOL saját részvényei tekintetében.

A lejáratig mindkét fél kezdeményezheti az ügylet pénzbeli vagy fizikai (részvényben történő) elszámolását.

21. Pénzügyi instrumentumok

2018	Eredményrel szemben valós értéken értékelt	Fedezeti elszámolásba bevont derivatívák fedezeti elsz.*	Amortizált bekerülési értéken értékelt	Egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt	Könyv szerinti érték összesen
Pénzügyi instrumentumok könyv szerinti értéke	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint
Pénzügyi eszközök					
Tőkeinstrumentumok	-	-	-	64.430	64.430
Egyéb befektetett pénzügyi eszközök	-	-	20.360	-	20.360
Adott kölcsönök	-	-	315	-	315
Betétek	-	-	733	-	733
Pénzügyi lízing követelések	-	-	-	-	-
Egyéb	1.218	-	21.370	14.037	36.625
Befektetett pénzügyi eszközök összesen	1.218	-	42.778	78.467	122.463
Vevő- és egyéb követelések	-	-	588.309	-	588.309
Pénzügyi lízing követelések	-	-	311	-	311
Pénzeszközök és pénzeszköz egyenértékesek	-	-	383.511	-	383.511
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-	-	-	2.571	2.571
Termékar ügyletek	18.536	-	-	-	18.536
Egyéb rövid lejáratú pénzügyi eszközök	-	-	1.889	-	1.889
Adott kölcsönök	-	-	5.489	-	5.489
Betétek	-	-	-	-	-
Deviza származékos ügyletek	6	-	-	-	6
Egyéb származékos ügyletek	2.828	-	-	-	2.828
Egyéb	-	-	3.386	-	3.386
Rövid lejáratú pénzügyi eszközök összesen	21.370	-	982.895	2.571	1.006.836
Pénzügyi eszközök összesen	22.588	-	1.025.673	81.038	1.129.299
Pénzügyi kötelezettségek					
Kölcsönök (Hosszú lejáratú hitelek)	-	-	296.498	-	296.498
Pénzügyi lízing kötelezettségek	-	-	58.382	-	58.382
Egyéb hosszú lejáratú pénzügyi kötelezettségek	677	2.308	-	-	2.985
Deviza származékos ügyletek	-	-	-	-	-
Egyéb	-	-	1.491	-	1.491
Hosszú lejáratú pénzügyi kötelezettségek összesen	677	2.308	356.371	n/a.	359.356
Szállítói- és egyéb tartozások	-	-	573.220	-	573.220
Kölcsönök (Rövid lejáratú hitelek)	-	-	333.320	-	333.320
Pénzügyi lízing kötelezettségek	-	-	12.076	-	12.076
Eladott "A" részvények eladási és vételi opcióval	-	-	208.599	-	208.599
Egyéb rövid lejáratú pénzügyi kötelezettségek	8.769	-	-	-	8.769
Termékar ügyletek	-	-	-	-	0
Deviza származékos ügyletek	-	-	-	-	-
Egyéb származékos ügyletek	6.090	-	-	-	6.090
Egyéb	-	-	5.612	-	5.612
Rövid lejáratú pénzügyi kötelezettségek összesen	14.859	-	1.132.827	n/a.	1.147.686
Pénzügyi kötelezettségek összesen	15.536	2.308	1.489.198	n/a.	1.507.042

* fedezeti elsz.: fedezeti elszámolás alatt

2017		Eredménnyel szemben valós értéken értékelt	Fedezeti elszámolásba bevont derivatívák fedezeti elsz.*	Amortizált bekerülési értéken értékelt	Egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt	Könyv szerinti érték összesen
Pénzügyi instrumentumok könyv szerinti értéke		millió forint	millió forint	millió forint	millió forint	millió forint
Pénzügyi eszközök						
	Tőkeinstrumentumok	-	-	-	31.158	31.158
Egyéb befektetett pénzügyi eszközök	Adott kölcsönök	-	-	42.414	-	42.414
	Betétek	-	-	306	-	306
	Pénzügyi lízing követelések	-	-	402	-	402
	Egyéb	87	-	209	3.824	4.120
Befektetett pénzügyi eszközök összesen		87	-	43.331	34.982	78.400
Vevő- és egyéb követelések		-	-	538.902	-	538.902
Pénzeszközök és pénzeszköz egyenértékesek		-	-	84	-	84
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok		-	-	202.041	-	202.041
Egyéb rövid lejáratú pénzügyi eszközök	Termékar ügyletek	5.141	-	-	20.902	26.043
	Adott kölcsönök	4.815	-	-	-	4.815
	Betétek	-	-	1.451	-	1.451
	Deviza származékos ügyletek	-	-	46.590	-	46.590
	Egyéb származékos ügyletek	395	-	-	-	395
	Egyéb	523	-	1.941	-	2.464
Rövid lejáratú pénzügyi eszközök összesen		10.874	-	791.009	20.902	822.785
Pénzügyi eszközök összesen		10.961	-	834.340	55.884	901.185
Pénzügyi kötelezettségek						
Kölcsönök (Hosszú lejáratú hitelek)		-	-	428.569	-	428.569
Pénzügyi lízing kötelezettségek		-	-	63.132	-	63.132
Egyéb hosszú lejáratú pénzügyi kötelezettségek	Deviza származékos ügyletek	321	2.968	-	-	3.289
	Egyéb	-	-	3.276	-	3.276
Hosszú lejáratú pénzügyi kötelezettségek összesen		321	2.968	494.977	n/a.	498.266
Szállítói- és egyéb tartozások		-	-	516.737	-	516.737
Kölcsönök (Rövid lejáratú hitelek)		-	-	161.498	-	161.498
Pénzügyi lízing kötelezettségek		-	-	10.063	-	10.063
Egyéb rövid lejáratú pénzügyi kötelezettségek	Eladott "A" részvények eladási és vételi opcióval	-	-	201.257	-	201.257
	Termékar ügyletek	15.356	-	-	-	15.356
	Deviza származékos ügyletek	16	-	-	-	16
	Egyéb származékos ügyletek	6.477	-	-	-	6.477
Egyéb	-	-	6.144	-	6.144	
Rövid lejáratú pénzügyi kötelezettségek összesen		21.849	-	895.699	n/a.	917.548
Pénzügyi kötelezettségek összesen		22.170	2.968	1.390.676	n/a.	1.415.814

* fedezeti elsz.: fedezeti elszámolás alatt

A Csoport nem rendelkezik olyan instrumentumokkal, amelyek besorolása megváltozott az IFRS 9 alkalmazása miatt és nem rendelkezik olyan instrumentumokkal, amelyeket a kezdeti megjelenítéskor az eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek jelölt, azon célból kifolyólag, hogy az értékelési vagy megjelenítési következetlenségeket csökkentse.

Minden tőkeinstrumentum kezdeti megjelenítéskor az egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékeltként került megjelölésre. A vezetőség szándéka az instrumentumokra vonatkozóan nem változott, ezért a Csoport úgy döntött, hogy a korábbi évek értékelését alkalmazza. A legjelentősebb tőkeinstrumentum az INA d.d. részesedése a JANAF vállalatban, amely az Adria csövezeték rendszert birtokolja és üzemelteti. A részvények piaci értéke 2018. december 31-én 18.664 millió forint (2017. év végén 25.705 millió forint).

Az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok valós értéke, a kibocsátott kötvényeket kivéve, megközelíti a könyv szerinti értéküket. A kibocsátott kötvények valós értéke 2018 év végén 403.931 millió forint, míg könyv szerinti értéke 386.126 millió forint volt (2017 év végén a valós érték 404.576 millió forint, míg a könyv szerinti érték 365.336 millió forint volt).

Értékvesztés kizárólag a vevőkövetelések esetén került elszámolásra. A többi pénzügyi instrumentum esetében nem került értékvesztés elszámolásra lejárat, múltbeli tapasztalat és a várakozások alapján.

A vevői szerződésekből származó szerződéses követelések és kötelezettségek nem jelentősek a Csoport számára.

A fedezeti elszámolásba bevont fedezeti instrumentumok könyv szerinti értékét az alábbi táblázat foglalja össze.

Fedezeti instrumentumok könyv szerinti értéke			2018	2017
			millió forint	millió forint
Cash flow fedezeti ügyletek	Kötelezettségek	Deviza származékos ügyletek	2.308	2.968
Külföldi érdekeltségbe történt nettó befektetés fedezete	Kötelezettségek	Kölcsönök	450.287	435.154

22. Pénzügyi instrumentumok valós érték hierarchiája

Valós érték hierarchia	2018			2017		
	1. szint Nem módosított aktív piacokon jegyzett árak millió forint	2. szint Elérhető és figyelemmel kísérhető piaci adatokon alapuló értékelési eljárások millió forint	Valós érték Összesen millió forint	1. szint Nem módosított aktív piacokon jegyzett árak millió forint	2. szint Elérhető és figyelemmel kísérhető piaci adatokon alapuló értékelési eljárások millió forint	Valós érték Összesen millió forint
Pénzügyi eszközök						
Tőkeinstrumentumok	18.664	45.766	64.430	26.228	5.453	31.681
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	2.517	14.091	16.608	22.867	7.000	29.867
Termékár ügyletek	-	19.754	19.754	-	4.902	4.902
Deviza származékos ügyletek	-	6	6	-	395	395
Egyéb származékos ügyletek	-	2.828	2.828	-	-	-
Pénzügyi eszközök összesen	21.181	82.445	103.626	49.095	17.750	66.845
Pénzügyi kötelezettségek						
Termékár ügyletek	-	8.769	8.769	-	15.356	15.356
Deviza származékos ügyletek	-	2.985	2.985	-	3.305	3.305
Egyéb származékos ügyletek	-	6.090	6.090	-	6.477	6.477
Pénzügyi kötelezettségek összesen	-	17.844	17.844	-	25.138	25.138

A Csoport 2018-ban és 2017-ben sem rendelkezett olyan instrumentummal, amely a 3. szintű kategóriába lett volna besorolva. (3. szint: nem elérhető és figyelemmel nem kísérhető piaci adatokon alapuló értékelési eljárások).

23. Vevő- és egyéb követelések

Számviteli politika

A vevő- és egyéb követelések a vállalat általános üzletmenete során áruértékesítésből és szolgáltatás nyújtásból származó követeléseket és olyan egyéb követeléseket tartalmaznak, mint a margining követelések. A vevő- és egyéb követelések bekerüléskor tranzakciós költségekkel csökkentett valós értéken kerülnek kimutatásra. A vevő- és egyéb követelések a követő értékelés folyamán a kétes követelésekre képzett céltartalékkal csökkentett amortizált bekerülési értéken kerülnek értékelésre. Értékvesztés megállapítására a várható hitelezési veszteség és olyan objektív bizonyíték alapján kerül sor (például fizetéseképtelenség valószínűsége vagy az adós jelentős pénzügyi nehézségei), amely arra enged következtetni, hogy a Csoport nem lesz képes a teljes, a számla eredeti feltételeinek megfelelő összeget behajtani. A leírt követelés kivezetése akkor történik meg, amikor behajthatatlannak minősül.

Amennyiben az áruszállításból eredő követelések pénzügyi rendezésére várhatóan a szokásos üzletmenet során, tehát egy éven belül sor kerül, azok a forgóeszközök között kerülnek kimutatásra, míg ellenkező esetben befektetett eszközként kerülnek megjelenítésre.

Vevő- és egyéb követelések	2018. dec. 31.	2017. dec. 31.
	millió forint	millió forint
Vevőkövetelések	530.312	466.479
Egyéb követelések	58.308	72.507
Összesen	588.620	538.986

	2018. dec. 31. millió forint	2017. dec. 31. millió forint
Vevőkövetelések		
Vevőkövetelések (bruttó)	554.370	502.244
Kétes követelésekre képzett értékvesztés	-24.058	-35.765
Összesen	530.312	466.479

	2018 millió forint	2017 millió forint
Kétes vevőkövetelésekre képzett értékvesztés változása		
Nyitó egyenleg január 1-jén	35.765	47.006
Tárgyévi növekedés	2.510	3.001
Tárgyévi csökkenés (visszaírás)	-15.768	-14.546
Értékvesztés kivezetése	-243	-153
Árfolyam-különbözet	1.794	457
Záró egyenleg december 31-én	24.058	35.765

	2018. dec. 31.		2017. dec. 31.	
	Bruttó könyv szerinti érték millió forint	Nettó könyv szerinti érték millió forint	Bruttó könyv szerinti érték millió forint	Nettó könyv szerinti érték millió forint
Vevőkövetelések lejárat szerinti megoszlása				
Nem esedékes vevőkövetelések	488.541	487.486	418.014	417.621
Késedelmes vevőkövetelések	65.829	42.826	84.230	48.858
180 napon belüli	37.050	36.953	45.917	43.050
180 napon túli	28.779	5.873	38.313	5.808
Összesen:	554.370	530.312	502.244	466.479

Zálogjoggal terhelt követelések

Kötelezettségek biztosítékeként zálogjoggal terhelt követelések könyv szerinti értéke 2018. december 31-én 431 millió forint (2017. december 31-én 1.198 millió forint).

24. Pénzeszközök és pénz-egyenértékesek

Számviteli politika

A pénzeszközök a készpénzt és bankbetéteket foglalják magukban. A pénz egyenértékesek olyan rövid távú magas likviditású befektetési formák, amelyek minimális értékváltozási kockázatot hordoznak, és azonnal pénzeszközökre konvertálhatók. A "minimális értékváltozási kockázat" fogalmat a Csoport nem korlátozza három hónapos időszakra.

	2018. dec. 31. millió forint	2017. dec. 31. millió forint
Rövid lejáratú bankbetétek	217.516	100.616
Látraszóló betétek	155.071	87.996
Készpénz állomány	10.924	13.429
Összesen	383.511	202.041

EGYÉB PÉNZÜGYI INFORMÁCIÓK

E szakasz ismerteti az egyéb pénzügyi információkat, amelyeket vagy a vonatkozó számviteli standardok tesznek kötelezővé vagy a vezetőség tekint a részvényesek számára lényeges információnak.

25. Mérlegen kívüli kötelezettségek

Számviteli politika

A mérlegen kívüli kötelezettségek nem szerepelnek a konszolidált pénzügyi kimutatásokban, hacsak nem üzleti kombinációk során szerezte a Csoport. A magyarázatokban kerülnek bemutatásra, kivéve, ha a gazdasági hasznok megtestesítő források kiáramlásának esélye minimális. A mérlegen kívüli követelések nem szerepelnek a konszolidált pénzügyi kimutatásokban, azonban amennyiben gazdasági hasznok beáramlása valószínűsíthető, a magyarázatokban kimutatásra kerülnek.

a) Adott garanciák

A MOL-csoporton kívüli felek részére vállalt garanciák összege 279.068 millió forint 2018. december 31-én.

b) Szerződéses és beruházási kötelezettségek

A szerződéses és beruházási kötelezettségek értéke 2018. december 31-én 378.908 millió forint (2017. év végén 91.438 millió forint), amelyből 13.009 millió forint társult vállalkozásokhoz, 334.910 millió forint a magyar tevékenységhez, és 21.290 millió forint a szlovák tevékenységhez tartozik. A legjelentősebb részek kőolaj tárolókapacitás bővítéséhez kapcsolódnak Szlovákiában (8.137 millió forint), a Dunai Finomító vízhálózatának felújításához Magyarországon (2.158 millió forint), és a poliol termelés előkészületéhez Magyarországon (1.088 millió forint).

c) Operatív lízing

	2018. dec. 31. millió forint	2017. dec. 31. millió forint
Operatív lízing kötelezettségek		
1 éven belül esedékes kötelezettségek	14.539	10.838
2-5 éven belül esedékes kötelezettségek	38.599	18.632
5 éven túl esedékes kötelezettségek	39.242	2.135
Összesen	92.380	31.605

d) Hatósági eljárások, peres ügyek

Általánosságban

A lentiekben felsorolt peres ügyek egyike sem gyakorolt hatást a konszolidált pénzügyi kimutatásokra, kivéve ahol ez kiemelésre került. A MOL-csoport tagjai szokásos működésük során több peres ügyben is érintetté váltak. Jelenleg nincs folyamatban olyan további peres ügy, melynek kimenetele jelentős negatív hatással lehet a Csoport pénzügyi helyzetére, eszközeire, eredményére vagy üzleti tevékenységére.

Azon perek pertárgyértéke, melyekben a MOL-csoport tagjai alperesként vesznek részt, 38.443 millió forint, melyre 24.780 millió forint összegű céltartalék képzésére került sor.

Creditor perek (MOL Nyrt.)

CREDITOR GAMA s.r.o. kártérítési igényt tartalmazó keresetet nyújtott be a MOL ellen a SLOVNAFT a.s. részvényeinek MOL általi felvásárlása okán. Ebben arra kéri a bíróságot, hogy kötelezze a MOL-t nagyjából 380 millió szlovák korona (12,6 millió EUR) és annak 2007. november 28-tól számított évi 14,75%-os késedelmi kamatai megfizetésére. A keresetet a bíróság első fokon elutasította. A felperes fellebbezést nyújtott be az elsőfokú bíróság döntése ellen, amelyet a fellebbviteli bíróság elutasított és az elsőfokú bíróság döntését helybenhagyta. A Creditor GAMA rendkívüli jogorvoslattal élt a rendelkezésre álló határidő utolsó napján. Az általa használt indoklás hasonló ahhoz, melyet a fellebbezési eljárás során alkalmazott.

A CREDITOR BETA s.r.o. azt állítja, hogy a SLOVNAFT a.s. társaság felvásárlásakor a MOL által tett vételi ajánlatot a szlovák pénzügyi felügyelet (Úrad pre financny trh) nem hagyta jóvá, és emiatt 213 napig nem jutott hozzá a felajánlott részvényei ellenértékéhez. Keresetében ebből a késedelemről származó kára megtérítését kéri (nagyjából 3 millió EUR és annak 2007. június 28-tól számított évi 10,48%-os késedelmi kamatai megfizetését). Az eljárás az összeg kérdésében folyik tovább, miközben a MOL fellebbezett a jogalap tekintetében hozott ideiglenes döntés ellen a fellebbviteli bíróságon. Ezt a fellebbezést a bíróság elutasította. A MOL rendkívüli fellebbezést nyújtott be fellebbezésének elutasítása ellen.

ICSID választottbírósi eljárás (MOL Nyrt. kontra Horvát Köztársaság)

A választottbírósi eljárást indító kérelmét a MOL 2013. november 26-án nyújtotta be a Nemzetközi Befektetések Vitarendezési Központjához ("ICSID") a Horvát Köztársaság Kormánya ellen. A kereset benyújtását elsősorban az INA-Industrija Nafta, d.d.-nek („INA”) a gáz üzletágban elszenvedett hatalmas veszteségei indokolták, melyeket a horvát kormány 2009-ben kifejtett szerződésszegő magatartása okozott.

KONCESSZIÓK (INA-csoport)

2011. július 29-én a Gazdasági Munkaügyi és Vállalkozási Minisztérium (a továbbiakban: Minisztérium) három határozatot hozott, amelyekkel megfosztotta az INA-t szénhidrogén-kutatási koncesszióitól a "Száva", "Dráva" és "Észak-nyugat Horvátország" feltárási területeken.

2011. augusztus 29-én az INA három keresetet nyújtott be a Minisztérium döntései ellen a bírósághoz. A Közigazgatási Bíróság megsemmisítette a Minisztérium döntéseit.

A Minisztérium 2014. november 10-én és 2015. február 20-án új határozatokat hozott, amelyekben ismét megfosztotta az INA-t szénhidrogén-kutatási koncesszióitól a „Száva” „Dráva”, illetve az „Észak-nyugat Horvátország” feltárási területeken, ugyanazon érvelés alapján. Az INA pert indított az új minisztériumi határozatokkal szemben a „Száva” „Dráva”, illetve az „Észak-nyugat Horvátország” feltárási területeket illetően és a Bíróságtól ideiglenes intézkedés meghozatalát kérte.

2015. április folyamán a Közigazgatási Bíróság határozatot hozott, amelyben elutasította az INA ideiglenes intézkedés meghozatalára irányuló kérelmét. Ez ellen az INA fellebbezett, de 2015. júniusában a Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság elutasította az INA ez irányú fellebbezését.

2016. novemberében a Közigazgatási Bíróság döntést hozott és ebben elutasította az INA követelését a „Dráva” feltárási területet illetően. Az INA ez ellen a döntés ellen 2016. decemberében terjesztett elő fellebbezést.

Az INA 2017. szeptember 8-án kapta kézhez a Horvát Köztársaság Legfelsőbb Közigazgatási Bíróságának ítéletét, amelyben elutasította az INA fellebbezését a „Dráva” ügyben hozott elsőfokú döntés ellen. Ezáltal véglegessé vált a hatáskörrel rendelkező Minisztérium által kibocsátott Döntés, amely a „Dráva” kutatási területen a szénhidrogén-kutatási engedélyek zárolását rendelte el. A bíróság továbbra sem döntött a „Száva” és „Északnyugat Horvátország” kutatási területekkel kapcsolatos INA keresetek ügyében.

2017. október 6-án az INA Alkotmányjogi keresetet nyújtott be a Horvát Köztársaság Alkotmánybíróságához azok ellen az ítéletek ellen, amelyeket a Horvát Köztársaság Legfelsőbb Közigazgatási Bírósága és Közigazgatási Bírósága hoztak a „Dráva” ügyben. Keresetében az INA mindezen ítéletek hatályon kívül helyezését kéri az Alkotmánybíróságtól. Az INA most az Alkotmánybíróság döntésére vár.

2018. július 12-én az INA megkapta a Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság azon döntését, melyben megsemmisítette a Közigazgatási Bíróság és a Minisztérium korábbi döntéseit, melyek a „Száva” kutatási területet érintő kutatási engedéllyel kapcsolatosak.

A Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság érvelése szerint az INA ok nélkül volt megfosztva a „Száva” kutatási területet érintő kutatási engedélytől. 2018. szeptember 12-én a Minisztérium ismételen megfosztotta az INA-t a kutatási engedélytől. Az INA ismét közigazgatási eljárást fog indítani a döntés ellen.

BELVEDERE

2017. júliusában az INA megkapta a Belvedere d.d. Dubrovnik keresetét, amelynek alapja egy 220 millió HRK-t kitevő követelés. Az ügy gyökerei 2005-be nyúlnak vissza, amikor az INA kölcsönt adott a Belvedere d.d. részére (a dubrovnik tengerparton található hotel „Belvedere” a kölcsön zálogaként szolgált). Mivel a Belvedere d.d. nem fizette vissza a kölcsönt, 2012-ben megindult a végrehajtási eljárás és a hotelt egy nyilvános aukción eladták a legmagasabb ajánlatot tevőnek 92 millió HRK-ért. A végrehajtási eljárás közjegyző előtt folyt le, ahol a hotel értékét három, független bírósági szakértő becsülte meg. Belvedere d.d. most azt állítja, hogy a hotel a piaci ára alatt került eladásra és követeli a jó hírnevét ért kár valamint a profitvesztése megtérítését.

Megemlítendő, hogy az INA már megnyert két külön, de hasonló bírósági eljárást; az egyik eljárás, amelyet annak kimondására indítottak, hogy a hotel Belvedere adásvételi szerződése semmis és érvénytelen, már lezárult, a másik eljárás, amelyet a zálogszerződés végrehajtási záradékának érvénytelensége iránt indítottak, még nem fejeződött be. Habár ezen eljárás kimenetele még bizonytalan, mégis valószínűbb, hogy az INA-nak kedvező döntés fog születni. A lehetséges kimeneteltől függetlenül, a kártérítési igényt túl magasnak gondolják annak fényében, hogy három, független bírósági szakértő már kifejezte véleményét a piaci ár kérdésében.

Dana Gas és Crescent Petroleum (Pearl részvényesek) kontra MOL Nyrt.

Pearl Petroleum Company Limited ("Pearl") vállalatnak, többek között részvényese a Dana Gas PJSC („Dana Gas”) és a Crescent Petroleum Company International Limited („Crescent”) és a MOL is.

Dana Gas és Crescent, a Pearl-el együtt megállapodást („Megállapodás”) kötöttek, a Pearlnek az Iraki Kurdistan Regionális Kormányával („KRG”), régóta fennálló vitájának egyezséggel történő rendezése tárgyában anélkül, hogy megelőzően megfelelően konzultáltak volna a MOL-al, vagy beszerezték volna a kötelező hozzájárulását, megsértve ezzel a MOL Joint Venture Agreement (JVA) által biztosított jogait.

MOL ezért szerződésszegési figyelmeztetést („default notice”) intézett 2017. szeptember 11-én Dana Gas és Crescent felé, összhangban a JVA által a Pearl részvényesei számára biztosított mechanizmussal. A szerződésszegési figyelmeztetésnek komoly jogi következményei vannak a szerződésszegő részvényesekre, a Pearl-ben lévő részvényeik, és a kapcsolódó jogosultságaik vonatkozásában.

Dana Gas és a Crescent a Londoni Nemzetközi Választottbíróóság előtt indított eljárást a MOL ellen, amelyben MOL szerződésszegési figyelmeztetésének érvényességét vitatják. A MOL megteszi a JVA-ból fakadó jogai védelme érdekében szükséges lépéseket. A fentiek felül Dana Gas és Crescent annak megállapítását is kéri a bíróságtól, hogy a MOL megszegte a JVA-t; illetve kártérítést is követelnek, amelynek összegét később fogják számszerűsíteni. A jelenlegi fázisban nehéz megbecsülni a pénzügyi hatásokat. A Választottbíróóság következő tárgyalása 2018. január 29-én volt megtartva. A MOL időben benyújtotta ellenkérelmét, illetve vizontkeresetét. A Bíróság által kért további dokumentumok benyújtására a MOL 2018. július 12-ig kapott határidőt. MOL a szükséges dokumentumokat benyújtotta.

Dana Gas és Crescent 2018. július 27-én benyújtotta ellentmondásait és kifogásait.

A bírósági meghallgatás 2018. november 26-án kezdődött és 2018. december 14-ig tartott, majd a meghallgatást elnapolták.

e) Környezetvédelmi kötelezettségek

A Csoport tevékenységéhez kapcsolódóan környezetkárosításból vagy szennyezésből fakadó kötelezettségek, valamint az ezekhez kapcsolódó helyreállítás miatt felmerülő ráfordítások keletkezhetnek. A Csoportot a tevékenységével kapcsolatosan korábban felmerült környezetkárosításért felelősség terheli. Ennek megfelelően a Csoport a múltban okozott környezeti károk

helyreállításának, továbbá a jelenleg hatályban lévő környezetvédelmi szabályozásoknak való megfeleléshez szükséges intézkedéseknek a 2018. december 31-ével becsült költségeire 85.592 millió forint céltartalékot képzett (lásd 16. magyarázat). Bár a menedzsment megítélése szerint e céltartalékok összege az ésszerűen lehetséges becslések alapján elegendő fedezetet nyújt a követelményeknek való megfelelésre, az e követelményekkel kapcsolatos jövőbeni szabályozási fejlemények és változások, valamint az ismert és tényleges környezeti állapot között fennálló eltérések e becslések átértékeléséhez vezethetnek.

Ezen túlmenően, a Csoport egyes telephelyei szennyezettségének felszámolása jelenleg nem becsülhető mértékű költséggel járhat vagy a jogszabályi követelmények nem egyértelműen nevesítik a feladatokat. A legjelentősebb eset, ahol ilyen kötelezettség létezik, az a tiszújvárosi telephely, ahol a Csoport potenciálisan jelentős talaj- és talajvíz szennyezettséget azonosított be. A regionális környezetvédelmi hatóság határozatának megfelelően, a MOL Petrolkémia Zrt.-nél és a MOL tiszai finomítójában a Csoport elvégezte a szennyezés vizsgálatát és annak eredményét, valamint a technikai megvalósítás részleteit 2017 júliusában benyújtotta a hatósághoz. A felmérés eredményének alapján a hatóság 2017.szeptember 15-i határozatában kötelezte a MOL Petrolkémia Zrt.-t és a Csoportot a környezetvédelmi kockázatkezelési terv közös végrehajtására. A tervből származó kötelezettségek összegére a Csoport és a MOL Petrolkémia Zrt. megképezte a környezetvédelmi céltartalék összegét.

Ezen felül, az előre nem látható helyreállítási munkálatokból származó kötelezettség összege jelenleg nem számszerűsíthető, de várhatóan nem haladja meg a 4 milliárd forintot.

Továbbá, a kőolaj és földgáz kutatás és termelés során a Csoport magyar jogelődje által 1976 (a környezet védelméről és a veszélyes hulladékokról szóló szabályozás hatályba lépésének időpontja) előtt alkalmazott technológiák következtében felmerülhet az ezen tevékenység során keletkezett fúrási iszap eltávolításának kötelezettsége azokban az esetekben, ahol a kutak mélysége meghaladja az 1.800 méter. A keletkezett szennyező anyag kezelése az akkor érvényben lévő környezetvédelmi szabályoknak megfelelően történt, azonban a jogszabályi előírásokban azóta bekövetkezett változások következtében további áthelyezési és helyreállítási kötelezettségek merülhetnek fel. Ezen kötelezettség fennállása, következésképpen a kapcsolódó költségek alakulása függ a nagy számosságú helyszínen hátrahagyott fúrási iszap kiterjedésétől, mennyiségétől és összetételétől. A kötelezettség összege jelenleg nem számszerűsíthető, de várhatóan nem haladja meg a 4-6 milliárd forintot.

További függő kötelezettségek merülhetnek fel a közelmúltban üzleti kombinációk során megszerzett Mantovai Finomító körüli ipari parknál, valamint a horvátországi finomítóknál, telephelyeknél és kiskereskedelmi egységeknél, későbbi részletesebb helyszíni felmérések, továbbá a helyi szabályozások és hatósági gyakorlatok változásának következtében. Csoportszinten a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban környezetvédelmi céltartalékként megjelenített kötelezettség összesített értéke 2018. december 31-én 43,2 milliárd forint (2017. december 31-én 40,6 milliárd forint) volt.

26. A konszolidált cash flow kimutatással kapcsolatos információk

Számviteli politika

A látraszóló folyószámlahitelek a pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek résztételeként szerepelnek abban az esetben, ahol a rövid lejáratú hitelek szerves részét képezik a vállalkozás pénzgazdálkodási gyakorlatának.

	2018 millió forint	2017 millió forint
Pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek összetétele December 31-én		
Pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás szerint	383.511	202.041
Folyószámlahitelek	3.421	-5.848
Pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek	386.932	196.193
Megszűnő tevékenységhez hozzárendelhető pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek	-	-
Pénzeszközök és pénzeszköz-egyenértékesek összesen	386.932	196.193
Leányvállalatok, közös vezetésű vállalkozások mint üzleti kombinációk megszerzésére fordított nettó pénzáramlás elemzése		
Fizetett ellenérték	-12.555	-871
Megszerzett pénzeszközök	5.184	-1.071
Leányvállalatok, közös vezetésű vállalkozások mint üzleti kombinációk megszerzésével kapcsolatos nettó pénzáramlás	-7.371	-1.942
Leányvállalatok, közös vezetésű vállalkozások mint üzleti kombinációk értékesítésével kapcsolatos nettó pénzáramlás elemzése		
Fizetett ellenérték	22.087	10.107
Átadott pénzeszközök	-	-111
Leányvállalatok, közös vezetésű vállalkozások értékesítésével kapcsolatos nettó pénzáramlás (pénz kiáramlás)	22.087	9.996

	2018 millió forint	2017 millió forint
Közös vezetésű és társult vállalkozásokkal kapcsolatos nettó pénzáramlás elemzése		
Akvízióval és tőkeemeléssel kapcsolatosan fizetett ellenérték	-1.550	-625
Értékesítéssel és tőkecsökkentéssel kapcsolatos kapott ellenérték	-	-
Közös vezetésű és társult vállalkozásoktól kapott osztalék	12.433	26.243
Hitelek nettó mozgása	-1.065	-5.570
Összesen	9.818	20.048

	2018 millió forint	2017 millió forint
Egyéb pénzmozgással nem járó tételek elemzése		
Készletek leírása (nettó)	19.635	9.073
Vevőkövetelések leírása (nettó)	-9.998	-3.620
Átváltási tartalék felszabadítása	-	-520
Egyéb ki nem emelt tételek	-20.287	10.758
Összesen	-10.650	15.691

	2017 millió forint	Pénzmozgással nem járó tételek						Nem finanszírozási tevékenységhez kapcsolódó pénzáramok millió forint	2018 millió forint
		Finanszírozási tevékenység pénzáramai millió forint	Akvízió/Értékesítések millió forint	Realizált és nem realizált árfolyamkülönbségek millió forint	Származékos termékek valós értékelése millió forint	Kamat elhatárolások millió forint	Új lízing kötelezettségek millió forint		
Hosszú lejáratú hitelek	491.701	-164.508	7	7.393	-	18.569	1.739	-21	354.880
Egyéb hosszú lejáratú pénzügyi kötelezettségek	6.565	-242	-	-62	-	-	-	-1.785	4.476
Rövid lejáratú hitelek	171.561	146.966	-	21.764	-	8.436	-	-3.331	345.396
Egyéb rövid lejáratú pénzügyi kötelezettségek	229.250	12.931	-	-1.383	-4.596	-	-	-7.132	229.070
Összes finanszírozási tevékenységre fordított pénzáramlás a pénzügyi kötelezettségekből		-4.853							
Egyéb tételek hatása a finanszírozási tevékenységre fordított pénzáramlásokra*		-107.322							
Összes finanszírozási tevékenységre fordított pénzáramlás		-112.175							

*A 107.322 millió forint Egyéb tételek hatása a finanszírozási tevékenységre fordított pénzáramlásokból 105.266 millió forintot a részvényesek számára eredménytartalékból kifizetett osztalék teszi ki.

27. Egy részvényre jutó eredmény

Számviteli politika

Az egy részvényre jutó hozam kiszámítása a törzsrészesvények után kiosztható hozam, valamint az időszak során rendelkezésre álló törzsrészesvények súlyozott átlagának hányadosaként, a visszavásárolt saját részvények időszaki átlagos állományával csökkentett állományának figyelembe vételével történik.

Az egy részvényre jutó hígított eredmény hasonlóan kerül kiszámításra, mint az egy részvényre jutó eredmény, a számításnál azonban figyelembe veszik az összes hígításra alkalmas forgalomban lévő részvényt a következőképpen:

- ▶ a törzsrészesvények után kiosztható hozamot megnövelve az adott időszakban figyelembe vehető átváltoztatható részvények osztalékával és hozamával, módosítva az átváltoztatható részvények átváltásból eredő további bevételekkel és ráfordításokkal
- ▶ a forgalomban lévő részvények súlyozott átlagos darabszámát megnövelve azon további részvények súlyozott átlagos darabszámával, melyek forgalomban lennének, ha az összes átváltoztatható részvény átváltásra kerülne.

2018-ban és 2017-ben az egy részvényre jutó hígított eredmény megegyezik az egy részvényre jutó eredménnyel, mivel nincs hígító hatás az eredményen.

	Eredmény millió forint	Forgalomban lévő részvények darabszámának súlyozott átlaga	Egy részvényre jutó nyereség forint
Egy részvényre jutó eredmény 2017	306.952	702.321.506	437
Egy részvényre jutó hígított eredmény 2017	306.952	702.321.506	437
Egy részvényre jutó eredmény 2018	301.197	697.913.954	432
Egy részvényre jutó hígított eredmény 2018	301.197	697.913.954	432

28. Tranzakciók kapcsolt felekkel

a) Társult és közös vezetésű vállalkozásokkal folytatott üzleti tranzakciók

	2018 millió forint	2017 millió forint
Vevő- és egyéb követelések kapcsolt vállalkozásoktól	9.609	13.852
Szállító és egyéb kötelezettségek kapcsolt vállalkozásokkal szemben	11.755	13.658
Értékesítés nettó árbevétele kapcsolt vállalkozások felé	12.520	27.906

A csoport 2018-ban és 2017-ben egyaránt vásárolt, illetve értékesített különböző termékeket és szolgáltatásokat kapcsolt és közös vezetésű vállalkozásoktól, illetve kapcsolt és közös vezetésű vállalkozások részére a rendes üzletmenet keretein belül. Valamennyi tranzakció piaci viszonyok mellett került lebonyolításra.

b) Juttatások az Igazgatóság számára

Az Igazgatóság díjazása 2018 során 125 millió forint volt (2017-ben 130 millió forint). Emellett, az Igazgatóság külföldi tagjai egy hosszútávú ösztönzési rendszerben vesznek részt, melynek részletei az alábbiakban kerülnek bemutatásra.

Az Igazgatósági tagok az ösztönző programon túlmenően az alábbiakban részletezett nettó juttatásban részesülnek:

Külső és belső Igazgatósági tagok	25.000 euró/év
Bizottsági elnökök	31.250 euró/év

Abban az esetben, ha az Igazgatóság elnöki tisztségére nem külső igazgatósági tagot választanak, a juttatás mértéke a külső igazgatósági tagot illeti meg. A nem magyar állampolgár és nem magyarországi állandó lakhelyű igazgatósági tagok minden igazgatósági ülés után (maximum 15 alkalommal) Magyarországra utazásuk esetén 1.500 euró juttatásban részesülnek.

c) Az Igazgatóság, az Ügyvezető testület és a Felsővezetés által birtokolt részvények darabszáma

	2018 Részvények száma	2017 Részvények száma
Igazgatóság	2.380.272	2.231.472
Ügyvezető testület (az Igazgatóság tagjait kivéve)	378.824	924.064
Felsővezetés (az Igazgatóság és az Ügyvezető Testület tagjait kivéve)	86.744	86.744
Összesen	2.845.840	3.242.280

d) A kulcspozícióban lévő vezetőkkel való tranzakciók és egyéb kapcsolt felek

2018-ban a kulcspozícióban lévő vezetők által irányított vállalatok 1.561 millió forint értékben vásároltak üzemanyagot a MOL-csoporttól. A MOL-csoport 507 millió forint értékben nyújt szponzorációt olyan sportszervezeteknek, melyek kulcspozícióban lévő vezetők irányítása alatt állnak. A MOL-csoport 406 millió forint értékben vásárolt egyéb szolgáltatásokat (köztük oktatási, PR, média, üzleti tevékenységekkel kapcsolatos szolgáltatásokat) olyan vállalatoktól, melyek kulcspozícióban lévő vezetők irányítása alatt állnak.

A MOL-csoport hosszú távú (15 év) szerződést kötött marketing felületek bérbevitelére olyan szervezettel, mely kulcspozícióban lévő vezető irányítása alatt áll. Az éves bérleti díj 256 millió forint.

A kulcspozícióban lévő vezetők irányítása alatt lévő vállalatok 2.100.000 darab részvényt birtokolnak.

e) Juttatások a kulcspozícióban lévő felső- és középvezetés részére

A bemutatott összegek azon vezetők juttatásait tartalmazzák, akik a MOL-csoport szempontjából vezető tisztségviselőnek minősülnek.

	2018 millió forint	2017 millió forint
Bérek és egyéb bér típusú kifizetések	959	979
Egyéb rövid távú juttatások	851	987
Részvény alapú kifizetések	2.892	1.522
Összesen	4.702	3.488

f) Az Igazgatóság és a Felügyelő Bizottság tagjai részére nyújtott kölcsönök

Sem az Igazgatóság, sem a Felügyelő Bizottság tagjai részére nem került sor kölcsön nyújtására.

29. Beszámolási időszak utáni események

Nem történt olyan jelentős mérlegforduló nap utáni esemény, mely hatással lenne a 2018. évi pénzügyi kimutatásokra.

30. Mellékletek

a) I. számú melléklet: Közzétett, de még nem hatályos Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok

A pénzügyi beszámoló elfogadásának időpontjában az alábbi standardokat és értelmezéseket már kibocsátották, viszont még nem léptek hatályba:

- ▶ IFRS 16 – Lízingek (2019. január 1. vagy azután kezdődő üzleti években hatályos)
- ▶ IFRS 9 - Pénzügyi instrumentumok: Besorolás és értékelés módosítása (2019. január 1. vagy azután kezdődő üzleti években hatályos)
- ▶ IFRIC 23 – Bizonytalanság a nyereségadók kezelésében (2019. január 1. vagy azután kezdődő üzleti években hatályos)
- ▶ IFRS 17 – Biztosítási szerződések (2022. január 1. vagy azután kezdődő üzleti években hatályos, ezt a módosítást az EU még nem hagyta jóvá)
- ▶ IAS 28 - Társult vállalkozásokban lévő befektetések módosítása (2019. január 1. vagy azután kezdődő üzleti években hatályos, ezt a módosítást az EU még nem hagyta jóvá)
- ▶ IAS 19 – Munkavállalói juttatások módosítása (2019. január 1. vagy azután kezdődő üzleti években hatályos, ezt a módosítást az EU még nem hagyta jóvá)
- ▶ IFRS 3 – Üzleti kombinációk módosítása (2020. január 1. vagy azután kezdődő üzleti években hatályos, ezt a módosítást az EU még nem hagyta jóvá)
- ▶ IAS 1 – Pénzügyi kimutatások prezentálása módosítása és IAS 8 – Számviteli politikák, a számviteli becslések változásai és hibák: Jelentőségi szint meghatározása (2020. január 1. vagy azután kezdődő üzleti években hatályos, ezt a módosítást az EU még nem hagyta jóvá)
- ▶ IFRS-ek éves javításai, 2015-2017 (IFRS 3 – Üzleti kombinációk, IFRS 11 – Közös szerveződések, IAS 12 - Nyereségadók, IAS 23 – Hitelfelvételi költségek - 2019. január 1. vagy azután kezdődő üzleti években hatályos, korai alkalmazás megengedett és alkalmazott IFRS 3 – Üzleti kombinációk esetében, az EU még nem hagyta jóvá)

A fent említett standardok és módosítások várhatóan nem lesznek jelentős hatással a Csoport konszolidált eredményére, pénzügyi helyzetére és pénzügyi kimutatásaira, kivéve az alábbi standardot:

IFRS 16 Lízingek

A lízingbe vevő esetében az új standard bevezet egy elszámolási modellt és lízingeszközök, valamint kötelezettségek megjelenítését követeli meg minden lízing esetén. Kivételt képeznek a kevesebb, mint egy éves lízingszerződések és az alacsony értékű mögöttes eszközök. Így a lízingbe vevő tekintetében megszűnik a pénzügyi és operatív lízingszerződés közötti különbség. A lízingbe adó az IAS 17 Lízingek standardhoz hasonlóan a szerződéseket továbbra is a pénzügyi vagy operatív kategóriákba kell, hogy besorolja. Az IFRS 16 Lízingek standard kiváltja az IAS 17 Lízingek, IFRIC 4 Annak meghatározása, hogy egy megállapodás tartalmaz-e lízinget, SIC-15 Operatív lízingek – ösztönzők és SIC-27 A lízing jogi formáját magában foglaló tranzakciók tartalmi megítélése standardokat.

MOL-csoport szinten az IFRS 16 átállás becsült hatása 75 milliárd forint lízingkötelezettség és lízingelt eszköz növekedés és 13 milliárd forint EBITDA növekedés 2019-ben. A becslés a 2018. utolsó negyedéves állapot szerint hatályban lévő szerződések alapján készült. A Csoport úgy döntött, hogy él a megjelenítési kivételek adta lehetőséggel (rövid futamidejű lízingek és kísértékű mögöttes eszközök esetében). Az IFRS 16 tényleges hatása ettől a becsléstől jelentősen eltérhet.

b) II. számú melléklet: Leányvállalatok

Társaság	Ország (Bejegyzés / Tevékenység helye)	Tevékenységi kör	Tulajdoni hányad	
			2018	2017
Integrált leányvállalatok				
INA-Industrija nafte d.d.	Horvátország	Integrált olaj- és gázipari társaság	49%	49%
Upstream				
Adriagos S.r.l.	Olaszország	Gázvezeték projekt társaság	49%	49%
CROPLIN, d.o.o.	Horvátország	Földgáz kereskedelem	49%	49%
Csanád Szénhidrogén Koncessziós Kft.	Magyarország	Kőolaj- és földgázkészletek kutatása, termelése	100%	100%
EMSZ Első Magyar Szénhidrogén Koncessziós Kft.	Magyarország	Kőolaj- és földgázkészletek kutatása, termelése	100%	100%
INA Adria B.V. ²	Hollandia	Kutatások finanszírozása	49%	-
INA Jadran d.o.o. ²	Horvátország	Kőolaj- és földgázkészletek kutatása, termelése	49%	-
INA Naftaplin International Exploration and Production Ltd.	Egyesült Királyság	Kőolaj- és földgázkészletek kutatása, termelése	49%	49%
Kalegran B.V.	Hollandia	Kutatások finanszírozása	100%	100%
Kalegran Ltd.	Irak	Kőolaj- és földgázkészletek kutatása, termelése	100%	100%
KMSZ Koncessziós Kft.	Magyarország	Kőolaj- és földgázkészletek kutatása, termelése	100%	100%
MH Oil and Gas BV.	Hollandia	Befektetés menedzsment	100%	100%
MNS Oil and Gas B.V.	Hollandia	Kutatások finanszírozása	100%	100%
MOL ENERGY UK Ltd.	Egyesült Királyság	Kőolaj- és földgázkészletek kutatása, termelése	100%	100%
MOLGROWEST (I) Ltd.	Egyesült Királyság	Kőolaj- és földgázkészletek kutatása, termelése	100%	100%
MOLGROWEST (II) Ltd.	Egyesült Királyság	Kőolaj- és földgázkészletek kutatása, termelése	100%	100%
MOL OPERATIONS UK Ltd.	Egyesült Királyság	Kőolaj- és földgázkészletek kutatása, termelése	100%	100%
MOL UK FACILITIES Ltd.	Egyesült Királyság	Kőolaj- és földgázkészletek kutatása, termelése	100%	100%
MOL Bázakerettye Szénhidrogén Koncessziós Kft.	Magyarország	Kőolaj- és földgázkészletek kutatása, termelése	100%	100%
MOL Bucsa Szénhidrogén Koncessziós Kft.	Magyarország	Kőolaj- és földgázkészletek kutatása, termelése	100%	100%
MOL (FED) Kazakhstan B. V. - Head office	Hollandia	Kutatások finanszírozása	100%	100%
MOL (FED) Kazakhstan B.V. - Representative office	Kazahsztán	Kutatások finanszírozása	100%	100%
MOL (FED) Kazakhstan B.V. - Branch office	Kazahsztán	Befektetés menedzsment	100%	100%
MOL Jászárokszállás Szénhidrogén Koncessziós Kft.	Magyarország	Kőolaj- és földgázkészletek kutatása, termelése	100%	100%
MOL Mezőtúr Szénhidrogén Koncessziós Kft.	Magyarország	Kőolaj- és földgázkészletek kutatása, termelése	100%	100%
MOL Nordsjön B.V.	Hollandia	Kutatások finanszírozása	100%	100%
MOL Norge AS	Norvégia	Kőolaj- és földgázkészletek kutatása	100%	100%
MOL Okány-Nyugat Szénhidrogén Koncessziós Kft.	Magyarország	Kőolaj- és földgázkészletek kutatása, termelése	100%	100%
MOL Őrség Szénhidrogén Koncessziós Kft. ²	Magyarország	Kőolaj- és földgázkészletek kutatása, termelése	100%	-
MOL Pakistan Oil and Gas Co. B.V. - Head Office	Hollandia	Kutatások finanszírozása	100%	100%
MOL Pakistan Oil and Gas Co. B.V. - Branch Office	Pakisztán	Kőolaj- és földgázkészletek kutatása, termelése	100%	100%
MOL Somogybükkösd Szénhidrogén Koncessziós Kft. ²	Magyarország	Kőolaj- és földgázkészletek kutatása, termelése	100%	-
MOL Somogyvámos Szénhidrogén Koncessziós Kft. ²	Magyarország	Kőolaj- és földgázkészletek kutatása, termelése	100%	-
MOL-RUSS Ooo.	Oroszország	Management szolgáltatások	100%	100%
MOL West Oman B.V. - Head Office	Hollandia	Kutatások finanszírozása	100%	100%
MOL West Oman B.V. - Oman Branch Office	Omán	Kőolaj- és földgázkészletek kutatása	100%	100%
MOL Zala-Nyugat Szénhidrogén Koncessziós Kft.	Magyarország	Kőolaj- és földgázkészletek kutatása, termelése	100%	100%
Panfora Oil and Gas S.r.l.	Románia	Kőolaj- és földgázkészletek kutatása, termelése	100%	100%
Tápió Szénhidrogén Koncessziós Kft.	Magyarország	Kőolaj- és földgázkészletek kutatása, termelése	100%	100%
Theatola Ltd. ⁷	Ciprus	Befektetés menedzsment	-	100%
Gáz-Midstream				
FGSZ Földgázszállító Zrt.	Magyarország	Földgáz szállítás	100%	100%
Downstream				
IES S.p.A.	Olaszország	Kőolaj termékek feldolgozása és értékesítése	100%	100%
Nelso S.r.l.	Olaszország	Kőolaj termékek kereskedelme	74%	74%
MOL Group Italy L&G S.r.l.	Olaszország	Energia szolgáltatás	70%	70%
Panta Distribuzione S.r.l.	Olaszország	Kőolaj termékek kereskedelme	100%	100%
INA d.o.o.	Szerbia	Kőolaj termékek kereskedelme	49%	49%
INA BH d.d.	Bosznia és Hercegovina	Kőolaj termékek kereskedelme	49%	49%
INA Kosovo d.o.o.	Koszovó	Kőolaj termékek kereskedelme	49%	49%
INA Maziva Ltd.	Horvátország	Kenőanyagok gyártása és kereskedelme	49%	49%
Leodium Investment Kft.	Magyarország	Pénzügyi szolgáltatások	100%	100%
MOL Austria GmbH	Ausztria	Kenőanyagok és kőolajszármazékok nagykereskedelme	100%	100%
Roth Heizöle GmbH	Ausztria	Kőolaj termékek kereskedelme	100%	100%
MOL CEE Investments B.V.	Hollandia	Befektetés menedzsment	100%	100%
MOL Commodity Trading Kft.	Magyarország	Pénzügyi szolgáltatások	100%	100%
MCT Slovakia s.r.o.	Szlovákia	Pénzügyi szolgáltatások	100%	100%
MOL Germany GmbH	Németország	Kőolaj termékek kereskedelme	100%	100%
MOL Kunststoff Kft. ²	Magyarország	Befektetés menedzsment	100%	-
MOL-LUB Kft.	Magyarország	Kenőanyagok gyártása és kereskedelme	100%	100%
MOL-LUB Russ LLC	Oroszország	Kenőanyagok gyártása és kereskedelme	100%	100%
MOL Petrolkémia Zrt.	Magyarország	Vegyipari termelés és kereskedelem	100%	100%
Tisza-WTP Kft. ¹	Magyarország	Vízszolgáltatás nyújtás	0%	0%
TVK-Erőmű Kft.	Magyarország	Áramtermelés és kereskedelem	100%	100%
MOL Slovenia Downstream Investment B.V.	Hollandia	Befektetés menedzsment	100%	100%
Moltrans Kft.	Magyarország	Szállítási szolgáltatások	100%	100%
MOLTRADE-Mineralimpex Zrt.	Magyarország	Energetikai termékek importálása, exportálása	100%	100%
MOL CZ Downstream Investment B.V.	Hollandia	Befektetés menedzsment	99%	99%
MOL Ukraine LLC	Ukrajna	Nagy- és kiskereskedelem	100%	100%
SLOVNAFT a.s.	Szlovákia	Kőolaj és vegyipari termékek feldolgozása és értékesítése	99%	99%
CM European Power Slovakia s.r.o. ⁴	Szlovákia	Termikus erőművek üzemeltetése	-	99%
Slovnaft Polska S.A.	Lengyelország	Nagy- és kiskereskedelem	99%	99%
Slovnaft Trans a.s.	Szlovákia	Szállítási szolgáltatások	99%	99%
SWS s.r.o.	Szlovákia	Szállítást támogató szolgáltatások	50%	50%
VÚRUP a.s.	Szlovákia	Kutatás, fejlesztés	99%	99%

Társaság	Ország (Bejegyzés / Tevékenység helye)	Tevékenységi kör	Tulajdoni hányad	
			2018	2017
Terméktároló Zrt.	Magyarország	Kőolaj termékek tárolása	74%	74%
Zväz pre skladovanie zšob a.s.	Szlovákia	Nagy- és kiskereskedelem, raktározás	100%	99%
Fogyasztói Szolgáltatások				
Energopetrol d.d.	Bosznia és Hercegovina	Kiskereskedelem	44%	33%
Holdina d.o.o.	Bosznia és Hercegovina	Kőolaj termékek kereskedelme	49%	49%
INA Crna Gora d.o.o.	Montenegró	Kőolaj termékek kereskedelme	49%	49%
INA Maloprodajni servisi d.o.o.	Horvátország	Kereskedelmi ügynöki tevékenység külföldi és belföldi piacokon	49%	49%
INA Slovenija d.o.o.	Szlovénia	Kőolaj termékek kereskedelme	49%	49%
MOL Česká republika s.r.o.	Csehország	Nagy- és kiskereskedelem	99%	99%
MOL E-mobilitás Vagyonkezelő Kft.	Magyarország	Befektetés menedzsment	100%	100%
MOL E-mobilitás Kft.	Magyarország	Elektronikus közelekedési megoldások	100%	100%
MOL Fleet Holding Kft.	Magyarország	Befektetés menedzsment	100%	100%
MOL Fleet Solution Flottakezelő Kft.	Magyarország	Flotta kezelés	100%	100%
MOL Limitless Mobility Holding Kft.	Magyarország	Befektetés menedzsment	100%	100%
MOL Limitless Mobility Kft.	Magyarország	Közösségi autó megosztás	100%	100%
MOL Naftna Družba, trgovsko podjetje d.o.o. ³	Szlovénia	Kiskereskedelem	-	100%
MOL Retail Holding Kft.	Magyarország	Ingtatlankezelés	100%	100%
MOL Kiskereskedelmi Ingatlan Kft.	Magyarország	Ingtatlankezelés	100%	100%
MOL Romania PP s.r.l.	Románia	Üzem- és kenőanyag kis- és nagykereskedelem	100%	100%
MOL Serbia d.o.o.	Szerbia	Üzem- és kenőanyag kiskereskedelem	100%	100%
MOL Slovenia d.o.o.	Szlovénia	Üzem- és kenőanyag kiskereskedelem	100%	100%
Petrol d.d.	Horvátország	Kőolaj termékek kereskedelme	49%	49%
Slovnaft Mobility Services, s.r.o. ²	Szlovákia	Bérleti szolgáltatások	99%	-
Tifon d.o.o.	Horvátország	Üzem- és kenőanyag kiskereskedelem	100%	100%
Központ és egyéb				
CEGE Közép-európai Geotermikus Energia Termelő Zrt.	Magyarország	Geotermikus energiatermelés	100%	100%
CEGE Geotermikus Koncessziós Kft.	Magyarország	Geotermikus energiatermelés	100%	100%
Crosco Naftni Servisi d.o.o.	Horvátország	Kőolaj kutatás-termelés támogatása	49%	49%
Crosco B.V.	Hollandia	Kőolaj kutatás-termelés támogatása	49%	49%
Nordic Shipping Ltd.	Marshall-szigetek	Tengeri fűró- és termelő platformok működtetése	49%	49%
Crosco International d.o.o. (Slovenia) ⁵	Szlovénia	Kőolaj kutatás-termelés támogatása	-	49%
Crosco International d.o.o. (Tuzla)	Bosznia és Hercegovina	Kőolaj kutatás-termelés támogatása	49%	49%
Crosco International Ltd. ⁶	Egyesült Királyság	Kőolaj kutatás-termelés támogatása	-	49%
Crosco S.A. DE C.V	Mexikó	Javítási, karbantartási munkák	49%	49%
Crosco Ukraine Llc.	Ukrajna	Kőolaj kutatás-termelés támogatása	49%	49%
Rotary Zrt.	Magyarország	Kőolaj kutatás-termelés támogatása	49%	49%
Sea Horse Shipping Inc.	Marshall-szigetek	Tengeri fűró- és termelő platformok működtetése	49%	49%
Geoinform Kft.	Magyarország	Kőolaj- és földgázkészletek kutatása	100%	100%
Hostin d.o.o.	Horvátország	Idegenforgalom	49%	49%
Magnolia Finance Ltd. ¹	Jersey	Pénzügyi szolgáltatások	0%	0%
MOL Aréna Kft.	Magyarország	Befektetés menedzsment	100%	100%
MOL CVC Investment Kft.	Magyarország	Befektetés menedzsment	100%	100%
MOL Cyprus Co. Ltd.	Ciprus	Biztosítási tevékenységek végzése	100%	100%
MOL Group Finance S.A. - Head Office	Luxemburg	Pénzügyi szolgáltatások	100%	100%
MOL Group Finance S.A. - Branch Office	Svájc	Pénzügyi szolgáltatások	100%	100%
MOL Group International Services B.V.	Hollandia	Pénzügyi és számviteli szolgáltatások	100%	100%
MOL Ingatlan Holding Kft.	Magyarország	Befektetés menedzsment	100%	100%
MOL C.F. Kft. ²	Magyarország	Ingtatlankezelés	100%	-
MOL Ingatlankezelő Kft.	Magyarország	Ingtatlankezelés	100%	100%
MOL Investment Kft.	Magyarország	Pénzügyi szolgáltatások	100%	100%
MOL Magyarország Szolgáltató Központ	Magyarország	Üzleti szolgáltatás	100%	100%
MOL Csoporsztíntű Pénzügyi Szolgáltató Kft.	Magyarország	Számviteli szolgáltatások	100%	100%
MOL Magyarország HR Szolgáltató Kft.	Magyarország	HR tevékenység	100%	100%
MOL Magyarország Informatikai Szolgáltató Kft.	Magyarország	IT szolgáltatások	100%	100%
MOL Magyarország Pénzügyi Szolgáltató Kft.	Magyarország	Számviteli szolgáltatások	100%	100%
MOL Magyarország Társasági Szolgáltató Kft.	Magyarország	Társasági szolgáltatások	100%	100%
MOL Reinsurance Co. DAC	Írország	Biztosítási tevékenységek végzése	100%	100%
MOL Vagyonkezelő Kft.	Magyarország	Befektetés menedzsment	100%	100%
MULTIPONT Program Zrt.	Magyarország	Reklámügynöki tevékenység	100%	100%
Neptunus Investment Kft. ²	Magyarország	Befektetés menedzsment	100%	-
FONTE VIVA Kft. ²	Magyarország	Palackozott ásványvizek gyártása és forgalmazása	100%	-
OT INDUSTRIES Vagyonkezelő Zrt.	Magyarország	Befektetés menedzsment	51%	51%
OT INDUSTRIES-DKG Gépgyártó Zrt.	Magyarország	Ipari gépek, berendezések gyártása	51%	51%
OT INDUSTRIES Eszközhasznosító Kft.	Magyarország	Gépjármű bérbeadás	51%	51%
OT INDUSTRIES Fővállalkozó Zrt.	Magyarország	Műszaki tanácsadás	51%	51%
OT INDUSTRIES-KVV Kivitelező Zrt.	Magyarország	Csővezeték építése	51%	51%
OT INDUSTRIES Tervező Zrt.	Magyarország	Mérnöki tevékenység	51%	51%
Petrolszolg Kft.	Magyarország	Javítási, karbantartási munkák	100%	100%
PLAVI TIM d.o.o.	Horvátország	IT szolgáltatások	49%	49%
Slovnaft Montáže a opravy a.s.	Szlovákia	Javítási, karbantartási munkák	99%	99%
MOL Solar Investment Kft.	Magyarország	Befektetés menedzsment	100%	100%
MOL Solar Operator Kft.	Magyarország	Energia termelés	100%	100%
ISO-SZER Kft.	Magyarország	Építőipari szolgáltatások	98%	98%
STSI integrirani tehnički servisi d.o.o.	Horvátország	Javítási, karbantartási munkák	49%	49%
Top Računovodstvo Servisi d.o.o.	Horvátország	Számviteli szolgáltatások	49%	49%
TVK Ingatlankezelő Kft.	Magyarország	Ingtatlankezelés	100%	100%

1) Az "IFRS 10 – Konszolidált Pénzügyi Kimutatások" standard alapján konszolidálva; 2) 2018-tól teljeskörűen konszolidálva; 3) 2018-ban beolvadt a MOL Slovenia d.o.o. cégbe; 4) 2018-ban beolvadt a Slovnaft a.s. cégbe; 5) Végelszámolva; 6) Értéksítve; 7) 2018-ban beolvadt a Kalegran B.V. cégbe

c) III. számú melléklet: Tiszta újrabeszerzési árakkal becsült üzleti eredmény

Az újrabeszerzési árakkal becsült üzleti tevékenység nyereségét / veszteségét (-) (Clean CCS EBIT) és ezen eredménykategória számítási módszerét az IFRS nem szabályozza. A tiszta újrabeszerzési árakkal becsült üzleti eredmény az egyik leginkább figyelt jövedelmezőségi mutatószám az olaj- és gáziparban. Ez mutatja meg legjobban egy finomítási művelet mögöttes teljesítményét, mivel kiszűri a nem ismétlődő speciális tételeket (egyszeri tételek), a készlettartásból származó nyereséget és veszteséget, valamint a nyersanyagok és saját termelésű készletek értékvesztését, illetve a derivatív tranzakciókat.

Készletezési nyereség / veszteség

A készletezési nyereség és veszteség kiszűrésével kapott üzemi eredmény tükrözi a vizsgált időszak tényleges beszerzési költségeit, ebből adódóan pontosabban ábrázolja a mögöttes termelési és értékesítési eredményeket, illetve ennek köszönhetően az eredmény az adott iparágban működő más társaságok eredményével összehasonlíthatóvá válik.

Nyersanyagok és saját termelésű készletek értékvesztése

A készletek a bekerülési és a nettó realizálható érték közül az alacsonyabbikban vannak kimutatva.

A készletek költségét csökkenteni kell – vagyis értékvesztést kell elszámolni az időszak záró készletértékére – amennyiben a bekerülési érték jelentősen meghaladja az értékesítési költséggel csökkentett várható eladási árat.

A késztermékek esetében értékvesztés elszámolására akkor kerül sor, amennyiben a készletek időszak végi értéke meghaladja a termék értékesítési költséggel csökkentett jövőbeni várható eladási árat. Nyersanyagok és félkész termékek esetében, amelyek a további termelés során felhasználásra kerülnek, meg kell vizsgálni, hogy a termelésben való felhasználásukat követően az előállított késztermék eladási árából megtérül-e az értékük. Amennyiben azok értéke nem realizálható teljes mértékben, akkor értékvesztés elszámolására kerül sor a megtérülés szintjéig.

Derivatív tranzakciókat

Mivel az újrabeszerzési árakkal becsült módszer alapja az időszaki átlagos nyersolaj árakon alapszik, az újrabeszerzési árakkal becsült hatás a szállítási fedezeti ügyletek hatásának eredményével együttesen felesleges duplikációhoz vezetett, ebből kifolyólag a szállítási fedezeti ügyletek jövedelemre vonatkozó kimutatásra kifejtett hatását meg kell szüntetni.

Egyszeri tételek

Az egyszeri tételek egyedülálló, jelentős (több, mint 10 millió euró jövedelemhatással bíró), nem ismétlődő gazdasági események, amelyek nem képezik részét a szegmens alapvető tevékenységének, ebből kifolyólag nem tükrözik az időszak tényleges teljesítményét.

	2018	2017
	millió forint	millió forint
Tiszta újrabeszerzési árakkal becsült üzleti tevékenység nyereség / veszteség (-) levezetése		
Üzleti tevékenység nyeresége / vesztesége (-)	352.876	354.367
Készletezési nyereség / veszteség	-28.917	-18.124
Alapanyagok és saját termelésű készletek értékvesztése	10.298	597
- ebből alapanyagokat érintő	642	6
- ebből saját termelésű készleteket érintő	9.656	591
Szállítási fedezeti ügylet	4.017	1.807
Újrabeszerzési árakkal becsült üzleti tevékenység nyeresége / vesztesége (-)	338.275	338.647
Fedezeti módosítások	-4.220	8.817
Egyszeri tételek	9.848	29.553
Tiszta újrabeszerzési árakkal becsült üzleti tevékenység nyeresége / vesztesége (-)	343.903	377.017

	2018	2017
	millió forint	millió forint
Egyszeri tételek		
Egyszeri tételek nélküli üzleti tevékenység nyeresége / vesztesége (-)	362.724	383.920
Upstream		
MOLGROWEST (I) értékvesztés visszaírás	21.227	-
INAgip felvásárlás nyeresége	12.699	-
Kalinovac mező értékvesztés, INA-csoport	-6.669	-
Molve mező értékvesztés, INA-csoport	-13.489	-
Angola céltartalék feloldás	-	10.528
North Karpovsky értékesítés	-	-5.920
CEOC arbitráció	-	-6.875
Év végi értékvesztések, Magyarország	-	-18.389
Upstream egyszeri tételek összesen	13.768	-20.656
Downstream		
Beruházási szállítótól (LDPE 4) kapott kötbér, Slovnafit a.s.	4.510	-
HCK (Hidrokrakkoló) értékvesztés	-24.218	-
Környezetvédelmi céltartalék, INA-csoport	-	-4.755
Downstream egyszeri tételek összesen	-19.708	-4.755
Központ és egyéb		
Értékvesztés, CEGE	-3.908	-
Értékvesztés, INA-csoport	-	-4.142
Központ és egyéb egyszeri tételek összesen	-3.908	-4.142
Egyszeri tételek üzleti tevékenység nyereségére / veszteségére (-) gyakorolt hatása	-9.848	-29.553
Üzleti tevékenység nyeresége / vesztesége (-)	352.876	354.367

FENNTARTHATÓSÁGI INFORMÁCIÓK

Tartalomjegyzék

MEGJEGYZÉSEK A FENNTARTHATÓSÁGI JELENTÉSHEZ	126
KONSZOLIDÁLT FENNTARTHATÓSÁGI TELJESÍTMÉNYADATOK.....	127
1. ÉGHAJLATVÁLTOZÁS.....	128
2. KÖRNYEZETVÉDELEM.....	130
3. EGÉSZSÉGVÉDELEM ÉS BIZTONSÁG.....	131
4. HUMÁN TŐKE	133
5. KÖZÖSSÉGEK.....	134
6. ETIKA ÉS FELELŐS VÁLLALATIRÁNYÍTÁS	135
7. A FENNTARTHATÓSÁGI JELENTÉSRŐL	137
BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ FÜGGETLEN JELENTÉS.....	139

MEGJEGYZÉSEK A FENNTARTHATÓSÁGI JELENTÉSHEZ A MOL-CSOPORT ÁLTAL ALKALMAZOTT JELENTÉSTÉTELI MEGKÖZELÍTÉS

A MOL-csoport 2008 óta készít integrált jelentést pénzügyi, társaságirányítási, környezeti és társadalmi teljesítményéről. A jelentés a MOL-csoport fenntarthatósági eredményeit és kihívásait, teljesítményének adatait és változásait mutatja be. A 2018. évi fenntarthatósági teljesítményről készült részletes beszámolót a következő oldalakon tárgyaljuk.

Az Éves Fenntarthatósági Jelentés elsődleges célközönsége a tőkepiaci szereplők, így elsősorban a részvényesek, a befektetők, az elemzők és a hitelminősítő intézetek. A MOL-csoport a tőkepiaci szereplők és érintett felek egyre szerteágazóbb információs igényeit kielégítő fenntarthatósági jelentéskészítési struktúrát alakított ki. A 2018-as Fenntarthatósági Jelentés készítése során a MOL-csoport számos változást eszközölt a fenntarthatósági adatok hatékonyabb, legjobb iparági gyakorlatnak megfelelő bemutatása érdekében:

1. Az Éves Jelentés fenntarthatósági fejezetei lerövidültek, kizárólag a lényegesnek minősülő témakörök (lásd a „Lényegesség” fejezetben) és a teljesítményt érintő érdemi változások leírását és adatsorait tartalmazza. Az új jelentésben már nem szereplő adatsorokat és leírásokat két különböző jelentési csatornán tesszük közzé (lásd az alábbi 3. és 4. pontot). A fenntarthatósági jelentés továbbra is tartalmazza a GRI (Global Reporting Initiative) szerinti *jelentéskészítési adatbázis hivatkozásait*.
2. A pénzügyi szempontból lényeges (a fenti 1. pontban megfogalmazott célkitűzés megvalósítását támogató) kérdések fontossága és a befektetői visszajelzések alapján a MOL-csoport a 2018-as Éves Jelentés fenntarthatósági fejezetében alkalmazza először a SASB (Sustainability Accounting Standards Board) kritériumokat. A MOL-csoport integrált működésének megfelelően a fenntarthatósági jelentésben feltüntetjük a SASB lényegességi térkép alábbi három iparági kategóriájában alkalmazott jelentéskészítési mérőszámait is (ahol értelmezhető): 1) olaj- és gázipar: kutatás-termelés, 2) olaj- és gázipar: termékelőállítás és kereskedelem, 3) vegyipari termékek.
3. A korábbi éves fenntarthatósági jelentések különböző fejezeteiben tárgyalt fenntarthatósági adatokat konszolidáltuk és a csoportszintű [Adattárban](#) tárgyaljuk részletesebben. Az Adattár „tőkepiacok” táblázata tartalmazza a részletes (csoport- és divízió szintű) pénzügyi és működési adatokat. 2019-től ez tartalmazza az összes fenntarthatósági adatot, így többek között az ebben a jelentésben tárgyalt adatsorokat is. A pénzügyi-, működési- és fenntarthatósági adatok teljes körű integrálásának célja, hogy könnyebb legyen a MOL-csoportra vonatkozó adatokhoz való hozzáférés, az összehasonlítás és a hatékony tőkepiaci elemzések elkészítése. Az [Adattárat](#) éves gyakorisággal tesszük közzé a MOL-csoport honlapján.
4. A MOL-csoport fenntarthatósági jelentéseit a GRI szabványelőírások szerint készíti. A MOL-csoport 2017-ben tért át a korábbi G4 irányelvről az új GRI Szabványra. A legjobb iparági gyakorlatot szem előtt tartva a MOL-csoport 2018-ban egy új, jóval átláthatóbb „GRI Adatszolgáltatási Táblázatot” dolgozott ki, mely külön-külön tárgyalja a 158 mutatót (többek között a GRI „olaj- és gázipari adatközlés” ágazati irányelvei szerint). A mutatókat lehetőség szerint UN SDG (ENSZ fenntartható fejlesztési cél), SASB és TFCD kereszt-hivatkozásokkal, valamint az [Adattárra](#), a MOL-csoport honlapra és/vagy a Fenntarthatósági Jelentésre mutató hivatkozásokkal láttuk el. A Fenntarthatósági Jelentés GRI megfelelési szintje „átfogó”, azaz a jelentés minden lényeges szempontból tárgyalja a releváns mutatókat (lásd az alábbi lényegességi elemzésben). A honlapon megtalálható a [GRI Adatszolgáltatási Táblázat](#).

Emellett a MOL-csoport az IPIECA-API „Útmutató az önkéntes olaj- és gázipari fenntarthatósági jelentéskészítéshez” protokollban foglaltak szerint jár el a jelentés tartalmi vonatkozásainak meghatározása és a mutatók kiválasztása során. A MOL-csoport e jelentéssel teljesíti a nem pénzügyi és a sokszínűséggel kapcsolatos információk közzétételére vonatkozó 2014/95/EU irányelvben foglalt jogilag kötelező érvényű követelményeket. A jelentésben foglaltak nyújtanak iránymutatást a fenti irányelvek és a rendelet megvalósítására vonatkozóan.

A Fenntarthatósági Jelentés, az Adattár, a GRI Adatszolgáltatási Táblázat és a Csoportszintű honlap együttesen alkotják a MOL-csoport fenntarthatósági jelentését. A Fenntarthatósági Jelentésben, GRI Adatszolgáltatási Táblázatban és az Adattárban található szöveges leírások és számadatok auditálását az EY végezte el (további részletek a 'Bizonyosságot nyújtó független jelentés' fejezetben).

A MOL-csoport szabályzataival, irányítási megközelítéseivel, az egyes célcsoportok érdeklődési körének megfelelő egyéb fenntarthatósági kérdésekkel kapcsolatos további információk a [MOL-csoport honlapján](#) találhatóak meg.

LÉNYEGESSÉG

A MOL-csoport a lényegességi elemzés megállapításai alapján határozza meg a jelentéskészítés lényeges témaköreinek prioritásait, az egyéb releváns témakörök kizárása nélkül. A lényeges témakörökkel a jelentés részletesebben foglalkozik. A felmérés szerint ezek az alábbiak: ÜHG-kibocsátások, energiahatékonyság, folyamatbiztonság, etika és átláthatóság, vevők, egészség és biztonság, ökohatékonyság, elfolyások és szivárgások, közösségi kapcsolatok, humán erőforrás és hosszú távú termékportfólió. A kevésbé lényegesnek minősülő témakörök között szerepelnek a beszállítók, az emberi jogok és a biodiverzitás. A jelentés elején ismertetjük részleteiben a lényegességi elemzés során alkalmazott eljárást. Az egyéb, kevésbé lényegesnek minősülő és ennek megfelelően kevésbé részletes kifejtést igénylő témakörök (ezek egy része megtalálható a lényegességi mátrixban) az újonnan kidolgozott [GRI Adatszolgáltatási Táblázatban](#) találhatóak. A GRI előírások tekintetében ezek a témakörök nem minősülnek lényegesnek, így az [Adattár](#) között ezek csak részben jelennek meg.

KONSZOLIDÁLT FENNTARTHATÓSÁGI TELJESÍTMÉNYADATOK

A hat fókuszterület (Éghajlatváltozás, Környezet, Biztonság- és egészségvédelem, Humán tőke, Közösségek, Etika és vállalatirányítás) mintegy 100 mutatóját lefedő több mint 500 egyedi fenntarthatósági adatpontra vonatkozó több évet felölelő adatsorok az [Adattárban](#) találhatóak.

Kiemelt lényeges mutatók:

1. ÉGHAJLATVÁLTOZÁS		2016	2017	2018	GRI
Közvetlen módon kibocsátott ÜHG (Scope 1)	CO ₂ egy.ért. millió t-ban	6,07	7,10	7,23	305-1
Közvetett módon kibocsátott ÜHG (Scope 2) – Helyi alapú	CO ₂ egy.ért. millió t-ban	1,33	0,95	0,85	305-2
Közvetett módon kibocsátott ÜHG (Scope 2) – Piaci alapú	CO ₂ egy.ért. millió t-ban	1,38	1,08	0,91	305-2
Közvetett módon kibocsátott ÜHG (Scope 3)	CO ₂ egy.ért. millió t-ban	59,14	61,03	62,45	305-3
Metán (CH ₄)	tonna	1.471	1.019	3.560	305-1
Szén-dioxid (CO ₂)	millió tonna	5,98	7,05	7,16	305-1
Összes közvetlen energiafogyasztás	GJ	83,552,569	96,116,908	100,825,975	302-1
Összes közvetett energiafogyasztás	GJ	18,192,245	12,869,548	11,231,955	302-2
2. KÖRNYEZET		2016	2017	2018	GRI
Elfolyások száma (>1 m ³)	db	11	10	4	306-3
Elfolyások száma (>1 bbl)	db	43	38	50	306-3
Elfolyások mennyisége (>1 m ³)	m ³	637,1	129,1	29,20	306-3
Elfolyások mennyisége (>1 bbl)	hordó	4.170,40	882,4	309,15	306-3
Kén-dioxid (SO ₂)	tonna	7.077	8.996	8.131	305-7
Nitrogén-oxidok (NO _x)	tonna	5.718	7.453	6.430	305-7
Illékony szerves vegyületek (VOC)	tonna	4.695	4.503	6.169	305-7
Teljes vízkivétel	ezer m ³	85.176	96.324	98.220	303-3
Teljes vízkibocsátás	ezer m ³	92.234	101.408	109.429	303-4
Összes keletkezett hulladék	tonna	252.926	208.628	272.769	303-5
EBK jellegű bírságok	millió Ft	12	15	14	-
3. BIZTONSÁG- ÉS EGÉSZSÉGVÉDELEM		2016	2017	2018	GRI
Halálesetek – munkavállalók	db	0	0	1	403-2
Halálesetek – alvállalkozók – telephelyen belül	db	0	2	0	403-2
Halálesetek – alvállalkozók – telephelyen kívül	db	2	2	0	403-2
Halálesetek – harmadik felek	db	21	6	4	403-2
Munkaidő-kieséssel járó munkabalesetek gyakorisága (alvállalkozókkal együtt)	per. 1 millió munkaóra	1,00	1,21	1,33	403-9
Összes jelentésköteles sérülés gyakorisága (alvállalkozókkal együtt)	per. 1 millió munkaóra	1,34	1,51	1,67	403-9
TIER 1 folyamatbiztonsági esemény	db	10	5	7	OG-13
TIER 2 folyamatbiztonsági esemény	db	13	17	18	OG-13
4. HUMÁN TŐKE		2016	2017	2018	GRI
Fluktuáció	%	12,4	10,1	11,7	401-1
Egy főre jutó képzési órák száma	óra	28	29	28	404-1
Egy főre jutó átlagos képzési költség	ezer Ft	97	106	107	404-1
Női munkavállalók aránya	%	24,3	24,1	24,3	405-1
5. KÖZÖSSÉGEK		2016	2017	2018	GRI
Pénzbeli adomány	millió Ft	1.571,5	1.474,3	1.285,3	203-1
Természetbeni adomány	millió Ft	37,1	38,5	28,6	203-1
Vállalati önkéntesség	óra	7.265	7.519	9.701	203-1
Hivatalos panaszok	db			184	OG-10
6. ETIKA ÉS VÁLLALATIRÁNYÍTÁS		2016	2017	2018	GRI
Etikai bejelentések	db	93	137	126	102-17
Etikai vizsgálatok	db	63	85	82	102-17
Etikai vétségek	db	26	47	37	102-17
Társasági biztonság által elvégzett vizsgálatok	db	1.222	1.358	1.120	102-17
Társasági biztonság által feltárt vétségek	db	578	632	565	102-17

1. ÉGHAJLATVÁLTOZÁS

HOSSZÚ TÁVÚ TERMÉKPORTFÓLIÓ

Tekintettel az üzemanyag értékesítések várható csökkenésére, a Csoportszintű 2030 Enter Tomorrow stratégia célja a) a finomítási tevékenységek átalakítása az üzemanyaggyártás fokozatos csökkentésével, áttérve a vállalatcsoport petrokémiai üzletága által igényelt alapanyagok előállítására és b) a Fogyasztói Szolgáltatások üzletág átalakítása, áttérve a hagyományos üzemanyag-értékesítésről a kiskereskedelmi fogyasztási cikkek és mobilitási szolgáltatások értékesítésére. Ennek megfelelően a MOL-csoport folyamatosan dolgozik a hosszú távú termékportfólió kialakításán, olyan új termékeket és szolgáltatásokat vezet be, melyek nem csak az átmenettel járó kockázatok enyhítésére, hanem az ezekből fakadó lehetőségek kiaknázására is alkalmasak, valamint a vállalatcsoportot felkészíti a kevésbé szennyező üzemanyagokkal, energiahatékony és újrahasznosított termékekkel, tiszta és fenntartható mobilitási megoldásokkal és megújuló energiaforrásokkal kapcsolatos hosszú távú igények kielégítésére.

FEJLESZTÉSEK A FINOMÍTÁS TERÜLETÉN

2018-ban a MOL-csoport kiemelten foglalkozott a **korszerű bioüzemanyagok** leghatékonyabb és környezetkímélő előállítására alkalmas technológiák vizsgálatával. Ennek keretében a Rijekai Finomítóban számos teszüzemet végeztünk, többek között előkészítő próbaüzem keretében vizsgáltuk a jövőbeni alapanyagok előállítására irányuló hulladékolaj-feldolgozás és a cellulóz hulladék-alapú pirolízis olaj előállítás lehetőségét. Emellett 2018-ban döntés született a Dunai Finomítóban megvalósítandó alapanyag előállítására irányuló használt zsír és használt olaj feldolgozását célzó beruházásról. A tervezett termékek hozzájárulnak a hagyományos fosszilis üzemanyag-alapú szén-dioxid-kibocsátás csökkentéséhez és az UN SDG 12 fejlesztési cél (régii anyagok innovatív felhasználása) teljesüléséhez. Számos különböző alapanyagtypust vizsgáltunk laboratóriumi körülmények között az üzemi feltételekre és termékminőségre gyakorolt hatások felmérése, a projekt megvalósítás megkönnyítése érdekében. A rendszer fizikai befejezése 2019-ben várható. A MOL-csoport csatlakozott egy konzorciumhoz, melynek célja **korszerű bioüzemanyagok** előállítása lignocellulóz biomasszából. A 4REFINERY projekt keretében különböző technológiai megközelítések segítségével vizsgáljuk a mezőgazdasági- és erdőgazdálkodási hulladékok cseppfolyósítási, valamint az olajok finomítóüzemekben történő továbbfeldolgozásának lehetőségeit. 2018-ban folytatódott a **Biofinomító projekt**, mely a rendkívül alacsony szénkibocsátású második generációs bioetanol előállítási lehetőségeit vizsgálja a sisaki (Horvátország) ipartelep zöld energiatermelési programmal összhangban. Az év során elkészült az üzleti modell a biomassza ellátási lánc kialakítására, többek között különböző alapanyagtypusokkal is elvégeztük a mezőgazdasági maradék-gyűjtés próbaüzemét és az energianövények helyszíni vizsgálatát.

FEJLESZTÉSEK A PETROKÉMIA TERÜLETÉN

2018-ban a MOL-csoport befejezte a **korszerűsített polipropilén (PP)** portfólió katalizátorrendszereinek ftalátmentes megoldással való kiváltását célzó projekt bevezetését. A legkorszerűbb ftalátmentes katalizátorok alkalmazásával a MOL-csoport kezelni tudja a fennálló EBK jellegű bizonytalanságokat, így ezzel egy fenntarthatóbb termékportfólió jöhet létre. Emellett a MOL-csoport megkezdte egy kisebb falvastagságú, azaz kisebb tömegű termékek előállítására alkalmas **közepes folyásindexű polipropilén** gyártását, mellyel nagyobb energiamegtakarítás érhető el és csökkenthető a műanyag hulladék mennyisége. Továbbá a MOL-csoport számos próbaüzemi vizsgálatot végzett a **legújabb**, kiemelkedően ütésálló és egyedülálló mechanikai tulajdonságokkal rendelkező, még fejlesztési stádiumban lévő **polimer**struktúrákkal. A termék piaci bevezetése 2019-ben várható. 2018-ban a MOL-csoport stratégiai együttműködést alakított ki az NKB INOVACAT céggel. Az együttműködés keretében várhatóan továbbfejleszhető, majd kereskedelmi forgalomba kerülhet az INOVACAT áttörést jelentő GASOLFIN™ technológiája, mellyel vegyipari benzinnél nagyértékű olefin, valamint benzol, toluol és xilén állítható elő. A szabadalmaztatott technológia segítségével, alapanyag függvényében a propilén kihozatal akár 45%-kal növelhető, ráadásul katalizátorcsere nélkül, teljesen rugalmasan módosítható a termelt mennyiség. Ez a hagyományos folyamatnál legalább 30%-kal energiatakarékosabb, a szén-dioxid-kibocsátás minimum 25%-kal alacsonyabb. Fentiek túlmenően 2018-ban fontos lépést tettünk a vállalatcsoport fenntarthatóbb gazdasági környezetben való működésére való felkészítése terén: a MOL-csoport stratégiai együttműködési megállapodást írt alá az **újrafeldolgozási technológiákkal** foglalkozó német APK AG céggel. Az APK fejlesztette ki a rendkívül innovatív oldószeres eljárás alapján, szabadalmaztatott Newcycling® újrahasznosítási technológiát, mellyel minőségét tekintve a csomagolóiparban alkalmazott komplex többrétegű filmszerkezetekből a „szűz” poliolefin termékekhez hasonló poliolefin állítható elő. Ennek köszönhetően a Newcycling® termékek ismét felhasználhatóak a fokozottabb igénybevételt jelentő alkalmazási területeken. A Newcycling® segítségével a MOL-csoport a vevők körforgásos gazdaságra való áttérését, az újrafeldolgozási kvóták és az UN SDG 12 fejlesztési cél (régii anyagok innovatív felhasználása) teljesítését támogató termékekkel bővítheti termékpalettáját. Az APK merseburgi (Németország) telephelyén létesített üzem várhatóan 2019 első negyedévében kezd meg működését. 2018-ban megtörtént az új tiszaujvárosi **poliol** üzem hivatalos átadása. A MOL-csoport 2021-től kezdi gyártani a poliolt, mely a **poliuretán termékek** egyik legfontosabb alkotóeleme. A csökkentett üzemanyag/villamosenergia-fogyasztás (könnyebb anyagok szállítása), csökkentett anyagfelhasználás (a védőbevonat növeli a közüzemi berendezések hasznos élettartamát), valamint a jobb szigetelés által biztosított energiatakarékosság/megtakarítások (építkezések, csővezetékek és hűtőlánc szigetelések, hőszigetelő szóróhabok, rugalmas szigetelőtáblák, félemezek, hűtő- és ipari létesítményben használatos merev szigetelések) révén a poliuretánok fontos szerepet kapnak az éghajlatváltozás hatásainak enyhítésében is.

FEJLESZTÉSEK A MOBILITÁS TERÜLETÉN

A posztfosszilis korszakra való felkészülés jegyében és a 2030-ig megvalósítandó stratégiában foglaltaknak megfelelően, a Csoportszintű Fogyasztói Szolgáltatások üzletág 2018-ban számos tiszta és alternatív közlekedési módokat támogató terméket és szolgáltatást vezetett be, ezzel is megkönnyítve a multimodális, tiszta és fenntartható szállításra/közlekedésre való fokozatos

áttérést. 2018-ban a MOL-csoport Budapesten újtárra indította a MOL Limo **közösségi autóbérlést**. Az év végén a flotta már 450 bérelhető autóval működött. Egy tanulmány szerint egyetlen újabb megosztott autóval akár 5-10 saját személygépkocsi is kiváltható, ezzel is támogatva az UN SDG 12 (felelős fogyasztás) fejlesztési cél teljesülését. Az év végén a teljes flotta 100 elektromos járművel (EV) működött. 2018-ban a Limo elektromos járműveinek teljes energiafogyasztása elérte a 200.000 kWh-t, ez 119,99 tonna szén-dioxid-kibocsátáscsökkenést jelent. Az elektromos töltőhálózat bővülésével párhuzamosan a MOL tervezi az elektromos járművek arányának növelését a már részben elektromos flottán belül és 2020-ra már teljesen elektromos flottát kíván működtetni, ezzel is elősegítve az UN SDG 11 (fenntartható városok) és SDG 13 (fellépés az éghajlatváltozás ellen) fejlesztési célok teljesülését. A MOL-csoport szintén 2018-ban indította útjára a Plugee **elektromos töltőhálózatot** a Fogyasztói Szolgáltatások égisze alatt. Az év végéig 30 **Plugee** elektromos töltőpontot telepítettünk a régióon belül. A MOL-csoport azt tervezi, hogy a jövőben a MOL töltőállomás hálózaton kívül, külső felek által üzemeltetett helyszíneken is telepít Plugee töltőpontokat. Emellett 2018-ban elkészült az első **NEXT-E** töltőpont. A NEXT-E projekt keretében 222 gyors- és 30 ultragyors, több csatlakozási szabványt is támogató elektromos töltőpontból álló interoperabilis és független hálózat jön létre, mely segítségével hat kelet-közép-európai országon keresztül lehet hosszabb utakat megtenni belső égésű motor nélkül, teljesen elektromos meghajtású gépjárművel, ezzel is támogatva az UN SDG 9 (fenntartható fejlődés az innováció és infrastruktúra segítségével) fejlesztési cél teljesülését. 2018 végéig a MOL-csoport 18 elektromos töltőpontot telepített a NEXT-E társfinanszírozásban. A NEXT-E program keretében létesített elektromos töltőpontok is Plugee töltőpontként fognak működni. Az összes elektromos töltőpont 2018. évi összefogyasztása elérte a 328.164 kWh-t, ez összesen 196,89 tonna szén-dioxid-kibocsátáscsökkenést jelent.

FEJLESZTÉSEK A MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁSOK TERÜLETÉN [GRI OG-2 – OG-3 / SASB: EM-EP-420a.3]

2018-ban a MOL két fő területen, az UN SDG 7 (tisza energia) fejlesztési cél teljesülését támogató geotermikus- és napenergia területén folytatta a megújuló energiaforrásokkal kapcsolatos lehetőségek feltárását. A MOL-csoport megkezdte első mély **geotermikus** projektjének kidolgozását, melynek célja a geotermikus energia megújuló energiaforrásként való hasznosítása. A geofizikai vizsgálatokat követően 2015/2016-ban készült el az első termelő termálkút. 2018-ban a korábbi években elvégzett rétegvizsgálatok eredményeire támaszkodva végeztük el a kút próbatermelését (LWT), valamint megszereztük a tervezett geotermikus erőműre az építési hatósági engedélyt és a megtermelt villamosenergia hálózatba történő betáplálására vonatkozó engedélyt. 2018-ban hálózati csatlakozási szerződést írtunk alá a hálózatüzemeltetővel. Mivel a geotermikus projekt még a fejlesztési fázisban van, 2018-ban még nem termelt energiát. Az eredmények függvényében a 3,85 MWe beépített kapacitású erőmű tervek szerint 2021-ben kezdi meg a villamosenergia-termelést. 2018-ban a MOL-csoport három magyarországi helyszínen kezdte meg **naperőművek** építési munkálatait: a tiszaujvárosi petrokkémiai üzemben, a Dunai Finomítóban és a fűzesgyarmati Upstream üzemben. A tervek szerint 18,38 MWp összkapacitású (több mint 9.000 háztartás fogyasztási igényeit fedező) fotovoltaikus erőművek hasznosítatlan területeken helyezkednek el. A napenergiát hasznosító létesítmények által termelt zöldáram éves szinten várhatóan 9.000 tonna szén-dioxid-kibocsátás megtakarítást eredményez. A napelemek telepítése 2018 végére fejeződött be (2018-ban még nem termeltek áramot). Az üzembehelyezésre várhatóan 2019 második negyedévében kerül sor.

KÖZVETLEN ÉS KÖZVETETT ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZKIBOCSÁTÁS [GRI 305-1 - 305-2 / SASB: EM-RM-110a.1]

A MOL-csoport teljes **Scope 1** ÜHG (üvegházhatású gáz) kibocsátása a 2017. évi 7,1 millió tonnáról 2018-ban 7,2 millió tonnára növekedett szén-dioxid-egyenértéken számolva. Általában megállapítható, hogy a 2017. évi jelentős növekedést követően 2018-ban a Scope 1 ÜHG-kibocsátás alapvetően stabil maradt, ami elsősorban a Downstream eszközök (szlovákiai CMEPS erőmű akvizíciója) konszolidációjára vezethető vissza. Az előző évhez képest regisztrált kismértékű növekedést elsősorban a mintegy 75.000 tonnával nagyobb Upstream növekedés indokolja (éves összehasonlításban ez csekély mértékben meghaladja a csoportszintű növekmény 50%-át), mely elsősorban az új algyői erőmű egész éves működésére, részben a horvátországi éves karbantartásra vezethető vissza. A Downstream üzletágnál ez mintegy 60.000 tonnát tesz ki (éves összehasonlításban csekély mértékben meghaladja a növekmény 50%-át), mely elsősorban a termelésnövekedésre (a Downstream növekmény mintegy kétharmada) és a megnövekedett villamosenergia-termelésre (a növekmény mintegy egyharmada) vezethető vissza. Az ÜHG-kibocsátás éves növekedését részben ellensúlyozta a számos csoportszinten megvalósított energiahatékonysági intézkedés (ezzel az alábbi „Energiahatékonyság” fejezet foglalkozik részletesebben). A **Scope 2** kibocsátás viszonylag alacsony maradt a nagyobb telephelyeken már korábban kiszervezett energiatermelő létesítmények fokozatos csoportszintű konszolidációja miatt. 2018-ban a MOL-csoport közvetlen Scope 1 ÜHG-kibocsátásainak 92%-a az **uniós kibocsátáskereskedelmi rendszerről** (ETS) szóló rendelet hatálya alá esett, hasonlóan az egy évvel korábbi szinthez (91%). A fennmaradó közvetlen kibocsátások helyi előírások hatálya alá esnek.

ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZKIBOCSÁTÁS – INTENZITÁS [GRI 302-3]

		2016	2017	2018
Finomítás – Termeléssel súlyozott átlag	t CO ₂ / kt CWT	33,36	35,42	38,07
Petrokkémia – Termeléssel súlyozott átlag	t CO ₂ / t HVC	1,02	1,02	0,97

A MOL-csoport Scope 1 ÜHG-kibocsátásának elsődleges forrása továbbra is a Downstream működés, 2018-ban ez mintegy 88%-ot tett ki. 2018-ban a MOL-csoport a CONCAWE-Solomon CO₂ intenzitás (CWT - *Complexity Weighted Tonnes*) mutató segítségével folytatta a Downstream **ÜHG intenzitás** mérését a finomítói-, valamint az értékes vegyi anyagok (HVC) előállításának figyelemmel kísérését a petrokkémiai működés területén (mindkettő termelés-specifikus mutató, mely figyelembe veszi a létesítmények összetettségét is). Éves összehasonlításban 2018-ban növekedett a finomítók szén-dioxid intenzitása, míg a petrokkémiai üzemeknél ez csökkent. Az éves szintű eltérések jellemzően termelés növekedésére, nagyleállításokra és javításokra vezethetőek vissza.

ENERGIAHATÉKONYSÁG [GRI 302-4]

A vállalatcsoport 2018-ban folytatta az energiahatékonysági projektek megvalósítását. Az Új Downstream Program (NDSP 2012-15) és a Next Downstream Program (NxDSP 2015-17) befejezését követően a MOL Downstream 2018-ban újtárra indította az új **DS2022** Programot, melynek alapja egy többek között 450 hatékonyságjavító, részben energiahatékonysági intézkedést tartalmazó stratégiai terv. 2018-ban a Downstream - részben a DS2022 keretében -, számos intézkedést tett, melyek hozzájárultak a mintegy 12.000 tonna szén-dioxid-kibocsátás csökkentéséhez, mely 5,2 millió dollár megtakarítást jelent. Tekintettel az NDSP és NXDSP keretében megvalósított hatékonyságnövelő programok intenzitására, a 2018. évi energiamegtakarítás elsősorban számos kisebb intézkedés eredménye. Az Upstream területén további megtakarításokat értünk el a gyűjtőállomásokon megvalósított különböző rekonstrukciós projektekkel, egyes helyszíneken LED világítás kiépítésével, valamint a termelt víz visszajuttatás korszerűsítésével. Végül, de nem utolsó sorban a Kiskereskedelem 2018-ban mintegy 1.000 tonnával csökkentette szén-dioxid kibocsátását a MOL-csoport töltőállomások új Fresh Corner koncepció szerinti átalakításával, az ennek keretében kialakított fűtési rendszernek és LED világításnak köszönhetően, ezzel is támogatva az UN SDG 7 (energiahatékony eszközök és világítás használata) fejlesztési cél teljesülését.

SCOPE 3 ÜHG-KIBOCSÁTÁS [GRI 305-3]

		2016	2017	2018
Közvetett ÜHG kibocsátás (Scope 3)	t CO ₂	59.144.406	61.028.245	62.455.644
amelyből Vevők – Értékesített finomított termékek használatából	t CO ₂	51.848.469	53.733.712	55.425.285
amelyből Vevők – MOL-csoport által termelt és eladott földgáz használatából	t CO ₂	5.921.792	5.815.669	5.383.426
amelyből MOL-csoport – Üzleti utakhoz kapcsolódóan	t CO ₂	2.335	2.253	2.668
amelyből Beszállítók – Nyersolaj termeléséből (MOL-csoport által külső forrásból vásárolt)	t CO ₂	1.371.241	1.476.611	1.644.265

A MOL-csoport **Scope 3 kibocsátás**ként számolja el az értéklánc mentén megjelenő, de a vállalat tevékenységeihez közvetlenül nem kapcsolódó ÜHG-kibocsátásokat. Az ilyen jellegű kibocsátások jellemzően a finomítói termékek (üzemanyag) és földgáz fogyasztói felhasználásából erednek (ezek a MOL-csoport teljes Scope 3 ÜHG-kibocsátásának 89%, illetve 10%-át teszik ki). A fennmaradó rész elsősorban a MOL-csoport számára szolgáltatásokat nyújtó beszállítók felhasználásából és vállalat munkavállalóinak üzleti célú utazásaiából ered. A 2017. évi adatokkal összehasonlításban a Scope 3 kibocsátás 2018-ban 2%-kal növekedett és így elérte a 62 millió tonnát. Ez alapvetően az előző évhez képest jóval nagyobb dízelolaj- és kerozin kibocsátást regisztráló vevők felé értékesített termék volumen eredménye.

ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZKIBOCSÁTÁS – FORGATÓKÖNYV-ELEMZÉS [SASB: EM-RM-110a.2]

2018-ban a MOL-csoport a Quantis fenntarthatósági tanácsadó céggel együttműködésben kidolgozta első éghajlatváltozási forgatókönyv-elemzését. A **forgatókönyv-elemzés** keretében a jelenlegi működés és a MOL-csoport 2030-ig megvalósítandó stratégiai tervei, többek között az előretekintő feltételezések alapján becsülték a 2030-ig éves szinten várható Scope 1, 2 és 3 ÜHG-kibocsátásokat. Az elemzés során a Nemzetközi Energiaügynökség három forgatókönyvét használták fel a 2017-30 közötti időszak egyes forgatókönyveinek olaj-alapú szén-dioxid-kibocsátásának számításához, az EU28 országok közlekedéssel kapcsolatos kibocsátása alapján kalkulált csökkentő tényezők figyelembevételével. Az elemzés részleteit a [Befektetői prezentáció - 2019. február \(angol nyelven\)](#) tartalmazza.

2. KÖRNYEZETVÉDELEM

LEVEGŐTISZTASÁG-VÉDELEM [GRI: 305-7 / SASB: EM-RM-120a.1]

2018-ban az illékony szerves vegyületek (VOC) kibocsátása 2017-hez képest 37%-kal emelkedett MOL Pakisztán 1.678 tonna kibocsátása miatt (a 2014-17-es időszakban MOL Pakisztán VOC adatai nem kerültek beszámításra, ezért jelentős az éves emelkedés). Azonban, a pakisztáni VOC adat nélkül, a kibocsátás lényegében változatlan maradt, és a 2014. évi adatokhoz képest 14%-kal csökkent. A több egymást követő évre jellemző jelentős mértékű csökkenő tendencia elsősorban a csoport szintű gőzviszanyerő beruházásokkal összekapcsolt szivárgás-felderítési és javítási program megvalósítására vezethető vissza. A 2017. évi adatokkal összehasonlításban 2018-ban csökkent az **SO₂**- és **NOx**-kibocsátás (10, illetve 14%-kal), elsősorban a horvátországi Downstream üzletág által eszközölt intézkedéseknek köszönhetően. Ezek között szerepelt a gáz intenzívebb használata és az FCC (fluidágyas katalitikus krakkoló) blokk leállítása a Sisaki Finomítóban, a fáklyafej csere, valamint az alacsonyabb kéntartalmú alapanyag használata a Rijekai Finomítóban. Elsősorban az intenzívebb termelés, a Downstream eszközök 2017. évi konszolidációja (a szlovákiai CMEPS erőmű akvizíciója) és a MOL-csoport stratégiai kőolaj-diverzifikációs törekvéseivel összhangban a finomításban felhasznált változó minőségű alternatív kőolaj feldolgozása miatt a kibocsátás aktuális szintje továbbra is meghaladja a céltérteket.

VÍZ [GRI: 303-4 - 303-5 - 306-1 / SASB: EM-RM-140a.1]

2018-ban a MOL-csoport teljes **vízfelhasználása** 98,22 millió m³ volt, mely 2014-hez képest 16%-os növekedést jelent (94,13 millió m³), a 2017. évi adatokkal összehasonlításban 3 százalékkal növekedett. Az emelkedő tendencia az intenzívebb termelési és beruházási tevékenységekre, a Downstream eszközök konszolidációjára (a szlovákiai CMEPS erőmű akvizíciója), valamint a régióra jellemző, nagyobb vízfelhasználással járó magasabb környezeti hőmérsékletre vezethető vissza. Folyamatos erőfeszítéseket teszünk a vízfelhasználás csökkentésére (hatékonyságjavító intézkedések a töltőállomás hálózaton belül, a mantovai logisztikai

központ vezetérendszerének cseréje a vízvesztések csökkentése érdekében) és a kibocsátott víz minőségének javítására (új szennyvíztisztító üzemegységek a Rijekai Finomítóban).

		2016	2017	2018
Összes alifás szénhidrogén (TPH)	tonna	61	38	31
Kémiai oxigén igény (COD)	tonna	1.739	1.650	1.759
Biológiai oxigén igény (BOD)	tonna	344	339	368
Lebegő szilárd részecske (SS)	tonna	835	740	832

Elsősorban a működés folyamatos fejlesztésének köszönhetően, a 2014. évi adatokkal összehasonlításban a **vízbe engedett** összes alifás szénhidrogén (TPH), a biológiai oxigénigény (BOD) és a lebegő szilárd részecske (SS) 67, 22, illetve 5%-kal csökkent, mely hozzájárul az UN SDG 6 (tisztá víz) fejlesztési cél teljesüléséhez. Ugyanakkor az előző évi adatokkal összehasonlításban 2018-ban növekedett a vízbe bocsátott BOD, COD és SS mennyiség. A növekedést a finomítási és petrokémiai üzemek intenzívebb termelése és a rendszerek magasabb környezeti hőmérséklet miatti túlmelegedésének megelőzéséhez szükséges nagyobb mennyiségű hűtővíz indokolja. A Rijekai Finomító működésével kapcsolatos beruházási projektek nyomán 2017-hez képest 18 %-kal csökkent a TPH regisztrált mennyisége.

HULLADÉK [GRI: 306-2 / SASB: EM-RM-150a.1]

2014-hez képest 8,3%-kal, a 2017. évi adatokkal összehasonlításban 21,6%-kal növekedett a **keletkezett hulladék** teljes mennyisége 2018-ban. Az előző évhez képest regisztrált növekmény nagyrészt a jelentősebb telephelyeken - többek között a Rijekai Finomítóban, a Slovnaft Logisztikánál és a töltőállomási hálózat kisbolti struktúrájának átalakításával (Fresh Corner) kapcsolatban -, megvalósuló nagyobb léptékű rekonstrukciók és nagyleállási tevékenységekre és beruházási projektekre vezethető vissza. Ugyanakkor az **újrahasznált/újrahasznosított hulladék** mennyisége meghaladta a keletkezett hulladék mennyiségét: 2014-hez képest 1,4%-kal, az előző évhez viszonyítva 8,6%-kal növekedett, ami arányaiban 60% változást (a 2017. évi adatokkal összehasonlításban öt százalékpontos növekedést) jelent.

ELFOLYÁSOK [GRI: 306-3 / SASB: EM-EP-160a.2]

Minden telephelyen folyamatosak a karbantartások és ellenőrzések, rendelkezésre állnak a rendszeresen aktualizált, a környezeti elfolyások megelőzését szolgáló vészhelyzeti tervek. Ugyanakkor 2018-ban összesen 50 saját működéshez kapcsolódó (1 hordónyi mennyiséget meghaladó mennyiségű szénhidrogént tartalmazó) **környezeti elfolyás** történt, csoportszinten az elfolyt szénhidrogén teljes mennyisége 49,15 m³ volt. Ez az elfolyások számát tekintve (a 2017. évi 38-hoz képest) növekedést, volumenét tekintve (a 2017. évben elfolyt 140,29 m³-hez képest) csökkenést jelent. A Csoportszintű Downstream Termelés egységeinél 13 környezeti elfolyást regisztráltak, ezek teljes mennyisége 14,15 m³ volt. A legnagyobb, 10 m³-es elfolyást a Dunai Finomító területén történt, ez a szennyvíztisztító rendszer szokatlanul heves esőzések miatt bekövetkezett túlfolyása miatt következett be. A logisztikai telephelyeken négy, összesen 1,65 m³ volumenű környezeti elfolyást; az Upstream területén összesen 33 elfolyást regisztráltak (ezek teljes mennyisége: 33,45 m³). Ebből 27 elfolyás (30,7 m³) Magyarországon, 6 (2,75 m³) pedig Horvátországban következett be (ezek többségét korrózió okozta). A MOL-csoport minden esetben megkezdte az eredeti állapot helyreállításához szükséges kármentesítési intézkedéseket. 2018-ban **off-shore kiömlést** nem regisztráltak.

3. EGÉSZSÉGVÉDELME ÉS BIZTONSÁG

HALÁLOS KIMENETELŰ BALESETEK [GRI: 403-9 / SASB: EM-RM-320a.1]

2018-ban öt halálos kimenetelű munkabaleset következett be, ebből egy **saját munkavállalói**, négy **harmadik felet** érintő baleset volt. 2018 áprilisában a Slovnaft Trans (MOL-csoport vállalat) veszélyes anyagokat szállító tehergépjárműve borult fel, miután lesodródott az útról. A gépjárművezető (saját munkavállaló) a helyszínen elhunyt. A hatósági vizsgálat megállapította, hogy a balesetet valószínűleg emberi mulasztás okozta. Emellett négy harmadik felet érintő halálos kimenetelű balesetet regisztráltunk három egymástól független, a MOL-csoport működésével kapcsolatban bekövetkezett közlekedési baleset vonatkozásában. Ezek közül három Pakisztánban, egy Olaszországban következett be.

MUNKAVÁLLALÓK VÉDELME [GRI: 403-9 / SASB: EM-RM-320a.1]

A MOL-csoport célja az, hogy biztonsági teljesítményével az olaj- és gázipari vállalatok felső kvartilisében maradjon. A MOL-csoportnál 2018-ban emelkedett a **jelentésköteles sérülések száma** (TRI) munkavállalók és vállalkozók körében (2018: 161, 2017: 147). Ennek következtében a MOL-csoportnál 2018-ban emelkedett az (egymillió ledolgozott órára jutó) **összes jelentésköteles sérülés gyakorisága** (TRIR) és elérte az 1,67 értéket (a csoportszintű célérték: 1,5). Az okok vizsgálata során megállapításra került, hogy a célértéknél magasabb TRIR elsősorban emberi mulasztás és/vagy figyelmetlenség miatt bekövetkezett megcsúszások és megbotlások következménye. Ezenfelül a 2017. évi 116-ról 2018-ban 128-ra emelkedett a **munkaidő-kieséssel járó munkabalesetek** (LTI) száma. Ez azt jelenti, hogy a 2017-ben regisztrált 1,21-hez képest 2018-ban 1,33-ra emelkedett az (egymillió ledolgozott órára jutó) **munkaidő kieséssel járó sérülések gyakorisága** (LTIF). A TRI mutatóval összhangban az emelkedést elsősorban az emberi mulasztás és/vagy figyelmetlenség miatt bekövetkezett kevésbé súlyos esetek magasabb száma indokolja.

Összességében, 2018-ban a személyi sérülések **elsődleges oka** a „megcsúszás és megbotlás” volt (az összes sérülés 39%-a), ezt követi a „beütődés/megütődés” és a „vágás, szúródás és horzsolás”. A három leggyakoribb sérülés jellemzően figyelmetlenségre/gondatlanságra vezethető vissza. 2018-ban a fentiekkel együtt a „be-/alá-/tárgyak közé szorulás” (a leggyakoribb ok a veszélyes berendezés felismerésének elmulasztása) és az „egyéb” kategóriák jelentették az öt leggyakoribb

sérülési okot a MOL-csoportnál. A „figyelmetlenség/gondatlanság” miatt bekövetkező sérülések gyakorisága miatt jelenleg és a jövőben is a nem tudatos magatartásmintákra helyezzük a hangsúlyt. 2018-ban is folytatódott a MOL-csoport terepen dolgozó munkavállalói számára összeállított 'Nem tudatos magatartásminták ismerete' képzés. A képzés célja a biztonságtudatosság elmélyítése, a megcsúszások és megbotlások megelőzése a figyelmetlenség miatt bekövetkező sérülések számának csökkentése érdekében. A MOL-csoport célja, hogy a következő évek során minden működési területen megvalósítsa ezt a biztonságtudatosság és a munkavállalók ismereteinek elmélyítésére irányuló programot, ezzel biztosítva a veszélyek hatékony azonosítását, valamint az emberi hibák megelőzését szolgáló kockázatsökkentő és megelőző intézkedések alkalmazását. A korábbi évekhez hasonlóan **foglalkozási megbetegedést** a MOL-csoporton belül 2018-ban sem regisztráltak, mely támogatja az UN SDG 3 (egészség és jólét) fejlesztési cél teljesülését.

FOLYAMATBIZTONSÁG [GRI: 0G-13 / SASB: EM-RM-540a.1]

2018-ban összesen 7 darab **TIER-1** szintű folyamatbiztonsági eseményt (PSE) regisztráltak, ez kettővel több, mint 2017-ben. Ez a növekedés elsősorban a 2018. első negyedévének végén Horvátországban tapasztalt hirtelen lehülés és a szélsőséges időjárási viszonyok miatt bekövetkezett négy esemény következménye. 2018-ban nem volt komolyabb tüzeset, vagy TIER-1 szintű LOPC esemény (veszélyes anyag ellenőrizetlen kikerülése az elsődleges tárolóból) miatt bekövetkezett személyi sérülés. Az esetek többsége anyagok ellenőrizetlen környezetbe kerülése, elfolyása, vagy tüzeset (2) miatt következett be, ezek közvetlen költsége 140.000, illetve 70.000 dollárt tett ki. A **TIER-2** szintű folyamatbiztonsági események száma 18-ra növekedett a 2017-ben regisztrált 17 esethez képest, alapvetően a Slovaftnál bekövetkezett események magasabb száma miatt (2017-ben egy, 2018-ban már 7 ilyen eseményt regisztráltak), illetve elsősorban tömítetlenségi problémákból fakadó szivárgások miatt. A 2017. évi adatokhoz (22) képest a MOL-csoport 2018-ban több, de kevésbé súlyos **TIER-1 és TIER-2** eseményt (25) rögzített, nem következett be nagyobb tüzeset vagy súlyosabb személyi sérülés. 2018-ban a Downstream Termelés (ahol a legtöbb folyamatbiztonsági esemény merül fel) az UPTIME projekt keretében az eszközintegritás javítására helyezte a hangsúlyt. A 2018. évi intézkedések között szerepelt a megelőző karbantartás (forgóberendezésekkel kapcsolatos munkamegrendelések automatikus létrehozása), valamint a berendezések hibamód- és hatáselemzése.

VÁLLALKOZÓI BIZTONSÁG [GRI: 403-9 / SASB: EM-RM-320a.1]

2018-ban az összes vállalkozókkal kapcsolatos EBK mutató jelentős javulást hozott. 2018-ban az egymillió ledolgozott órára jutó vállalkozói **LTIF** (munkaidő kieséssel járó sérülések gyakorisága) 0,52-re, a vállalkozói **TRIR** (összes jelentésköteles sérülés gyakorisága) pedig 0,7-re csökkent. Két vállalkozói halálos balesettel járó év után 2018-ban egyetlen vállalkozói **halálesetet** sem kellett regisztrálnunk. A pozitív fejleményektől függetlenül 2018-ban számos intézkedést tettünk a vállalkozói biztonság javítása érdekében. 2018-ban egy integrált Beszállító Minősítési Rendszer platformot hoztunk létre a vállalkozói regisztráció, előszűrés és előauditok lebonyolítására. Emellett átalakult a beszállítói EBK teljesítmény utóértékelése, a korábbi folyamatot egy egységes, automatizált és digitális megoldás váltotta fel. Az INA és Slovaft vállalatoknál elkészült és bevezetésre került az új elektronikus munkaengedélyezési rendszer. A MOL-csoport Vállalkozói EBK programjával összhangban elkészült a vállalkozókat három különböző (vállalati-, projekt- és munkavállalói) szinten megszólító ösztönzési rendszer. Az elmúlt évek egyik jelentősebb beszállítói lánc fejlesztési kezdeményezése volt az SSC/VCA tanúsítvány megszerzésének kötelezővé tétele a vállalatcsoport működése által érintett fontosabb országokban magas kockázatú EBK tevékenységet végző vállalkozókra. Ennek nyomán csökken a szükséges előminősítési auditok száma is. A vállalkozói EBK program keretében harmadával nőtt a helyszíni **szemlék** száma, míg a **nemmegfelelőségek** száma érdemben nem változott. A leggyakrabban előforduló nemmegfelelőség továbbra is az egyéni védőeszközök nem szabályszerű használata vagy használatának hiánya. Az azonosított nemmegfelelőségek következetesebb utókövetése és szigorúbb kezelése nyomán emelkedett az írásbeli figyelmeztetések száma, mintegy megfelelődött a javasolt bírságok száma, míg a MOL-csoport területéről kitiltott alvállalkozók száma szintén csökkent.

KÖZLEKEDÉSBIZTONSÁG [GRI: 403-9 / SASB: EM-RM-320a.1]

A közlekedési balesetek/halálesetek számának csökkentése érdekében (2018-ban mind a négy munkavégzéssel összefüggésben bekövetkezett haláleset közlekedési baleset volt), a MOL-csoport folytatta a **biztonságos vezetési program** megvalósítását, melynek célja a gépjárművezetői ismeretek oktatása és fejlesztése, a közlekedési kockázatok tudatosítása, a felelős gépjárművezetés támogatása, valamint a járművek biztonságos használata a vállalatcsoportnál. A hagyományos csoportszintű közlekedésbiztonsági intézkedések (defenzív vezetés, vezetéstechnikai tréningek, stb.) mellett a MOL-csoport minden jelentősebb magyarországi helyszínen, valamint Pakisztánban célzott intézkedések keretében megkezdte a közlekedésbiztonság technikai feltételeinek fejlesztését. Emellett 2018-ban a folyamatok helyi intézkedések keretében a MOL Magyarország autóval közlekedő munkatársai 6.000 példányt kaptak a Vezetésbiztonsági kézikönyvből. A Regionális Biztonság szervezettel együttműködésben rendszeres közlekedésbiztonsági ellenőrzéseket tartottunk, melyek keretében a balesetveszélyes vezetést szankcionáltuk, a biztonságos vezetést jutalommal honoráltuk. 2018-ban a MOLTrans ígéretes eredményekkel tesztelte az elalvásjelző (Seeing Machine) készüléket. A rendszer engedélyezése folyamatban van, bevezetése 2019-ben várható.

EBK BÍRSÁGOK [GRI: 307-1]

A 2017. évi 15 millió forinthez képest a MOL-csoport 2018-ban összesen 14 millió forint EBK bírságot regisztrált. A kiszabott környezetvédelmi bírságok többsége a víz- és hulladékgazdálkodás területét érintették, míg a fennmaradó büntetések biztonságtechnikai vagy közigazgatási bírságok voltak.

4. HUMÁN TŐKE

A Csoportszintű Humán Erőforrások (HR) szervezet kiemelkedő szerepet játszik a MOL-csoport 2030-ig megvalósítandó stratégiájának megvalósításában. A stratégia-orientáltabb és előre tekintő funkcionális szervezetté válás jegyében a Csoportszintű HR teljes átalakuláson megy át, a szervezet 2018. évi kiemelt fejlesztései és prioritásai a digitális átalakulás, tehetséggondozás és tudásmegosztás, a munkavállalói élmény és a beléptetési megoldások, a vezetésfejlesztés, a sokszínűség és esélyegyenlőség köré szerveződnek.

TEHETSÉGGONDOZÁS ÉS TUDÁSMEGOSZTÁS [GRI: 403-9]

A vállalatcsoport számos kihívással szembesül ezen a területen: fokozódott a műszaki tehetségek megszerzéséért folytatott verseny, az előregedő munkaerő-állomány mellett megjelent a Z generáció, a regionális agyelszívás, a szűkülő regionális munkaerő piac, továbbra is alacsony a természettudományi-, technológiai-, mérnöki- és matematikai végzettséggel rendelkező női munkavállalók száma. Ennek megfelelően a MOL-csoport folyamatosan indít újtárra újabb és újabb projekteket annak érdekében, hogy biztosítsa a 2030-as stratégia megvalósításához és fenntarthatóságához szükséges jövőbeli utánpótlási csatornákat és a munkaerő-állomány megtartását.

A MOL-csoport online diákversenye, a **Freshhh** továbbra is az egyetemi hallgatók megszólításának egyik leghatékonyabb eszköze. A 2018-ban 12. alkalommal meghirdetett vetélkedőre több mint 3000 hallgató jelentkezett több mint 70 országból. A díjnyertes **Growww** Programba játék-alapú felmérés és gépi tanulás alapján felveendő kiemelt tehetségek kiválasztását követően a MOL-csoport 12 ország 141 frissdiplomás tehetségét vette fel (41 százaléka nő). A Growww program résztvevőinek folyamatos fejlődését a rendszeresen megtartott Üzleti oktatási napok és a személyre szabott mentorálási program biztosítja. A nők arányának mérnöki állományon belüli növelése érdekében a MOL-csoport 2018-ban második alkalommal hirdette meg a **„Female Engineers MOL”** programot a természettudományi-, technológiai-, mérnöki- és matematikai tanulmányokat folytató női hallgatók számára. A hét ország 30 egyetemét képviselő mintegy 100 jelentkező közül a három legkiemelkedőbb női tehetség ösztöndíjban részesül, üzemlátogatásokon és konferenciákon vehet részt, valamint lehetőséget kap arra, hogy a MOL-csoportnál kezdje meg szakmai karrierjét. Az egyik győztes már 2018-ban csatlakozott a MOL-csoporthoz.

A vállalatcsoport főbb piacain változatlanul a 10 legjobb munkáltató között szerepel, 2018-ban számos elismerésben részesült, így többek között a villamos energia- és közüzemi ágazati kategóriában elnyerte a „Legvonzóbb munkáltató” díjat, míg a Slovnaft az „Év munkáltatója a termelési ágazatban” díjat vehette át Szlovákiában.

2018-ban számos lépést tettünk a munkavállalói elégedettség növelése és a munkavállalók megtartása érdekében. A vállalatcsoport **fizikai munkavállalói stratégiája** változatlanul prioritást élvez, a munkavállalók a kompetenciamodell és a képzési rendszerek segítségével elkészíthetik saját karriertervüket. 2018-ban indítottuk újtárra a szellemi foglalkozású munkavállalók különböző csoportjaira fókuszált **mentorálási keretrendszert**, melynek egyik alappillére a **Womentoring**, azaz a női munkavállalók szakmai előmenetelének támogatása, valamint a mentorok és mentoráltak kiválasztása a személyes fejlődési preferenciák mentén. Ennek segítségével több, mint 100 mentorálási kapcsolat jöhetett létre. A belső tudásmegosztás fontosságát szem előtt tartva, a „Downstream for You”, a „Petchem for You” és az Értéklánc Akadémia platformok továbbra is kiemelt szerepet kapnak a munkavállalók szakmai felkészültségének belső képzés-alapú fejlesztésében. 2018-ban vezettük be a **Munkavállalói ajánlási programot**, hogy a nagyköveti feladatokat felvállaló munkavállalóinkon keresztül szolgáltassuk meg a munkaerőpiacon elérhető legkiválóbb tehetségeket. Az ajánlott jelöltek mintegy 20%-át vettük fel, az ajánlások nyomán összesen 80 fővel bővült az állomány.

VEZETŐKÉPZÉS [GRI: 404-2]

A MOL-csoport 2018-ban több kiemelt területen is folytatta vezetőképzési programját, ezzel is támogatva a munkatársak szakmai fejlődését, a vállalatcsoport 2030-ig elérendő céljainak megvalósításához szükséges új ismeretek megszerzését. Ezek a kezdeményezések támogatják az UN SDG 4 (minőségi oktatás) fejlesztési cél teljesülését. A MOL-csoport 2018-ban harmadik alkalommal hirdette meg és 45 hallgató részvételével bonyolította le a helyi- és középvezetőket megszólító egyéves **LEAD programot** az innovatív üzleti projektek támogatása és a megvalósításukhoz szükséges Executive Board jóváhagyás mielőbbi megszerzése mellett. 2018-ban a vállalatcsoport különböző területein dolgozó és szintjeit képviselő 250 menedzser végezte el az **Intensity Leadership** moduláris vezetőfejlesztési tanfolyam 17 kurzusának valamelyikét. A MOL-csoport 2030-as stratégiájával és kultúráváltási törekvéseivel összhangban a tanfolyamkínálatban megjelent az innovatív vezetés, az ügyfélközpontúság, a sokszínűség és esélyegyenlőség, valamint a rugalmasság/stressztűrés. A Downstream 2030-ig megvalósítandó átalakításának és a hatékonyságcélok megvalósításának támogatása érdekében a Next **Downstream Termelés Vezetőképző** program második évfolyama is elvégezte tanulmányait, a végzett hallgatók már a megfelelő vezetői kompetenciákkal és ismeretekkel felvértezve láthatják el termelési szervezeten belüli vezetői feladataikat.

ESÉLYEGYENLŐSÉG ÉS SOKSZÍNŰSÉG [GRI: 405-1]

A 2017-2019 Sokszínűség és Esélyegyenlőség intézkedések országos szintű megvalósulását az alábbi három pillér mentén követtük nyomon: **életkor, nem, családok/jólét**, a nemzetközi munkavállalók arányának megtartása és a kulturális sokszínűség megőrzése mellett. A kisebbségi munkacsoportok arányának tudatosítása érdekében 2018-ban elkészült a 'Nemek szerinti sokszínűség és esélyegyenlőség' **dashboard**, mely támogatja az UN SDG 10 (egyenlőtlenségek csökkentése) fejlesztési cél teljesülését. 2018-ban a MOL-csoport csatlakozott a Gyáriparosok Európai Kerekasztalához (European Roundtable of Industrialist) és önként vállalta, hogy folyamatosan növeli a női munkavállalók arányát, folytatja azt a gyakorlatot, hogy a felvett frissdiplomások legalább 40%-a női munkavállaló legyen, valamint növeli a középvezetői munkakörben foglalkoztatott nők arányát (2018: 23,7%, 2020: 26%, 2030: 30%). A MOL-csoport elnök-vezérigazgató védnöksége alatt második alkalommal megrendezett **Női vezetői hálózatépítési** rendezvény

keretében a résztvevők megismerhették a Sokszínűség és Esélyegyenlőség keretrendszerét, a toborzási gyakorlatot bemutató és a nemek közötti esélyegyenlőség megteremtésével foglalkozó nyilatkozatot, melyek célja, hogy a jövőben a MOL-csoport a női álláskeresők első számú választása legyen. 2018 utolsó negyedében már láthatóvá váltak az első kézzelfogható eredmények: a MOL Magyarország esetében a felvételi bizottságok 84%-ának legalább egy nő tagja volt, ami hozzájárul az UN SDG 5 (nemek közötti egyenlőség) fejlesztési cél teljesüléséhez.

HR DIGITALIZÁCIÓ [GRI: 404-2 – 404-3]

A vállalatcsoport számos projektet indított a munkaerő-felvételi folyamatok egységesítése, az álláskeresői élmény javítása és a toborzás fejlesztése érdekében. További nyolc MOL-csoport leányvállalatnál lett elérhető a **Taleo** karrier menedzsment portál három országban: Németországban, Szlovéniában és Norvégiában. A Growww frissdiplomás program kiválasztási folyamatainak keresztül vizsgáltuk a **mesterséges intelligencia** alkalmazásának, a manuális folyamatok kiváltásának lehetőségeit. A MOL-csoport átlátható teljesítmény menedzsment erőfeszítéseivel összhangban az integrált SuccessFactors rendszert bevezettük a MOL Magyarország minden munkavállalójára, a MOL Románia, a Slovnaft, a MOL Ceska és a MOL Ausztria munkavállalóira, ezzel mintegy 40%-ra (10.500 felhasználó) növelve a lefedettséget. Magyarországon 8000 munkavállaló számára tettük hozzáférhetővé az alkalmazás felhasználóbarát mobiltelefonos verzióját, ezzel is elősegítve a teljesítmény- és visszajelzési kultúra elterjedését. A munkavállalói élmény fejlesztésére irányuló intézkedések részeként az oktatásszervezési rendszerrel, eLearning és beléptetési modulokkal együtt elérhető lett a LEO (**oktatási- és beléptetési**) online felület, így egyetlen integrált megoldással lefedésre kerültek a 8000 magyarországi munkavállaló munkaerőfelvételi és beléptetési tevékenységei. A HR folyamatok digitalizálása és egyszerűsítése, a beléptetési élmény beilleszkedést támogató beszélgetések és „buddy” jelölések segítségével történő javítása érdekében Magyarországon újtára indult a „You First” program, mely digitalizált formában teszi hozzáférhetővé a leggyakrabban használt formanyomtatványokat a munkavállalói élmény javítása érdekében.

MUNKAVÁLLALÓI KAPCSOLATOK [GRI: 407-1]

A MOL-csoport elkötelezett a magas szintű társadalmi párbeszéd iránt, a vállalatcsoport vezetése a munkavállalók többségét foglalkoztató tagvállalatoknál működő érdekképviseltek és üzemi tanácsok partnere. A munkavállalókat csoportszinten az Európai Üzemi Tanács képviseli. Az Ügyvezető Bizottság negyedévenként ülésezik, ennek keretében egyeztetni a foglalkoztatást és működést érintő kérdéseket, szükség szerint a MOL-csoport felső vezetésével egyeztetéseket folytat. A Tanács évente két rendes ülést tart. A 2018-ban megtartott választások keretében a Tanács újabb öt éves mandátumot kapott. A szokásos őszi ülésre a Slovnaft pozsonyi telephelyén került sor a csoportszintű együttműködés elmélyítése jegyében. 2018-ban a kollektív szerződés hatály alá tartozó és a szakszervezeti érdekképviseltek potenciálisan igénybe vevő munkavállalók aránya továbbra is igen magas volt (86 és 92%). A kollektív szerződésekre vonatkozó jogszabályi előírások országonként eltérőek.

5. KÖZÖSSÉGEK

A MOL-csoport 2018-ban is különböző módszerekkel - például telephely-szintű kapcsolatépítés, közmeghallgatások és közös intézkedések -, folytatta az érdekelt felek bevonását, rendszeres egyeztetést folytatva a hatóságokkal és hivatalos szervekkel a szabályozási környezetet és a vállalatcsoport legitim működését érintő kérdésekben. 2018-ban a MOL-csoport EBITDA eredményének 0,27 százalékát, azaz 1,3 milliárd Ft-ot (2017-hez képest valamivel kevesebbet, de bevételarányosan ugyanannyit) fordított a társadalmi befektetésnek minősülő projektek támogatására (az adóalap optimalizálására szolgáló, leírható mecenatúra tevékenységek nélkül, a London Benchmarking Group módszertana alapján). Például az új mecenatúra keretében a MOL-csoport számos projekt megvalósításával - többek között a bukaresti Maria Sklodowska Curie Gyermekkorház helikopter-leszállóhelyének kialakításával -, bővítette egészségügyi ellátás fejlesztésére irányuló tevékenységeit, ezzel is hozzájárulva az UN SDG 3 (egészség és jólét) fejlesztési cél teljesüléséhez.

HELYI KÖZÖSSÉGEK BEVONÁSA [GRI: 413-2 / SASB: RT-CH-210a.1]

A MOL-csoport 2017-ben kidolgozta a **közösségi szerepvállalásra vonatkozó csoportszintű alapelvet** (CEGP), mely a helyi szerepvállalási erőfeszítések fejlesztése terén igazi mérföldkövet jelent. 2018-ban a poliol komplexum kivitelezése során elkezdtük tesztelni a CEGP megoldást. A poliol komplexumot a várható közösségre gyakorolt hatás (a kivitelezés legintenzívebb szakaszában 5000 fő dolgozik a 220 kt/év kapacitású üzem létesítésén) és a lokáció (a MOL Petrolkémia üzemeként a 19.000 lakosú Tiszaújváros közelében épül) alapján választottuk a próbaüzem helyszínéül. A helyi önkormányzattal közös munkabizottságot hoztunk létre, az érintett külső felek szükség szerinti meghívásával. A bizottság a helyi közösségi aggodalmakkal, többek között biztonsági-, közegészségügyi- és orvosi ellátási-, lakhatási- és közlekedési kérdésekkel foglalkozik. Ennek keretében alakítottuk ki a helyi közösségre gyakorolt közvetlen hatás csökkentését szolgáló CAMP megoldást, a kivitelezésen dolgozóknak az építési terület mellett szállást biztosító lakótáborot.

PANASZBEJELENTÉSEK [GRI: OG-10 / SASB: RT-CH-210a.1 – EM-EP-210a.3 – ER-RM-120a.2]

2018-ban összesen 184 **panaszbejelentés** érkezett. Ezek többségét Szlovákiában (70, kivétel nélkül környezetvédelemmel kapcsolatos bejelentés) és Pakisztánban (81 bejelentés) rögzítettük. A MOL-csoport pozsonyi finomítója sűrűn lakott terület közelében helyezkedik el, így a helyi lakosok kénytelenek időről időre szembesülni a finomító működésének negatív (zaj, fáklyázási és szag) hatásaival, melyek az üzemegységek rendszeres rutin jellegű leállása során a szokásosnál intenzívebben jelentkeznek. A finomító lakott területhez való közelsége miatt a Slovnaft a „**Felelős szomszéd**” megközelítést alkalmazza, széles körű és rendszerszemléletű együttműködést alakított ki a helyi közösségekkel, SMS üzenetben tájékoztatja a helyi lakosokat az üzemi folyamatok várható/tervezett hatásairól. A Slovnaft 2018-ban hívta életre a „**Jó szomszéd**” programot az életminőség és a lakossági együttműködés fejlesztésére irányuló helyi kezdeményezések támogatására, ezzel is hozzájárulva az UN SDG 11

(fenntartható városok és közösségek) fejlesztési cél teljesüléséhez. A program a 2017-ben készült, az üzem közvetlen környezetében élő közösségek igényeire fókuszáló felmérés eredményein alapul. A MOL-csoport Pakisztánban jelenleg a Kiber Paktunkv tartományban található, mintegy 42 helyszínt magában foglaló, 150 km² területre kiterjedő Tal Blokkot működteti. A pakisztáni bejelentések többsége földterületek használatával kapcsolatos panasz volt. A regisztrált panaszbejelentésekkel a Közösségi Fejlesztések Részleg foglalkozott az irányelvekben foglaltak szerint: számos célirányos csoportos egyeztetést és párbeszédet folytattak az érintett földtulajdonosokkal; egyeztettek a Helyi Földtulajdonosok Bizottságával, a közösségi- és közzeti vezetőkkel; részt vettek a helyi szerződések és állásajánlatok kidolgozásában, ezzel is hozzájárulva az UN SDG 8 (tisztességes munka) fejlesztési cél teljesüléséhez.

ÖNKÉNTESSÉG [GRI: 203-1]

A MOL-csoport 2018-ban 12 országra terjesztette ki a csoportszintű **társasági önkéntességi keretprogramot**. A 134 benyújtott pályázatból 52 kezdeményezés került kiválasztásra és megvalósításra. Számos készségalapú (például oktatás jellegű) önkéntességi kezdeményezés (UN SDG 4: minőségi oktatás) és hagyományos önkéntességi (például terület-rehabilitációs) projekt (UN SDG 15: szárazföldi ökoszisztémák védelme) valósult meg: ebben összesen 980 munkavállaló vett részt, éves összehasonlításban 30 %-kal többet, összesen 9.700 órát fordítottak erre. A MOL Magyarország 2018-as kollektív szerződése munkavállalónként egy önkéntességi napot biztosít.

6. ETIKA ÉS FELELŐS VÁLLALATIRÁNYÍTÁS

ETIKA [GRI: 102-17]

A MOL-csoport etika menedzsment rendszerének alapja változatlanul a 2016-ban aktualizált és 2017-től hatályos **Etikai és Üzleti Magatartási Kódex** (CoEBC). 2018-an a MOL-csoporton belül 13 nyelven tettük elérhetővé. 2018-ig minden MOL-csoport munkavállaló (azaz az állomány 100%-a) kapta meg a Kódexet és fogadta el az abban foglaltakat. A belső szabályzatokkal összhangban a MOL-csoport által 2018-ban felvett minden új munkavállaló megkapta a megfelelő tájékoztatást és elvégezte a kötelező CoEBC képzést.

2018-ban már a beszállítói szerződések 97,3%-a, a töltőállomás üzemeltető partneri szerződések 99,9%-a, a vegyesvállalati megállapodások 100%-a és a szponzorációs és társasági adományozási szerződések 99,8%-a tartalmazta a MOL Üzleti Partneri Etikai Kódexet (BPCE). 2018-ban jelent meg a BPCE aktualizált változata, mely az etikus üzleti magatartás, az ember jogok tiszteletben tartása terén tovább mélyíti a MOL-csoport és üzleti partnerei közötti együttműködést, valamint hozzájárul az UN SDG 16 (erős, hatékony és felelősségre vonható intézmények) fejlesztési cél teljesüléséhez.

A MOL-csoport különös hangsúlyt fektet az Etikai Kódexben foglalt normák és értékek tudatosítására, többek között etikai oktatások biztosításával. A MOL Nyrt.-nél és 48 MOL-csoport vállalatnál a munkavállalók - elsősorban eLearning formájában -, végezték el a CoEBC egyes témaköreivel foglalkozó **etikai oktatást**. 2018-ban összesen 23.414 órát fordítottunk eLearning és tantermi tanfolyamokra, vezetői prezentációkra, töltőállomási munkavállalói és egyéb etikai tréningekre.

A MOL-csoport 'SpeakUp!' bejelentési rendszerén és az INA Etikai Tanácsán keresztül 2018-ban összesen 126 **etikai bejelentés** érkezett (ebből 47 kiskereskedelmi vevőktől érkező bejelentés volt), azaz csökkent az egy évvel korábban regisztrált bejelentések számához képest (137). A csökkenés elsősorban a **belső bejelentések** alacsonyabb számára (2018: 53, 2017: 65) vezethető vissza, míg a külső (nem MOL-csoport vállalat által foglalkoztatott) érintett felektől érkező bejelentések száma eggyel növekedett, így 2018-ban 73-ra emelkedett.

A **külső bejelentések** megoszlása: vevők (77%), töltőállomás üzemeltető partnerek, beszállítók és alvállalkozók által foglalkoztatott munkavállalók (8,5%), anonim vagy nem azonosítható bejelentők (8%), üzleti partnerek, ajánlattevők és töltőállomás üzemeltető partnerek (3,2%), állásra jelentkezők és szakszervezeti képviselők (1,6%), aggodalmakat megfogalmazó helyi lakosok (0,8%) és érintett felek (0,8%). A bejelentések 11 országból érkeztek.

Az etikai bejelentések számának csökkenésével összhangban a **vizsgálatok** száma is csekély mértékben csökkent 2017-hez képest. Az etikai bejelentések által leggyakrabban érintett témakörök az alábbiak: nem megfelelő színvonalú szolgáltatás/kiszolgálás, tisztességtelen foglalkoztatás és/vagy felmondás, zaklatás és nem megfelelő kommunikáció, lopás és csalás.

2018-ban az etikai vizsgálat lefolytatása (a kiskereskedelmi vevői reklamációk nélkül, ahol a vizsgálatot minden esetben elvégeztük) 38 esetben bizonyult indokoltnak és a vizsgálat 19 esetben igazolta a bejelentett etikai vétség elkövetését. A vizsgálat során igazolt vétségek (beleértve a töltőállomási szabálytalanságokat) következményei: 6 felmondás, 10 írásbeli és 11 szóbeli figyelmeztetés, pénzügy bírság, jutalom összegének csökkentése, számos helyesbítő intézkedés, többek között utóellenőrzés és személyzeti képzés. 2018-ban az érintettek 3 esetben kértek állásfoglalást összeférhetetlenséggel, ajándék és vendéglátás elfogadásával kapcsolatos etikai kérdésekben.

CSALÁS- ÉS KORRUPCIÓELLENES TEVÉKENYSÉGEK [GRI: 205-1 / SASB: EM-EP-510a.2]

2018-ban elkészült az anti-fraud és vizsgálati keretrendszer és bevezetésre került az új egységesített vizsgálati folyamatmodell. 2018-ban a csoportszintű összetett esetek száma volt a legmagasabb (a 146 csoportszintű esetből 33 igényelt összetett vizsgálatot). A MOL-csoport rendkívül szigorú szabályozások mentén működteti az összeférhetetlenségek kiszűrésére szolgáló folyamatait. Minden munkavállalónak ki kell töltenie az összeférhetetlenségi nyilatkozatot, az időszakos vizsgálatokat a Csoportszintű Biztonság végzi. Az **anti-fraud** oktatáson való részvétel kötelező minden munkavállaló és új belépő részére. A 2014-2015 közötti időszakban indított és megújult képzéseket kétévenként bonyolítjuk le. 2019-ben a hatékonyságnövelési programra helyezük a hangsúlyt, a

csoportszintű egységesített szolgáltatásként való bevezetés célja a költségek további csökkentése, az anti-fraud és vizsgálati kapacitások fejlesztése. A csoport szintű anti-fraud és vizsgálati szabályzatot 2019. első negyedévében tesszük közzé.

BIZTONSÁG

2018-ban a MOL-csoport összesen 1.120 biztonsági vizsgálatot végzett bejelentések alapján (ez 18%-os csökkenést jelent az az előző évhez képest). 2018-ban a Csoportszintű Biztonság összesen 565 esetben állapított meg szabálytalanságot (ez jelentős mértékű csökkenést jelent a 2017-ben regisztrált 632 esethez képest). A korábbi évekhez hasonlóan a szabálytalanságok többségét (81%) töltőállomások területén követték el. A töltőállomási szabálytalanságok leggyakoribb formái: üzemanyag- és hűségkártyával kapcsolatos csalások, leltárkészletet érintő lopások, bolti- és üzemanyag lopások, pénzváltási szabálytalanságok, a MOL belső szabályzataiban foglaltak megsértése. Az elkövetett szabálysértések alapján pénzügy bírság került kiszabásra a forgalmazókra, míg néhány esetben üzemeltetési- és munkaszerződés felmondása vált szükségessé a csoport szintű töltőállomási hálózaton belül. 2018-ban elsősorban az **Anti-Fraud és Vizsgálat** szervezet bővített létszáma, azaz a megnövekedett vizsgálati kapacitás miatt emelkedett a csoport szintű (HQ) biztonsági vizsgálatok száma. 2018-ban a MOL-csoport két üzemanyagvesztéségi kockázatfelmérést végzett a veszteségek minimalizálása, ezzel párhuzamosan a hálózaton belüli folyamatbiztonság növelése, a töltőállomási üzemanyagvesztések vonatkozó nemzetközi előírásoknak megfelelő osztályozása érdekében.

EMBERI JOGOK [GRI: 410-1 / SASB: EM-EP-210a.3]

A MOL-csoport emberi jogi vétségeknek való kitétsége viszonylag csekély, mivel tevékenységeit elsősorban európai országokban végzi. Ettől függetlenül a MOL-csoport elkötelezett az alapvető **emberi jogok** tiszteletben tartása iránt, amint ezt a MOL-csoport Etikai és Üzleti Magatartási Kódexe is rögzíti, és ami az Üzleti Partneri Etikai Kódex révén az ellátási lánc mentén is érvényesül. 2018-ban a MOL-csoport folytatta a 2016-ban jóváhagyott emberi jogi átvilágítási programterv megvalósítását, mely magában foglalja a kapcsolódó folyamatok megvalósítására kidolgozott ötéves akciót, valamint az emberi jogi átvilágítás Upstream döntéshozatali folyamatokba való beépítési lehetőségeinek vizsgálatát is. A pakisztáni Upstream területén biztonsági- és fegyveres őrzési feladatokat ellátó vállalkozók kivétel nélkül elvégezték a MOL-csoport által házon belül kidolgozott emberi jogi képzését (ez 2017-ben 92% volt). Emellett 2018-ban a MOL-csoport kiterjesztette saját emberi jogi képzését a BaiTex LLC vállalatra (az oroszországi Upstream működésre), így ezen a területen is elértük a 100%-os lefedettséget.

MEGFELELÉS [GRI: 206-1]

2018-ban a megfelelőségi vizsgálatok elsősorban magasabb kockázatot jelentő területekre - versenyjogi-, fogyasztóvédelmi-, adatvédelmi- (GDPR), nemzetközi kereskedelem-ellenőrzési-, pénzmosással kapcsolatos kérdésekre -, koncentráltak. Az év során nem azonosítottunk súlyos szabálytalanságot, de számos fejlesztési javaslatot regisztráltunk. A **GDPR** követelményekkel kiemelten foglalkozó személyi oktatásokat elvégző munkavállalók száma 2016 és 2018 között megduplázódott. 2018-ban a MOL-csoport megfelelőségi szervezete befejezte a csoport szintű GDPR keretrendszer és a kapcsolódó szabályzatok kidolgozását, kialakította a szükséges folyamatokat és ellenőrzési mechanizmusokat, valamint megvalósította a GDPR tudatossági programot.

VEVŐK

A MOL-csoport 2030-ig szóló stratégiájának két alapeleme van. Egyrészt fokozatos hangsúly áthelyezést az üzemanyagokról a vegyipari termékekre, ezzel az értéklánc mentén tovább lépve a feltömegcikk és a különleges vegyipari termékek felé. Másrészt ennek keretében áttérünk a hagyományos üzemanyag-kiskereskedelmi tevékenységekről a fogyasztói szolgáltatási tevékenységekre. Az üzleti modell fenntartható átalakítása során mindkét stratégiai fontosságú területen kiemelt szerepet kapnak a vevők, a vevői elégedettség és a digitalizáció.

2018-ban egy új csoport szintű és egységes B2B vevői elégedettség felmérési- és utókövetési módszertant vezettünk be. Az új rendszer célja, hogy segítségével folyamatosan mérjük a vevői elégedettség alakulását a MOL-csoport működése által érintett országokban a teljes **nagykereskedelmi** (nagykereskedelmi üzemanyag- és petrokémiai) termékportfolióra, mintegy 60.000 nagykereskedelmi vevőre kiterjedően. A korábban alkalmazott számos megközelítést egy csoport szinten egységesített (és általában független piackutató cég által végzett) felmérés váltotta fel, mivel ez holisztikus módszertant biztosít minden termék, piac és vevőszegmens vonatkozásában. Az új rendszer a vállalatcsoport történetét tekintve az eddigi legátfogóbb vevőelégedettség adatbázist biztosítja, mely minden termékszegmensre vonatkozóan részletes adatsorokkal és kulcsinformációkkal szolgál. A MOL-csoport célja, hogy 2022-re a nagykereskedelmi vevők körében elérje a 95%-os elégedettségi szintet. A vállalatcsoport vevőinek minél magasabb színvonalú kiszolgálása alapvető elvárás, így a MOL-csoport folyamatosan figyelemmel kíséri a vevőelégedettség alakulását. 2018-ban az új módszertani megközelítés segítségével elvégzett felmérés szerint az általános vevőelégedettség 89,9% volt (ez a célértéknél 5 százalékponttal alacsonyabb), az eredmények országonkénti bontásban vegyes képet mutatnak (az országonkénti adatokat az [Adattár](#) tartalmazza). A 95%-os cél elérése érdekében a MOL-csoport a különböző termékjellemzők mentén rendszeresen mérni fogja a nagykereskedelmi vevői elégedettséget, követi a vevői megítélés/elégedettség alakulását az elégedettségi felmérés alapján kezdeményezett intézkedések végrehajtását követően.

A Csoportszintű **Fogyasztói Szolgáltatások** 2017-ben kidolgozott digitális stratégiája alapján 2018-ban indult a digitális átalakulási program, ennek részeként sikeresen megvalósult az első digitális projekt: elkészült az adatvezérelt belső döntéshozatalhoz és a vevői igények pontosabb megértéséhez szükséges adattó. Emellett bevezettük az egyik legkorszerűbb központi tartalomkezelő rendszert (Scala), mely segítségével MOL-csoport hatékonyabban kommunikálhatja kedvezményes és promóciós ajánlatait a töltőállomási hálózaton belül elérhető LCD kijelzős eszközökön. A MOL-csoport újtárra indította a **MOL Go** mobilalkalmazást és a vevők felé új digitális csatornát nyitó "Molli" chatbot megoldást. 2018-ban a **kiskereskedelem** a legtöbb működése által érintett országban megtartotta határozottan pozitív NPS (*valós ügyféltámogatottsági*) értékeit, a MOL Kiskereskedelem az előző évhez képest 3 százalékkal növelte aktív törzsvásárlóinak számát.

7. A FENNTARTHATÓSÁGI JELENTÉSRŐL

A JELENTÉS HATÓKÖRE

A MOL-csoport a fenntarthatósági információkat az „ellenőrzési megközelítés” alapján konszolidálja. A felhasznált fenntarthatósági adatok szinte kivétel nélkül a vállalat irányítása alatt végzett tevékenységekre vonatkoznak, beleértve azokat is, ahol a MOL vagy valamelyik leányvállalata látja el az üzemeltetői feladatokat. 2018-ban nem vontunk be új, jelentősnek minősülő céget az adatgyűjtésbe.

Az **EBK jellegű adatokat** kizárólag potenciálisan jelentős egészségvédelmi-, biztonságtechnikai- és/vagy környezetvédelmi hatással járó tevékenységekre vonatkozóan gyűjtöttük a MOL-csoport erre a célra kialakított Enablon-alapú adatgyűjtési rendszerén keresztül. A bevételarányos EBK adatlefedettség 96%, az adatok magukban foglalják az EBK szempontból releváns portfólión belüli vállalatok környezetvédelmi-, biztonsági- és energiaadatait. Az **emberi erőforrásokkal kapcsolatos (HR) adatokat**, többek között a fenntarthatósági jelentés szempontjából releváns adatok gyűjtését a MOL-csoport SAP vállalatirányítási rendszerén keresztül végezzük. A HR adatgyűjtés (a nem irányított vegyesvállalatokkal együtt) teljes egészében lefedi a konszolidált vállalati kört a létszám-, fluktuáció- és képzési adatok esetében. Az egyéb fenntarthatósági adatokat a 100 főnél nagyobb állománnyal rendelkező leányvállalatokra gyűjtjük, így a bevételarányos adatlefedettség 85%. A **társadalmi befektetések adatait** a társasági adományozási tervvel lefedett tevékenységekre, valamint az ilyen tervvel rendelkező leányvállalatokra vonatkozóan gyűjtjük. Ennek megfelelően a gyűjtött adatok között megtalálható szinte kivétel nélkül az összes mecenatúra tevékenység, bár ezek működésünknek csak 95%-át fedik le, mivel nem minden gazdálkodó egység végez ilyen jellegű tevékenységet. Az **etikai adatszolgáltatási** kötelezettséget kiterjesztettük az összes legalább egy főt foglalkoztató konszolidált vállalatra, ez 98%-os bevételarányos lefedettséget jelent. Az INA d.d. adatai magukban foglalják az összes leányvállalati adatsort, melyet az INA csoport szintű konszolidált formában továbbít a Csoportszintű Compliance és Etika szervezet felé. Az **ellátási lánc** a lényegességi elemzés szempontjából kevésbé lényegesnek minősül, mivel a MOL legjelentősebb potenciális hatással járó tevékenységeit a vállalat működési határain belül végzi. Ugyanakkor a MOL-csoport beszállítóinak teljesítménye az alábbi három mutatóban megjelenik: Scope 2 és Scope 3 ÜHG; vállalkozói biztonsági események, beleértve a halálos kimenetelű baleseteket (2018-tól ezek a norvégiai adatokat is tartalmazzák); helyi beszállítókkal kapcsolatos kiadások.

GÁZSZÁLLÍTÁSI ÜZLETÁG ÉS VEGYESVÁLLALATOK

Az FGSZ egy teljesen konszolidált földgázszállító vállalat, de az Európai Unió vonatkozó tevékenységválasztási rendeleteivel összhangban nem MOL-csoport által irányított leányvállalatként működik. Összehasonlításként, a körülbelül 700 főt foglalkoztató FGSZ Scope 1 ÜHG-kibocsátása éves szinten mintegy 100.000 tonna (a 26.000 főt foglalkoztató MOL-csoport esetében ez 7,2 millió tonna). 2018-ban nem történt olyan jelentős változás az FGSZ-nél, mely érdemben befolyásolná vagy módosítaná a MOL-csoport fenntarthatósági profilját. A MOL-csoport vegyesvállalatokkal kapcsolatos érdemi változásokat éves szinten vezetjük át.

MEGJEGYZÉSEK A FENNTARTHATÓSÁGI JELENTÉSHEZ

A MOL-csoport (az Éves Fenntarthatósági Jelentésben és az Adattárban bemutatott) fenntarthatósági teljesítménymutatói - ahol és amennyiben lehetséges - méréseken és számításokon alapulnak, ám szükség szerint rendelkezésre álló legjobb becsléseket is felhasználtunk. Az adatok előállítás és összegyűjtése helyi szinten történik, a számításokat a helyi jogszabályok figyelembevételével végezzük. Az összesítéseket a vonatkozó társasági irányelvekben és szabályzatokban foglaltak szerint végezzük.

Újraközlött adatok:

- Helyi beszállítók száma: módszertani változások miatt módosultak a magyarországi (2015, 2016 és 2017 vonatkozásában) és a szlovákiai helyi beszállítók számára vonatkozó adatok (2016 és 2017 vonatkozásában). A változások nem érintik a (százalékban kifejezett) helyi beszállítói arányokat. A helyi beszállítók számára vonatkozó számadatokat az [Adattár](#) tartalmazza.
- Kutatás & Fejlesztés (K+F): módszertani változások miatt módosult a K+F-re fordított teljes összeg (2014-2017). A K+F-re vonatkozó számadatokat az [Adattár](#) tartalmazza.
- A 2017-es szlovákiai Közüzemi szolgáltatótól vagy Vízműtől átvett víz, Felszíni vízkivétel, és Teljes vízkivétel adatok hibás jelentés miatt módosultak. A Vízkivételre vonatkozó számadatokat az [Adattár](#) tartalmazza.
- Az Összes keletkezett hulladék (veszélyes és nem veszélyes), továbbá az Összes ártalmatlanított/lerakott és újrahasznált/újrahasznosított hulladék 2017-es adatai módosultak hibás jelentés miatt. A Hulladékra vonatkozó számadatokat az [Adattár](#) tartalmazza.
- Az Összes közvetett energiafogyasztás, beleértve az Egyéb közvetett energiát (gőz, fűtés, stb.), továbbá az Összes energiafogyasztás üzletáganként (Egyéb) mutatók hibás jelentés miatt módosultak (2017). Az Energiára vonatkozó számadatokat az [Adattár](#) tartalmazza.

Számos belső és külső felmérést végzünk a belső szabályzatok megfelelőségének felülvizsgálata, a fejlesztendő területek és lehetőségek azonosítása és a tudatosság elmélyítése érdekében.

- Belső bizonyosság: A Csoportszintű **Belső Audit** szervezet feladata a belső szabályzatoknak való megfelelés jóváhagyott auditterv szerinti felülvizsgálata. Emellett más bizonyossági folyamatok és szervezetek is támogatják a folyamatok irányítását és fejlesztését, többek között a teljesítményjelentések készítését.

- **Külső megfelelési felülvizsgálat:** a felülvizsgálati folyamatok a Nemzetközi Könyvvizsgálói Szövetség (IFAC) által jegyzett ISAE3000 (átdolgozott) szabvány előírásaival összhangban kerültek megtervezésre és lebonyolításra. Az EY **korlátozott bizonyosságú ellenőrzés** keretében vizsgálja az összes adatot, és a **kellő bizonyosság** szabályainak megfelelő terjedelemben vizsgálja a széndioxid kereskedelem (ETS) hatálya alá tartozó CO₂-kibocsátást és a saját munkavállalókkal kapcsolatos összes jelentésköteles sérülés gyakoriságát (TRIR). Emellett 2014 óta vizsgálják, hogy a fenntarthatósági teljesítmény megfelel-e az AA1000AS szabványban foglalt Érintetti bevonás, Lényegesség és Társadalmi fogékonyság alapelveknek.

BIZONYOSSÁGOT NYÚJTÓ FÜGGETLEN JELENTÉS

A MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt. vezetősége részére:

Ez a jelentés kizárólag a MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyrt. (a továbbiakban: „Társaság”, „MOL-csoport” vagy „MOL”) vezetősége számára készült, célja a MOL-csoport Éves jelentésének Fenntarthatósági Információk fejezetéről (a továbbiakban: „Fenntarthatósági Jelentés”) történő beszámolás, melyet a Társaság a 2018. december 31-ével végződő évre készített a Globális Jelentéstételi Kezdeményezés sztenderdek („GRI sztenderdek”) alapján.

A megbízás tárgya és annak kritériumai

A bizonyosságot nyújtó megbízást az alábbi tárgy vonatkozásában és az alább ismertetett követelményrendszer alapján hajtottuk végre:

Vizsgálatunk tárgya a Társaság által, a 2018. december 31-i fordulónapra elkészített Fenntarthatósági Jelentésre vonatkozó bizonyosság nyújtása az alábbiak szerint:

- ▶ korlátozott bizonyosság szerzése arról, hogy a Fenntarthatósági Jelentés a GRI sztenderdeknek megfelelően készült
- ▶ kellő bizonyosság szerzése arról, hogy a Fenntarthatósági Jelentésben szereplő két kiválasztott teljesítménymutató megfelel a GRI sztenderdek követelményeinek:
 - ▶ az EU kibocsátás-kereskedelmi rendszere alá tartozó széndioxid-kibocsátás (a továbbiakban: „ETS alá tartozó CO2 kibocsátás”) és
 - ▶ az összes jelentésköteles sérülés gyakorisága a saját munkavállalók esetében (a továbbiakban: „TRIR”).

A jelentés célja

Jelentésünk kizárólag az első bekezdésben meghatározott célokra és a Társaság számára nyújtott információátadásra szolgál, és nem használható más célokra. Jelentésünk kizárólag a Fenntarthatósági Jelentésre vonatkozik, és semmiképpen nem vonatkozik vagy vonatkoztatható a Társaság pénzügyi kimutatásainak egészére.

A vezetés felelőssége

A Társaság vezetése felelős a Fenntarthatósági Jelentés elkészítéséért a GRI sztenderdeknek megfelelően. A vezetés felelős különösen olyan belső ellenőrzés megtervezéséért és működtetéséért, amely megakadályozza, hogy a vizsgálat tárgyát érintő Fenntarthatósági Jelentésben jelentős hibás állítások forduljanak elő.

A Társaság vezetése felelős továbbá a szakértő részére átadott dokumentumok teljességének és pontosságának biztosításáért, valamint olyan belső ellenőrzési rendszer fenntartásáért, amely kellően biztosítja, hogy a fent leírt Fenntarthatósági Jelentés - akár csalásból, akár hibából eredően - lényeges hibás állításoktól mentes.

A szakértő felelőssége

A megbízást a bizonyosságot nyújtó megbízásokra vonatkozó nemzetközi standardoknak, különösen az ISAE 3000 (átdolgozott) „Múltbeli időszakra vonatkozó pénzügyi információk könyvvizsgálatán vagy átvilágításán kívüli, bizonyosságot nyújtó szolgáltatások” megfelelően hajtottuk végre. Ezek a standardok megkövetelik, hogy megfeleljünk az etikai követelményeknek, valamint hogy a munkánkat úgy tervezzük meg és hajtsuk végre, hogy korlátozott bizonyosságot szerezzünk a Fenntarthatósági jelentésről és kellő bizonyosságot szerezzünk a fent említett két kiválasztott teljesítménymutató tekintetében (ETS alá tartozó CO₂ kibocsátás és TRIR).

Alkalmazzuk a nemzetközi minőségellenőrzési standard (ISQC 1) - „Minőség-ellenőrzés a pénzügyi kimutatások könyvvizsgálatával és átvilágításával, valamint az egyéb bizonyosságot nyújtó és kapcsolódó szolgáltatási megbízások végrehajtásával foglalkozó társaságok esetében” előírásait és ennek megfelelően átfogó minőségellenőrzési rendszert tartunk fenn, beleértve az etikai követelményeknek, szakmai standardoknak és a vonatkozó jogi és szabályozási előírásoknak való megfelelést dokumentáló politikákat és eljárásokat.

Megfelelünk a tisztesség, objektivitás, szakmai hozzáértés és megfelelő gondosság, titoktartás és hivatáshoz méltó magatartás alapelvein nyugvó, a Könyvvizsgálók Nemzetközi Etikai Standardok Testülete által kiadott Könyvvizsgálók Etikai Kódexében foglalt függetlenségi és egyéb etikai követelményeinek.

A kiválasztott eljárások a szakértő megítélésétől függenek. Ezek az eljárások magukban foglalják többek között a beszámolásért és kockázatkezelésért felelős személyek megkérdezését, valamint olyan egyéb eljárásokat, amelyek célja a Fenntarthatósági Jelentésre vonatkozó bizonyítékok megszerzése. Az ETS alá tartozó CO₂ kibocsátás és a TRIR teljesítménymutatók kivételével - amelyek vonatkozásában kellő bizonyosságot nyújtó eljárásokat végeztünk - olyan eljárásokat hajtottunk végre, amelyek korlátozott bizonyosságot nyújtanak. Az elvégzett eljárások típusa, időzítése és mélysége egy korlátozott bizonyosságot nyújtó megbízás esetén korlátozottabb, mint egy kellő bizonyosságot nyújtó megbízás esetén. Ennek eredményeként a megszerzett bizonyosság a korlátozott bizonyosságot nyújtó megbízások esetén alacsonyabb.

Meggyőződésünk, hogy a megszerzett bizonyíték elegendő és megfelelő alapot nyújt a következtetésünk megadásához.

A megbízás fenti tárgyával kapcsolatban főként az alábbi eljárásokat végeztük el:

1. A Fenntarthatósági Jelentés elkészítésével összefüggésben a Társaság belső kontrolljainak, folyamatainak és rendszereinek megértése és felülvizsgálata.
2. Interjúkat végeztünk a Társaság kiválasztott felső- és középvezetőivel, hogy megértsük a MOL jelenlegi, fenntartható fejlődéssel kapcsolatos tevékenységeit, illetve a tárgyévben (2018. január 1. és december 31. között) történt előrelépéseket.
3. Áttekintettünk kiválasztott, a Társaság fenntartható fejlődéssel összefüggő teljesítményéhez kapcsolódó dokumentumokat, hogy megértsük a MOL Csoporton belüli előrelépéseket, és hogy teszteljük a GRI sztenderdeken alapuló teljesítménymutatók lefedettségét a Fenntarthatósági Jelentésben.
4. Áttekintettük a Társaság Fenntarthatósági Jelentésben bemutatandó lényeges területeket beazonosító folyamatát.

5. Megvizsgáltuk a kiválasztott adatok összesítését csoportszinten:

- ▶ Interjúkat készítettünk a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos adatok gyűjtéséért, összegzéséért és ellenőrzéséért csoportszinten felelős munkavállalókkal.
- ▶ Elvégeztük a riportkészítési folyamat végigkövetését mintákon keresztül annak érdekében, hogy értékeljük a kalkulációk és feltételezések pontosságát, illetve a MOL belső ellenőrzési folyamatainak hatékonyságát.
- ▶ Az ETS alá tartozó CO₂ kibocsátás, valamint a TRIR indikátorok esetében további teszteléseket végeztünk el (külső szakértők által készített tanúsító jelentések áttekintése, illetve az adatok alátámasztó dokumentumokhoz való egyeztetése mind csoportszinten, mind telephelyi szinten, az indikátorok újraszámítása), hogy kellő bizonyosságot szerezzünk ezen indikátorokról.

6. Helyszíni vizsgálatokat végeztünk a Társaság három telephelyén (MOL Dunai Finomító, INA Molve és INA Kutatás-Termelés, valamint MOL Pakisztán), hogy teszteljük a MOL riportálási folyamatainak alkalmazását, illetve a forrásdokumentáció vizsgálatával teszteltük mintavételben kiválasztott teljesítménymutatók vonatkozásában a riportált adatok pontosságát és teljességét. Helyszíni látogatásaink a Fenntarthatósági Jelentésben bemutatott kiválasztott mutatókra összpontosultak, amelyek a MOL nem pénzügyi teljesítményének lényeges elemeit tartalmazzák: energiafogyasztás, kibocsátás, környezeti mutatók, folyamatbiztonság, egészség és biztonság, társadalmi mutatók.

7. Áttekintettük a Jelentés szöveges tartalmát és a kiválasztott teljesítménymutatók bemutatásának módját, hogy értékeljük az alábbiakat:

- ▶ A Fenntarthatósági Jelentésben bemutatott lényeges kérdések köre összhangban áll-e a MOL lényegesség megállapítási folyamatának eredményével, és hogy a Fenntarthatósági Jelentésben leírt lényegesség megállapítási folyamat összhangban áll-e az általunk tapasztalt folyamattal.
- ▶ A Fenntarthatósági Jelentésben bemutatott kiválasztott adatok összhangban állnak-e a munkánk során megszerzett információkkal.
- ▶ A Fenntarthatósági Jelentés megfelel-e a GRI Sztenderdek „átfogó” megfelelési szintjének.
- ▶ A Fenntarthatósági Jelentésben kockázati alapon kiválasztott 25 szöveges állítás bizonyítékkal alátámasztott-e.

8. Felmértük a MOL-csoport menedzsmentjének teljesítményét az Érintetti bevonás, a Lényegesség és a Társadalmi fogékonyság elveihez elveinek vonatkozásában az AA1000AS (2008) nemzetközi sztenderd előírásai szerint.

A szakértő következtetése

Az elvégzett eljárások és a megszerzett bizonyítékok alapján nem azonosítottunk olyan ténytet, ami miatt arra a következtetésre jutnánk, hogy a Fenntarthatósági Jelentés minden lényeges szempontból nem a GRI sztenderdekkel összhangban készült volna.

Véleményünk szerint a 2018. december 31-i fordulónapra készített Fenntarthatósági Jelentésben az ETS alá tartozó CO₂ kibocsátás és a saját munkavállalókra vonatkozó TRIR minden lényeges szempontból a GRI sztenderdek előírásaival összhangban készült.

Megfigyeléseink és lehetséges fejlesztési területek

Megfigyeléseinket és a jelentési folyamathoz kapcsolódó lehetséges fejlesztési területeket a MOL vezetősége számára készítendő külön jelentésben foglaljuk össze. A kiemelt megállapításokat a lentiekben mutatjuk be. Ezen megállapításaink nem befolyásolják a Fenntarthatósági Jelentéssel kapcsolatban levont következtetéseinket.

- ▶ A MOL-csoport változatos környezetben működik, több mint 30 országban rendelkezik leányvállalatokkal. A MOL Pakisztán kapcsán elvégzett eljárásaink során számos hibás adatot tártunk fel, elsősorban környezeti és az éghajlatváltozással kapcsolatos indikátorok vonatkozásában. A komplex vállalati struktúra és működési modell fényében a MOL-csoport számára kiemelten fontos a jelentéstételhez kapcsolódó definíciók világos megértésének biztosítása, különös tekintettel a távoli leányvállalatokra. Ezért javasoljuk, hogy a MOL-csoport növelje a riportálási követelményekkel kapcsolatos tudatosságot, helyszíni képzések és rendszeres belső ellenőrzések segítségével.
- ▶ Eljárásaink során azt tapasztaltuk, hogy néhány esetben a definíciók félreértéséből származtak hibák, főként újonnan bevezetett környezeti teljesítménymutatók és a ledolgozott munkaórák vonatkozásában. Ezért javasoljuk, hogy a MOL folytassa a közös munkát a helyi kollégákkal minden üzletágban, hogy a jelentési követelmények megértése javuljon.

Szabó Gergely

Ernst & Young Kft.

Budapest, 2019. április 1.